

... trait au verso du 2e feuillet représente le baptême de Saint-Augustin et l'évêque d'Hippone sur son siège épiscopal.

Coll g

(1437)

124 leaves complete
GR 2005 but a^v & b^v are different
qui non rapta ut linguam hamae
huius uaha est religio
Stillwell A 171 - 44
NLD DF MH LC CW 30
Harten 28

128

30
50

208
176
96

4
4
1
12 =

Diui Auguſtini Epiſcopi Et doctoris eccleſie Sermones ad he- remitas ⁊ ad ali os Feliciter. Incipiunt.

FINIS

Sanctus Augustinus

1550 ottobre

Incipiũt sermones sancti Augustini ad heremitas ꝛ nonulli ad sacerdotes suos. ꝛ ad aliquos alios. Et primo de institutione regularis vite sermo primus.

Fratres mei ꝛ leticia cordis mei coroña mea ꝛ gaudium meũ qđ estis vos: pax vobis ꝛ charitas cũ fide semper inter vos adipleatꝰ. Quia me putatis matrẽ esse aiaruʒ vestrarũ ideo desidero ita vos cõponere: vt in vobis neque macula neqȝ ruga possit ante tribunal iusti iudicis apparere. Anima bus eniȝ vr̃is nõ soluȝ ornamenta sed etiaȝ medicamenta desidero prouidere Studeo enim dissuta consuere. ꝛ conscissa sarcire. vulnerata curare. abluere sordida. reparare perdita. ꝛ ea que sunt integra spiritualibus. margaritis ornare. Ego eniȝ. margaritas de paradisi patria vobis donare cupiẽs nullã mercedẽ in seculo opto recipe nisi qꝫ que vobis isinuare itendo patienter audire ꝛ cũ dei adiutorio secundum vires operibus adimplere semꝑ studeatis Sed ante oia frẽs charissimi quos iteruȝ parturio donec reformetꝰ in vobis christus diligatnr deus đ inde proximus quia ista ꝑcepta sunt pricipaliter nobis data Et ideo fratres dilectissimi. commorantibus vobis in heremo i nomine dei nostri: placeat secundum apostolicam vitam vnum sentire ꝛ omnia communiter possidere sicut scriptum est in actibus apostolorũ quia erant eis communia omnia. distribuebantur vnicuiqȝ. sicut cuiqȝ opus erat. In hac autem vita pmãeamus ꝛ nos ipsos in ipsa deo auxiliante fortiter teneamus quia qui perseuerauit vsqȝ in finem saluus erit Siqs aũt de seculo ad nostram ꝯgregationem venire desiderat primo precipio vt ꝓbetur

an volūtas ex deo sit. Nō
enim debet esse violentia
non coacta nō mobilis sed
sempiterna virilis ꝯstans
⁊ oi. spiritu. caritatis plēa
atqꝫ pfecta. Tūc ei ꝓpōa
tur quomō. abneget volū
tatē: ꝓpriam ⁊ sponte seq-
tur me Nec volo qꝫ cogi-
tet ampliꝰ q necesse ei fue-
rit Sit eniꝫ pr̄ celestis q-
bus idigeamus Queramꝰ
igitur ꝑmū regnū dei hec
oia administrabūt nobis
In oratorio nemo aliquid
agat nisi ad quod est fcm̄
vnde ⁊ nomē accepit. Ora
tionibus instate a mane vs
qꝫ ad sextā tm̄ circa missa-
rū solēnia. A sexta vero vs-
qꝫ ad nonā oēs vacent le-
ctiōibus ⁊ pater nr̄. Ad no
nā vero reddāt codices ⁊
secunduꝫ nature ꝯditionē
sine tumultu reficiant au-
diētes verbū dei. Postq̄ꝫ
auteꝫ refecerit siue in hor-
to siue. in heremo vel vbi-
cunqꝫ necesse fuerit operē
tur Nil eni dei seruis ocio
sitate peius Oderentur er
go i nomine. domini sa-
crum ordinem non haben
tes vsqꝫ ad horam lucerna
riaꝫ Nemo tamen. ex ope
re suo aliquid sibi appro-
priet. Apostolica eniꝫ vita
optamus viuere. Siqs āt
contrafecerit. furti iudi-
tio condemnetur ⁊. si cor-
reptus non emendauerit ꝺ
vestra societate proiiciatur
Non enim hoc sit crudeli
ter sed misericorditer. ne.
contagione pestifera plu-
res ex vobis perdat. Cum
autem aliquid sit per vos
cauete ne cum murmure
fiat ne murmuratores in
conspectu dei vocemini.
Illum qui vobis preest:
post deum omnes sicut de
cet dei famulos honorate
Ipse vero qui preest super
omnia sollicitus sit de ve-
stra salute de quibus de-
bet reddere rationem. Do
minica autem die qui vo-
lunt vinum cum dei gra-
tia bibant sed: qui antiqui
sunt ⁊ debiles vinum bibe
re compellantur carnem
tamen domantes quantū
valitudo permittit. quādo

scit

necesse est vt aliqui ad seculum vadant caueant ne vadant minus quam duo vel tres. Et si oculi seruorum dei iaciantur in aliquam feminarum: caucte ne in illam figantur. Deus autem qui habitat i vobis etiam isto modo custodiet vos ex vobis: nemo cum seculeribus extra monasterium manducare nisi panem vel bibere nisi aquam presumat: vel etiaȝ intus mãducare extra horam prandij nisi casus infirmitatis acciderit. Qui vero infirmãtur ex vobis cum omni diligentia pertractentur: etiam si de humillima seculi paupertate venerint. Non debet sanis molestum esse si aliter tractantur in victu: sȝ magis cõgratulẽtur deo gratias agentis quia valẽt qd non valent illi. Si vero vt fieri solet ad hereticis super venerit in cursio repentina: vel ab infidelib⁹ aut hostilitas. Ita vt nec esse sit fratribus fugaȝ arripere si deo faucnte euaserit mox ad nemus cum Helya redire festinent cogitãtes ꝙ nullo modo potuerunt seperari: quos dei caritas sociauit Siqs aũt cõtumaci animo hec obseruare ꝯtempserit: capiatur ⁊ subijciatur mõasterij disciplinc. Hec ãt que dico vobis sepe per vos ligantur ne obliuioni tradanẽ Et vbi hec omnia seruaueritis: nobis nõ pua letitia de filiorum salute erit. hec igitur sunt que vt obserue tis p̃cipimus in monasterio constituti: ꝓpter qđ in vnuȝ estis in heremo congregati: vt vnanimes hitetis i domo ⁊ sit vobis aĩa vna ⁊ cor vnum in deo: ⁊ dño iesu christo qui vos dirigat ad perficiendũ mirabilia delege sua amen.

De pace sermo. ij.

Fratres charissimi o si sciretis quanta sit virtus pacis ⁊ quantuȝ vobis in solitudine demorantibus necessaria sit. Tãta eniȝ est virtus pacis: ꝙ

in eius dignitate apostolus omnes suas epistolas scribebat dicens. pax vobis: et grtia a domino deo nostro. Hanc autem salutandi formam vobis primitus donauit Christus dicens: Pax vobis. Hãc pro testamento Christus apostolis dereliquit tanq̃ summum bonuz: sine quo nullus viuere deberet. sic etiã pater celestis elementa et planetas ceteraq; visibilia ordinauit vt viculo pacis simul cõplecterentur Sic etiam ordinauit gloriosos exercitus angelorum: vt post eorum descensum nulla esset inter eos discordia: sz pax plẽa atq; perfecta. Hec est illa gloriosa pax que fluctus malarum cogitationũ eructat. mentem fluctuantem illesaz reseruat: cõscientiaz purgat: Qui pacem cordis oris et operis non habet: christianus dici non debet. Qui in hac nõ sperat: in lubrico vitaz et pedez põit: in tempestate nauẽ collocat. in precipitio se illa quecat in harena semen seminat. Hec est illa perfecta pax. que mẽtez a vitijs purgat vermẽ cõscientie rodit. O pax heremitarum mater: cenobitarũ pater: monachorũ soror: patriarcharum vinculũ. Tu pphetarum vehiculum: apostolorum refugium. tu martyruz solatiuz. tu cõfessoruz balneũ: tu virginum tripudiũ: tu viduaruz speculũ tu cõiugatorum spectaculum: tu maloruz p̃sidium tu tyrãnorum tu latronuz suspendiuz. O pax dei edificiuz: te nõ possuut destruere pncipum fulmina: insultus demonum: te in nullo ledere possũt. Tu paupez diuitez facis tu diuitẽ mẽdicãtẽ pducis tu cõtẽta in cũctis. tu ditior vniuersis. tu homines dei filios facis. O pax sine te reges non regunt: sine te regna non valent. Nunquid sine te ieiunia oratiões elemosine ceteraq; bona nobis prodesse possunt. Absit. o monache habeto pacem in cun

ctis: nã si fratri irasceris proximuz odis: tibi cõtra dicis in orone dñica. clamat enim monachus. Dimitte nobis debita nra sicut et nos dimittimus debitorib9 nris. O mõache si pacē nō diligis: primū odis: q iure: quo pacto: q̄ fronte tibi petis dimitti q proximo rācorē nō dimittis. habete ergo pacem cū omnibus omniuz tñ vicia odiētes. Habete i ore i corde in opere pacem. Nã si caym pacem habuisset in corde: nō irruisset in frem Si absalon pacem habuisset in ore non impugnasset patrē. si iudas hasiuisset pacem in opere nō fugisset ad laqueum. O q̄z bonuz: O quam iocunduz o q̄z diuinuz est habitare fres in vnū vt vnuz sit cor vna volūtas: vna oiuz aia et vna forma viuendi. nam diabolus intrare non potest domum vel mētē in q̄ pax dñatur. O q̄z ergo iocundū ē bitare fres i vnuz Tāta enim ē superuenientia isti9 virtutis q2 de ea pheta prius miraret quaz ostenderet qd esset vel qd vtilitatis haberet. O quā grandem ad admirationē preposuit quando dixit. Ecce. O quam mirabilez vtilitatem pdicauit quando subiunxit. Quaz bonū et quam iocundum. Sed scire debem9 fratres mei q2 q̄dā sunt bona: que nō sunt iocunda. quedam iocunda que non sunt bona Verbi gratia. Bona sunt ieiunia: vigilie: macerationes et similia. Hec eniz bona sunt sed non iocunda: q2 caro in his non iocundat sed leditur. Jucunda quippe sunt cōmentatiões ebrietates: sed non bona Hec agentes letantur cuz malefecerint: et exultant i rebus pessimis. O monache vix poteris inuenire i presenti vnum quod sit bonum et iocundum. Cupis tñ illud vnū iuenire. Perquire pacem: et amplectere eam: Hec est enim sola virtus: q̄ bonū habet et io

cũdum. Hec est illa bõitas que nos hitare facit vnius moris in domo: vt simul viuere simulqz mori sem-per optemus. In presenti enim simul habitamus in futuro capiemus brauiuz iocunditatis eterne. o pax tumentis sereni tas ai. tra qlitas. cordis simplicitas. amoris vinculum. carita-tis consortium Hec est il-la summa felicitas q̃ simul tates tollit. bella compe-scit iras comprimit: super bos calcat humiles amat. discordes sedat; inimicos concordat. cunctis placet a cũctis optatur. sed a ma lis illa q̃ bona est pax fugi tur ⁊ oditur vt mors. O pax tu nõ scis. extolli igno ras inflari Beatus qui te habet maledictus qui te odit qui te impedit ⁊ fran-git inter homines qm̃ anti xp̃s est filia perditionis O pax qui te habet teneat q te non habet te perquirat qui te perdit. te requirat si filius dei esse per. optat O pax tale bonũ es. in re-bus creatis tam mirificũ tam gloriosum q; nil dulci us solet audiri. nil delecta bilius concupisci nil. vtili us possideri Spiritus enĩ humanus sicut nũquã vi-uificat. membra nisi. fue-rint vnita sic spiritus san ctus nũq̃z nos viuificat ni si pace vniti fuerimus. Ne mo. n. est vt diximus q nõ velit pacem hrẽ. Interro-ga oẽs si pacem desiderãt oẽs vna voce dicent. Hoc amamus hoc optam⁹ hoc concupimus hoc. volum⁹ Si ergo frẽs homines pa cem amant ament ⁊ iustiti am q2 due sũt amice. caris sime Iustitia enim ⁊ pax ipe se obsculant sed si ami cã pacis. nõ. amaueris nũ quid ipsa pax te amabit ⁊ tecum habitare volet. Ab sit Amate igitur pacẽ dili gentes. iustitiaz. hec enim pax hominibus bone vo-luntatis. dat̃. ab angelis Nũquid. praue volũtatis pacez offerr̃t angeli homi nib⁹ Absit Et qui. sũt pra ue voluntatis tm̃ q̃ztum

sit illi qui superbo. oculo ꝛ insatiabili corde nunq̄ȝ dicunt sufficit. Tales nū-q̄ȝ possunt habere pacem propterea fratres mei ex quo mundum. calcare. cepimus ꝛ terrena. cuncta despicere devitias non appetamus nec nos qui paupe res in heremo. simus ad superbiam diuinarum extolamur. Nullo enim modo decet nos vt in hac vita solitaria vbi. senatores fiunt laboriosi: fiant opifices ociosi: ꝛ qui. venimus relictis. diuitijs qui fuimus prediorum domini hic simus rustici delicati Ille deniqȝ fr̄es. vere pacē habet qui nil appetit. de seculo possidere. Hic. trā qllus est hic gaudet de bonis cunctis pagano illo dicēte Quietissimam vitam agerent hoīes i terra si hec duo verba a natura omnium tollerent̄ meuȝ ꝛ tuum O beata paupertas vberibus pacis plēa vbiqȝ secura vbiqȝ illesa vbiqȝ cunctorū amica. nā q te amat verā pacē amat qui te nō amat trāqlitatē oēȝ ignorat. Sed dicet qs fuorum dei. Ecce diuites video superbos elatos ipios ꝛ oī bonitate ꝑfecta carentes vnuȝ tn̄ appet q2 pacē hn̄t ad iuicē qd ḡ nūqd gaudere debeo de eorum. nequā ꝯcordia nescio vel tristari O monache scias q'. sicut multum nocet discordia iter bonos ita valde dolendū ē vel qn̄ pax est iter. malos Tūc enim. augēt̄. oīa pessima que fieri vel cogitari possūt. quando. mali pacifice. viuunt. Quando vero discordāt̄ tūc. mundus aliqualiter. tranqllat̄ Nā sicut concordia malorum ꝯtraria ē ꝯcordie bonoꝝ ita optādum ē q' bōi pacem habeāt ꝛ mali. discordes sint. Nā p. discordiā. mali aliquādo optimi efficiunt̄. cognoscētes qd sint ꝛ qd erūt. Nam dum tribulant̄ ꝛ eorum facies ignomina replent̄. aliqn̄ querunt nomen dn̄i: quod tn̄ tempore pacis nunquā

amabile erat in corde eorũ. Orandũ tñ est vt ⁊ boni in bono teneant᷑ vsqꝫ ad finez ⁊ mali. conuertentur anteq̄ꝫ ad finem perueniant Uos autez. frēs ad inuicē pacem amate que qdem pax custodiat corda vestra ⁊ intelligētias vestras que eruperat oēe ui sensū amē

De silentio. ſmo. tertio.

Silentium fratres charissimi iter cetera vobis in heremo summe necessarū est omne eni quod non edificat in periculum vertitur dicentium ⁊ audientium. Lingua enim nostra sensum nostrū sequat᷑ ⁊ rationē: non voluntatē: Non enim debemus tantum oculos clausos seruare sed ⁊ linguas infra dentes reseruare ille sas: sermo enim vanus vere conscientie iudex est Qualis enim es tales sermones loqueris: talis ⁊ mens cōprobat᷑ ⁊ q̄lis fueris in factis talis eq̄ pbaueris i verbis: stultus. n. valde ē q̄ nō prius vbū dicit ad linguaz rōis quam educat ad linguam oris. Qualis est homo in mente talē verbo suas depingit i ore verbositas hominē conducit in ioculatorem humane nature. dignitatem deponit honores sibi rapit inimicos infinitos acquirit Inflāmat deniqꝫ lingue mobilitas in adolescētia. ad iocosa i varietate. ad fraudulenta. sꝫ in senili. ad detractatoria restringēda est igitur hec parua fauilla nec. in magnā vertat᷑ flāmam: surculus ne crescat in syluā: gutta ne tumescat i fontē Maius est deniqꝫ fratres linguam refrenare: q̄ꝫ capere ciuitatem: qꝛ illud insultat exterius: sed istud interius hic sumunt᷑ arma ꝯtra te ipsum sed ibi de alieo. Sūma tñ verecundia est. ⁊ depressa deiectio. non posse linguam refrenare: ⁊ vile non posse ligare membrū. Ecce lingua egredi. q̄rit motum pquirit tu vere o monache p temperātiam ipsam refrena: appone ei

pesulū rōis circuncide eaz maturitate discretionis. O lingua tu piculuz imitis: tu luctum, pducis: discordiam sepe spargis: ꝛ pditionis venenum: ꝛ detractionis paris ꝛ ad infernū qui tibi credunt conducis. O monache cognosce linguam nequam: fuge eam: despice eam: si potes confunde eam. Sed volo instruere tuam linguam bene loqui. Vis bene loqui. Da ei moderatum motuz: preciosa enim lingua non nouit nisi bona dina semper cōstruere. O q̄ꝫ sctm̄ ē os vnde semper celestia erumpunt eloqnia. O monache considerate te redditurum rationem de omi verbo ocioso: ꝛ tanto magis quanto minus mūdo es obligatus. Non enim i foro sed in cella, habitare debes: non familiam ꝫ familiarum animas orone pascere debes. Non igitur tibi necesse multū loq: nec inter homines conuersari: nec mercantias ptractare: vnde viuas. Nam mercantiaz i monacho. vsuram ꝑ occultam existimamus. Ama igitur o monache solitudinem: fuge multitudinem: ne comprehendaris in verbo ac etiam confundaris in facto. Et si interrogatus fueris melius est ad singula respondere breuiter q̄ꝫ diutius: imorādo verba curiosa ꝛ prolixa extendere. Verbositas enim quid aliud est: q̄ꝫ semē qd fructum non facit. O verbose erubescere ꝛ cōsidera tuam grandem miseriam. Quid enim aliud es q̄ꝫ sal infantuatū: qd ad nullum valet ꝯdimentum. Vere i fructiferus es ꝛ ifructiferos facis qui te libēter audiuit. O verbose mendax q veritatez raro dicere voluisti. O eloquax cognosce teipsum: nā loqui nunq̄ꝫ erubescis: nec cōsideras quid ꝫ q̄ꝫtum dicere possis. non mensuras verboruz snias. ꝫ tm̄ vt satieris O verbose erubesce: quia oino cognosceris: qd agis.

Nam tua conditio est occulta: manifestare nota i cōuenientibus predicate. sed si nescis: somnias in audita: fugis te scire quod nescis. vt libenter audiaris a cunctis, O artifex mendatiorum: o faber fabularuz: tege qd dicitur: quia vir linguosus non diriget nec diligetur in terra promissionis. O monache et tu diligenter attēdas. Nam q non refrenat linguam suam huius vana est religio. Qui non custodit linguaz suam: monachus non est. q autem moderat linguā suam: prudentissimus est verusque monachus est. Eia ergo fatres mei amate silētium: ponite custodiaz ori vestro. Estote solitarii. vt sitis angelis sociati: estote rusticis vt sitis ciues sanctoruz et domestici dei: estote muti. vt sitis loquaces: loquimini deo vt sitis veraces: contemplate i heremo: vt contemplemini a sanctis in celo: releuate capita. vt eleuemini corde: extendite brachia: vt extēdamini toto corpore volantes ad celum: ad quid perducat nos xp̄s de⁹ noster. amen.

De prudētia. sermo. iiii.

Fratres charissimi nō solū silentiuz tenere debetis i heremo: sed ēt prudentiā rapere. Prudentia eniz vobis necessaria est qz docet: quid fugiendum: et qd sciendum sit. Prudētia eniz docet te vt nō superbias: nec mireris d reb⁹ transitoriis: cū sint caduce. et ea que possides tanq̄z aliena possidere aduertas. Prudentia docet te vt que non potes perpetuo tenere fructuose pmittas abire. Prudētia docet te vt in cūctis semp idē sis: taz i prosperis q̄z i aduersis: sicut manus q̄ eadē est: et cum in palmā extēditur: et cum in pugnum constringitur. Ipsa te docet quomodo reprehensibilis sit nimia laudatio: et imoderata vituperatio. Illa q dem adulatione: sed ista su

specta malignitate. ¶Prudentia testimonium veritati non amicitie reddit.
¶Prudentia cũ disertione promittit: ⁊ promissa accelerat: ⁊ amplius q̃ꝫ ꝓmisit prestat. ¶Prudentia docet quõ pñtia ordines: quõ p̃teritoꝝ recorderis: ⁊ quõ futura prouideas. O beatus qui prudens est ⁊ felix ⁊ vere felix qui prudens inuenitur. Nam si cuncta q̃ habet amittit: clamor oĩa mea mecum sunt. Que sũt ista que sunt mea: nisi iustitia temperantia: fortitudo ⁊ prudentia. O vere prudens oĩa que eripi possunt bona non esse putas. Luꝫ igitur prudens sic in se cõtentus sit: omnia secuꝫ habet in oĩbus sibi sufficiens est. Imprudẽti vero nihil sufficit: quia in nullo contentus est q꞉ oĩa sine fine sperat possidere: iõ oĩbus eget: Estote igitur fratres prudentes sicut serpentes ⁊ simplices sicut columbe Duo enim sunt. que connexa adinuicem sunt: vt vnũ sine altero: aut pax aut nihil omnino sufficit Simplicitas cui sine astutia. stultitia reputatur astutia sine simplicitate superbia approbatur. Astutia. n. serpentis ĩ quattuor diuiditur partes. ¶Prima ẽ ꝙ totius corporis venenũ ĩ gutture. colligit ⁊ ibi prudenter docente natura seruare studet: vt si aliquando sibi necesse fuerit ĩ ꝓmtu habeat: vnde se defendere possit. Sed in hac p̃te serpens quãdoq; decipitur. Mustella. n. semper serpenti aduersatur: ⁊ ante foramen cauerne serpẽtis se ponit ⁊ eum prouocãdo tã diu vmbra caude sue solere illudit: dõec ipsũ egrediẽtem agnoscit. Tunc vero mustella desuper ascendit insidias tendẽs. vt cũ serpẽtis caput viderit capitalem vĩdictam sumat d̾ hoste quẽ nũquã diligẽter potuit prouocatus itaque serpẽs: extra cauerne foramen caput emittit: ⁊ cum nihil deorsum videat ver-

so gutture respicit sursum sed mustella cernens tp̄s optatum dẽtes imprimit citra venenum. sicq3 absq3 periculo inimicum occidit: hec est eniz prima serpentis astutia in qua fratres mei mundi sapientes notantur quorum prudentia non in celestibus: sed in terrenis tota versatur q bus diabolus i vmbra mutabiliuz rerum illudit illudendo decipit decipiendo occidit. Et ne forte valeant aspirare in ipsis terrenis cupiditatib⁹: sepe eos cogit expirare. Seccunda prudentia in serpente est q quando in aquam descendere cupit venenuz reponit in loco tutissimo sed recedens ab aquis iterum resumit venenuz. Hec.n. vestigia serpentis multi secuntur qui post ab renunciationem mundane conuersationis. post habitum sancte religionis post iuramentum sancte professionis post agnitionem sancte veritatis. reuertuntur ad venenum praue consuetudinis quibus melius esset veritatem non agnouisse: q̄3 post agnitionem retrorsum abire. In hoc enī vno fratres imitari debemus serpẽtez: q2 venenuz deponit: sed nō q2 itez venenū resumit. Tertia prudentia serpentis ē: q veterẽ pellẽ p singulos annos ex vere deicit quaz depositurus angustū foramen ingrit. p qd trãsciẽs cū dolore pellem derelinquit sciens quia pelle dposita: pulchrior apparebit. per hoc eniz frēs mei datur intelligi: vt ⁊ nos pellez vitiorum deponamus: ⁊ per foramen sticmatum christi transeamus: ⁊ tunc pulchriores apparebimus.

Per hoc foramen diues ille zacheus intrauit quādo omnia bona sua pauperib⁹ erroganit. In hoc foramine maria illa meretrix in domo simonis meretricis habitū deposuit: ⁊ plorans ad pedes saluatoris veste sibi innouauit

Quarta serpentis natura est qꝫ dn̄s ledi queritur i capite: vt uitā ꝯseruet totū corpus ad percusionē exponit: qꝛ licet corpus percutiatur: si caput illesum seruare poterit damna tn̄ mortis non patiatur. Sic ⁊ nos cuncta nobis aduersantia amore capitis substinere non timeamus: vt i beata vita quiescere valeamus. Si.n. fuit petrus ꝓ eo in cruce suspensus sic ⁊ bartolomeus viuens decorians sic ⁊ Paulus capite trūcatus: sic ⁊ stephanꝰ lapidibus vulneratus: sic ⁊ laurētius in craticula assatꝰ: sic ⁊ virgo illa sanctissima retorta in pectore q̄ glorianter. sic amputata. sic vulnerata. si afflicta ꝑducebatur ad carcerem ⁊ quasi ad epulas initata: ꝓ cibus domino agonem suum solēniter cōmendabat Estote ergo fratres mei prudentes. ⁊ vigilemus i orōne. patienter oia tormenta portantes amore illius: i quo salus vita ⁊ resurectio nostra consistit. Stemus prudenter in oratione. Nā sicut angeli pure laudant deum in regione viuorum ita ⁊ nos q die ⁊ nocte psalmus dn̄o: ⁊ debemus cuꝫ sanctis angelis puritatem habere: qꝛ sicut angeli pagunt in celis. ita ⁊ nos monachi facere debemus in terris. Jn hac igit̄ fratres mei solitudine cōstiti: toto affectu orare debemꝰ ⁊ pati. Patienter enim portare debemus omnia nec dicere p̄sumamus. Ecce legumina ventosa sunt caseus stomacum grauat: lac capiti nocet aque potuꝫ nō sustinet pectā. caules melācoliā nutriunt: coleraꝫ porri accēdūt: pisces mihi nō sapiunt. Nolite hec dicere fratres mei: nolite etiaꝫ cogitare. Non enim seculum reliquimus. vt delicate pasceremur in heremo: licet in heremo: non semꝑ comedatis lac butirū caules. vel legumina licet hec non sumatis nisi tantum diebus solemnibus. ⁊ illis

quibus visitamini a sācto sene episcopo valerio ꝫ cū ctis dieb⁹ alijs herbas cru das panem ordeaceum: ⁊ aquam sumatis. ñ tñ suffi cit tm̄ corpore abstiere. sed ēt mētē illesaꝫ suare debe mus. Eia ergo fratres mei dilectissimi: quoꝝ vita, ut puto sācta ē vt multi ex vo bis viderūt ⁊ audierūt vēi ad ciuitatē ypponēsem: ⁊ secure pueni. quia ibi epi- scopus erat sanctus homo ille ualerius. Non eni cre debam episcopari. idō secu re perueni cum krissimis meis amicis. Enodio. Si plicio Nebridio ⁊ Alep- pio. nil mecum diuitiaruꝫ portans Et dei gratia me coadiuuāte fauoratus non modicum a predicto sene valerio fui qui mihi dedit ortulū in heremo agētib⁹ segregatum: vbi multo la bore fatigatus edificare ce pi monasterium: ⁊ cū lon- giori anxietate cōgregaui in unum suos dei p nemo ra habitantes ⁊ sic uobis- cum pariter viuere cepi se cundum regulam aposto- licā omnia cōiter possiden tes. deinde placuit ei qui me segregauit d utero ma tris mee. mihi dicere ascē de supius ⁊ cū magna mo lestia factus sum episcop⁹ p̄sbyter. Et qm̄ vobiscum eē hic nō poteram: in do- mo episcopi p̄sbyteros me cum habere volui: ⁊ cum eisdem pariter uiuere cepi uos vero tales inueni qua les ꝯsideraui: castos beni gnos modestos: hūiles vo luntarie paupes: obedien tes: solitarios: misericor- des: mūdū cū oi sua pōpa calcantes. Sed qd ad hec oia sine pseuerātia. Estote ergo prudentes pseueran- tes in bono: ⁊ uigilate i o͞ronib⁹. qꝛ diabol⁹ aduer sari⁹ regnat: a quo vos li- berare digneẗ dñs oipotē amē. Suplico vobis frēs vt nō turbemini d recessu meo. decreuerā. n. diu in ter uos ꝯsolari: ⁊ uobiscū habitare vsqꝫ ad festū dñi ce ascēsiōis: ꝫ quia aduer- sari⁹ nr̄ fortunat⁹ ad ptes

puenit. iõ redire hyponaꝫ oio ꝯpellor cupiẽs illuꝫ videre: ꝛ cũ eo pariter dispu tare. Ipe. n. toto affectu di scipare cõat̃ filios q̃s pepi in viscerib⁹ caritatis. Orate ꝑ me frẽs ꝛ nolite ð̃ficere ut fortunatũ sicut publice sãcte fidei isidiat̃. ita ꝛ nos ipsuꝫ cũ suis cuꝫ dei gratia coadiuuãte publice supare ꝛ ꝯuertere ad uiam uerita tis possimus Amen.

De obia ad p̃sbiteros su os sermo. Quintus.

IN oĩbus operibus vestris sacerdotes dei altissimi semp mẽores estote man datoruꝫ dei ꝛ in omnibus sitis obediẽtes: vt digni re promissione ꝑ eius gratiã inueniri positis. Scientes q sine obediẽtia omnia va cua: ꝛ cũ obediẽtia oia ple na caritate reperiũt̃. Obe dire igit̃ nobis necesse est non tm̃ bonis ꝛ modestis sed etiã discolis ꝛ malis. ñ tam ꝫn q᷑ mali sunt: sed q᷑ bona obseruare p̃cipiunt quibus obedire debemus O venerabilis sãcta qꝫ obe diẽtia salus oiuꝫ fidelium custodia oiuꝫ virtutum: tu celũ aperis ꝛ infernuꝫ clau dis: Tu ẽt filiuꝫ dei ad ter rã posuisti ꝛ uenit inter ho mines: ñ vt faceret volũta tẽ hois sꝫ voluntatẽ patris eius qui eum misit. Volun tas. n. p̃ris fuit vt redime ret humanũ genus. vt re cõsiliaret ꝛ creaturã suam q̃ ꝑierat: ꝛ vt hec voluntas ꝑficeret̃: filius fuit obedi ens vsqꝫ ad mortẽ. Ut er go nõ eẽt nobis obediẽtia laboriosa exitũ p̃ñtis vite saluator ꝑ obediẽtiã termi nauit. Iure ergo obedien tia omni sacrificio p̃ponit̃ quia de potestate diaboli nos eripuit: qđ nullum le gale sacrificium facere po tuit. Nec miruꝫ si nos pec catores obedientie in hac vita subijcimur. quando hanc mediator dei ꝛ homi num etiam in morte non deseruit: ꝛ ei se subiecit: q ꝑ omnia erat patri equalis Nos autẽ propter pecca

tum alijs hoībus subiecti sum⁹. Nā natura oēs eq̄les gēuit: sed inequalitas q̄ accessit ex vitio: ē ordinata ex dei iudicio. Un̄ nos oportet obedire hoīb⁹. Sz p obediētiā nunq̄z dz fieri malū ēt si angelus: vel archangelus: cherubim vel seraphim. tibi p̄cipiat: nec ipse deus q ē bn̄dictus i secula pōt nobis p̄cipere q toto affectu eū nō ligamus. Sed scire debetis sacerdotes dei: qa propter obediētiā: aliquādo dz bonuz qđ agimus: intermitti. Uerū qa nōnunq̄z nobis istius mūdi p̄spera nōnunq̄z iubēt aduersa ppterea sciendum ē q obedientia aliqn̄ si de suo aliquid nō habeat minima ē. Nā cst huius mūdi prospera: p̄cipiūtur cū locus sup̄ior iperat. is qui ad hec. p̄cipiēda obedit. virtutē obedientie sibi euacuat si ad hec ex pprio desiderio anhelat. Rursū cum mundi despectus p̄cipiter. cōprobra contumelie iubēt nisi ex semetipso aius appetat obediētie meritū sibi minuit q ad hec. q̄ in hoc mūdo despecta sūt inuitus nolensqz descēdit Debet ergo obediētia i aduersis ex suo aliqd habere ⁊ in prosperis ex suo aliqd nō. habere. Quod bn̄ ostēdimus: si duox amicorum dei facta in. medio. pferamus. Moyses. n. deo iubēte. vt. israelitice plebi p eēet apud. se humilis fuit ⁊ gloriā tāti regiminis. cōsiderās: ⁊ expauescens ne hoc recipet: se hūiliter excusauit. Sed paulus apostolus dei reuelatione admonitus vt Jerusalē pgeret nec ignoraret ea q̄ ibi pati deberet vn̄ cum fideles vellent. eum tenere. exclamauit. Ego autem non solum alligari sed ⁊ mori paratus sū p nomine: Jesu. Ecce ierosolimam pergit per reuelationem aduersa cognoscit: ⁊ tamen hec libenter appetit. Moyses autem ad prospera de suo nihil habuit quia precibus suplicauit ne popu

lo preesset. Paulus etiaꝫ ex suo voto aduersa suscipit. quia mala imminentia cognouit ⁊ ad acriora se preparauit Moyses autem gloriaꝫ. potestatis voluit declinare ⁊ paulus dura ⁊ aspera voluit sustinere Ergo. vtrorunqꝫ seruoruꝫ dei virtute instruimur. vt si obedientie. palma comprehendere nitimur prospera mundi ex sola visione suscipiamus. ⁊ aduersa ex deuotione complectamur. Ergo sacerdotes dei altissimi vt multi. vestruꝫ viderunt ⁊ audire. potuerunt veni ad hanc ciuitatem cum krissimis meis amicis. Enodio Simplicio. Aleppio. Nebridio ⁊ anastasio secutus deniqꝫ veni quia sciebam presulari sanctum senem valerium. Propterea securus. accessi. non vt habereꝫ in vos potestatem. sed vt. abiectus. essent in domo domini omnibus diebus vite mee. Nec vt ministrari deberem sed. ministrare. ⁊ pacifice viuere optabam in solitudine. Nihilqꝫ diuitiarum mecum detuli sꝫ dei gratia coadiuuante fauoratus etiam a sancto sene episcopo valerio monasterium in. heremo agentibus segregatum multo labore fatigatus edificaui ⁊ cum longiori anxietate seruos dei per nemora habitantes in vnum congregaui. ⁊ cum eis pariter viuere cepi secundum modum regulam sub sanctis. apostolis. constitutam omnia comuniter habentes ⁊ possidentes. viuentes in. vigilijs. ⁊ orationibus vltra id quod explicare possumus Quorum fama ad. aures sancti episcopi. Valerij ꝑuenit. ⁊ placuit sibi nos in heremo visitare: ⁊ stetit nobiscum. xiij. diebus donans mihi ortum amenitatibus plenum; in planitie posituꝫ. Et: quia agētibus segregatus erat locus. libenter illum suscepi vt edificarem etiam monasterium fratrum quos tales

inuenerā quales inuenire ꝺsideraueraꝫ Quo edificato. placuit qui. me segregauit ꝺ vtero matris mee inuocauit me ꝑ grāꝫ suaꝫ mihi. dicere. Ascēde superius Et sic cū molestia ⁊ cū grā di āxietate factus sum eps p̄sbyter. Et q꜡ cum fratribus meis ut hactenus fecerā. semp̄ corpore hitare nō poteram: ꝓpterea īfra domuꝫ episcopi vos clericos hēre nolui ⁊ mox vobiscuꝫ sꝫ formam apostolicam viuere cepi. Placuit āt vobis. omnibꝯ vnū in deo sētire: ⁊ oia. cōmuniter possidere. Hec āt facere voluistis non coacte sꝫ sponte ⁊ vsqꝫ ad morteꝫ viuere sine ꝓprio ꝓfiteri voluistis O p̄sbyter attēde ⁊ vigilanter attēde: qꝺ ꝓmittere tuū fuit: sꝫ dimittere nō ē tuū. Alligatus es vxori: noli inq̄rere solutionē. Absolutus es ab vxore noli q̄rere uxorē qa mecū habes cāꝫ. Ligasti te mihi: nūqd te ꝯpuli. Nūqd te rogaui vt venires. Nūquid applausi promittēs hec ⁊ illa. Absit oio Igit̄ esto fidelis: ⁊ dabo tibi coronā vite. noli mihi resistere: sꝫ esto vsqꝫ ad mortē obediēs. noli mihi resistere: q꜡ ois ptās a deo ē: ⁊ q ptāti resistit ꝺo resistit. Nō tn̄ ueni ut sup̄ uos ptātem haberē: sꝫ tm̄ vt cū fratribꝯ meis uiuerē in solitudine. Et ecce nūc eps sum ⁊ paupem me eē nō erubesco. Quare q꜡ paup̄ paup̄tatē ſuare ꝓmisi. Cauete ne paupeꝫ relinq̄tis. Pauperes mecum eē voluistis cauete a diuitijs capiamini. Uoluntas mea fuit vt semp̄ toto affectu paupes simus. Quod ⁊ si nō fuerimus hec pauptas q̄ꝫ foris gerimus: nō pauptas sed grandis miseria estimāda ē. nolite ergo mihi resistere. q꜡ ois ptās a ꝺo est. nō enim ꝯtemnēda ē ptās: siue mundi: siue ecclesie sit ptātes enim omnes a deo ordinate sunt nam dominus dum leprosos curasset eos ad potestatem misit dicens. Ite ostendite uos sa

cerdotibus. Et ad samuelem cum sperneretur a iudeis. ait dominus. Non te spreuerunt sed me. Et ad Moysem: Homo quicunque fecerit superbiam in sacerdotem. aut: in iudicem: morietur Cauete ergo sacerdotes ne aliquis vestrum audeat insurgere contra prepositum vel presbyterum qui omnium vestrum curam gerit. Ipsi enim positi sunt in ecclesia ad nostram vtilitatem: vt prouideant quid agere debeamus vt etiam pro nobis rationem deo reddant et vnitatem ecclesie custodiant: de qua dominus nos voluit esse solicitos ne tanquam oues non habentes pastorem per diuersos. errores ab vnitate fidei. diuisi essemus. Sicut. enim. vnus est dominus. et vnus pastor. sic et vnum ouile esse voluit. propterea uoluit dominus sciendi tunicam inconsutilem que integra erat quia non patitur ecclesie violari vnitatem. Ideo Paulus ait Obsecro fratres per nomen domini iesu christi vt non sint in vobis scismata: sed seruare vnitatem spiritus in vinculo pacis. Nam sicut multi radij procedunt ab vno sole: et tamen unum lumen est ita et nos multi ab vno capite procedentes. omnia pacifice et communiter possidere debemus. Insurgunt. enim. frequenter inter nos tempestates inimicorum volentium nostras concordias rumpere. et discordias seminando vnionem pacis extinguere. aggrediuntur nos frequenter leones teterrimi: vt caput feriendo membra saltem moueantur terrore. Et quod grauius mihi est non solum a malignis spiritibus sepe mala patimur sed etiam a domesticis dilaniamur. et frequenter peiora sunt intestina bella a quibus non cauetur. quam forinseca que prouidentur. Ecce. enim. habel iustus a domestico fratre occiditur. Esau fratrem fugientem persequitur. Joseph a fratribus venditur. Et a discipulo saluator traditur Hec omnia mala facta sunt quia obedire neglixe

rūt similiter accidit Ianua
rio nostro. q colūna obedi
entie: ⁊ pauptatis iter nos
esse videbatur cuius perdi
tionē frequēter flere ⁊ vlu-
lare debem⁹: nam ad nos
cū lachrymis venit ⁊ pau-
ptatē quā diu viueret ser
uare promisit: ⁊ tñ vineam
⁊ agrū nobis ignorant i-
tibus in seculo possidebat
O professio mortifera. o p
ditoris pmisio ore dicebat
⁊ corde odiebat. Scm̄ cre-
debamus: q oibus peior
erat: Et sic ānis. xij. ⁊ am-
plius. Ianuarius noster:
vt vidistis: ⁊ audiuistis. ma
le vixit ⁊ male morit̄: Qua
re vel quō male vixit: nisi
qa qd suū nō erat secrete
tenuit. Quō ēt male morit̄
nisi qꝛ in fine se nō cogno-
uit: ⁊ obstinatus i suo sen-
su: nobis ignorantibus: te
stamētū fecit: ⁊ filiū quē
hēbat in seculo ditauit. O
vtinā saltē i fine hoc nobis
dixisset. vt orātibus nobis
veniā ipetrasset. sꝫ nec con
fessus fuit: nec eū fecisse pe
nituit. ppterea d meis nō
est nec dum viueret erat.
Ligate igit̄ manus cada-
ueris eius ponētes in pan
no ligatos centum ⁊ vnde
eim siclos: quos in parie-
te cellule retinebat flentes
dicentes. Pecunia tua te
cū sit i pditione. Non enī
licet vbi seruis d i eā collo
care: vel ponere victu vel
in vestitu: vel in opere mo
nasterij: qꝛ p̄cium dānatio
nis est. Eia igitur sacerdo
tes dei cauete ne deficiatis
in tētationibus. cauete ne
rebelles mihi sitis publice
vel oculte. Sitis mihi fide
les. sitis mihi ⁊ obediētes
Et si vobis graue ē ⁊ mole
stū egredimini foras. pgi-
te ad frēs meos: ⁊ discite
ab eis qꝛ mites sunt ⁊ hūi
les corde: pauperes spiri-
tu: ⁊ filij obediētie. Egre-
miui foras ⁊ qd estis: ⁊ qd
ipsi sint ꝯsiderare vos vo-
lo. Nūqd ⁊ vos tales estis
quales ⁊ ipsi sunt. O vtinā
tales essetis q̄les ⁊ ipsi sūt
vos .n. voratores estis. ⁊
ipsi summe sobrietatis vos
discursores ciuitatis: ⁊ ip-

si visus bonium fugiūt. vos ipudici: ꝛ ipsi casti vos derisores: ꝛ ipi feruentissimi oratores. vos pellibus cuniculoꝝ vel virioꝝ ornati inceditis ꝛ ipsi oio colore nigerrimo. asperrimoqꝫ induti sunt. preterea ea qne. itrinsecus sunt. Vos delicate pasci summe curatis carnes varias affectantes ꝛ ipsi postq̄ꝫ heremum intrauerunt nūquam carnes sumpserunt. Vos vina electa ꝛ inebri nigra q̄ritis. ꝛ ipi pausillū aque recipiūt Vos baltheis. militū mūdo apparere desideratis: ꝛ ipsi zonis cameloꝝ renib⁹ succincti more helie ꝛ iohānis sunt decorati. O vinea mea electa: ego te plantaui cauete deprecor ne conuertaris in amaritudinem ne me pauperē dimittas ꝛ ianuarium diuitem sequaris. O vinea mea felix cuius botrus summe ptimesco ne sit in fine amarissimos. O quid faciemus tūc in die illa calamitatis: in qua deus pater dicet filio voca operarios ꝛ redde illis mercedem. Tūc añ iudicem audiet. vox rebelionis vr̄e qd promiseritis: ꝛ qūo ea seruare voluistis. fugere mundum ꝛ que sua sunt contemnere promisistis ꝛ ecce iam rebelles totis affectibus in mundāis preoccupati estis: Cur ergo murmurastis: si in his pascalibus diebus p̄sentialiter vobbiscum non fui.

¶Placuit. n. mihi segregare mea a vobis pergere. ad frēs meos i solitudie: q̄s vt freq̄nter dixi: tales iuueni q̄les iuēire: desideraui. cur g̃. turbamini. Nunqd ipsi vere paupes. Nūqd obedientes. Nūqd mūdū: ꝛ pōpas ei⁹ ꝯculcauerūt: Nunqd i forma viuēdi vos multo tpe. p̄cesserunt. Nunqd vere fratres mei ꝛ p̄res sūt Nunquid per eorum exempla ad viam veritatis: pueni. Nunqd eos semp. dilexi. : eoꝝ sc̄tā ꝯuersatiōe semp desideraui. Nunqd ēt Simplicianum. ligurīēsem in fide instructus sum

Cur q̃ murmuratis. Cur d̃ mea absentia. dolorē hēre ostēditis. Facite que placita sunt mihi ⁊ tūc ubicūqꝫ fuero. uobiscū ero vsqꝫ ad ↄsumationē. seculi. Decreueram enim cum eisdeꝫ rusticanis meis in charitate humiliter hitare vsqꝫ ad festum sancte ascētionis domini nec ad vos redire optabam quousqꝫ uos emendatos esse cognouissem. sꝫ quoniam fortunatum aduersarium ad partes occulte uelut lupum ꝑuēisse iam sentio. ideo cōpulsus reuersus sum ad uos cupiēs illū uidere: ⁊ cum eo pariter disputare: ⁊ illum cōculcare domino auxiliante: qui totis uiribus dissipare conatur ⁊ iugulare filios quos pepi in uisceribus. charitatis. Orate igitur. ⁊ nos vobiscum orare volumus. d̃sinētes d̃ mea abscētia. amplius litigare. Orate ⁊ nolite d̃ficere ut. fortunatum manicheoꝝ. ꝑsbyterum sicut publice scte christiāe fidei insidiatur: ita ⁊ nos cū suis dei gr̃a coadiuuāte publice cū supare possumus orat sine itermissiōe. vt manere. digne ꝑossitis iuocatiōe clericoꝝ quā ꝑ gr̃aꝫ di vocati estis. vt dux uocabimini mercedē in die nouissimo accipe. mereamini ⁊ non sicut ficus absque fructu: maledicamini: ⁊ succidemini ⁊ in ignē mittamini. tanquam d̃structores legis terram. occupantes. ⁊ preeūtes. iniquitatibus vestris adiuuet autem uos ipse deus ad ꝑficiendum mirabilia d̃ lege sua q̄ ē bn̄dictꝰ i secula. amē.

De misericordia. sermo. 6.

Fratres carissimi annuncio vobis gaudiū magnuꝫ: qm̄ fortunatum manicheorum ꝑsbyterum dei gratia. supauimus. ⁊ obstinatus in suo sensu velut alter filius ꝑditionis a plebe nostra ⁊ recessit cōfusus. Post cuius recessum baptizaui fere. 60. pagāos qui sibi aliqualiter addere bant. Et ecce modo reuersus sum ad vos cupiens ꝑ

ficere. opus qꝺ incepi Bea
ti igitur misericordes quo
niam. misericordiam con
sequētur. O si diligēter: cū
sideraremus misericordiā
dei in nobis possemus ha
bere miserendi formam.
O fratres quid christum
incarnauit nisi. misericor-
dia. Quid eum subiecit no
stre miserie. nisi sola cle-
mentia. O beata miseri-
cordia. que sola comertiuꝫ
nostre salutis agnouit. so-
la enim misericordia ad ꝺ
um dirigit. hominem sola
ad deum ꝺducit hominē
sola deum deducit ad ho-
minem. Hec ē sola media
trix aduersos consolans
hec disiūctos copulat hec
sola deum humilians: nos
sublimat. O quaꝫ pia fuit
ꝺscensio ut nostra eēt glo-
riosa assumptio. O grādis
misericordia. O infinita tu
sola potuisti trahere deuꝫ
ꝺ celo ad terraꝫ: vt nos exi
lio ad regnum erigere. O
magnum misericordie vin
culum: quo deus ligari vo
luit ⁊ potuit: ⁊ homo liga-
tus vincula iniquitatis de
rumpit. O monache si tu-
am considerares miseriaꝫ
⁊ opera dei erga te non in-
uenires nisi misericordiaꝫ
Misericordia est si flagel-
lat vt emendet: si a pecca-
to per tribulationē liberat
si ipocritas ⁊ tryannos re-
gnare ꝑmittit. Hec enim
omnia deus cum miseri-
cordia facit cupiens nobis
vitam eternam donare.
Attēde ergo fratres mei at
tendite. nam in pastore de
bent esse simul misericor-
dia ⁊ iustitia Misericordia
eniꝫ sine iustitia ꝺstruitur
⁊ in crudelitatem conuerti
tur. Et iusticia sine miseri-
cordia: nunquid accepta ē
apud deum. Absit iustis
enim ⁊ iniustis beatis ⁊ dā
natis misericordiam cum
iustitia semper agit om-
nipotens deus quia bea-
tis dat gloriam quam nō
merentur habere quibus
cūque bonis commissis. ⁊
malis dat penam: quam
maiorem merentur habe
re de malis commissis.

Estote ergo fratres meiseri-
cordes: sicut pr̄ vester mi-
sericors est. Estote miseri-
cordes pensantes quantuꝫ
Moyses in mia floruit pp
populum: p cuius salute
petijt deleri de libro vite:
ꝛ q̄zto iteꝝ zelo rectitudis
obtinuisse veniā cuꝫ ait ad
pplꝫ. Ponat vir gladium
sup femur suum. Ecce q vi
tam oium cū sua morte pe
tijt paucoꝝ vitam gladio
destruxit intus igne amo-
ris ꝛ foris accēsus zelo iu-
stitie ꝛ seueritatis. vtrobi-
qꝫ fortis legatus cāꝫ ppl'i
apud deum p̄cibus: ꝛ cām
dei apud pplꝫ gladiis elle
gauit. studeamus igit̄ fra-
tres mei misericordiā duꝫ
viuimus: rape. Libet̄ a no
bis esuriēs. vestiat̄ a nobis
nudus recipiatur a nobis
peregrinus: ꝯsolet̄ p nos
pupillus: visitet̄ a nobis i
firmus: sepeliat̄ a nobis ꝺ
functus. Ista. n. sunt opa
mificordie: ꝺ quibus inter
rogari ꝺbemus in die no-
uissimo: sꝫ dicetis. Ecce i
heremo: sumus: paupes
videre nō possumus ꝛ or-
phanos pupillos ꝛ viduas
qūo ꝯsolari valemꝰ. Mor
tuos sepellire qūo possu-
mus. O frēs bñ scio vos i
heremo eē nec paupes vos
videre credo: nec vos mo-
nasterium exire cupio: vt
mr̄es vl' proximos ꝯsolari
possitis. Quam plres. n.
cognoui pro hac causa mo
nasterium exiuisse. q tñ ad
monasterium nunq̄ꝫ reuer
si sūt sub specie boni multa
mala fiūt. Ecce. n. diabo-
lus dicit. O monache an
ignoras tuam matrē dole
re. Ecce nup maritū ami-
sit filiuꝫ sepeliuit possessio
nē pdidit infirmat̄ ad mor
tem vellet forsitan confite
ri. quid in heremo agis.
Quid cogitas: surge velo
citer: egredere monasteriū
ingredere ciuitatem pene
tra domus parētum: exer
ce in eis opa mificordie.
Hoc. n. deus vult: hoc fie
ri p̄cipit. Dum. n. fuus di
hoc cogitat: aliquando ex
it monasteriuꝫ credēs bene
facere. Et ecce eniꝫ duꝫ ap

ꝓpinq̄tm̄ filiū osculatur pr̄ ā̄plectitur: parētes applaudūt dicētes. noli nos derelinquere: frēs eni sumus: pr̄ nr̄ antiquus ē: tibi icūbit familiā r̄gere. qd ergo ā̄plius ad monasterium redire ꝑsumis. Et sic audito ꝯsentit ⁊ ꝯsentiēdo remāet ⁊ i seculo remanendo. oībus peioꝛ efficit̄ ⁊ qcqd. bōifecit amittit Cauete igitur, frēs mei cauete a malitia diaboli Exercere tm̄ vos volo opa mificoꝛdie ⁊ si in seculo nō habitatis nec inter gentes exercere tm̄ opa misericoꝛdie bm̄ potestis oꝛādo obsecrando ⁊ dep̄recando ꝓ oꝛphanis ⁊ pupilis Si hoc nō videt̄ vobis sufficere pēsare debetis qūo cētū ⁊ plures in mōasterio simul habitatis ⁊ sepe infirmamini sepe a diabolo affligimi sepe patimini nūqd: sepe moꝛimini Exercere g̊ potestis ēt inter vos opa pietatis sed dicet qs ex vobis. Patrē in seculo habeo ⁊ ego vsq₃ ad moꝛtem in monasterio viuere deo p̄romisi. Ecce enī pr̄ īfirmat̄ nō pōt sine me viuere Quid ago. qd eligo Si eriecto votū frāgo Si stetero patrē moꝛi ꝑmitto Quid g̊. O frēs mei attendite qd agere debeatis sicut nūc mihi occurrit na₃ si pr̄ alicuius sine mōacho filio viuere nullatēus pōt ꝓcurare d₃ filius quomō de bōis mōasterij. prī subuēiat̄. Et si monasterium impotēs fuerit filius toto affectu. videat qūo prī nō d̄ficiat Et si nō viderit cu₃ dei benedictione monasteriu₃. ꝺ licētia maioꝛis exeat. ⁊ verbo. ope patri subuēiat. vt nō deficiat ex negligētia nec votum frangere credat si potest eius patrem viuēdo remāserit. statim ad p̄ristinam vitam. redire nō pigeat sancte ⁊. iuste viuēdo. sicut inceperat ⁊ tanto foꝛtius quanto senserit se plus i paterno ministerio vltra necessitatem grauatum. Nullus igitur erit q se a misericoꝛdia excusare poterit nec diues q₃

habet nec pauper qꝛ calice aque frigide non caret nec mōachus qꝛ saltē. orare d bet O homo qui crudelis es in alterius iustitia teipsum pus agnosce. naz si bo nus es o monache cadere faciliter potes si diues es demum fortūe ē nō natu re si sanus es ecce infirmitas instat si sapiēs es non habes cōstantiā. Igit̄ circa oēs tā sapientes q̄z insapiētes tā circa sanos q̄z in firmos tā circa nobiles q̄z ignobiles misericordiā ha be. O homo quid d te erit si saluator tuus clemens ⁊ pius fuerit ⁊ tu mīicordiam ignoraueris. nascatur frēs mei mīicordia inter vos nō tñ ex negligētia nō ex pusilanimitate nō ex idi sertione nō ex aī ifirmitate sꝫ oībus modis sit circunscripta ut sic suū retineat ꝓ priū qꝫ iusticie nō auferat dbitum O monache vide sci ioseph. mīicordiā qua fratrum suoꝝ ē obsolita in iuriā. Legite frēs dauit cle mētiam q̄ filij ꝑseq̄ntis de flebat. dementiam O mo nache si clauseris viscera. mīicordie. indigenti oio claudet̄ tibi iāua xp̄i. Hec ē. n. porta dñi ⁊ iusti intra bunt i cā Hec nouū testamētum illuminat ⁊ vereris rigorē extenuat Hoc est li gnuz q̄ moyses aquas dul corauit hoc ē sal quo heleseus aquaꝝ sterilitatē eter minauit hec ē faria q̄ heli se⁹ mortē q̄ i olla erat extir pauit hoc ē oleū qꝫ samari tāus ifudit vulnerato hec ē aq̄ iordāis q̄ curat̄ lepra naamā. syri Hec sola uirtus ē q̄ diuidit iter crudelē ⁊ piū: iter regē ⁊ tyrānum O monache vbi eēs si tibi dei misericordia nō subue nisset. Si. n. deus tecū age ret districta snia: nō posses cogitare penā: q̄ respōderet tuis meritis oia eniz at tribue dei mīicordie. ⁊ a simili mīicordiā expēdas in vsum ꝓximi. nō sis aua rus i miserēdo cū sis exper tus largitatē i do. Amate g̊ frēs mei mīicordiaz. qꝛ nunq̄z vidi piū hoiem ma

la morte finiri: quaȝ misericordiam faciat nobis deus Amen.

De obediētia sermo. 7.

Fratres mei dilectissimi: obedire oportet deo i oib⁹: si saluari cupim⁹ i heremo: ⁊ si difficile nobis vere: ꝯsiderare d̄bem⁹ obediētiam filij dei ⁊ nr̄aȝ dp̄ōere ꝯtumaciā nō differam⁹. Ip̄e.n.fili⁹ obediēs fuit ad ꝯtumeliaȝ crucis. ⁊ nos cōtēnimus eius obedire p̄ceptis. Christus.n. obediēs fuit vsqȝ ad mortē: nō pro sua ſȝ ꝑ nr̄a utilitate. Estote ḡ nō ꝑ sua sed pro uestra vtilitate ⁊ salute in oib⁹ sibi obedien s. Ecce.n. frēs angel⁹ in oibus obedit deo ⁊ tu q cinis es vermis ꝯtradicis deo. Insensibilia obediunt d̄o ⁊ tu rōalis resistis d̄o. sola sua semita nō d̄ueniat: nec luna nec stelle. Oia.n. celica suis indulgēt officijs. tu uero dei volūtati i oib⁹ quasi resistis. Ad nutū dei cāpi floribus d̄corant̄: terra imbribus fecundat̄: frondib⁹ crispat̄ sylua. i nēoribus citarizat auicula oia d̄o obediūt: sol⁹ hō dei voluntati resistit. O mōache lege qd̄ dicitur. Melior ē obedientia q̄ȝ uictime. Que cā ē nisi q̄a in uictimis aliena immolatur caro ſȝ inobedientia uoluntas propria ⁊ caro mactatur. Estote ergo obediētes: vt deum placare positis de peccatis commissis. Tanto enim citius placat homo deum quanto repressa arbitrij sui superbia gladio precepti se immolat. Cauete tamen inobedientia fratres mei. Sub ipsa enim potest latere sed draconis sub specie mellis. Lupus sub pelle ouin in potu dulci venenū sepe latitat: ⁊ in olla sepe mors ponitur. Attendat ergo qui precepit: ⁊ qui precepit ⁊ qui obedire intendit. q obedientia sit honesta. ⁊ omni discretione decorata. Nam si discreta nō fuerit crudelitas existimanda est. Si hone

sta nõ fuerit nullaten⁹ obedire debemus. Verbi gratia: Si precipit̃ q̄ deũ nõ diligamus. vel q̄ deum odio habeamus: nũquid obedire debemus. Nũqd vel ipse deus hoc p̃cipere põt. Honesta igit̃ fr̃es debẽt p̃cipi ꝛ iusta ꝛ si hõesta vel iusta nõ furint: nullatenus obedire debemus etiã si apostolus nobis hoc idicauerit. Tenete igit̃ frẽs mei ꝛ i cordib⁹ alligate q̄ obedientia sine discretiõne cassa est: ꝛ venit nõ ex parte obedientis sed p̃ciẽtis: ꝛ obedientia hõestate priuata supbia est ꝛ venit ex vtriusq̄ꝫ parte consentientis ꝛ p̃cipiẽtis: ꝛ in die nouissimo pari pena puniẽt̃. Custodite qd p̃cipitis. cauete ꝛ põderate qd iponitis. nã quotiẽscũqꝫ obediẽtia hõesta ꝛ iusta nõ fuerit totiẽs ad irregularitatẽ se deuenisse pastores agnouerint. obedientia igit̃ frẽs tũc vera. tũc sctã tũc meritoria ẽ qñ ditata est discretiõe: honestate: iustitia: ꝛ humilitate. Iste. n. sunt socie sancte obediẽtie: sine q omnino obedientia vana ẽ ꝛ inutilis. Hec ẽ illa obedientia q̄ ꝯcordiam conseruat i angelis: pacẽ nutrit in monachis. tranquilitatẽ gñat in ciuibus. Hec ẽ illa obediẽtia: sine qua respublica stare nõ põt: sine qua familia aliqua regi non põt. O q̃ꝫ enorme vitiũ qd obedientie cõtrarium fuit p quod diabol⁹ celũ pdidit. Per hoc homo paradisuꝫ amisit: per hoc saul regnũ: per hoc salamon amorẽ diuinum. O sancta dei sponsa obediẽtia. tu pfecta scala. qua celum ascẽdit̃. tu quadriga qua elyas vectus ẽ i paradisuꝫ. tu porta paradisi fidelium. ꝛ clausura reorum inferni. O sancta obedientia tu humilitatẽ nutris: tu patiẽtiam probas tu mãsuetudinem examias Estote ergo frẽs cum abraam obediẽtes reddẽtes q̃ sunt cesaris cesari ꝛ q̃ sunt dei deo. Tunc vero reddimus cesari dbitum suum:

De perseuerātia quando dulia in platis nostris reddim⁹. Hec.n. dulia ꝯsistit: i reuerētie exhibitiōe: ⁊ dilectiōe. Hoc āt facere d̄bemus nō solum pastorib⁹: ſ3 ⁊ sanctis dei ⁊ tūc reddimus per obedientiaꝫ q̄ sunt cesaris cesari. Sꝫ tunc reddimus q̄ sunt dei deo qñ in latria pseueram⁹. Hec.n. soli deo cōuenit. Hec.n. ꝯsistit i orōne: ⁊ gratiaꝝ actiōe. cult⁹ exterioris exhibitiōe. ⁊ interioris mētis deuotione. Quod facere nos ⁊ pseuerare nobis deus pstare dignetur in eternum benedictus. Amen.

De pseuerātia sermo. 8.

FRatres mei sicut ait apl's nō pōt coronari nisi q legitime certauerit. Nullus.n. legitime certat: nisi q in campo vsqꝫ ad finē certat ⁊ si certatqꝫ ad finem legitime cerat. iō merito coronat̄. Non igit̄ magnum bonū inchoare: qd̄ bonum ē: ſ3 ꝯsumare hoc solū pfectuꝫ Multi enim magna aggrediuntur. ſ3 d̄ficiunt in via multi exeunt i desertū ſ3 pauci pueniunt ad terrā pmissiōis. O fratres mei non tedeat incipe magna nec fastidiat tenere ichoata: sciētes qꝫ pseuerātia informat meritum colorat boni ppositum: remunerat curentē: coronat pugnantē: ducit ad brauium conducit cunctos ad portum. Hec ē tunica telaris sancti ioseph: vsqꝫ ad finē contingēs. Hec ē tūica sacerdotalis vsqꝫ ad pedes pueniēs. Hec ē cādida hostie quaꝫ tenemur reddere deo. ⁊ offerre. hec ē calcaneum bone opationis qd̄ contra serpētis morsum d̄bemus obseruare. hec est virtus q̄ deum ligat. hec ē q̄ oē bonuꝫ informat. hec ē pseuerantia: qua laureāt̄ martyres: q̄ virgines coronant̄: qua sacerdotes sublimant̄ ⁊ confessores. Hec ē vestis sine ruga: tunica sine macula: bonitas sine malitia. O monache q bene incepisti caue ne ca

das. caue ne ad tp̄s vire-
scas. in afflictionibus. cō
pareris. quid nunc nascit᷑ ꝛ
marcescit. Caue ne feno-
statim marcescit. Labore-
mus ḡ frēs ꝛ laborātes. p
seueremus laboremus: vt
pseuerantiam hēam⁹. La
borēt monachi vt retineāt
laborēt virgines. vt se ifor
mēt laborēt vidue vt i ipsa
pseuerent. Attēdite tñ frēs
nā diabol⁹ qñqȝ seruos di
ad bonū icitat ꝛ ꝯducit vt
bono grauius. eliciat ma-
lū Cōtra hūc diaboli isul-
tū valet sola. pseuerātia vt
bono. fine bona ꝯcludant᷑
initia vt pncipiū medio me
diū ne discrepet vltio. Bo
nū. n. inchoare ꝛ malo fine
ꝯcludere qd aliud ē q̄ȝ mō
struosas res ꝯficere. Illa.
n. actio q̄si chimera ē: que
initiū. hȝ a ratione ſȝ finem
a sēsualitate. Cū. n. sic agi
tur. hūano capiti ceruicēȝ
pictor equinam igit᷑ ꝛ sup
inducit in fructuosas. plu-
mas. Caue. ḡ mōache. ne
actio. tua mōstrum manet
Enormis. n. erit fetus vē
tris si capiti nō correspon
deat finis. Quidam. n. ha
bent initium bonū quoruȝ
vita mōstr̄ ē mirabile qua
si. hominis p̄tendens ca-
pnt sed mediū in luxuriam
descēdit. ventrēqȝ ouinuȝ
hȝ ꝛ ad vltimum in rapaci
tatem lupe pedes ostendit
O mōache qd tibi prodest
bonū inchoare ꝛ nō finem
cōcludere Domus virtu-
tis amittis dānuȝ incurris
ꝛ grāde suppliciuȝ prome
reris. O quā tibi meli⁹ fuis
set viā veritatis non agno
scere q̄ȝ post agnitioāē re-
troire p inconstantiam. O
monache leuis reputaris
p tuam apostasiam cuȝ iu
da incurris. mentis istabi
litat᷑ postponis deū amit
tis amicos spiritū ꝛ speȝ p
dis odio a cunctis habetis
ꝛ velut oibus. peior. apo-
stata ꝯprobaris in vita. O
monache attēde qr. nisi. p
seueratis morieris. Igitur
si icepisti edificare perfice
si nō incepisti icipe. Si ob
tulisti florem iuuētutis tue
diabolo saltem fac sene-

ctutis tue imolare non differras christo Ipse.n.misericors e ꝛ recipiet te libenter ꝛ dabit.tibi stolã candidam ꝛ. annulũ i manu tua ꝛ calciamentum.i pedibus tuis Tũc inueterare olim diebus malis reuocabitur vt aquile iuuentus tua durãs in.eternũ. Incipite g° frẽs mei ꝛ pseuerate reducẽtes vobis ad memoriaꝫ a quanto bono recessit.iudas ꝛ.quõ feruẽter bñ agere cepit vt ligna vobis exprimere nullatẽus posiꝫ quomodo tñ perseruauerit scitis. Ecce.n.Salomon per inconstãtiam corruit sic ꝛ Saul sic.ꝛ multi alij.quia multoꝝ incipe fuit.ꝫ pseuerantium paruus ẽ numerus. Cauete g°. quõ caute ambuletis ꝯsiderãtes qꝫ q se existimat stare caueat ne cadat felix g° ẽ q.bñfaciendo perseuerat vsqꝫ in fineꝫ Quod donũ. pstet nobis. ille qui.p nobis: mori dignatus est. Amen.

De Ira Sermo.iX.

Fratres mei dilectissimi sicut. omnium habere memoriam ꝛ in nullo errare non humanitatis ꝫ deitatis solum est ita turbari obliuisci ꝛ pati solum humanitatis ẽ ꝛ non deitatis Nam deus non mentitur vt homo nec vt filius hominis irritatur humanum est ergo fratres mei turbari ꝛ iraset ꝛ i iram incurrere bonoꝝ ꝛ malorum comunis ẽ cõditio.ꝫ i ira vel odio pseuerate diabolicum est Ideo vos que spirituales estis maxime attẽdere debetis ne ira iu sinu stultorum requiescat. fatuus enim statim iram suam indicat fortiter tamẽ spiritum irascibilem ꝯtinere magne prudẽtie est ꝛ perfectionis. o monache noli irasci.nam nomen habitum sancte religionis in hac vasta solitudine portamus. Custodite igitur vos ab oi turbatione. Nõ eniꝫ decet seruos dei turbationem incurrere. Nũqd eni pderũt nobis nr̃a ieiunia nostra sacrificia. Ab ira

deniqz fres mei procedit
ranchora rãchore odium
qd ē illa inueterata in aio
ide nascit̃ hōicidium ⁊ si ñ
ope. saltē volūtate in ɔtu-
melia ide detractio: inde
susuratior: suspitio: ⁊ iniu
ria: q̃ sūt opa carnis ⁊ dia
boli. o monache depone
iraz destrue rãchorē: miti
ga furorē: ne filius pditio
nis efficiaris. o q̃z melius
eēt mōacho in seculo viue
re pacifice q̃z in monaste-
rio cunctis bonis ornatus
in ira ⁊ furore litigare. ⁊
odium i corde tenere. Nec
deum laudare: nec ab eo
exaudiri meret̃ qui odium
seruat in corde. Qua frōte
o monache: quo affectu q̃
deuotione a deo potes vēi
am postulare si fratrē duz
odis: petis ꝙ tibi dimittat
debita: sicut ⁊ tu debita di
mittis. Crede igit̃ mihi ꝙ
tm̃ tibi dimittet: q̃ztum ⁊
dimittis alteri. Dimitta-
mus g° frēs mei iram: q̃ re
cte significatur p lazerum
quatriduanum fetidū. qr
qiram in corde portat. ifa
mie fetor statim eum cor-
rumpit. Sic ergo ira i aio
nascitur. mox refrena eam
alide eam ad petraz suffo-
ca eam exemplo tui i salua-
toris: qui percussus in unã
maxillã mox p̃buit ãlteraz
Nam si hoc prior ipse non
fecisset: mihi nunq̃z facere
p̃cepisset. Eia ergo discite
fratres ab illo qui dixit se
esse humilē ⁊ mitem. Di-
scite opere quod sepe egi-
stis ore sol non occidat su-
per iracundiam vestram.
Si enim frater tuus in te
peccauerit vade ad eum. in
vita cum ad pacem da ei
osculum. ⁊ lucratus es fra
trē Tu vero q offendisti ñ
differas pgere non. diffe-
ras frēm reconciliare va-
de ad eum pete vēiam Et
si verbo offendisti ⁊ tu ver
bo reconcilia si vero facto
quid dus auertat placa eū
facto. Sic. n. decet seruos
dei facere sic decet eos de
mōes expellere: ⁊ scōs. an
gelos introducere. Nam
vbi ira regnauerit ibi oio
princeps diabolus ert

nec inde aliquid boni exi
re poterit. fugiamus igit̃
iram fratres q̃ rationem
suffocat mensuram iustitie
ignorat solē. iustitie nescit
amicitias. rūpit de facili
aufert pacē mētis sapiam
calcat sapientes infatuat
monachos deuiat saceedo
tes suffocat castitatem eua
cuat grauitatē in pastori-
bꝰ dilacerat. nec ira reple
tus consilij pōt eē capax.
O mōache. intuere. caput
tuū nā in cruce positus ꝓ
suis crucifixoribus exora-
uit Et primicerius martyr
stephanus pro suis lapida
toribus gēua flectendo cla
mauit ne statuas illis hoc
peccatum Sꝫ si nō tāte ꝑ-
fectiōis sumus vt bonū ꝓ
malo soluamus saltē ꝓ ma
lo malū nō reddamus Nō
tm̄ ꝑ pusillāimitatē remiten
de sunt iīurie sꝫ ꝑ sapienti
am q̄ ē i xp̄o Jesu O quan-
ta frēs mei. huius pcti la-
bes O q̄ꝫ grandis. ꝛ. lata
miseria taꝫ corporis q̄ꝫ aie
nam corpus quietē somnū
ꝛ alacritatem amittit: sed

ꝛ anima vitam perdit eter
nam. veniunt enim ꝛ reuer
tuntur ad nos per iram pri
stina peccata ꝛ sic con-
fundimur ꝛ damnamur.
Nos vero frēs qui christia
ni veraciter sumus relinq̄.
mus vindictam illi qui ait
Mihi vindictam. ꝛ ego re
tribuā Quicq̄d ꝑtinet. ad
te. illi: dimitte. Nūq̄d ipse
mirabiliores vindictas fa
cit q̄ꝫ nos imaginari possu
mus Non tamen hoc sibi
petere debemus nec affe-
ctare sed ꝓ eis mente ꝛ pu
ro corde orare Naꝫ dum
nostras iniurias facere pe
timꝰ. q̄ dei est vsurpamus
Orare tamen sine intermis
sione debemus vt videcet
sanguinem suoꝝ seruorum
non ad damnationem sed
ad correptionem qui ē bn̄
dictus in secula Amen.

¶ De puritate. conscientie. Sermo decimus.

AD spirituale. gaudi
uꝫ hodierna die. fra
tres. dilectissimi intendo
vos inuitare. Quod q̄dē gau
diū non opat̃ diuitiaꝝ co-

¶De puritate ɔscientie

pia nō fallax mūdi glīa nō ꝓlis fecūditas nō corporis sanitas sꝫ tm̄ ɔscientie puritas. O felix ɔsciētie. puritas. O felix scē ɔscientie iucūditas q̄ vermē iteriorē excludis q̄ a carcere doloris liberas rationē q̄ ab oi imūditia purgas mētē O mens scā paradisus ꝺlitiarum. varijs bonoꝝ operū virgultis ɔsista: varijsque virtutū floribꝰ purpurata ꝛ suauiter celesti grā irrigata. Hec ē frēs paradisus i q̄ plabtaꝰ lignū vite ꝛ celestis sapiētie. Hec ē thalamus dei palatiū xp̄i: hitaculū scti sp̄ūs. Hec ē trhonus Salamonis· lectꝰ sp̄ōsi celestis. in quo ip̄a ɔscia bona optie ꝺlectaꝰ: ꝛ regescit cū sp̄ōso suo. o ɔsciētia in te ꝛ tibi occurrit Rebecha cum Jsaac veniēte de agro. in te delectaꝰ Jacob cū rachelis ɔiugio i te sunamitis ab isaac. regē Dauid iocūdis fouet āplexibꝰ O ɔscientia sācta: in terra adhuc es ꝛ in celis hitas: Gaude o aia sancta: sācta

ɔscia decorata gaude celesti ꝛ eterna glīa. Jn ea fratres carissimi Magdalena illa ignifera. christo p̄ciosa offert vnguēta. Jbi maria optimā ptē elegit q̄ nō auferetꝰ ab ea. Eia ergo fratres si ad hāc glīaꝫ cupimꝰ ꝑuenire p̄dictā nr̄aꝫ ɔsciētiā diligēter nūc discutiamꝰ ꝛ ibi litterā luxurie plegamꝰ: apicē sup̄bie. notaꝫ auaritie. ꝛ cecitatē inuidie ꝑspiciamus ꝛ deleamꝰ ea ꝑ ɔfessionē ꝑ cordis ɔtrictionē ꝑ verā satisfactione ꝛ tūc merebimur ꝑ gratiā adipisci gloriā illā q̄ꝫ nec oculus vidit nec auris audiuit. nec i cor hois ascēdit q̄ deus p̄parauit diligentibus se o frēs me i ꝛ leticia cordis mei: festinemꝰ i gredi in hac scā scōruꝫ. Tūc. hēbimꝰ bonū qđ nō perdemus. Tunc accipiemus ꝑfectuꝫ bonum qđ nō amittemus. Amare tm̄ ꝺbemꝰ si ad hanc gloriaꝫ ꝑuenire cupimus. tentationes: fames: tribulatiōesqꝫ singulas nā sic i fornace purgaꝰ

¶ De puritate ꝯscientie auru̅. ſicut lima purgat ferru̅: ſic flagellu̅ parat a grano palea ſici fornace tribulationuꝫ pn̄tia exercet᷑ fortitudo roborat᷑ ꝯſtātia ſolidat᷑ ſpes ad celeſtia inuitat᷑ O ſpes ſctōꝝ ⁊ turris fortitudini eoꝝ q̄ nō ꝯfundis ſꝫ expectātibus gratiā ifundis non cecas ſed illuminas non famelicas: ſed reficiis. o felix ſpes celeſtis: tu timorem ſeculi expugnas conſolationes mundanas extirpas. ¶ Per te timor non auget᷑. per te falſa cupiditas non ſomniatur per te luxuria conquaſſat᷑: per te ſuperbia auellitur. per te inuidia non dominat᷑. per te cuncta vitia terminant᷑. O ſpes celeſtis curie: i te regnat charitas. que credit omnia q̄ ad ſalutem pertinent omnia ſperat. que promiſſa ſunt. O fratres mei quis hominum poteſt mentem ſeruorum dei infirmare: ſi apud deum ſpes celeſtis ꝓ eo allegat. Jn quo nocebunt eis tyranuorum ful

mia fortune precipitia q̄d agem. O ſpes tn̄ cogitationes dirigis. tu i charitate altitudineꝫ ponis: vt in ea pſeueremus vſque ad mortem tu in charitate latitudinem extendis vſque ad inimicum. O ſpes celeſtis glīe patre patriarche mala patienter ſuſtinuerunt: per te prophete cuncta mala portauerunt. per te apoſtoli ad mortem gaudent᷑ perrexerunt: per te martyres afflicti ſunt: per te virgines combuſte ſunt per te cōfeſſores vitupati ſunt. ꝑ te vidue caſtitatem aſtringunt: per te maritate lumbos ꝓcingunt per te pupilli languētes ⁊ orphani ſperatu ridere: ꝑ te pauperes ꝯfidunt gaudere. ꝑ te peregrini ſperāt terminuꝫ ⁊ ad finem laboris peruēire. O ſpes oīa portare facis dulciter ⁊ ſuauiter. Eia ergo fratres hanc amate hāc tenete: nō tn̄ ſine timore. qa qui ſperat ⁊ non timet negligens ē q aūt timet ⁊ non ſperat: deſperat ē: ⁊ dſcen

dit in profundum quasi lapis. A quo dscensu liberet nos ille q d celo descẽdit: vt nobis vitam donaret ⁊ ascensum Christus deus noster. Amen. Xj.

De əpunctiõe ⁊ lachrymis ⁊ penitẽtia. Sermo. ii.

Scitote frẽs charissimi qꝫ post mundi gaudia: sequẽtᷣ eterna lamẽta: qa nemo potest hic ⁊ in futuro gaudere nam necesse ẽ vt vnã amittat q aliam voluerit possidere. si gᷓ monache hic gaudere cupis: scias iam te exulẽ eẽ pñie celestis: sꝫ si hic ploraueris iam patrie celestis ciuis cũstitueris. Beati inqꝫt qui lugent qa cõsolabuntᷣ. sed dicet qs. Quid flere oportet. ⁊ qꝛ flere dbem⁹: Ego aũt filioli ⁊ fratres dico: qꝫ cõmissus. Iste. n. flectus sit panis noster: quẽ qͭtidie comedere dbemus die ac nocte. flere ẽt dbemus populoꝝ peccata sicut nostra vulnera. sic. n. paulus faciebat. dũ clamabat. Quis infirmatur ⁊ ego nõ timor flere etiam dbemus d dilatione regni eterni qd bñ ostẽdebat propheta dum dicebat. Heu mihi qꝛ incollatus meus plõg⁹t⁹ẽ. Iste enim sunt res miserie qb⁹ texitᷣ liber Jeremie: qbus plangit peccata anime insultũ miserie. ⁊ dilationem patrie. Horum fletuũ imbribus debemus irrigare terram mẽtis nostre vt pariat fructus bonorum operum diuersosqꝫ flores virtutum. Istis quoqꝫ fletus sunt tres fluct⁹ ꝑ quos filij israel transfierunt ad terrã ꝑmissionis. Uere peccatores ex egypto vituloꝝ exeunt: mare rubrum transeũtes dum submerguntᷣ hostes: ⁊ vita suffocãtᷣ. Uere cantant. domino gloriose intrantes celestem Jerusalem: deposita corruptibili veste sanctis angelis sũt sociati. O monache fac igitᷣ vt mẽs tua fit liber quẽ vidit Ezechiel: in quo scripte erãt lamẽtationes ⁊ ve. O mõache ad has lamẽtationes te ə⁹uertas. hos dolo

res cõplectere cunctis diebus vite tue flẽdo tua pctã ⁊ nõ solũ diximus tua: sȝ ⁊ proximi. Caue tñ ne fleueris mortẽ corporalẽ alicuius nec substantiarum amissionẽ nec corporis infirmitatẽ. Omnia enim necessaria sunt euenire omnia hec valde cõmunia. Ponas ergo te in dei voluntate. relinquẽs sibi oia. ⁊ ipse te reducet: ⁊ cõducet qcqd tibi acciderit. libẽter suscipe deum in oibus lauda oẽȝ honorẽ sibi exhibeas grãs ei soluẽdo. Quotidie fleas q̃ cõmisisti. ⁊ q̃ committere proximos vides quasi tua sint vulnera. Sic enim peccatrix illa maria nõ solũ i domo simonis: sȝ ẽt post aduẽtum sancti spiritus hoc idẽ ardẽter perfecit. semp enim dolebat semp in vita sua flebat que' cõmiserat. sic fecit ⁊ Maria mater domini: q̃ iusta crucẽ staret ñ sua peccata flebat qꝛ nulluȝ peccatum habebat. sed flebat nõ tm̃ filij passioneȝ suuȝ ⁊ iudeorũ damnationem. sed dices. Mortuuȝ fratrẽ vel amicuȝ video naturalis infirmitas me inuitat ad plãctũ. Ego autẽ dico tibi monache tpa luctũ tuum. Non. n. tuuȝ ẽ mortuos flere: sȝ seculi. Non tamẽ prohibeo lachrymas naturales quas naturalis necessitas exprimit. Nam multi lachrymas fundunt ⁊ quanuis natnra uos: ad hoc freq̃nter inuitat. animus tamen sapiẽtis immobilis perseuerat. O tu qui sapiẽs videris eẽ in seculo caue ne consentiat animns tu⁹ mortuos dplorare. stude vt luctus vincat̃ ab aio Caue ne absorbeat̃ anim⁹ ab ifirmitate mẽtis: ⁊ extenuet spũs carnẽ vitio sensualitatis. O monache si mors iminet: noli dolere p̃para te ad mortẽ p mẽtis constantiam. Talẽ te prepara vt mortem timere nõ possis. vt post mortẽ viuere icipias: q añ mortẽ moriẽdo viuebãs: vl' viuẽdo moriebaris. Cupis g̃ o monache semp viuere. Depone

fletuz pro terrenis. noli plorare q̄ mūdi sūt: et q̄ necessaria sunt euenire Depone oino fletuz pro terrēis: et assume lamētū pro celestibus Beati iqt q lugēt. beati q fletis. q2 ridebitis. Delectemur igit semp i hac infima vita frēs mei in fletu et lamēto. Sim⁹ tm̄ pni ad lamētum et fletum: quātū fuimus ad culpā audaces Qualis fuit nobis itentio ad peccatū. tali sit ad penitēdū dūotio. Grauia peccata grauissimis lamentis idigēt. Accipite fratres mei cōpunctionē q2 sanitas aiaꝝ ē: remissio peccatoꝝ ē: sacrificiū spūale est qd deo sūme placꝫ. Holocaustū medullatū: ē cor peccatoris hūiliatum et quotidiāis lachrymis rigatum O monache plāge oculuz mētis vt lachryma pdeat compunctiōis. O cōpūctio q̄z sancta et mirabilis pdicaris tu spūale lauacrū es tu flagellū dei es: p quod deus mutat: tu stimul⁹: p quem deus ad hoiem inclinat tu ligamē. per qd d⁹ fortiter astringit. O cōpunctio scā et imaculata. sine qua adultus non valet baptismus: sine qua ad iudicium domini corpus recipitur sine qua influctuosa est omnis confessio: sine qua omnis satisfactio inanis est. O compunctio lachrymosa o lachryma mētē purgans intentionem fecundans: confessionē irrigans: animam sanctificās Hec est lachryma scē compunctionis soror: que motus illicitos extinguit: paradisum aperit: infernum claudit: mundūqꝫ despicere in cuunctis facit. O felix lachryma tu carnalem cogitationē extinguis peccatorum morbum expellis virus culpe euomis. O felis tabula: o vitalis nauicula: per quā naufragus redire potest ad portum salutis. O aqua salutaris p quā ad paradisum gradimur. O spirituale cōductuz per quod de inuio ad viaz transitur. O felix lauacruz

penitentie lachrymarum quod totiens vales ad purgãdum: qnotiens purgatione indiget cor humanum Hoc est fratres mei herba celestis illius fullonis qua vestes seruoꝝ suoꝝ deturpatas: a sorde q̃tidie purgat. Hoc est celeste nitruz quod de rore diuine gratie ꝯfectum. abstergit maculas pctõruz. Hoc est lixiuium: quo interioris hominis caput optime abluitur. O lachryma tu cõtra ruinas hominum suaue solatium q̃ passionis chrysti sti es vicaria contra peccatum potẽs remedium vt ꝑ te totiens cogatur Christ⁹ mori quotiẽs labit̃ homo in abissuz peccatoꝝ. O monache ergo a lachrymis quis ꝯtinere se poterit. In tremus obsecro ꝯscientias nostras. discutiamus eas. ⁊ si risimus in iuuẽtute saltez i senectute fleamus. cogitantes quid christo ⁊ qd diabolo tempore nostre iuuentutis persoluimus. Et si antequam ad heremum peruenimus visus nos incuruauit per concupiscentiam. si guttur per gulam si auditus per enormitatez verborum vel spontaneaz detractationis audientiaz si lingua claudicauit i verbo. si olfatus errauit i odoramento. si tactus in suauitate: si gressus ad furtum si in his vel aliquo istoruz te inueneris culpabilem: ablue culpam per lachrymam. Iuxta quantitatem sordis mensura lachrymarum copiam assumẽdo penitẽtiam: que mater est oĩum bonoꝝ. Timor autem q penitẽtiaz ꝯcupiscit: ꝯtritionẽ parit. Penitẽtia. n. illa digna ⁊ bona ẽ q̃ pctã pacta deplorat. sic vt d̃plorata iterum nõ committat Quid ergo pñia ẽ nisi ante acta deflere ⁊ flenda iteruz nõ ꝯmittere. Nã q sic pctã deplorat. vt iterum peccata ꝯmittat: adhuc pniam agere ignorat. Nunnquid ⁊ dissimulat. Irrisior est ⁊ non penitens qui adhuc agit qd̃ pẽiteat. Penite-

¶De puritate ꝯsciētie aīmi igitur fratres mei ⁊ penitētes penitētiam agi- te in fletu ⁊ lamento: vt di igne ridere possitis in glo- ria beatorum. Amen.

¶De supbia. sermo. ix.

FRatres carissimi vbi supbia fuerit ibi discordia ⁊ ꝯtu melia dn̄abit. Non ergo dcet seruos dei in heremo constitutos supbos eē sed humiles: non clarosſ ſꝫ mā suetos. castos benignos. ⁊ oībus virtutibus ornatos Cauete. n. fratres ⁊ vigilā ter semp̱ attendite. ne sup- bia inflemini d̄ bonis com missis. sciētes qꝫ supbia ex angelis demones fecit: ſꝫ humilitas hoīes similes angelis constituit. supbia gloriam de celis deiecit an gelicam ſꝫ humilitas ad ce los ascēdere fecit infirmita tem hūanā O fratres mei cauete: ne orantes vel legē tes: vel stantes: vel sedētes vel vigilātes dicatis ore vl' corde habitantes in cinere ⁊cilicio cū phariseo. Grās

¶Sermo. Decimus.

tibi ago domine qꝛ non sū sicut ceteri homines. Nec eniꝫ solitariā vitā ducētes diabolo instigante sepe co gitāt. sepe hoc dicere tentā tur ab inimico seruorū dei Potius volo vos heremū exire qꝫ talia dicere vel co gitare. Sed dum tentami ni hoc assereꝫ vel de vobis ipsis hoc cogitare mox cla mare: mox vlulare ⁊ dicite ego sum vermis ⁊ non ho mo opprobrium hoīum ⁊ abiectio plebis. Et cū pu- blicano dicite quibuscūqꝫ virtutibus sitis ornati. De us ꝓpitius esto mihi pec- catori. Attendat igit' chari tas vestra qd dixerit veri- tas nr̄a. Qui maior est ve- strū fiat sicut minor: ⁊ q p̄ cessorem sicut minister. O monache quanto maiores humilia te in oībus. ⁊ inue nies grām coraꝫ deo ⁊ ho minb⁹. O scā venerabiliſ- qꝫ humilitas: tu filiuꝫ dei de sinu p̄ris: descēdere fe- cisti in vterꝫ sancte Marie virginis. Tu euꝫ fecisti in uolui vilibus pānicul is: ut

nos indueret virtutum or namentis. Tu circuncidisti eũ in carne vt nos circũcideret in mẽte. Tu euz ꝑmisisti corporporariter flagellari: vt nos libraret a flagello peccati. Tu eum coronasti spinis: vt ⁊ nos corõaret eternis rosis. Tu eum infirmari fecisti q medicus cuuctorum erat ⁊ solo verbo sanat vniuersa vt nos infinitimos sanaret. O saneta hũilitas: q̃z dissimilis es suꝑbie. Nam ipsa suꝑbia frẽs lucifeꝝ ꝺ celo deiecit ſꝫ humilitas dei filium incarnauit. Ipsa adam de paradiso repulit ſꝫ humilitas in paradisum latronem introducit. Superbia gigãtium linguas diuisit ⁊ ꝯfudit ſꝫ humilitas cunctos cõgregauit dispsos. suꝑbia nabuchodonosor in bestiam trãsmutauit. sed humilitas Joseph ꝑncipẽ israel constituit: superbia pharaonẽ submersit sed humilitas moysen exaltauit hec est illa sãcta hũilitas q̃ fecit nos solitarios: q̃ fecit nos ꝓuatos seculo: q̃ fecit nos i ꝯuẽtu solitario oibus virtutibus florere ꝑfectis. Hec ẽ illa sãcta humilitas q̃ philosophos tradidit in reprobuꝫ sẽsum excecauit iudeos. suffocauit pagãos: iflãmat xp̃iãos ꝑimit obstiatos: ꝺijcit potẽtes ꝺ sede ⁊ exaltat humiles. ſꝫ suꝑbia frẽs mei non sic. ſꝫ q̃d ꝓlatos ꝑcutit: diuites tumorosos efficit. religiosos ꝺcipit. Hec hoies cecat ne se agnoscãt q̃d sit Hec. n. fructũ ꝑdit opis: mentẽ hois ligat: q2 ab ea ꝓdit̃ oẽ malũ. Hec ẽ illa feruẽs olla q̃z hieremias vidit: in qua ꝺcoquũt̃ oẽs ꝑncipes ⁊ pastores tenebrauꝫ: sectatores bonoꝝ tp̃aliũ: vẽatores diuitiaꝝ: q ꝑmas cathederas appetunt in sinagogis: ⁊ salutari i foro: ⁊ vocari rabbi. Hãc ollã succẽdit diabolus: dum corda patꝝ iflat ad altiora Isti sũt q̃ttuor vẽti q totuꝫ orbẽ ꝑflãt. arrogantia sibi ascribẽs qꝺ nõ hꝫ. isolẽtia sibi appropriãs: quod alte

ri vz supbia multa d secre dēs: vltra q̄z verū sit ꝯtumacia se erigēs i platum. Isti sunt quattuor fabri q totū mūdū cōcutiūt. ⁊ corda filiorꝫ dei dissipāt. A q bꝫ nos custodiat deꝰ amē.

De fortitudine. ser. xiii.

Quia hac vasta solitudine dei gr̄a sumus i vnuz ꝯgregati: vt vnanimes hitemꝰ i domo ⁊ sint nobis oia cōia. ppterea inter ceteras virtutes fortitudinē oportet nos rape seq ⁊ imitari. Nā si hāc virtutē amplexi fuerimus fr̄es iacula fortune nō timebimus deridebimus diaboli blāda: ⁊ spernemus illata. O fr̄es mei ligate hoc i cordibus v̄ris q̄ q fortis ē liber ē. Nō. n. seruit fortune: nō vanitate mūdane O frēs mei ⁊ leticia cordis mei ꝯsiderate q̄zta fuit in martyribus fortitudo q velut ipassibiles tormēta despiciūt thyrānos ꝯfundūt cūcta q̄ mūdi sunt dspiciūt q lz dcoriati: lz ꝯbusti: lz i cunctis mēbris afflicti: lz i oībus corpore sint pcecti nō tñ legimꝰ eos eē mente mutatos. sed scire debetis fr̄es q̄ multis modis dicitur fortitudo hypocritarū videlicet. ⁊ philosophoruz ⁊ bonorꝫ fideliū. Hypocrita deniqz mlta sustiet multa portat: ⁊ fortis i cūctis apparet. sed ve hypocrite q̄ venādo mūdi gloriam: eternā penā merenť hic sic trahit gloriam: q̄ nō habeat gloriaz. Hec. n. fortitudo: nō virtꝰ: ſz vitiū: nō magnanimitas. ſz infirmitas nō bonitas. ſz imbecilitas appellať. Hāc p̄tēdūt heretici hanc rapiunt falsi fr̄es: de quorꝫ numero dei gratia vos nūq̄z eē cognoui. Quedam ēt fortitudo ē philosophorꝫ: qui calcauerūt diuitias honores: pōpas: dignitates: ⁊ aliquādo mēbra ppꝛorꝫ corporꝫ ſz hec fortitudo insufficiens erat ad eterne vite merituz Quare: Quia carebāt charitate: ⁊ timore dei. Ipa d niqz charitas ē forma ois bone actionis. O quantus

De fortitudine Sermo decimus.

rigor fortitudis fuit i platone. O quot ꝛ quāta patiebatꝰ ꝯtraria. ſꝫ qꝛ fundamēto fidei caruit: propterea ſpes eā fortitudinē nō erexit. ꝛ qꝛ charitate nō ꝑfecit iō virtutis meritū oīo amiſit. ſed ē ꝛ alia fortitudo q̄ boni q̄tidie certāt vſqꝫ ad mortē Tales fūdati i deū iō vt ſupra diximus frēs nec verba nec ipīoꝝ vbera timēt. Hec ē illa mirabiliſ fortitudo: q̄ moyſes aſperitatē vic dſerti vicit. hec eſt panis celeſtis: q Elyā i deſerto pauit. Hec ē fortitudo q̄ mortē ſpnit. hoc ē clauis: q̄ domꝰ dei pateſcit ꝛ apitꝰ. Hec ē q̄ habenas voluptatis ſub freno rōis iacere cogit. Hec ē q̄ Joānes i deſerto decoratꝰ. Hec ē q̄ ꝑ Paulus heremitaꝝ forma beatificatꝰ. Hec Antonij aliorūqꝫ ſanctorum patrū lorica ē ꝛ zona: q̄ ꝑcincti ꝛ armati in excelſis ide feſſa voce quotidie clamare n̄ ceſſāt. O fortitudo heremitaꝝ baculus. cenobitaꝝ cingulus: mōachorū qꝫ oim ſacrm̄. Tu contra pauꝑtatē vales: vt nō frāgatꝰ animꝰ pauꝑtatē amatis. ſed amplior fit interiuſ ꝛ magis diteſcat in mente ꝛ quanto minus abūdat rebus fortūe: tanto plus valet fortitudo contra mundi inſultuꝫ. O fortituuo ſi dolorem pateris in oībus gratias agis. Tu in tribulatiōe diuitias ſpirituales ꝛ delicatas inuenis: vt potius morbi cedant in mentis cōmodū q̄ꝫ corporis detrimētum. O fortitudo oēꝫ crudelitatem euacuas carcerem reſpuis: crucem nō metuiſ: eculeum amplecteris optas vincula ſpontanea ſemꝑ curris ad mortē O mōachenihil valet curſus tui brauij. nihil tua operatio: niſi colūna fortitudinis roboretur. Nihil valet edificiū bōi opis niſi colūnā fortitudiſ āplexeriſ ſꝫ ſi columna fortitudīs fracta fuerit: totum edificiuꝫ bonorum opeꝝ ruit. Hāc ſi dauid tenuiſſet: homicidiuꝫ ꝛ adulteriū non com-

misisset. Si sanson hanc seruasset. femina eum inimicis nõ tradidisset. Si salomon hãc dilexisset: idola nõ adorasset. Si petrus hanc tenuisset: ad vocem ancille: fidẽ non negasset Si filij israel hanc habuissent; minime in dserto murmurassent. Eia igitur fratres estote fortes in bello temptationum trsbulationum ꝛ infirmitatum iiuriarum pugnate cum antiquo serpente: ꝛ accipietis regnũ eternum. Amen.

De iusticia sermo. 14.

AT bene nostis fratres carissimi tria monasteria apud hyponam. dei gratia merui laudabiliter ad honorẽ sancte trinitatis cõstruere. Quorum primum hoc ẽ in quo iam annis multis modico pabulo contenti hylariter commoramini bestijs associati auib᷒ ministrati: ciborum spernentes delitias ꝛ visus honium fugientes. Et iõ non ego miser: ſʒ vos sepe angelorum assueti estis colloquijs. Aliud quoqꝫ monasterium in orto. quem sanctus noster pr̃ Ualerius ddit: edificatum est. Et qm̃ postquam p̃sbyter ep̃s factus sum: nec semper hic vobiscum habitare potui nec cum fratribus qui i p̃dicto mõasterio positi sũt ꝓpterea ĩfra domũ episcopi mecũ hr̃e volui mõasteriũ clericorũ: ꝛ cũ eisdem pariter viuere cepi ꝫm regulaꝫ ꝛ ap̃licã traditioneꝫ Ad vos ḡ tm̃ q in heremo laudabiliter viuere voluistis. ꝓtiet verbũ istd audire ꝛ itelligere. atqꝫ opib᷒ adiplere. q̃ dr̃. Diligite iustitiam: Ad fratres ãt nr̃os ꝛ clicos q in vrbe hitant: q bus ẽt expedit p̃dicãre q̃tidie verbũ di: ꝓtiet nõ solũ diligere iustitiã q̃ ad seipsos: ſʒ ẽt iudicare. rep̃hẽdere obsecrare icrepare i oi patiẽtia ꝛ doctria pplꝫ electũ dei. Et lʒ fr̃es mei qui collecati sũt i horto sãcti ep̃i valerij: satis distẽt ab vrbe. qꝛ eoꝝ tñ fama diui-

nitus diuulgata e ordinaui vt verbū dei applo salubri ter pdicarēt ai eq; fideliuz suā vitā: doctrinā ⁊ exempla audiēdo ⁊ videndo sponte redirēt ad illuz q ex nihilo cūcta creauit. Ecce quō terrā iudicant ligāt ⁊ soluunt q volūt semp deo fauente. Uos vero q segregati estis a seculo. q ēt vitā tutiorez eligere voluistis: audite q in cunctis maxie iustitiaz diligvre debetis. O frēs mei ⁊ letitia cordis mei vultis scire quō solitarij iusticiā diligere debetis Cauete ne sic ab alterius oculo festucā eijciatis: vt i oculo vrō trabē nō videatis: nec sic alterius velitis reuelare lapsū: vt vestrum nō videatis casū: nec sic alterius curare debetis morbū: vt vos ipsos postponatis egrotos. g nec cuilibet vrm dicat. Medice cura pmo teipsū o monache: vt curatus alterius vulnera curare possis. Audite frēs mei audite quid dñs dixit phariseis adulterā accusātibus. Qui sine pctō ē vestruz primus in illā lapidē dē mittat. O monache i q aliū iudicas: teipuz ɔdemnas. Qua fronte frēs mei poterimus arguere alios de eo qđ in nobis grauius inuenimus. Ad nos igitur frēs ptinet mūdos eē ⁊ sāctos: ⁊ si tūc fratrē nostrū peccare videmus. rephendere eū cū oi māsuetudine sine mora debemus. ne p nostram negligētiā pereat Charitas.n. nō odij nō rāchoris: s; zelo iustitie gladiū correctiōis euaginare dz. Cū n semp misericordia ligata sit in cordibus vris ne velut iudas ille q peccauit: desperat⁹ ad suspēdiū pgat. Hoc āt ad vos maxime ptinet frēs. Sed qd ad frēs in vrbe hītātes ptineat audiamus. Certe nō solū hoc: s; ēt spectat ne iudiciuz odio exaspent: ne crudelitatē inflāment ne amore pecūie emoliāt: q2 paupes vere sum⁹: ⁊ spectaculū facti sum⁹ angelis ⁊ hominibus: ne timore iusti-

tiaȝ relinquam: ne eos moueat res purpurea: nec diuitis mūera: sed magis sacus paupis orphani ⁊ pupilli eos mouere dȝ iustitiam cū labore exercere. regia via que terrā iudicant incedere debēt. nec decliare ad dextrā molliendo iudiciū. nec ad sinistraȝ exasperādo supplicium. Nō n. crudelitas ē punire reatū: sȝ iusticia: nō thyrannicum sȝ diuine rectitudinis iudicium non tñ volumus nec ꝯsilium dam⁹ vt mox iudicēt: s cū oī maturitate incedāt. ⁊ inuenta discussa qȝ rei cā in xp̄i nomine iudicent d̄linquētes. ⁊ si publice puniāt̄. vt ⁊ ceteri iustitiam diligentes forti⁹ diligant: ⁊ iustitiam odiētes metuant ⁊ caueant ne delinquāt. O sctā laudabilis qȝ iustitia: sub te ⁊ ꝑ te pudicitia regnat: pax ꝑ te triumphat. Securitas ⁊ dignitas ꝑ te florēt: ⁊ fructū afferūt in patiētia. O iustitia qui te amauerit: qui te strinxerit: cū Moyse mare

mundi. vitioꝝ sanguine rubricatū sicco vestigio ptrāsibit. Hec ē virga q̄ petra percussa manat influenta qȝ lapidea subditorum corda iudicio iustitie tacta in virtutum exuberant flumina. Hec ē virga aaron: q̄ fronduit floruit ⁊ fructum peperit. quia iustitia quasi frondet. dum mente cōcipitur: floret dum viriliter exercetur: fructificat dum subditus corrigitur. Hec est ventilabrum: quo granum diuiditur a palea: sanies a morbo eijcitur: quia contra morbum peccati opponendum est mordax emplastꝝ ne i maius vitiū tabes exuberet icurata. ⁊ in augmentū facinoris redundet iniquitas impunita. Hec est mensura. qua debem⁹ metiri penas: ⁊ merita ponderare. Attendite tamen fratres: attendite pastores qui terram iudicare debetis: qȝ aliqñ iustitia ē relaxāda ꝑpter scādalū mltoꝝ: aliqñ exagitāda: vt sit cautela re

liquorum. Tunc vere iu-
stitia dr̃ gladius ex vtra-
q₃ pte acutus: q₂ hois de-
fendit corpus ab exteriori
b⁹ iiurijs: ⁊ aiaȝ a spiritua
libus molestijs. Hec ē me
dicina vitiorū antidotum
peccatorꝝ. Hec ē pugio q̄
fines trāsfixit coeuntē cuȝ
Madiantide iudeū ⁊ cessa
uit quassatio. Hec ē lapis
quo Dauid percussit phili
steuȝ ⁊ israel liberauit hec
aūt sine discretione: gladi
us est in māu furiosi. Hec
sine prudentia· est mors ⁊
bonorꝝ psecutio. Hec sine
misericordia: gladius ē in
manu tyrāni. Cū sūma eni
discretione frēs mei tenen
da est iusticia: cū sūma de
liberatione inferenda ē pe
na: nō iudicādo ex suspitio
ne. ſȝ ex oī certitudine veri
tatis. Attendite frēs mei ⁊
añ pbate: postea recte iudi
cate: nō ſm faciē. sed recto
iudicio. O q̄ȝ facile ē iudi-
care. ſȝ o q̄ȝ amarꝝ ē qđ iu
dicatū ē retrahere. Jō nō
puer: nō insensatus vobis
pce oȝ. sed aiosus: prudēs

castus: sobrius. vt in psō-
su ⁊ statu sal terre ⁊ lux mū
di cunctis appareat. Ta-
lis iustitiā nō poterit igno
rare. Tunc. n. regnum ro
manorū pacifice tā diu p-
seuerauit: q̄ȝdiu sapientes
regere permiserūt. Sȝ dū
iuuenes ⁊ inexptos regere
pmiserūt tanq̄ȝ iustitiam
ignorantes acceptores p-
sonarum facti sūt ⁊ sic iusti
tiā pdētes dñiuȝ orbis ter
rarꝝ pdiderūt. Juuenes q̄ i
prudentes. duces vel eccle
siarꝝ pastores nō ↄstituēdi
sunt ne ipsi cū pplō peant
Tales. n. si psunt: non so-
lum preterita ⁊ futura non
cogitant: sed audire quod
bonum est: aures suas ob
turant. Taliter etiam nō
solum iuuenes: sed etiam
antiquati in diebus malis
hoc facere frequenter mi
nime dubitamus. Vita
enim pastoris omnibus.
debet prodesse. Et quo-
modo hoc quis facere po
terit: si iustitiam ignora-
uerit ⁊ regnare in eternum
crediderit. Jsti memora

ri nouissima sua nõ possũt
q̃ i eternum viuere credũt
O fratres sicut freq̃nter di
ximus: pastores ⁊ princi-
pes romanoꝝ sciẽtiã ꝺ p̃te
ritis hẽbant i q̃bus ⁊ certi
ficari optime poterãt: ⁊ de
futuris aliquid scire semꝑ
ꝓcurabant. Jn hoc autē
exercitium eoꝝ ꝯsistebat ⁊
iustitiã vsq; ad mortem se
quebanẽ: ⁊ pro ea morien
do felices se reputabant.
Tu vero o monache q̃ pres
es: obsecro memorare q̃d
es q̃d fuisti: ⁊ q̃d eris: tunc
iustus reputaberis a deo ⁊
in eternum non peccabis.
Hec aũt fratres mei sit sẽ
per nr̃a exercitatio ⁊ si hec
fecerim⁹: vere fideles ⁊ iu
sti erimus. Sꝫ sũt aliqui:
lꝫ dei gr̃a nõ iter nos: qui
in spiritu libertatis viuere
volũt supbi: auari: discoli
gulosi: adulteri: qui si i ali
quo rep̃hẽdunt latrant vt
canes: mordẽt vt serpentes
deuorãt vt leones: dolent
vt pturientes dicẽtes: ma
lũ bonũ ⁊ bonum malum
Tales aperta facie viuoq;
ꝑmone: negare iustitiã p̃su
mũt: dicentes. Ecce quo-
modo me ꝓsequitur hypo
crita. q̃ iustitiam tenere vr̃
Talis deniq; fratres oĩb⁹
peior ẽ ⁊ melius illi fuisset
si in seculo remansisset. Et
iõ si i nostra ꝯgregatõe ali
quẽ talẽ iuenerimus quod
deus auertat: q̃ sic iusticiã
calcare voluerit: nõ tenen
dus ẽ: sed expellendus: tã
q̃ꝫ viuere volẽdi spũ liber
tatis. A q̃bus tñ nos libe-
ret deus sicut hactenus fe
cit ꝑ gr̃aꝫ suã: vt nostra sã
cta ⁊ imaculata religio de
bono in melius semꝑ au-
gumẽteẽ: ꝑ Jesum xp̃m sal
uatorẽ nostrum. Amen.

De fide Sermo. XV.

SCriptum est fratres
carissimi: q̃ nõ ꝺbe
mus loq sublimia. tãq̃ꝫ sa
pientes mũdi gloriantes
Ait. n. propheta. Nolite
multiplicare loq sublimia
Hoc ãt verbũ ad vos ma-
xime dirigiẽ qui rusticani
estis in siluis habitantes.
sꝫ ciues scõrum ⁊ domesti
ci dei vos esse nullatenus

dubitare debemus. Noli igitur multiplicare loqui sub limia. Que sunt ista sublimia de quibus non licet multum loq nisi de dei oipotentia: de de vnigeniti eius coeternitate: de sancti spiritus magnificentia. O fratres mei et leticia cordis mei si volumus scire quantum pater imensus sit apprehendere non valemus si imaginari cupimus quomodo filius coeternus sit et consubstantialis: mens humana omnis naturaliter succumbit. scire desideremus qualiter spiritus sanctus oia contiet et non continetur: ois humana ratio defecit. Ideo hec oia discutere non curemus. Quare non. Nisi quia nullo modo valemus. Propterea fratres mei sciatis: quod vbicunque queritur de vnitate trinitatis magna adhibenda est cautela: quia nec periculosius alicubi erratur: neque laboriosius aliquid queritur nec fructuosius aliquid inuenitur. Ueniat igitur contra volentes scire vltra id: quod necesse est sanctus ille salomon. et reprehendendo atque docendo dicat. Altiora te ne quiesceris: fortiora te ne serueris. surgat etiam Paulus columna fidelium: et lumen orbis terre et sua voce confundat omnes philosophantes: nomen christi portantes· volentes sapere plus quam oportet sapere. non tamen dico fratres. quod omnino non queratis: sed questiones in dininis vos qui grossi estis multiplicare et loqui non debetis. Querite tamen vos qui spirituales estis: quomodo precepta dei seruare possitis. quomodo diabolum in heremo debeatis superare quomodo patientiam quam christus docuit amplecti possitis. Hec enim seruus dei semper legere et adimplere debet. Natura denique fragellis est et tamen ratione comprehendi non potest Philosophus et Aristotiles annis multis insudauit naturam apis inuestigare: nec finaliter potuit. Quomodo ergo nos trinitatem cape valemus Cur miramur o fratres qui lutei sumus et ventrem stercoribus plenum portantes

si nescire possimus dei naturam. Nunquid ⁊ angeli ipsam in celo inuestigare possunt. Certum est quod nō. Quid. n. sciunt: nisi q̄ deus trinus ⁊ vnus ē: ⁊ q̄ omnia sine labore ⁊ pena creauit ⁊ gubernat. Nolite ergo fratres loqui sublimia: nolite sapere plusquā oportet saperē. In die. n. iudicij nō dānābūt̄ christiāi nec rōnē reddent: qꝛ philosophiaꝫ vel dyalecticam astrologiā vl' musicā ignorauerūt: nec de hoc qd̄ naturā dei scire nō potuerūt sed ideo damnabūt̄: quia deo obedire neglexerrunt. Ideo scitote fratres q̄ melius ē pie confiteri ignorātiā: quā temere sciētiā vendicare: qꝛ temeritas penaꝫ hꝫ. sed ignorātia promeretur veniaꝫ. Sufficit nobis scire de mysterio trinitatis tm̄ quantum dominus discipulis suis exposuit. Nemo. n. nouit sic de natura sua dicere sicut ipse qui ait baptizare gentes in nomine patris ⁊ filij ⁊ spirit⁹ sācti. Tres aperte pronuuciat psonas: sꝫ vnitatem ostēdit: dicēs. in noīe: nō. eniꝫ dicit in nominibus. Trinitas. n. diuidit̄ indiuisibiliter. ⁊ coniungit̄ diuisibilit̄ Singularit̄. n. vna queqꝫ psona deus ē ⁊ vita. vl' deitas īdiuisa in opere: ꝯcors in voluntate: par ī potētia eq̄lis in gloria. nec minoratur in singulis: nec auget̄ ī tribus. Sancta ergo trinitas vn⁹ deus ē: ex quo oīa per quē oīa in quo oīa sunt Et ne tres deos putarem⁹ esse: ait apostolus ipsi gl'ia nō ipsis. Ipsi quidem gloria semꝑ sit qui ait. faciamus hoīem ad imaginem ⁊ simililitudinē nr̄am. Cū enim singulariter dic̄. imaginē ostendit vnam eē naturam eius ad cuius similitudinem homo fieret. Cuꝫ vero pluraliter dixit nr̄am demōstrat deū nō vnaꝫ eē psonaꝫ ad cuius imagineꝫ homo fiebat. Si. n. essentia patris ⁊ filij ⁊ spiritusācti vna eēt psona nō dixisset nostram sed meaꝫ: nec

faciamus. sed faciam. Si vero in illis trib9 personis tres essent eẽntie. non dixisset nostra: sed nostras. Et ideo cum dicit ad imaginẽ nostram: iudicat vnitatẽ trinitatis: ad cui9 imaginẽ factus est homo noster interior. qui similitudinẽ sanctte trinitatis retinet Sicut. n. pr̄ de9: filius deus spiritus sanctus deus non tamẽ tres deos credimus sed vnum deum: tres personas habentẽ ita anima intellect9. anima ꝛ voluntas: anima memoria: nõ tñ tres aie in vno corpe sunt. sed vna anima: q̄ licꝫ vnius sit substantie ꝛ nature: tres tñ hꝫ dignitates intellectuꝫ: volũtatem ꝛ memoriã. Et sicut ex patre generatr̄ filius: ꝛ ex patre filioqꝫ procedit spiritus sanctus: ita per intellectuꝫ generatur voluntas: ꝛ ex his duobus ꝑcedit memoria Sine his tribus anima pfecta eẽ nõ põt: nec horum triuꝫ vnum sine alijs duobus aliqd integrum consistit. Nec solum sufficit intellectus: nisi sit voluntas in amore. nec hic duo nisi addatr̄ memoria: q̄ semp i mẽte intelligẽtis ꝛ diligentis manet eligẽs. Uniuersitatis. n. ꝯditor deus oẽs motus aie ad bonũ facit intellectũ vt intelligamus qd iubet: voluntatem vt sit in amore eius. memoriam ne obliuiscamur qd impat vl' vitupat. Eya g° fres mei: ꝛ corona matris mee: nolite discutere nisi q̄ꝫtum vobis necesse est ad salutẽ. Nolite sape nisi q̄ꝫtum oportet sapere. Quid. n. oꝫ sape: nisi q deus trinus ꝛ vnus ẽ. Quid aliud necesse ẽ nobis nisi vt bona cognoscamus ꝛ mala. Quid aliđ necesse ẽ nobis nisi dcliare a malo ꝛ facẽ qđ bonuꝫ ẽ. Bõa vt sciam9 ea rape: mala vt sciam9 ea duitar̄. ñ ẽ igit̄ malũ scir̄ malũ qꝛ nisi cognoueris. qũo vitar̄ poteris: p legẽ nãqꝫ pctm̃ cognoui ait aplus qꝛ añ legẽ pctm̃ ñ cognoui. ſꝫ poti9 p legẽ datã qđ tenendũ qđ uitandũ co

gnoui. Malũ ĝ scire nõ eẽ malum: sed malum operari malũ eẽ: qs paganoꝛuꝫ vnqꝫ dubitauit. Necesse ẽ ergo scire ꝙ supbia mater ẽ ⁊ caput oiuꝫ vitioꝝ. Ab ea ãt descẽdit inãis gloria iuidia: ira: tristitia. auaritia. voluptas carnis: i qua ꝯtinet̃ gula atqꝫ luxuria. Ascendit qs frẽs mei ad sapiẽtiaꝫ huius mũdi ⁊ dum ꝯsiderat honoꝛes sibi a discipulis exhibitos extendit alas suas vsqꝫ ad termios oꝛbis terre: ⁊ de se ꝑsumẽs gloꝛiat̃: ⁊ sic superbiẽdo ⁊ presumẽdo mox inanis gloria ꝑsumentẽ aggredit̃ dũ ab alijs q̃rit gloꝛiosus videri. Et dũ sic q̃rit: a qbusdã considerat ⁊ videt se despici: dicẽtibus. Non ẽ ꝙ multis credit̃. Pluresĩ nã qꝫ sunt eo acutioꝛes: ⁊ plures eo melioꝛes nõ dubitamus. Inflatus vero ille q se putat oia scire: vel singula possidere: videns quosdã altioꝛes se: mox eũ inuidia aggredit̃: cuius vestiginm ira imitat̃: ⁊ non valens iram opere perficere tristat̃: ⁊ querens consolationeꝫ tristitie: auaritia tãgit̃: vt habeat vnde transcẽdere valeat omnes. Et ecce dũ diuitias aggregat ⁊ acquisierit: statim in gule ⁊ luxurie foueam cadit. Sed o grandis misericoꝛdia saluatoꝛis. Spirit⁹ enĩ pietatis ꝑ ꝯtemptum mundi oꝛdinauit: vt expelleret auaritiam: sed qꝛ abiecta auaritia: sepe mala cõprimit̃ tristitia: dat̃ spiritus scientie: que ostendit que sit bona vel mala tristitia. sic ergo scientia bonã tristitiaꝫ adducit: que surgit ex doloꝛe peccatoꝛuꝫ ⁊ expellit̃ tristitia seculi: que moꝛtem operat̃. sed quia multi sũt istis oibus carẽtibus sicut sunt iracũdi· ideo datur spũs foꝛtitudinis. q ꝑ tẽperaatiaꝫ refrenat iracũdiã. Talis foꝛtis ẽ: immo foꝛtioꝛ q vincit animuꝫ q̃ꝫ q capit vrbem: sed quia adhuc inuidet foꝛtius imperanti: dat̃ spiritus consilij qui per amoꝛem ꝓximi eij

cit inuidiam. sed quia pro tantis meritis sepius vult laudari. ideo dat spūs itel lectus: per quem intelligit quid sit. sed quia iuenit nihil se esse. ideo añ deuz hu miliat: ⁊ sic per humilitatem: spūs intellectus eiicit inanem gloriam: sed quia aliquando nō curat extrin secus solet tñ sepe de se interius gloriari. iō dat spūs spaiētie: p quē iucipit deū cognoscere. Ei⁹ āt dei bonitatē ⁊ misericordiam qs cognoscens ipsuz toto cordis affectu diligit: ⁊ sic sapiētia p charitatē expellit supbiā: q̄ expulsa p grām efficimur tēplum dei ⁊ habitaculū spūs sācti. Amē.

De inobedientia sermo Decimussextus.

FRatres mei dilectissimi. in omnibus operibus vestris semp me mētote q̄ omnes stabim⁹ ante tribunal Christi: vt referat vniusquisq3 prout gessit in corpore. Cauedu3 est ergo ne ante illud terribile tribunal: vacui vel denudati appareamus. Nō enim tunc sancti nobis sub uenient. quia tempus non erit miserendi ⁊ misericordiam impetrandi: que etiā fugiet a gemma paradisi maria. Omnes enim cōtra nos tunc erunt abraa3 contra inobedientes: ⁊ Isaac contra impatientes: ⁊ Jacob contra negligentes: ⁊ Joseph ꝯtra incontinentes. O q̄3 dure reprehēdent inobediētie fratres mei per venerabilem partem obedientie Abraam: q̄3 fortiter: q̄3 turpiter. Ideo frēs mei attēdite: ⁊ parati semper estote ad obedientiam mandatorum. dei paratas semp habentes aures audi tui: linguā voci⁹ pedes ituros festinare: manus ad operam sine mora parate corde iocūdo: serena facie ore risorio: ⁊ oculo ornato sanctitatis splendore. Nō tamen amore seruili vel metu: s3 oī charitatis affectu: sctā3 obedientiā suare vos opto. Tūc. n. añ tribunal iudicis Abraam non vos

cõdẽnabit sed comẽdabunt vos a se expellet sz cõuocabit. ñ vos maledicet. sz sublimabit i eterna pr̃ia. Negligẽtiã ẽt oẽz dp̃õet vos dp̃cor frẽs ne cõtra Abraã vos cõmẽdãtẽ cõsurgat ille sãctus Jacob i die no°. . fugite frẽs negligẽtiã nã sic i vnoq̃z ope bono mr̃ ẽ dilígẽtia ita ũiuerse doctrie ⁊ discipliẽ nouerca ẽ negligẽtia. sz ⁊ si hũerim⁹ obiaz ⁊ negligẽtia oĩuo car̃bim⁹ adhuc ñ sufficit: nisi ⁊ cuz Jsaac patiẽtiã hẽam⁹. naz sic p ipatiẽtiã oĩa dſtruũt̃ bõa oĩaq̃z suffocant̃ opria sic ⁊ p patiẽtiẽ oĩa generãt̃ bõa oẽs iniqeates dmergũtur i pfũdũ. Qui vero frẽs mei patiẽs ñ ẽ: mõach⁹ nõ ẽ. Sz ⁊ si hũrim⁹ obiaz cuz Abraã patiẽtiã cũ Jsaac: diligẽtiã cũ Jacob: ⁊ castitatẽ ñ huem⁹ cũ Joseph qd hec oĩa nobis pdeˀt. Amare ğ dbem⁹ sũme castitatez sine q̃ nr̃a opa nihil valẽt O castitas ornamñtuz nobiliũ: exultatio hũiliuz: pulchritudo viliũ: solamẽ merẽtiũ augumñtũ pulchritudis dẽcus sctẽ nr̃e religiõis mioratio criminũ: mlˀtiplicatio meritoꝝ dei amica: ãgeloꝝ cognata: pr̃iarcharũ: vita pphetaꝝ corona: aplõꝝ cingulũ martyꝝ auxiliũ cõfessoꝝ vehiculũ: virginũ speculũ: viduaꝝ refugiũ ⁊ cũctoꝝ bonoꝝ gaudium ⁊ solamẽ. Sz qdam sũt frẽs mei q iniuẽtute sua luxuriose viuer̃ volũt ⁊ si ad senectutẽ puenerit gloriãt̃ dicẽtes se cõtinẽtes eẽ. Tũc n. eligũt huir̃ castitati: qñ libido eos huos hr̃e cõtẽnit Nũqd tales cõtinẽtes dicẽdi sũt absit. Tales. n. p̃miũ ñ hẽbũt. qꝛ laboris certañ ñ hũerũt. sz illos vere expectat sẽpitñna gloria: q fortes fuerũt gl̃iosa certamina suppotare. Amen.

De ociositate vitãda. s°. 17.

Apostol⁹ petr⁹ frẽs dilectissimi d vr̃a salute sollicit⁹ vos dulcis admonet: ⁊ ad vigilẽdũ exhortatur: iter cetera dicẽs. Vigilate frẽs qꝛ aduersari⁹ vr̃ diabol⁹ q̃rit quẽ deuoret. cui resister̃ dbem⁹ p fidẽ sz fides q̃rit orõez: orõ ãt op

De ociositate vitāda

tat prudētiā. Quid ḡ nisi q̄ prudētes sim⁹ i fide fūdati ⁊ vigilem⁹ i orōnib⁹. Quare i vigilijs orar̄ frēs d̄bem⁹: nisi q̄z si n̄ vigillauerim⁹ ⁊ ociosi p̄māserim⁹: qd aliō q̄z tepidi i hac solitudīe apparebim⁹. Et si tepidi fuerim⁹ icipiet nos euomere saluator d̄ ore suo: d̄ ꝯsortio suo: d̄ plebe sancta sua eo q̄ nec calidi nec frigidi simus. Uigilate ḡ frēs ociositatē d̄ponētes icunctis. Quid .n. ociū est: nisi viui hoīs sepultura. Ut ait paganus ille sctissimi apl̄i amicus charissim⁹. Per ociositatē frēs rigorē sctē solitarie r̄ligiōis fastidi⁹. p̄ hāc herem ūsepe tētamur exir̄. p̄ hāc accedimur freq̄nter ad luxuriā. p̄ hāc aiamamur ad supbiā: p̄ hāc ducimur ad mūdi gl̄iā: p̄ hāc tētamur d̄licate pasci p̄ hāc suffocamur p̄tiose vestiri: p̄ hāc ad supfluā dormitatōez trahimur: p̄ hāc ad verba secularia ducimur libēt̄ audir̄. Hec ē illa ociositas pessima q̄ freq̄nter scōꝝ ꝯuēt⁹ d̄struxit

Sermo. Xvij.

pariēs i eis luxuriā nutriens i eis gulā: seminās iter eos zizaniā generās it̄ eos homicidia: ⁊ oia q̄ sūt opa carnis. Quid ḡ dices o fr̄ qd ociose ager̄ potes: nisi opa carnis. Nūq̄z qs ciuis celoꝝ erit si ociositatē amauerit ḡ fr̄ q i her̄mo hitas si vis pfect⁹ eē fuge ociositatē: q̄a i s̄uis dei nihil peius repit̄. Surge ḡ si dormis o rusticāe micare: surge tu q i her̄mo hitas si clausos mētis oculos habes Surge tu q nec ad alta virtutū oculos mētis ꝑtēdis nec ad viuendū q̄ neecessaria sūt tibi oculos mentis apire vales: fuge ociū ⁊ sp̄ aliq̄d facer̄ memēto o frēs mei sp̄ ocupatos vos eē d̄sidero vt brauiū salutis p̄ grāz dei r̄cipe mereamini i hāc fugere cupiēs scts monachoꝝ pr̄ antōius clamauit ad dn̄z i her̄mo ⁊ dixit. O salutande dn̄e de⁹ me⁹ o aiaꝝ ⁊ corpoꝝ v̄e custos: suscita i me grāz tuā ⁊ isfūde seruo tuo misericordiam vt in heremo collocat⁹

in tuo ꝯspectu ociosus nõ maneam. Et audiuit antonius. Antonij cupis deo placere: Ora: ⁊ duz orare nõ poteris: manibus labora ⁊ sp aliqd facito. fac qđ in te ē: age: qđ potes ⁊ nõ deficiet tibi auxiliũ de scõ Quid ǧ diffidis o mõache Nunqd idē deus est: Nũquid ⁊ pro te crucifixus est fuge ociũ qđ mors ē. Age igit̃ quod bonuz ē: ⁊ aperi oculos mentis ⁊ corporis videbisqȝ singulas creaturas ad officia singula đputatas. Ecce. n. sol cursum ãni pficit luna ēt mensuris ⁊ visitudinibus discurrit: cetere stelle. Omnia. n. sibi deputata officia sine qete exercent. Nunqd ēt aialia bruta a sue nature īdustria ociũ fugiũt: Nũqd ēt sepe laborãt: vt ꝯseruẽt̃ i eē Nũqd in suis necessitatib⁹ desistere ⁊ pigrescere vidim⁹. absit. oia. n. obediẽtie sũt: oia agũt qđ ager̃ đbēt Sol⁹. n. hõ miser accidia soporat⁹ a suo officio frequenter recedit: ⁊ dei imaginem in se deturpans: in accidia perseuerat. Erubesce o xp̄iane ⁊ abscõdas te a facie saluatoris tui: qm̃ inspicientior iumẽtis ⁊ formicis hodie factus esse cõprobaris. Uade enim ad formicã ⁊ cõsidera semitas eius: ⁊ disce ab ea miser: q capite eleuato pambulas: ⁊ supra astra celorum iam ascendere credis: Cõsidera semitas eius qꝛ cũ p̄cepto rem non habeat tanq̃ȝ de salute sua solicita in estate grana colligere nõ desistit qbus viuere possit i hieme Non. n. solũ seculares hoc attendere debẽt sed ⁊ nos q dei gratia in heremo sumus: ⁊ in hac vasta solitudine habitamus: formicarum ꝯditiones debemus attendere: ⁊ eas sumopere imitari laborare enim sine intermissione debemus vt fructum bonoruz operum acquiramus i estate presentis vite: tam solicite ⁊ sedule vt tempore hiemali tẽpore frigoris ⁊ iudicij nõ fame peream⁹

sed bōis cuncti ornati eter naliter reficiamur in pria Eya ergo frēs dilectissimi: co rōa mea et gaudium meuz qđ estis: oēm ociositatem expellite: semp aliqd boni facite: et quem tedet ora- re psallere non desistat: quem tedet orare vel psal- lere: laborare manib⁹ nō differat: cogitantes q quā diu dauid exercitauit se in milicia ñ insultauit sibi lu xuria: sed postq̄ in domo ociosus remansit. Labora uit adulterio: et homicidiū ꝯmisit. Sanson dū cū phi listeis pugnauit, non potu it capi ab hostibus: sȝ post q̄ȝ dormiuit in sinu femie et ociose cū ea remāsit mox capit et cecat ab hostibus salamon dū occupatus eēt in edificatione templii: nō sensit luxuriaȝ: sed mox re cedens ab opere ꝑsensit in sultum luxurie: et pficiens femina instigauit ad idola et adorauit in thalamo vi- tulum aureuȝ. Uigilate ergo fratres mei: vigilate et no- lite deficere: quia nec san- ctiores Dauid nec fortio- res Sāsone: nec sapientio res Salomone vos esse co gnosco. Deponatis oēȝ ac cidiā: que sermōem nudū reddit: bonis oībus nos ꝑ uat. virtutum vestimentis nos expoliat. O frēs mei honesto opere semper oc- cupatos vos esse desidero et quod perdidistis in secu lo per preteritum recupe retis laborando i heremo in futuro. Et si aliqui sunt ex vobis qui ꝑ ānos. lxxx. et amplius in heremo sunt sanctissime ꝯuersati: iugo sctē obediētie: pauptatis et castitatis decorati iaȝ gau deant. expectantes beataȝ spem et aduentuū dñi. Isti n. vt videmus q amplius ieiūijs et orationbius et opi bus mōasterij insistere nō pñt: fecerūt dū potuerunt Propterea filioli mei si mō ñ faciūt ea q̄ facere cō sueuerant nō sit vobis mo lestum. Si quiescunt: non miremini. Si venerant a me vt pres: nos tristemini qr ipsi digni sunt. Non. n.

dolere debetis qz charitas nõ cogitat malũ: sz gaudet de alteri bono. Ideo volumus et in xpi nomine ordinamus: vt et ipsi qui centũ annoꝝ et amplius sunt prẽ nrĩ sedendo in lectulo dicãt et diligenter eis sine murmure seruiãt vt et ipsi ꝓ nobis itercedãt in celis quorum habitatio iam ibi est. Quã obtinere faciat nos ille q est benedictus in secula. Amen.

De inuidia s̄mo. xviij.

Fratres mei desideratissimi nolite inuicẽ inuidere: sz studeat vnusquisqz deo in cunctis placere. Inuidia .n. oẽs virtutes ꝯcremat.. oĩa bona dissipat: oĩa mala generat. Sed dicetis. Nos quidez grossi sumus: peccare optime scimus: sed vitare pctã vel a pctis resurgere ignorãtes et fragiles sum⁹. quo modo ḡ iuidiã habẽtẽ: vel nos ipsam habẽtes cognoscere poterim⁹. O fratres mei cupitis vosipsos: si iui di estis cognoscere cupitis et fratrem vestrum inuidiã habentem cognoscere. Attẽdite q̄ ille inuidus ẽ qui alienum bonum suum facit: et si facere nõ potest clamat per vicos et plateas: et velut canis latrat et ardet: sed p̀mo seipsum more fenicis occidit. Quid .n. agit fenix: nisi q̄ dum senescit: ad ptes calidissimas volat ligna siccissima ꝯgregat et lignis cõgregatis: alis gna percutit: et sic ignẽ accendit: et in eodem se comburi ꝑmittit. Ex qbus cineribus vermiculus nascitur: et post modũ fenix alia efficit. sic et hypocrita facit sic et inuidus agit: cunctis diebus vite sue: intus et extra seipsum comburens seipsum p̀mo inuestans: prio seipsum vulnerans et verãs O inuide q̄z paucos hẽs amicos: et forsitan neminẽ habes de cuius bono non doleas: et d̄ cuius malo nõ gaudeas. Merito oi amico priuari debes: eo q̄ nullo amicorum bono gaudere probaris. O inuidia oi

vitio peior et oi peste deteri or. O inuide qui nunquam qeicere potes. an ignoras qd ois malitia hz aliq̄z fe licitatis vmbrã: sz tu ipsa i uidia neqssima pestis: tor mētū sine refrigerio: mor bum sine remedio: laborē sine respiratiōe: penā sine intermissione: famē sine sa turatiōe semper habere vi deris. O iuidie vermis mor tifere: qui in hederatione quotidie nasceris. O igne us serpens: quo populus israel pūgitur. Hic est eni frēs brucus: quo fructus terrarum depascit. Legi mus enim dilectissimi fra tres mei q filijs israel mã na celitus datum est quo reseruato scaturiebat mul titudo vermium. sic ex cele sti gratia fideli collata. oc casionaliter in aio supbi in uidia nascit: et quanto ma gis celestis gratia fideli so lidat: tanto magis super bi mens in inuidie vermez resoluunt. Legimus enim vermem ex hedera natum cuius vmbra ionas a calo re defendebatur tandem hedera corruit: et funditus deuastatur per vermem in uidie. filios etiam israel i dserto peregrinantes et Le gimus igneos serpentes pupugisse. sic et vos here mi sacri cultores: veri filij israel dum inuidos vestros de vobis susurrantes audi tis: exultate quoniam fi lij dei et sanctorum patruz effici meruistis. Exultate orantes pro eis: vt eos soci os habere in sanctorum collegio mereamini repre hendentes et ostendentes eis quod illa inuidia est il la pessima tinea: que pur purauramenta virtutum demolitur. erugo q̃ thesau rum sapientie depredatur brucus qui terre virentia comburit: quia quicquid boni operis virescit in ho mine. pene pestis inuidie pdit. Hec ē q̃ angelum de celo proiecit: que hominez de paradiso exulauit. que filios israel in deserto per cussit. que contra Joseph fratres armauit: que Da

nielem in lacum leonū mi
sit: q̄ caput nostrū cruci af
fixit: q̄ iudam suspendi fe
cit. Scitote frēs mei atq3
discite: ⁊ sup tecta pspicaī
q̄ inuidia est illa fera pessi
ma: que fidem tollit cōcor
diam dissipat: tertia3 ligu
mā multiplicat: iustitiam
dissipat ⁊ oīa mala gene-
rat. Hec ē q̄ Abel occidit:
Adā onerauit vel exulauit
pastorem suspendit: petrū
iugulauit: dnm christum
negauit: paulū decollauit
⁊ Joānem: Stephanu3 la
pidauit: gloriam prostra-
uit dauid decepit: muros
hierusalem euertit: roma3
depopulauit: carthagine3
dstruxit: troiā deuastauit
⁊ multa mala per hanc fe-
ram pessimam in orbe ter
rarum facta esse legimus
O frater mi dilecte: o ru-
sticane amande: o dimidi
um aie mee cur inuidiam
non deponis: cur eam dili
gis nūqd mortem diligis
nunqd ad suspendiū pgis
nunquid in lacum te proij
cis. O inuidie qui nunquā
quiescis sed semp cū Sau
lo seruos dei persequetis.
eos ligatos ducens ad pn
cipes sacerdotu3. Ecce. n.
alios laboras tenere. sed
tu teneris ab illis. alios li
gare procuras: sed ecce ca
dens in terram audis cu3
saulo. Cur me psequeris.
Alios tenere sollicitas. sed
ecce cecatus teneris a cun
ctis: alios fraudare procu
ras: ⁊ ecce nequiter dfrau
datus: mox deportaris ad
tartara. Eya ergo fratres
deponite inuidiam: ⁊ si q̄s
inuidiam hbbere videtis:
orate p eis: q2 totiens mo
riuntur: quotiens vident
vos bonis operibus reful
gere. Cupis ergo eos tor-
quere. Nunq̄3. n. melius i
hos torquere poteritis q̄3
virtutibus ⁊ glorie seruien
do. Tūc. n. latrāt vt canes
vt canes deuorant vt leo-
nes: facie palescunt: capi-
te minant: oculi sentillant
vt sydera: manus cācella
tas astrigūt. dētib⁹ stridēt
⁊ sic aīa ⁊ corpe moriuntur
Vos āt bn̄facite non tm̄ vt

eos ad furorē accendatis: sed vt deo placeatis. Orate p psequentibus et calūniantibus vos dolentes de malo corporis: sz fortius de anime pditione. ergo concedat nobis christus peccatorum contritionem: et proximi amorem infundat: qui est bñdictus i secula Amē.

In vigilia natiuitatis christi. Sermo. xviiij.

Accingimini filij potentes et estote parati qr die crastina delebitur iniquitas terre et regnabit super vos mūdi saluator. crastina die tenebrarū caligo minuetur. Crastina die lux oculis fidelium et credentibus reddetur. Crastia die mūdus suā reparationē āplectetur. Crastina die cōditor sydez redēptorqz oīuz penditurus ē ad vbera sancte Marie virginis. Crastina die ille qui eternaliter precedit volubilitatem seculorum: igerere se icipiet cursibus annoz. Crastina die solutis nature legibus: ex solius diuinitatis potētia

virginis Marie viscera fecūdantur: et ex riuulo suo fluuius magnus orietur: et fructus apparebit optimus et ex virgulto suo radix pfectorum pcedet tanqz sponsus de thalamo suo Crastina die O monache suscipis infantulum Jesum q tñ ante omnia secula factus ē. Para igitur te: qr ipse dignatur videre te. osculari te: astringere te: et nunqz dimittere te: nisi tu pmo dimiseris: Aspicite ergo fratres oculis mētis et corporis: et videbitis dei potētiam venientē et pcedentem a patre tanqz sponsum de thalamo suo: quē aspicitis: quē tenebitis: quez adorabitis pura mente et mundo corde. Ipsuz fortiter tenete totum in mundo: et totū i celo. Totū in mūdo ad iustificationem: totū in celo ad glorificationem. Totum in mundo vt educat peregrinantes: totum in celo vt recipiat pueniētes. Totum in solio patris totum in gremio gloriose matris

Sic. n. crastia die patebūt signacula figuraruz: fulgebūt oracula prophetaꝝ apparebunt miracula naturarum: stillabuut spiracula gratiarum: qꝛ nascetur Jesus xp̄s filius dei viui i bethleez iude. Dum. n. venerit videbimus rubuz ardere sed non consumi virgam aarō frondentē ⁊ fructum facientem: Accingimini ergo filij potentes ⁊ estote parati: vt videꝛ possimus cū ezechiele portaz sacratissimā perpetuo clausam. Crastina enim die videbimus etiam cum Daniele puero sancto lapidez angularē. Crastia die videbimus regem regum mentalibus oculis ⁊ humanis sub forma panis visibilis panem inuisibilem: alimoniam celestem: refectionez beatam cibum eterne vite pignus nostre redēptionis hostiam salutarem: quaz die crastia toto affectu mā ducare debemus. Jste ē illepanis ⁊ cibus dat⁹ israelitico populo: māna dulcissimum habens in se oēz delectationē ⁊ saporis suauitatem. Jste est ille cibus quem vidit pharao: i quo spicc pulchrī ⁊ formose erāt Jste est ille panis datus helye: in cuius fortitudie ambulauit quadraginta diebus ⁊ quadragita noctib⁹ ⁊ ꝑuenit vsqꝫ ad montem dei. Jste est ille panis quo cibantur angeli: quo saginanꝛ apostoli: quo reficiūtur martyres: quo pascuntur ꝯfessores: quo nutriuntur virgines: ⁊ satianꝛ electi omnes. ¶ Panem autez hunc siquis digne manducauerit nō morieꝛ i eternū qm̄ spūs vite ⁊ ipsa vita ē. Hic ē panis qui de celo descendit quem virgo nobis cras presentabit: quem in gremio portabit: quem in vētre baiulauit sine grauamine: quē ⁊ pepit sine corruptiōe. Cui⁹ mr̄ inuenta ē virgo añ partū: virgo in partu virgo post partū ip̄a quē gēuit adorauit sꝫ prius mēte q̄z vētre ⁊ ꝑusq̄z fili⁹ vtero ꝯciperet. Leuate g

frēs mei: leuate i hac vasta solitudine capita vr̄a. ecce n. iā ē in porta redēptio vestra. O q̃3 magna magnalia: de⁹ pp nos opatur: ecce. n. quō nos amauit. Ipse enim deus hō factus est creator creatura ditissim⁹ pauper. Cōditor legis: destructor legis pp nos appellat̄. Amauit. n. nos vt recipet nos hūiliauit se: vt exaltaret nos in se. Inclinauit se. vt erigeret nos ad se Ecce. n. quō nos amauit̄: qr d̄scēdit vt nos exaltaret exinaniuit se vt nobis ptātē dōaret. Accingimini g̃ filij potentes ⁊ estote parati: qr die crastia videbim⁹ irreuerberata acie fidei. in vno eodēq3 deo ⁊ hoīe diuinitate3 incarnatam maiestate3 subiugatam: libertatē captiuata3: virtutē infirmatā eternitatē terminatā: virginitatē fecundata3 vitam infirmatā. Accingimini g̃ ⁊ estote parati: mēte pura: fide integra: charitate sincera: vt dum venerit ille sanctus sanctorum ⁊ pulsauerit: ꝯfestim apiatis ei. Nō igit̄ tedeat vos modico tpe carnē vestram domare ieiunijs ⁊ abstinētia esce ⁊ potus: qr ecce remunerator adueniet: reddens vnicuiq3 ꝑm opa sua Saluatorē igit̄ expectātes sobrie: iuste: ⁊ caste viuamus i hoc seculo: expectātes beatam spem ⁊ aduentū dñi: vt digni cū eo gl'ia ri possim⁹ i celis. Amen.

De natiutate domini Sermo. XX.

FRatres dilectissimi homo nō solum per sapiētiam dei factus erat vt eēt: s3 ēt ad sapientiam dei factus erat vt beat⁹ eēt vt ille videlicet frueret̄ eo sensu quo percipi sapiētia poterat. Sed qr peccando sensu3 amisit. quo sapiētia frui debuisset. qr obl it⁹ ē comedere panem suū ⁊ refectionem illam qua viuūt aīe: in corporalē cōmutauit delectationem. Terrenis igitur ⁊ corporalibus sensu ⁊ affectu immersus

non potuit se ad spūalium cognitionem sine amore erigere: qꝛ sola ea q̄ carnis sunt agnoscens: spirituali um iocunditatem nō agno uit. Jdeo ipsa dei sapien- tia cum sursum esset: deor suꝫ hodie venit vbi homo erat: vt eum reuocaret vñ ceciderat. Et ecce verbum caro factum est vt deus ⁊ homo inter homines esset ⁊ sic conuersus est panis il le in lac: vt a paruis homi nibus summi posset. Sapi entia ipa sursuꝫ panis erat ⁊ eadem ipsa sapientia de orsum lac erat. Jn diuini- tate ipsa sapiētia pāis erat ⁊ in humanitate panis de celo descendens hodie lac factum ē: vt tanq̄ꝫ infātes per lac nutriri: homines roborati ad panem deita- tis accedere possent vt idē ipe reficeret: ⁊ reficiēdo lā guidos ad incorruptioneꝫ repararet. Dedit g̊ reparā dis ad icorruptionē alimē tū icorruptiōis: puulis qui dē imaculataꝫ carnē q̄ꝫ sū psit d̄ virgine mr̄e: pfectis vero incorruptibilem diui nitatē quam habuit d̄ eter no pr̄e. Jstis ne iteꝝ d̄fice- rēt i via: ſꝫ illis vt reficerē tur ⁊ pficerent̄ i p̄ria. Jstis ad ꝯsolationeꝫ. sed illis ad glorificationeꝫ. ¶ Propter hoc g̊ dei fili⁹ ꝑ redēptio ne hoīum hō hodie factus ē: vt caro p carnē liberet̄: ⁊ humano generi d̄ suo su meret̄ p̄ciū redēptiōis: vt ide remediū fieret vñ vitiū ꝯtractū fuerat ⁊ i eodē mō straret̄ ⁊ pitia medici. ⁊ iu stitia redēpti: quādo d̄ suo ⁊ sanādo inuenit̄ remediū ⁊ preciū redimendo. Quia vero a corruptione liberā dum erat. iccirco p̄cium re demptionis incorruptū eē debuerat. ¶ Propterea ma ria mr̄ electa est ⁊ sup oēs creaturas p̄electa: oibus gratijs fecūdata: oi virtu- te ⁊ sanctitate i vtero mr̄is repleta: vt de mundissima mr̄e mūdissimus nasceret̄ ⁊ filius: ⁊ sicut i celo filius hūit patrē imortalē ⁊ eter nū: sic ⁊ i terra hēret mr̄eꝫ oi corruptiōe carētē. Jgit̄

i celo q̃lis ē pr̃ talis ē filius: ⁊ i terra qualis ē mr̃ talis ē secundum carnem filius In celo cū pr̃e eternus ē ⁊ īmēsus: ⁊ i terra cū matre tp̄alis ē ⁊ mansuetus. In celo cū pr̃e sublimis ē icorruptus: ⁊ i terra cū matre hodie in p̄sepio humilis ⁊ corruptibilis apparet. In celo imago p̄ris apparet: ⁊ in terra marie filius oñdit. In celo sider⁊ ⁊ cunctorum factor oñdit: sed i terra hodie per mr̃em iter bouem ⁊ asinum collocatur. Mater virgo ē ⁊ i humilitate exultat: sed eius hodie filius humilitatē facto cōmēdat. Per virginem hodie venit ad nos: ⁊ per virginem p̄cessit nos. Per icorruptionē venit vt peccatū tolleret p icorruptionez p̄cessit vt virtutē dmōstraret. Venit ad nos bodie ille nazarenus Jesus vt cōferret remedium p̄cessit vt daret exēplū. Nō.n. potuit arbor bona malū fructū facere: qm̄ oīs arbor ex fructu suo cognoscit. Radix integra ⁊ ram⁹ fructusq; incorrupt⁹ ē. Saluatoris igitur nr̃i aduētus gabriel nūcius missus ē. vt nouam in carne natiuitatem filij dei p̄dicaret: i qua forma serui dño sociata hostem potenter deuiceret: fortis in illo ⁊ fortis in prelio: nō tñ violenta ad inferendā iniuriā sz efficax ad iustitiā obtinēdaz. Propterea Gabriel missus est vn⁹ d maiorib⁹ celorum angelis sz iō Gabriel dr̃ q fortior cunctis erat Gabriel enim fortitudo interpretatur: qz ip̄a ēt infirmitas fortitudo fuit: qm̄ in ea superatus fuit inimicus ⁊ capta preda a violēto reducta ē. Tres.n. perierāt: ⁊ subsecutus ē quartus redēptor eo⁊ de⁹. Primus sine masculo ⁊ femia vt Adaz. secūdus d masculo sine femina: vt Eua de Adam: qz ipse tulit vnam de costis eius: ⁊ repleuit carnem p ea. Tertius de masclo ⁊ femina: vt Abel. Quart⁹ de femina sine masculo: vt saluator mundi q

g de beata Maria virgie
p nobis hodie nasci digna
tus est. Quia pmus auctor
culpe deiect⁹ est p femiam
iō auctorez grē sine mascu
lo ɔcepit ⁊ pepit hodie fe-
mina Maria virgo. Hec ē
femina totius mūdi mr̄ ⁊
domina: que virgo pma-
nens peperit hodie filium
stella ptulit solem ecratu-
ra genuit creatorem: filia
ɔcepit prēz ⁊ filium simul
in vnum diuitem ⁊ paupe
rē. Ipsa filia ipsa ē mr̄ ipa
ancila ⁊ domina: ipsa geni
trix ⁊ genita ipsa cum inte-
gritate pepit: ⁊ cū virgini-
tate concepit ⁊ post partuz
vt supra diximus virgo p-
mansit: ipm quem genuit
mox adorauit Cuius ado-
rationis ⁊ gratie pticipes
nos faciat ille qui cū prē ⁊
spū scō viuit: regnat in se
cula seculorum. Amen.

De genere monachorum egyptiorum sermo. xxj.

UT nobis p litteras
declarauit scūs pa-
ter Hieronymus frēs dile
ctissimi: tria fuerūt i egy-
pto genera monachorum
quorum duo optia sūt: sz terti
um oio tepidū ⁊ oi affectu
vitandū. que sunt illa duo
q̄ optima pdicant: nisi he
remitarum atqz cenobita
rū genus ⁊ ordo: quorum
vitu clarissima ⁊ sancta cō
gregatio tempore pdicatio
nis apostolice sūpsit exor-
dium. Isti sunt illi viri pfe
cti: qbus frequenter adhe
si tpe errorum meorum p quos
etiaz illuminari merui qrū
etiam sanctitatis fama ad
aures meas perueniēs ba
ptizari non diu distuli. Et
pia mr̄e me instigante apō
Mediolanū: vt ad patriaz
remearem: ⁊ cupiens eos
habere iu visceribu schari
tatis: ⁊ cū eis pariter viue
re: ad virum illum simpli
cianuz qui a iuuentute sua
deuotissime deo vixerat oi
charitate: prexi deprecans
eum cuz fletu ⁊ gemitu. vt
mihi quosdam seruos dei
de suis donaret. Et dona
uit eos mihi paterne. Qua
re paterne eos mihi dona
uit: Quia sciebat me velle

monasterium i affrica edificare. Et assumatis mecū anastasio fabiano seuero nicholao doroteo isaac nicostrato paulo cirilo stephano iacobo ⁊ vitale pauperculo: q pecunie saculum apud Mediolanum iuenit ⁊ nō rapuit: de quo iā sermonē fecimus: qꝛ iuenit ⁊ nō rapuit: nec post auruꝫ abire voluit. Igiť istis mecum assumptis imitari cupiebam cum charissimis meis amicis Enodio Alipio: ⁊ Pontiano. qui diu mecum fuerant: ⁊ cum ceteris.xij. quos nuper assūpseram: illos quoꝛum famam etiam sanctus p̄sbyter Hieronymus mihi descripserāt. Et sic pueni ad affricam pia matre d̄functa: ⁊ edificaui vt videtis monasterium: i quo nūc sumus i solitudine ⁊ a gētib⁹ segregatū. Et placuit deo cētēnaꝝ numeꝝ fratrū mihi donare: illuminās coꝛda nostra. non solum sāctissimos p̄res solitarios imitari. ꝫ ēt in hac solitudine moꝛe apostoloꝛum oīa cōiter possidere. Hec de⁹ nos seruare ⁊ postea docere: ⁊ per nos vobis p̄cipere voluit. Sicut enim videtis q̄ ante me multi fuerunt patres: quos sequi ⁊ imitari debemus: non tamen sicut ego secundum apostolicam vitam alios viuere docuerunt. Caput igitur pꝛincipium omnium vestrum secundum apostolicam vitam meipsum dicere non erubesco. Non tamen vos pigeat eos sequi ⁊ imitari in omnibus. attēdentes omnia cōmuniter habere: quia in cellsitudine paupertatis viuētibus nō licet nisi vt vnuꝫ sit coꝛ vna sit anima: ⁊ omnia cōmuniter possideāt. vnde agrorum pꝛecia ponebantur ante pedes apostoloꝛum tanquam pedibus conculcanda: quia ipi sancti apostoli ⁊ amici dei indigna reputabant agroꝛū p̄cia manibus contractari. Unde etiam in veteri lege leuitis pꝛecipiebatur nihil in ter

ra eorum possidere. Nō ergo habere debem⁹ tēporalia ad possidenduz nec ego qui ep īscopus sum habere debeo: nisi tm̄ ad dispensandum: qꝛ bona ecclesiarum patrimonium pauperum sunt. Unde ego qui episcopus sum summe cauere debeo ne res paupuz q̄s hyp ponēsis ecclesia ꝯseruar̄ vꝛ diuitib⁹ largiat̄ qd bn̄ feci hucusqꝫ. nā ꝯsāguieos habeo. ꝛ nobiles se eē dicere nō erubescūt: ꝛ ad me epz veniunt aliquando cuz minis aliquando cum blandimentis dicētes. Da nobis aliquid pater. Caro. n. tua sum⁹. Et dei grā ꝛ vestris orationibus mediantibus consanguineuz aliquem me p̄dicasse nō recolo. Cariores. n. mihi reputo paupes q̄z diuites quia hn̄tes victū ꝛ vestituz fideles oēs ꝯtēti eē debēt. maxime nos clerici in cui⁹ rei signum capita tonsa ꝛ rasa habere d̄mbe⁹. ne diuitiaruz capilli occupent mentē suoꝝ dei. Eia ergo fratres mei estote paupes nō solū verbo. sꝫ ꝛ ope ꝛ veritate: attēdētes quid vobis dicat qui nostrum se fecit p̄cium i ara crucis: q etiaꝫ noster est aduocat⁹ ī celo. Dicebat. n. ille deus deorū discipulis suis dicebat illis quos de toto mūdo p̄ elegerat: vt essent sal terre lux mūdi rectores eccl'ie militātis magistri ꝛ senatores eccl'ie triūphantis. Ait. n. bti paupes spū ñ bti q sub dura ꝛ grandi necessitate patiūt̄. Tales. n. murmurant d̄trahunt: ꝛ inuidēt hn̄tib⁹ rapiūt ꝛ furāt̄: sꝫ si nō ope saltē volūtate hec adimplere conāt̄. Jō tales btōs nō appellat saluator qꝛ nō paupes sꝫ miseri sūt p̄dicandi. Quare: Qꝛ de āgustijs tpalibus educti ad eternas miserias deputati sunt. vbi nō solū beatitudinē hr̄e nō poterūt. sꝫ nec guttā aque iuenient. Bti ergo paupes spū sꝫ ñ pauptatē simulātes. Tales sūt hypocrite paupertatē foris p̄dicātes: nullaꝫ tm̄ necessitatē portare volē

tes. Tales. n. i cũctis opi-
bus suis sperant reuerẽtia
honoris. glĩaꝫ laudis: a me
lioꝛib⁹ metui ⁊ venerari vt
deus: sancti ab oĩb⁹ voca
ri desiderãt: sola voce pau
ptatẽ ⁊ abstinentiã p̃dicãt
sꝫ digito suo nõ cogitãt ea
mouere: coꝛpoꝛa d̃spectis
vestib⁹ tegũt foꝛis sꝫ itus
ad carnẽ purpura iduũtur
i cinere p̃dicãt se iacere: sꝫ
excelsa pallatia nõ despici
unt: ãgelicã faciẽ foꝛis oñ
dunt sꝫ lupia coꝛda eos ha
bere dubitam⁹. Tales fue
rũt illi sarabaite: de qui
b⁹ tertio nobis scripsit pa
ter Hieronymus: q̃ruꝫ ge
nus ẽ oi affectu vitãdũ. Ip
si d̃niqꝫ iegypto erant: In
foꝛaminibus petraꝝ hitan
tes iduti poꝛcoꝝ boũ pelli
bus tñ cincti funib⁹ palma
ruꝫ: spinas ad calcãea poꝛ
tantes a d cingulũ ligatas
discalciati ⁊ sanguine cruẽ
tati: cauernas exeũtes ad
festuꝫ scenophegie pgebãt
ierosolimã ⁊ scã scõꝝ itran
tes pauptatẽ ⁊ abstinẽtiaꝫ
p̃dicabant oi affectu fuare
barbas postmodũ i ɔspe-
ctu hoium sine redẽptione
euellere festinabãt: ⁊ sic ac
qsita fama ⁊ lucro ad pro-
pria remeabant solitarie
gaudẽtes ⁊ epulãtes supra
id qđ explicar̃ possumus.
Hos fres mei ⁊ filioli mei
quos quotidie parturio i
visceribus charitatis noli
te obsecro imitari: qa non
beatos sed damnatos eos
eẽ p̃dicamus. Amate igit̃
pauptatẽ amate eã oi affe
ctu ⁊ nolite d̃ficẽ vt sitis, ge
n⁹ electũ ñ abiectũ gẽs sã
cta: nõ obstinata pplus ac
qsitionis: sꝫ nõ pditiõis re
gale sacerdotiũ: sꝫ nõ ve-
nale p̃cium: vos estis illa
apostolica foꝛma sctãqꝫ
ɔgregatio a mũdo coꝛde ⁊
ope segregata: q dei virtu
te iã pcussistis duces: mo-
ab satrapas ⁊ tyrãnos ie-
rusalẽ ⁊ egyptioꝝ hypocri
tas iã vulnerastis ad moꝛ-
tẽ. Uos estis vinea mea ele
cta in medio ecclesie para
disi plantata chꝛisti redem
pta sanguine ⁊ irrigata. ad
hanc vineam ego sol⁹ dei

virtute vos congregaui: ꝛ operarios meos vos feci: vt laborantes in ea vsqꝫ ad finem dignum fructuꝫ recipiatis in tempore suo Ad hanc vineam vos elegi: ad hanc dei hereditatẽ vos conuocaui: licet fauoratus a sancto episcopo Ualerio. qui de bonis epãtus. vt monasterium in heremo edificareꝫ mihi multa donauit. Non .n. satis fuit patrimonium meũ vẽdere: nisi ẽt ipse me coadiuuasset ad hãc igiẽ ꝯgregationẽ vos elegi. non vos me elegistis sꝫ ego elegi vos. Et ecce postq̃ꝫ eps̃ factus sum Uitalem. nicolaum. Stephanum. Dorotheum Paulũ Jacobũ ꝛ Cirillũ frequenter rogaui. vt me solum in epatu non dimitterẽt qꝛ lꝫ eps̃ eẽꝫ nõ tñ credebaꝫ pauptatẽ despicere sꝫ cũ Abraã Isaac ꝛ Jacob inter diuitias viuere: ꝛ veram pauptatẽ suare optabam. vt de numero eorum essem de quibꝰ ait apostolus. Tanq̃ꝫ nihil habentes ꝛ oĩa possidẽtes. Igiẽ hos frequenter rogaui vt venirent non vt essent rebelles heremi: sꝫ vt solitarie ꝛ i ciuitate viuẽtes habitarẽ possemus in palatio sacto. Sꝫ ecce voluerũt vẽire tanq̃ꝫ de seipis timẽtes: ne a seculo caperẽẽ. Noluerũt vẽire. Quare noluerũt. Non qꝛ nõ digni: sꝫ qꝛ nõ solum paupes eẽ voluerũt: sꝫ ẽt id qđ supra in speculo nostro edidimus facere voluerũt calcantes ꝑ oĩa seculũ ꝛ põpas eius. De quo munere sũmuꝫ gaudium oẽs hr̃e đ bemus: qꝛ facere voluerũt ea q̃ deo ꝛ mihi facere promiserũt. Et qꝛ solus stare non poteraꝫ episcopus: iđ rogaui sanctuꝫ senem episcopũ valerium q mihi iaꝫ ptãtem ꝑdicandi ꝛ obsecrãdi i populo đderat vt infra domum epi mõasteriũ clericoꝝ ꝯstituerẽ. Et placuit sancto episcopo mihi cõdescẽdere: ꝛ sic cum eisdeꝫ i oĩ paupertate viuere cepi non manducãs carnes: nisi dum hospites veniunt:

¶ Quādo recessit d̄ ordīe Sermo. xxij.

ꝫ tantum olera ⁊ legumina absqꝫ oleo uel butyro sicͭ ante vobiscū cum gaudio facere ꝯsueueram. Igitur fratres mei licet in cathedra episcopali me videatis paupertatem tamen mihi charā sponsam tenere congratulor: quia ipsa ē ēt xp̄i spōsa sanctorum possessio beatorum uita fidelium securitas: clericorū ornamētum: monachorum uita: nobilium pulchritudo diuitum magnificētia. Nec n. ē illa scā pauptas quā qͥ tenet ⁊ amat nulla idigētia laborare pōt. Nec mirum frēs qꝛ sibi datͬ oīm dn̄m possidere. Ipe ē. n. sperantibus i se: thesaurus i pauptate: solatium in solitudine: gloria in abiectione honor i ꝯtēptu: vmbraculuꝫ in oī ꝓtectione. Estote igitur paupes frēs mei. qm̄ d̄ siderīū paupum exaudiuit dn̄s. ⁊ p̄parationeꝫ cordis eorum audiuit auris sua. Tūc. n. uere paupes eritis spiritu. tunc vere beati: tunc benigni. tunc obedīētes: tunc ueraces: tunc nō ficti: tūc oīs mali ignari: si vero corde ⁊ ope pauperes inueniemini. Quā gratiaꝫ nobis ipetrare dignetͬ beatus p̄micerius martyrum Stephanus: q pro suis ꝑsecutoribus exorauit dominuꝫ nostruꝫ iesuꝫ xp̄m: qui cum patre ⁊ spiritu sancto viuit ⁊ regnat in secula seculorum. Amen.

¶ Quando recessit d̄ ordine Sermo. xxij.

FRatres mei ⁊ leticia cordis mei: tp̄s ē, vt reuertar ad eū qui ē ⁊ qui misit me ad vos: vos uero nolite contristari. nec turbetur cor vestrum. Rogabo enim patrem ut ipse uos custodiat ⁊ maneat vobiscum in eternum spirit⁹ ueritatis. Iterum etiaꝫ dico. Nolite d̄ meo recessu amplius cōtristari: ſꝫ semper orate pro inuicem ut saluemini. Valde. n. seruis dei ⁊ solitarijs est necessaria ipsa oratio: per quam deus placatur: per quam deus inclinatur ad

nos. Adorauerat. n. popu
lus iudaicus vitulum ꝯfla
tilē ⁊ ait dñs moysi. Dimit
te vt irascat̄ furor me⁹ con
tra eos: Cui moyses. Que
so dñe qescat ira tua: ⁊ esto
placabilis super malitias
populi tui. Et ecce placat⁹
est dominus. O q̄ȝ grādis
est ip̄sius orōnis cā: o quaȝ
grāde mysteriū. ecce moy
ses errabat in monte ⁊ io-
sue amalech deuicebat. ꝑ
orationē ezechias sanat̄ ⁊
salutem aīe ⁊ corporis adi
piscit̄. Per orōneȝ saluus
efficit̄ paulus ⁊ doctor gen
tiuȝ ⁊ predicator orbis ter
re. Obsecro g° frēs vt ore-
tis ꝓ inuicē vt saluemini.
Deprecor fratres mei cum
apostolo primum oīum fie
ri obsecrationes oratiōes
postulationes cuȝ grāꝝ ac
tione. Orate ⁊ nolite d̄fice
re. ⁊ si possibile est lachry
mas fūdatis. O q̄ȝ magnū
vespertinuȝ sacrificium deo
obtulistis lachrymas cuȝ
orōne effūdere. Diuia eni
scriptura aliqñ ad lachry-
mas aliqñ ad gaudiū nos
iuitat. Sepe. n. dicebat sal
uator discipulis suis. Bti
q lugent in hac vita. quia
gaudebunt in eterna vita.
Pri⁹. n. dolendū ē ȝ post
dolorē gaudiū subsequet̄
qꝛ bti q lugēt. Sed postea
dicit saluator gaudete ⁊ ex
ultate qm̄ merces vr̄a co-
piosa est i celis q̄ qdē mer
ces vr̄a ꝑ lachrymas ⁊ orō
nes acqrit̄. Orate igit̄ frēs
mei i heremo. orate ⁊ noli
te d̄ficere: nā sicut ꝓprium
ē canibus latrare ita ꝓpri
um est heremi cultoribus
orare. Bonoꝝ. n. orō locu
tio ē ad deuȝ. Qñ. n. serui
dei legūt deus sine dubio
eis feruēter loqt̄: sed dum
orant cū deo suauit̄ loquū
tur. Ipse. n. sapiēs ē: quia
sub paucis verbis multa
ꝯprehēdit. ⁊ qcqd necesse
ē hilariter tribuit ⁊ abūdā
tius atqȝ pfectius q̄ȝ hoīes
sciant vl' valeant cogiare.
O fratres mei dilectissimi
clamate i heremo vlulate
in hac vasta solitudine: vo
ciferare non qescatis. cla-
mate orādo ⁊ nolite defice

¶Quādo recessit dicere clamate nō solū voce sꝫ maxime mēte. Ecce sp̄ audistis aues in deserto cantantes ⁊ laudantes deum factorem suum. Et si cantare non potestis. q: senes multi iaꝫ estis: mēte tñ' nolite tacere. Naꝫ ⁊ tacentes ore mēte ā̄t orantes exaudiuit dñs. Nec in oṙone tm̄ locus q̄ritur q̄ꝫtum sensus Ecce. n. hieremias ꝯfortatur in carcere: daniel inter leones exultat: tres pueri i fornace tripudiant. iob in sterqlinio nudus triūphat paradisuꝫ de cruce latro inuenit: susana inter senes defendit̃. stephanus de torrēte in celuꝫ suscipit̃: ⁊ inter lapidantes pro saluo exaudit̃. Nō est igit̃ loc⁹ i quo non debeamus orare. quia de⁹ vbiqꝫ ē. vbiqꝫ nos exaudire dignat̃. Orate igit̃ semp̄ ⁊ in oi loco vt saluemini. Nō solū vnusqsqꝫ ꝓ se sꝫ pro oibus orare debemus. Nā vt ait pr̄ ābrosius si pro te tm̄ rogaueris solū tuū meritū possidebis sꝫ si ꝓ oib⁹ rogaueris oēs

pro te rogabunt. O oṙo sā cta colūna sanctarum virtutū: deitatis scala viduarum maritus angeloꝝ cognata. fundamētum fidei monachoꝝ corona ꝯiugatoꝝ lauamē. beatus qui te amat. beatior q te frequentat. Beatus qui te astrigit sꝫ beatior qui te ꝑseuerat. Beatus qui tecum lachrymas fundit. qm̄ holocaustū scūm deo ⁊ imaculatuꝫ offerre nō dubitam⁹. Flete igit̃ fratres orādo ⁊ nolite qesere. vt digni effici aĩ gr̄a dei: Sꝫ dicetis. Ecce multi sumus ⁊ p̄ter Enodium Alipiū ⁊ ꝑ Pōtianuꝫ q de scriptura sctā mltū nouerunt oēs grossi ⁊ idiote sumus igit̃ doce nos orare. O frēs mei licet grossi sitis ⁊ subtilia nō capiatis nō tñ debiliores vos reputo. sꝫ chariores vos teneo ignaros ⁊ humiles: q̄ꝫ sapientes elatos ⁊ superbos dei tñ gratiam pro vestra salute sufficit q̄ habetis. Licet. n. medullā scripturarum non intelligatis sicu

Enodius Alipi⁹ ꝛ ꝯ⁊ Pōti a nus: q rome diu mecū cō moꝛati sunt. tñ scripturaꝝ corticem nō itelligere non dubitanus. Diximus eni ꝑmo vobis: qđ psalleꝛ oꝛa re ꝛ manibus laboꝛare de beatis qñ necesse fuerit. ꝛ si vobis tp̄s supꝑfuerit dice re pater nr̄ ñ differatis. ip sa.n. dominica oꝛo appel latꝛ: in qua septē petitiōes repiuntꝛ: ī quibus oēs spe cies oꝛonis ꝯprehenduntꝛ quibus deum interpella mus: ꝑ appetēdis bonis ꝛ ꝑ vitandis malis: aut pro delēdis ꝯmissis. Tres eni prime petitiōes pertinent ad eternitatē. Relique ve ro q̄ttuoꝛ ad hanc vitaꝫ tē poꝛalē ꝑtinere vidētꝛ. qꝛ ꝛ panis quottidianus: scili cet spiritualis: lꝫ sit sempi ternus. ad hoc tñ tempus etiam ꝑtinent in quantum ministratꝛ aīe: quibusdam signis dictis. vel scriptis. Et ideo pāis dicitꝛ quia la boꝛando ꝛ differēdo disci tur. ꝛ ita quasi manducan do deglutitꝛ. Nunc quoqꝫ

peccata dimittūtur nobis ꝛ nos dimittimus alijs q̄ petitio est inter quartam ꝛ sextam. Et tentatiōes que nūc nr̄aꝫ vitā infestāt: ꝛ ip sa liberatio a malo ad hāc vitā ꝑtinēt: qꝛ dei iusticia moꝛtē īcurrim⁹. vñ dei mi sericoꝛdia liberādi sumus que cū mira sint īparuꝫ pe titionum verba diligētius ꝑtractāda sunt. vt itellecta maioꝛē generēt coꝛdis af fectū: ꝛ qđ petitur ad velo cioꝛeꝫ ꝑducatꝛ effectū. Oꝛa te igitꝛ frēs dicentes pr nr̄ referētes gr̄as largioꝛi oi um bonoꝝ: q dulcedo no stra ē vita ꝛ resurrectio no stra ē. spes nr̄a est ꝛ lumen oculoꝝ nostroꝝ: bacul⁹ se nectutis nr̄e donās nobis sensuꝫ vt eum agnoscam⁹ ꝛ secreta secretoꝛum suoꝝ intelligamus. Ipse.n. no bis dedit efficatiam ī ope gr̄am inter electos. effectū in suis ꝛ suoꝛum preceptis Solamē ꝛ ꝯstantiaꝫ in ad uersis cautelaꝫ in ꝓsperis ꝛ timoꝛeꝫ: ꝛ quocunqꝫ ver timur sua grandis miseri

cordia nos puenit. O fratres mei non negligamus orare: non carnem domare non vigilare. Et tamen quid ei retribuemus: qui non permisit nos submergi cum in mari magno essemus. Ecce.n. consumpti eramus et nos liberauit. Errantes eramus in seculo: et reduxit nos ad viam. Ignorantes eramus: et docuit nos veritatis viam. Non igitur tedeat nos orare quia non familiam regere: sed tamen deo placere debemus. Et vt bene psallere et orare possitis absque magno corporis impedimento de bonis episcopatus ecclesie hypponensis centum et quinquaginta vestimenta cum calciamentis vobis dilectis fratribus deportari precepi. vt tempore frigoris quantum necesse fuerit vnusquisque recipiat reponentes ea et custodientes in communi vestiario cum omni diligentia et charitate: scientes quod vera charitas: non querit que sua sunt sed que dei. Sic autem facientes non deficietis. Deus autem pacis qui eduxit de mortuis pastorem magnum ouium in sanguine testamenti eterni dominum nostrum iesum christum: aptet vos in omni bono: vt faciatis voluntatem eius faciens in vobis quod placeat coram se per christum iesum: cui est honor in secula seculorum Amen. Orate pro nobis fratres: et ante meum recessum cupio vos salutare in osculo sancto. Amen.

¶ De ieiunio sermo.xxiij.

Frequenter audistis fratres charissimi quod ieiunium est res sancta: opus celeste ianua regni futuri seculi forma: quod si quis iuste perfecerit dei socius existimabitur: sibi coniungitur: et spiritualis efficitur. Per ieiunium fratres mei prosternuntur vitia augmentantur virtutes: humiliatur caro diabolice devincuntur virtutes. O sacrum ieiunium. tu corpus refrenas ne surgat: tu virtutes incitas vt resurgant tu reum illuminas et sanas vt viuat. o ieiunium tu suaue es bonis. tu odibile es malis. tu delectabile es

sanctis sz detestabile prauis. O sacrum ieiuniuz: tu diuina mysteria pandis: q sapientie et prudentie sũt agnoscis: recordari preterita facis ordinare p̃sentia non negligis: et p̃uidere futura festinas. Sed cauete frẽs mei ne ieiunãdo superbi efficiamini: ne cupidi: ne auaritia vel hypocrisi pleni. Nã sepe audistis q babilon ciuitas magna et populosa est inimica christianis idolis seruiens: diuersis erroribus mancipata quã vt dicunt aliqui gigantes eaz edificauerunt: sed superbia inflati fecerũt in medio turrem que vocata est babel. Postea vero venit nabuchodonosor et ãplificauit eã et ditauit: et inflatus supbia clamauit et dixit. Nõne hec est ciuitas babilon quam ego edificaui in domum regis i robore fortitudinis mee. et in gloriã decoris mei. Et dũ rex sic exclamaret vox irruit sup eum dicens. Tibi dicitur rex. Regnum tuum transiet te ab hominibus eijcieris: et cum bestij sferisqz erit habitatio tua fenum vt bos comedes et septez tempora sup te mutabunt̃ donec scias q excelsus dominat̃ in regno hominum. Et sic videtis q superbiendo regnum terrenum amisit et sensum. quia cum bestijs habitare volebat. Babilon hec fratres mei mundus iste est: q plenus est ↄfussione plen⁹ erroríb⁹ iniqtatib⁹ et veneõ malitie. ecce nũc frẽs mei quomodo totus mũd⁹ in maligno posit⁹ ẽ: ecce quomodo diabolus regnat in eo dũ regnat ambitio: dũ dominatur pfidia: dũ conculcat̃ simplicitas. Et iõ fratres hec omnia agnoscẽtes caueamus a cunctis malis scientes q per solaz humilitatem omnia mala vincere valemus. sine qua nr̃a ieiunia nobis non proderunt. Hec est per quam ad vitaz intrare poterim⁹. Non ergo extolli debem⁹ si ieiunamus: sed humili-

tatẽ euantes semp philoso phari nõ destinamus. qd enim est philosophari nisi mortem pmeditari. Ad regnum enim celorum non pducit nos gloria mundi: non multitudo diuitiarũ: non nobilitas generis: nõ scientia: nõ sapientia: non facũdia verboꝝ ꝫ sola grã christi ⁊ virtutes ⁊ opera. Eia igit̃ frẽs cõsiderate ad quid huc venistis: ad quid heremum pcupistis: quid agere voluistis: quod officium habere desiderastis. Omnes vno ore dicetis. deo seruire optamus. Et quia sic est propterea ea attendere feruenter debetis ꝙ vestrum officim ẽ nõ solum carnẽ ieiunijs ⁊ abstinentia esce ⁊ potus affligere. quantum valitudo nature permittit: ꝫ etiã mundum contemnere: peccata deflere: ⁊ non doctoris appetere cathedram: ꝫ in cinere ⁊ cilicio pseuerare in heremo vsqꝫ ad mortem debemus. Adiuuet nos christus filius dei quem credimus ieiunasse quadraginta diebus ⁊ quadragita noctibus: qui est bñdictus in secula. Amen.

¶ De sãcto Hieronimo quõ fuit cardinalis ⁊ quomodo reliquit cardinalatuꝫ. Sermo. XXiiij.

Legimus. enim fratres charissimi sãctum patrem Hieronymum cardinaleꝫ fuisse in ecclesia sancti Laurentij martyris: ⁊ quia romanos de auritia ⁊ fetida luxuria fortiter rep̃hẽdebat ab eis p vestem muliebreꝫ vt iam audistis: eum pclamare in populo voluerunt ꝫ deo auxiliante sanctitatis fama minime diminuta: romam tandem egressus est: ⁊ cũ Paula ⁊ Eustochio: quas in fide christi nutrierat: earum patre rogante: vt nobis p epistolam scripsit: asperrimam vitam sanctus pater Hieronymus duxit: in tantuꝫ vt neminem legere audiaꝫ fidelium modernorum austeriorem fuisse. Itaqꝫ fra

tres et nos: vt uidistis: mū dum ɔ̄serere voluimus: ꝛ ad nemora cum Hierony- mo fugere concupimus: ꝛ ꝑseuerare ſm apostolicam vitā desideramus. propte rea diligēter attendamus Scire. n. debetis ꝙ ɔ̄mo- rantibus in solitudine ieiu nium valde necessariuꝫ est sꝫ ꝑmo videamus qd sit ie iunium. Quid. n. ē ieiuniū nisi cunctoꝝ mēbrorum sa tisfactio. Membra. n. satis facere debent propter pec cata que ɔmiserunt. Unde siqs in gullam peccauerit satisfaciat ieiunando: nam q solus ē sine culpa solus ē: ꝛ sine pena. sꝫ quoniam nullus ē sine culpa: iō nul lus sine pena viuere debet Oculus. n. meus frequen- ter peccauit: qꝛ ꝑ eū mors intrauit in animam meaꝫ Claudat̄. ḡ oculus ꝛ patia re: ne quod eum ɔ̄lectat vi deat. sic eni ɔ̄ singulis cor- poris membris facienduꝫ ē frēs. Tunc. n. magnum tunc deo acceptum tunc si bi ɔ̄uotum ieiunium red- dimus dum ab iniqtatibꝰ ꝛ voluptatibus abstinemꝰ Hoc est magnū ꝛ ꝑfectuꝫ ieiunium. sic. n. a gētes sā cte ꝛ iuste ꝛ pie viuere dici mur. Pietas. n. ē cultus deo reddere: qd dꝫ: sic tal' iuste viuere dicit̄: quando deo reddit quod reddere ɔ̄ bet: ꝛ cesaris cesari. Im- pietas qd aliud ē q̄ꝫ idola triam ɔmittere. Multi tñ dicūt quod ipietas ē quan do paupibꝰ hoibus sua nō elargiat̄. Propterea frēs mei scire vos volo: ꝙ ali- ud ē flagitium: aliud faci- nus: aliud ipietas. Flagiti um est dum peccando nos ipsos offendimus. Facinꝰ quādo proximum. Impie tas quando idolatriam cō mittimus. Similiter aliɔ̄ ē misericordia aliud est cle mētia: aliud pietas. Mise sericordia circa naturā cle mentia erga iustitiā: sꝫ pie tas erga deum versat̄. Et quia grossi estis fratres: veniat verbi gratia. Mise ricordia ē dum siquis vidē do aliquem iuste damna-

tum duci ad suspendendũ naturaliter mouet: eiq; ꝯ patit. ⁊ ita motus a suspẽdio eum liberat. similiter siqs rapuit paupi aliquid boni: ⁊ ueniat aliꝰ ⁊ raptori eripiat ea: ⁊ paupi redat Talem dicimꝰ habere misericordiam. Clemẽtia vero ẽ: vt siquis iiuste hominem punitũ videat. ⁊ obijciat se periculis vt illuz eripiat: talez dicimus clemẽtiam possidere. Pietas ãt quid aliud est q̃z deum pura mente colere: q̃ alio nomie latria nuncupat. Bñ n. tunc dicimur ieiunare quando pietate. misericordia ⁊ clementia reflorenꝰ Adiuuet nos christus: qui cum patre ⁊ spiritu sancto viuit ⁊ regnat i secula seculorum. Amen.

¶ De ieiunio: ⁊ vbi fuit institum. sermo.xxv.

Scire naq; debetis frẽs dileciissimi qꝫ hoc solẽne ieiuniũ quod alma matre ecclesia hodierna die precipit obseruari a creatione hominis. ⁊ in ipso mundi primordio precepit deus i paradiso Ade ⁊ Eue: vt a fructu arboris abstinerẽt. hoc etiam ante legem moises sanctus obseruauit: ⁊ legẽ suscepit. hoc sub lege helyas astrinxit ⁊ ad celuz i curru volauit. Eua quamdiu abstinuit. virgo fuit: ⁊ i paradiso pmãsit: sꝫ dum ieiunium violauit in miseriaz corruit. libidinis corruptiones persensit sub domino cõstituta remansit: ⁊ ꝺ paradiso expulsa fuit. Moyses etiam post ieiunuũ cuz deo facie ad faciẽ locutus est qui ante ieiunium deuz videre: nec ad eum accedere ausus fuerat. Hierosolima a senacherib tpe Ezechie regis ⁊ Sisare per ieiunium liberatur: ⁊ centuz ⁊ octuagintaquinq; milia celitus interfecit sunt i nocte vna: ⁊ ne feterẽt eorum corpora incinerati ⁊ in puluerem redacti sunt. Tempore ẽt Jone ieiuniũ ꝑdicantis in cinere ⁊ clitio ve

niam impetrauit. Nunqd et Josue naue filius ieiunauit plusquam per diẽ et cursum solis et lune temperauit: et hostes superauit. O ieiunium conuiuium animarũ. beatus qui te amat sz beatior qui te freqũtat Qui enim ieiunat vt bon⁹ appareat: vt conseruet: vt sanior fiat: et vt ne corpore nimis impinguescat. non beatus est ille: quia ieiunium quod facit nõ virtus ẽ sz attẽuationis. Jdeo non mundo: sed deo ieiunare, d bemus. Sic. n. sci pr̃es in veteri lege faciebãt. Decimas. n. do dabant et pmi- as d obi⁹ bõis suis sic et nos pmitias dar̃ dbem⁹. Quas nunc pmitias a deo dam⁹ corpe quidẽ a cibis elemosynas dãdo: et mẽte a vitijs ieiunam⁹. Et tunc deo tales pmitie accepte sunt. sz scitote fratres mei q antiqtus pr̃es nostri fideles ieiunare consueuerunt in vigilijs magnarum solemnitatum vsqz ad noctem: qd laudandũz erat et bonum Sed hoc non solum. sz etiam vigilabant p noctem et ad ecclesiam ludẽdo et corizendo conuẽiebant: quod detestabile erat et tales nõ solum remanserant non solum papiẽses et rauenates sz ẽt mediolanenses. De q̃ turpi consuetudie dolebat mediolani mater illa que me carne et spiritu in christo regenerauit. Et institutum ẽ ipa istigante a patre nr̃o Ambrosio: vt vigilie cassarẽt vl cessarẽ a cũctis vt homicidia et fornicationes a fidelibus deponerẽtur. Solum tantum ieiunium mẽtis et corporis cum elimosyna mediolanensis ecclesia fidelibus reliquit Sz dicetis: Nunquid i vita nostra semp ieiunare debemus: O fratres mei legem meam recepistis et audistis frequenter inter cetera q carnem vestraz domentis abstinẽtia esce: et potus q̃ztum valitudo pmittit. Nolo enim meipsuz ligare nolui onera vr̃a portare: sz hoc solum sup vos

ponere volui: vt ieiunetis ⁊ abstinentiis q̃stum facere deo fauente potestis. Nolo tamẽ q̄ diebus dominicis ieiunetis: hoc enim heretici ⁊ infideles faciunt. Omne autem ieiunium exceptis diebus dominicis bonum est ⁊ laudandum: si bñ fit: Aliquod tamen ẽ ieiunium deuotionis. vt ieiunare vigilas sanctorum Cipriani compatriote nostri: ⁊ Geruasij ⁊ Portasij: ⁊ similia. Aliud ẽ ieiunium institutionis: vt assumptionis sancte Marie ⁊ natiuitatis sãcti Joãnis Baptiste: Mathei ⁊ Andree ⁊ Jacobi maioris istorum n. vigilias ieiunarẽ semp̱ debemus: vt sicut ieiunando cum eis patimur: ita ⁊ i futurum cum eis parit̃ gloriemur: Sʒ mox mihi fratres dicetis: cur festum natiuitatis sancti Joannis celebramus. Nunqd in peccato conceptus ẽ: ⁊ ideo attendite q̄ prius seminatur homo: postea ꝯcipit̃ i vulua: ⁊ ibi caro format̃ dein de post dies. xlvij. creatur aia: ⁊ corpori ĩfũdit̃: secũdũ sanctũ patrẽ ⁊ martyrẽ Ciprianũ cui i oĩbus ꝯpello: credere q: p̱ spiritũ sanctum optime locutus est. Celebrat̃ tñ natiuitas sctĩ Joãnis Baptiste nõ p̄ma sʒ secunda. Prima. n. natiuitas fuit in vtero: qñ aia i vtero fuit ĩfusa. Alia vero ex vtero qñ venit ad lucem ⁊ hec sine peccato fuit quia sanctificatus fuit in vtero Hec ãt festiuitas non solũ apud fideles: sʒ apð ĩfideles vigiliã hẽt. In hoc festo maxime pagãi ĩfideles ad ecclesiaʒ suã ꝯueniebãt vt supra diximꝰ: Sʒ d̃structis vigilijs illis adhuc tñ antiq̄tatis nomẽ tenemus q: dũ ieiunamus vigiliam nuncopamus. Uel aliter dicamus fratres. Nã duʒ illa scã Elisabeth q̄ filia fuit scẽ Ismare que q̄deʒ Ismara soror fuit carnalis sãcte Anne matris domine nr̃e dũ grauida eẽt d̃ Joãne añ adnẽtũ virginis: sanctificatus Joãnes nõ fu-

issset salutata Elisabeth a virgine: mox Joãnes sctificatus fuit i vtero. Merito ergo eius natiuitatem celebrare debemus. sz nunc d apostolis: quorum vigilia nõ habet dicam⁹. festum n. Philippi & Jacobi ieiunium non hẽt: eo q inter pasca & pẽthecostem ẽ. qd tp̃s ẽ gaudij letcie: & exulationis: qr saluator surrexit a mortuis. Jacobus ẽt zebedei apl's apd q̃sdaz uigiliã ñ hz: eo q occisus fuerit i dieb⁹ azimoꝝ: nec diẽ mortis ei⁹ clebram⁹ sz potius translatiõis. Bartholomeus ẽt uigiliã nõ videt hr̃e: eo q vna dierum fuit decoriatus: & seq̃nti die obijt: & sic si haberet uigiliam: oporteret q eẽt in tertia die ante: qd ẽ ꝯtra normam aliorum ieiuniorum Thomas autez uigiliã nõ hz: eo q in aduentu venit. Barnabas ieiuninius nõ hz quia de duodecim non fuit. Mathias ieiuniũ nõ hz: eo q tp̃s ieiunij ẽ. Joãnes euangelista ieiunium non habet eo q in gloria in excelsis sumus: & gloriã in excelsis deo cantare debemus. Rogo tamẽ vos frẽs licet ieiunia ista seruare non teneamini ꝓ remissione peccatoꝝ vr̃oruz vel pro periculo hostium ieiunare nõ d̃sistant: carnẽ domantes q̃ztũ portare potestis. Adiuuet nos xp̃s fili⁹ dei q pro nobis nasci & mori dignatus ẽ Amen.

¶ De murmuratione sermo .xxvi.

Memorantibus nobis in heremo fratres dilectissimi murmutores d̃tractatores vl' susurratores nullatẽus eẽ d̃bemus sciẽtes q tales regnũ dei nõ ꝯseq̃ntur. Nõ igit stulta loquamur ligua dolosa: sed cum d̃i adiutorio sine cuius voluntate & nutu foliũ arboris non mouetur: ois murmuratio vl' detractio procul sit a nobis considerantes quid marie sorori aarõ & mosi. qr murmurauit acciderit: Nam

murmurauit: quia moses vxorē ethiopissaȝ duxerat ⁊ ea murmuratiōe iratus ē dn̄s valdē: eo q moyses eēt mitissimus sup oēs homines q morabant in terra. Et ait dominus aarō ⁊ marie. Egredimini foras ad tabernaculū federis. Qui bꝰ puenientibus ait dominus. Quare non timuistis ɔtrahere seruo meo moysi cui loquor facie ad facieȝ seruꝰ meus est: ⁊ in domo mea fidelissimus ē. Et ecce statim maria repleta est lepra: candēs sup eam quasi nix. Quā vidēs moyses exclamauit ad dn̄m dicēs Deus obsecro sana eā. cui rn̄dit dominus. separet se ptem diebus exstra castra ⁊ postea reuocabitur maria ad pristinam sanitatem. Ideo attendite fratres q maria hec que peccauit animam subditoruȝ ⁊ discipulorum significat: quando suo preposito. uel presbytero obedire recusat: ⁊ recusādo murmurat ⁊ murmurando leprosa efficitur: quod bene apparet dum culpa eius publicatur. sed bonus pastor q omnium uestrum curam gerit querēs salutē animarum compatitur peccata ⁊ auxilium diuine medicine pcibus postulat ifirmanti clamatqȝ quotidie idefessa voce pastor bonꝰ: q aiam suā ponē nō ɔsistit p ouibꝰ suis dicēs. Obsecro dn̄e sana eā. sana cōtritiōes eius qr ɔmota ē. Sana eā qr lepra murmuratōnis plēa ē Reuoca eā. qr a ɔsortio fideliū tuoꝝ separata ē. Igitur frēs attēdite ne murmuratores ī heremo sitis. Nā sicut lepra pprium corpus ɔuorat. ⁊ sibi adherētes inficit: sic ⁊ murmurator nō solum seipsum destruit: sed etiam cunctos audientes occidit. Ideo fratres attendite vt non murmuratores: vel loquaces simus sed veraces: quia ī superfluo eloquio peccatuȝ deesse non poterit. nec omnino veritas adhesit. O q̄ȝ grande periculum est non

solum dicere falsa: sz ⁊ vera p̄dicare penosum ⁊ dubium ē. Loquaces deniqz laudare non audeo: sz tacētes beatos predicare p̄sumo. Attēdite o frēs mei. Attēdite ne simul cum presbyteris meis murmurantibus capiamini. Nam ad vos pueni: ⁊ in diebus pascalibus vobiscuz i hac solitudine eē uolui. ⁊ murmurauerūt ⁊ Augustino d traxerunt p̄sbyteri ⁊ noluerunt diuinis obedire p̄ceptis. Ideo leprosi murmurando facti sūt: ⁊ i mundicia peccatorum pcussi sūt ⁊ a domo mea expulsi sūt qꝛ vocari nō fuerūt digni mecum pseuerare: Jō separati sunt ⁊ expulsi. qꝛ nō potuerūt sine murmure stare Vos āt q̄rum offm̄ ē semp orare feruētius nūc orare vos precor: vt tanq̄z senatos ad ꝯmunitionem ecclesie hypponensis reuocare gaudēter possumus illos: q̄les inuenire credidi quales inuenire nō potui: hec tamen expulsio ē ad salutē non ad pditionem: ad correctionez nō ad damnationē. Sic. n. expulsus ē adaz de paradiso: vt in hoc exilio miserie corrigeret̄ vt in hac pena temporali p gratiam adipisceret̄ eternam promissionem. Nam licet Adā peccauerit dn̄s tamē eū non deseruit: sz ad penitētiam eum ⁊ suos semp inuitauit. Postq̄z. n. adam peccauit latē se voluit ⁊ abscondit se a facie dn̄i: quod erat signum doloris ⁊ erubescētie. Sic. n. uos facer̄ cupio frēs. Nam ⁊ si aliquando murmurastis vel peccastis erubscite ⁊ abscōdite faciē vestram p humilitatē a saluatore: ut dum uisitauerit uos in solitudie paradisi ⁊ uocauerit uos dicens cuilibet: adam ubi es: consideretis in quanta peccatorum miseria positi sitis. Per hoc. n. q̄ eum proprio nomine uocat: signum dat q̄ ad penitētiā uocat. p hoc q̄ dicit vbi es ondit q̄ uiā pcc̄ris ignorat n̄ tn̄ q̄ ignoret. sz q̄ repro

bet. Post meridie apparet ondetes q dominus ab amore peccatorum refrigescit: q p peccatum in homine refrigeratus e amor charitatis. Hoc.n.pensate: et cum Adam nos peccesse cognoscite et dicite. Domine audiui uocem tuam in heremo et timui: eo q bonis opibus nundus eez et abscondi me p humilitate cognoscés q peccaui in celum et coram te: sz et contrarium fécietes. murmurantes et dtrahetes proximo suo et mala portantes i cordibus suis: expellet eos dominus d paradiso: sz tamen faciet eis dominus misericordia motus tunicas pelliceas. ne tépore frigoris ppetuo moriant. O grandis dei misericordia o infinita di clemétia. o magna et admirabilis ipsius dilectio circa nos. Ecce.n. qti die peccamus. freqnter eu offendimus. et tamen nos drelinquere non uult: sed tunicas pelliceas contritionis et uenie nobis quotidie donat et largitur. Ecce quanta e misericordia nri saluatoris. Igit frés mei et leticia cordis mei. redeamus ad mente: et eam diligenter discutiamus scietes q nunc in paradiso penitentie et dlitiarum positi sumus et in ecclesia eius positi et collocati sumus. Dedit.n.nobis pcepta ut toto corde et tota méte eum diligamus et proximum nostrum. sed quomodo eum dilige possumus si surratores et dtractores i heremo facti sumus. O qz pestis misa et mortalis e ipa murmurato: o qz venéosa. Hec.n.e: q conuetus clericoz et ciuitates mltas dstruxit. Et q grande periculum e inter murmuratores hitare: io expellendi sunt tales ne ceteri corrupant p eos. Tertia.n. lingua multa mala committit io si semel correcti no se emedauerint. d vestra sancta et singulari societate expellant. Ne crudele hoc eé credatis. nec illi qui expulsi sunt ad tempus. de

hac expulsione dolē ðbent sed cū omni humilitate eā suscipiant: dolētes tñ ꝛ flētes q̄ nondū intellexerunt apostolum dicentem. Si qs se putat religiosum eē non referenans linguaꝫ suam huius uana est religio Melius ē.n.a ꝯgregatiōe p̄senti expelli ad tēpus q̄ꝫ ad celesti regno ꝑpetuo exulari. Sic.n.vt supra diximus expulsus ē adam de paradiso.nō ad damnationē ſꝫ ad correctionē. Correctus vero ꝛ emēdatus frater qui peccauerit ꝛ qui ꝓximo detraxerit. volo vt inter vos fraterne recipiaṫ meli⁹.n.vt redarguamur ð mi̾icordia: q̄ꝫ de crudelitate in die nouissimo. nā pium hoīem quando perisse legimus ignoro ſꝫ impium ꝛ crudelem frequenter pīse audio. Igitur o frēs mei ꝛ leticia cordis mei obsecro.vt non peccetis: vt ī die nouissimo nec crudeles nec nimis mi̾icordes inueniri possumus. Deponite murmurationes claudite infra dentes linguam: ponite custodiam ori vestro ꝛ silete non solum a malis: ſꝫ etiam quandoqꝫ a bonis silere laudabile ē Ait enim sanctus propheta. Silui a bonis. Nam bonum vbiqꝫ proferre non debemus ſꝫ tēpus proferendi agnoscamus in cunctis. Estote igitur frēs non loquaces: ſꝫ veraces: Calcate murmuratiōes ꝛ fugite eas: vt mortē. Nam murmurare ðtrahere vl' despicē hypocritarum conditio ē ꝛ ignorantium. Murmurare deniqꝫ ꝛ detrahē hypocrita nō saciatur: ð omnib⁹ maledicens: vt ipse solus a cūctis p̄dicet beatus. Omnia iudicat vt nemo sit q eū audeat iudicare. Oīa ðspicit vt ipse solus sit q ab oībus respiciaṫ. O ipocrita caue ne ad mēsam meā pueīas nā ibi añq̄ꝫ aliqd sumas: lectio mea primo tibi legetur. Quid.n. primo in mēsa mea ðscripsi. Quid primo in ea habere vl' audire ðsidero. Quid primo i ea

servare precipio: Nisi quod quisquis amat dictis absentium rodere famam hanc mensam indignam noverit esse sibi. Quapropter fratres si quis murmurare desiderat non solum ad nostram apostolicam congregationem sed nec ad mensam nostram accedere presumat. Non.n.ad heremum pervenimus. ut murmuraremus: sed ut mundanis omnibus conculcatis in heremo pie sancte et iuste vivere valeamus Quod si non fecerimus quod deus avertat melius fuisset quod nati non fuissemus. Quare fratres mei melius fuisset: nisi quia melius fuisset non esse: quam male esse: Nunquid melius est carere esse: quam esse. et perpetuo cruciari. Nam non esse quid possit obesse ignoro. Sed habentes se et perpetuo cruciari et quid nam aliud est quam mortem sine morte semper habere. Uerum et indubitanter verum uobis fratres mei dicere audeo. melius esset non esse quam cum esse perpetuo affligi: vel eternaliter cruciari. studeamus igitur fratres semper bene vivere: ut semper bene esse possimus: et semper nos bene esse possideamus. Esse.n.dei gratia habere scimus sed semper bene esse omnino ignoramus. propterea taliter linguam ceteraque corporis membra restringamus: ut mediante divina gratia ad perpetuum malum non perveniamus ne de nobis dicatur. quod de iuda proditore discipulo dixit: Melius erat illi si natus non fuisset homo ille. Quare illi melius fuisset si natus non fuisset: nisi quia melius est homini esse carere quam in inferno iacere. Ibi.n.denique: et si erit simul doloris et penitudinis: nulla tamen erit ibi correctio voluntatis: vt nullatenus a damnatis possit diligi: vel desiderari iustitia. Ideo illi diviti qui in inferno cruciabatur: quamuis curam de vivis fratribus gerere videretur. non tamen eidem iustitie cura erat: quia iustitiam nullatenus diligere possunt qui in inferno sunt Iacebat tamen divites. et epulatus erat in inferno

Et q de fratrib⁹ suis esset ignorabat ⁊ nesciebat oio: ⁊ tamen curam de eis videbatur habere: sicut ⁊ nos viuentes d̃ mortuis: q̄zuis qd agant vtiq₃ nesciamus Itaq₃ fratres caueam⁹ ne peccemus ne ad illam flã maȝ pueniamus. Ipsa deniq₃ concremationem habet: sed lumẽ nullum habet. Quare nisi q₂ nos gehẽne flãma cruciat: a visione veri lumis cecat vt ⁊ foris eos dolor cõbustionis cruciet: intus pena cecitatis obscuret: vt q creatori suo corde: ⁊ corpore d̃linq̄runt: corpore simul ⁊ corde puniant̃ ⁊ vtrobiq₃ penam sentiant qui dum viuent prauius delectationibus seruiebant. Ecce frẽs quomodo puniunt̃ pecca peccatores: quibus vnus ignis omnibus est: ⁊ tñ nõ vno modo oẽs cruciantur ſ₃ quanto qs in d̃litijs pl⁹ oermanserit. tanti fortius cruciabit̃ in eternũ. Unus igit̃ ignis singulis est ⁊ corporeis ẽ: vt seuissimos peccatores corporaliter cruciet. nec studio humano accendit̃: nec lignis pice vel oleo nutrit̃: ſ₃ post peccatum semel accensus in eternum durare nullaten⁹ dubitare d̃bemus. O inferne tu latus es ⁊ mensuraȝ nõ habes. ꝑfundus es ⁊ nullum fundum te habere cognosco. Insatiabilis es: q₂ oẽs taȝ paupes q̄₃ diuites te libẽter suscipe audio plenus omni dolore mirabili. Ibi omnis miſ͛ia. ibi tenebre. ibi nullius ordo ibi horror eternus. ibi nulla spes boni. nulla d̃speratio mali. ſ₃ oẽ malũ qd̃ estinari potest: damnatis in eternum erit. Ibi o frẽs mei d̃mones flere ⁊ clamare nõ cessant: ꝑcutere peccatores nunquam desistunt: nunc superbuȝ nunc elatuȝ: nũc gloria mundi plenuȝ: nũc luxuriosuȝ: nunc ꝓditoreȝ nunc homicidam: nunc feneratorem. nunc verbosuȝ nunc adulatorem. nũc mẽdacem: nunc detractorem ecce quomodo clamabunt

Sed qui clamabunt: nisi pcute. dilacera interfice: si ne morte occide: velociter spolia. depdari festina. fer prunas. picem para auruz et argentuz liqsce. Et quia dum uixerunt deum intel ligere noluerũt et si in eternum uixissent semp male facere uoluissent: ideo sine redẽptione merito in eter num cruciabuntur. Itaqz fratres obsecro ut non pec cetis. Custodite linguam uestram: fuate eam claudi te eam uecte ferreo: quoni am fmo uanus in uacuuz non ibi sz de omni uerbo bo ocioso in die nouissimo reddituri simus rationem Adiuuet nos christus dns noster ad pseueradum in oibus bonis qui cum pre et spiritu sancto uiuit et regnat i secula seculoꝝ amẽ.

De filio pdigo fmo. xxvij

Pax vobis frẽs dile ctissimi q optimaz partẽ cũ maria ele gistis duz mundũ et põpas eius cõtemnere uoluistis Uoluistis. n. terrena dspi cere: Se maiori consilio eniz sanctorum ambrosii et sim pliciani patrum uitam tu norem aggressi sumus: cũ Paulo mũdum fuglẽte ti mẽs ne capet ab eo. In hec reino denique sumus iucũ ditatẽ ꝯmũicationis et fra ctionis panis intelligen tes clamantes cum pphe ta. Ecce q̃z bonum et q̃z iu cundum hitare fratres in unuz Lutior. n. hec uita ẽ et dulcior: vbi vnus aliuz cohortat: vbi alter alteri⁹ exemplo inflãmat. O vita sancta heremitica: vita so litaria vita pfectorum vi ta angelica nõ humana vi ta penitẽtiũ vita ꝯtra mun dum pugnantiuz vita ad d um fugientium: vita deifi ca nõ humana: vita filioꝝ q errauerunt ad prem rede untium. Hec ẽ domus vbi reconciliatur patri filius: qui portionẽ substãtie con sumpserat luxuriose uiuen do. Hãc frẽs mei si ianua rius noster cognouisset: au rum nobis ignorantibus

non tenuisset. Hanc si dilexisset vineam. agruz et pecuniã tenẽ erubuissz. Quare q: pauptatẽ asperiorem psbyteris meis vos sponte tenere uidissz: nã sicut filius ille qui pegre profectus est in regionẽ longinquã: vbi dissipauit substãtiam suaz luxuriose uiuẽdo: sic et ipse vel qcunqz peccator dum carnales voluptates diligit a dño pegrinatur: et qñto peccando fit dissimilior tanto magis a deo elõgat substantia. n. hominis ẽ oẽ quod viuit cogitat: sapit loquit que deus eque diuidit qñ substãtiam peccator consumit dũ ɔsciẽtiã et vitam et cogitatiões et verba in malis actionibus impẽdit. De filio etiam isto dicitur q cepit egere et ideo adhesit vni ciuium regiõis et misit eum in villaz vt pasceret porcos: et cupiebat implere vẽtrẽ d siliquis quas porci manducabant: et nemo illi dabat: Eget. n. peccator: cũ cupit implere vẽtrẽ nõ pane uite eterne. sed glandibus qui porcorum cibus ẽ. Ideo assiste vni di principibus mundi. subicu ius fauore pascere porcos idest demões valeat. Porcus enim immundum animal ẽ. et de rebus sordidis saturatur et delectatur: siliq. n. sũt nõ solum glandes sed etiam omne turpe et immũdũ: qd porcus cõedere dlectat. Iste dniqz siliq st fornicatio ebriositas gulositas et. isti. n. sũt dm onũ cibi qbus pctõr repleri dsiderat. sz nemo dat illi ad sufficiẽtiaz. peccator. n. sẽp famescit. semp duorare qrit nunc luxuriãdo nunc et alia fãciẽdo semp dlectari dsiderat sz visitat domino pñe p grãz passiõis sue pẽitet miser peccator. Dolet iam pascere porcos cogitat et cogitando surgit p gens ad patrem et dicens. Pater peccaui in celum q: assumpsi frequenter nomẽ tuũ: et sanctorum tuorũ in vanũ. Peccaui ẽt corã te quia in tua humanitate peccaui: quia nõ cognoui

ope tua infirmitatē q̄ꝫ pro me passus es. Peccaui coram te qꝛ deus ⁊ homo es. Peccaui in cellum qꝛ i patrē ⁊i spiritū sāctū. Nō igitur sum dign⁹ vocari filius tuus. ſꝫ qd fecerit pi⁹ pr̄ audiamus: legam⁹ pdicem⁹ nō sileamus. Nam misericordia mot⁹ videns illum uenientē occurrit. uidens lachrymantē lachrymat̄: videſ eū d̄nudatū stolā iubet parari. vidēs eū discalciatū calciatū: vidēs eū d̄bilē ⁊ famelicū: occidi iubet vitulū saginatuꝫ. O q̄ꝫ grandis mi̇ficordia tāti pr̄is: o q̄ꝫ ifinita eius pietas: o q̄ꝫ dulcis o q̄ꝫ pia mi̇ratio. Ecce.n. filius peregre fugit: ⁊ tn̄ patiēteꝛ expectat. Oīa bōa d̄struxit. ⁊ tn̄ ad se reuocare festinat. Porcos pascit: ⁊ ei iā vitulū parat. Fame iā fere morit̄: ⁊ epulari iā clamat: Nud⁹ apparet bōis opibus puat⁹ ⁊ ecce stola pristie gr̄e saluatoris q̄ꝫ in baptismo recepit induit̄: ⁊ anuul⁹ fidei d̄spōsationis dat̄ ne amplius valeat pascē porcos q̄ a domo pr̄is fugit: ſꝫ tā q̄ꝫ ciuis sanctoꝝ ⁊ domesticus disū det̄ in domo dine maiestatis i eternuꝫ ⁊ ultra. Qd bn̄ ostendit ille mi̇ficordie pr̄: qa videns illū mi̇ficordia motus est ⁊ occurrit. ⁊ brachia extendens sup collum eius osculatus est euꝫ dicēs fuis suis. Adducite vitulum ⁊ manducemus. Hic filius meus mortuus erat ⁊ reuixit. perierat ⁊ inuētus ē similiter enim hoc fecit saluatoꝛ Petro: qn̄ eum negauit quando illuꝫ respexit mētē eius: tunc fleuit amare. Occurrit peccatori saluatoꝛ: quia per se non potest ad dominuꝫ accedere nisi ei subueniat: nisi mentem eius respiciat. Sed postquam eum respexit: flectitur super collum eius: quia onus eius leue ponit sup collū eius dicēs Discite a me qꝛ mitis sum ⁊ humilis corde. Tūc stola induitur: dum aīa indumento virtutum vestitur. Due eniꝫ stole sūt: vna vi-

delicet quando anima in
presenti idumēto vertunt
Altera vero immortalita-
tis est quando corpus in fi
ne seculi ent resuscitabitur
Ideo fratres mei licet i he
remo sitis: scire tamen de-
betis q due stole sunt due
resurrectiones. quarū vna
ē anime quando resuscita-
tur a vitijs: in qbus mor-
tua iacebat: altera corpo-
ris: quando corpus confi
guratum erit corpori clari
tatis christi quando in die
iudicij reformabitur. Eia
ergo frēs mei ⁊ corona ma
tris mee scitote q porcos
iampauimus: cum multo
tempore: demonibus pec
cando placuimus. Iaz fre
quenter eorum siliquas de
siderauimus: quando mū
do placere voluimus: quā
do in eo florere concupiui-
mus. quando delectationi
bus suis toto affectu adhe
simus. Sed nunc dei gra
tia serui christi simus. cla-
mare non cecessem⁹. Pec
caui domine: iam non suz
dignus vocari filius tuus
Quorum clamorem audi-
ens occurrit nobis osculā
do: suam pacem donando
Stolam donauit quando
animam a vitijs spoliauit
Anulum donauit quando
in fide sua nos roborauit.
Calciamenta donauit qn̄
memoriam mortis nobis
impressit. Vituluz occidit
quādo in sacramento alta
ris: memoriam passionis
eius in mente reuocauit.
Tūc nobis cum pater mā
ducat ⁊ epulatur: quando
in operibus suis perseue-
rando delectamur. Tunc
sic nobis ornatis p̄cepit an
gelis deus: vt conuiuium
preparent: qz mortui era-
mus ⁊ resurreximus perie
ramus: ⁊ inuenti fuimus.
Cogitare ergo fratres ad
quid venimus. Ecce in so-
litudine sumus: elōgati su
mus a seculo: ⁊ longo tem
pore iam mansimus i soli
tudine: vt secundum apo-
stolicam formam remoti-
us viuere valeamus. Lo-
cus enim non facit sāctos
opatio bona locum san-

ctificabit & nos. Peccauit enim angelus in celo: peccauit Adam in paradiso: & tñ locus sanctior illis erat si enim loca hitatorem tuerí possent: nec hõ nec angelus a dignitate sua corruissent. Pẽsate ergo frẽs qd vestis nigra: qd zona pellicea: qd corona capitis persuadeant. Nigra enim vestis que vilis ẽ: mundi contẽptum nobis ꝯnunciat: & memoriã mortis. zona pellicea lumborum refrenationẽ ꝯclarant. Capilli rasi de vertice sup fluitatez criminum significant ablataz de mente. Sic. n. mihi sanctus pater Ambrosius qñ me regenerauit xp̃o anno etatis mee. xxx. mihi petenti respõdit. Cogitate ergo fratres q̃z reprehensibile ẽ sub tali habitu superbia lateat: vel luxuria. Sũme necessaria ẽ igit̃ nobis i heremo demoratibus ip̃a humilitas que designat̃ p vestem: castitas que denotat̃ per lumborum precinctionem. obediẽtia que intelligitur p subiectionez. Portamus etiam baculos: per quos intelligit̃ disciplina sub qua semper parati esse debemus. Deus autem q nos de tenebris gẽtium reuocauit ad gratiam: cõfirmet etiam in oĩ bono: vt abundemus in spe & virtute spiritus sancti. Amen.

In cena dñi sermo. xxviij.

Audiuimus fratres mei charissimi qꝫ cũ dñs itinxisset panem vt daret iude: qꝫ post bucelã intrauit i eũ sathanas. Et ait christus: Quod facis: facilius. Cum g̃ accepisset ille bucellã: exiuit continuo. Erat autem nox. Cuz ergo exisset. ait dominus discipulis suis. surgite. Et postea ait filioli adhuc modicũ vobiscũ sum. Anteq̃z tamẽ a vobis recedaz mãdatum nouũ do vobis vt diligatis inuicẽ sicut dilexi vos. Satis eniz nouit charitas vestra quod tota perfectio nostre vite & edificationis ex euangelio accip it̃. eius verba sũmo nr̃o

magistro nobis data sunt ideo p̃ciosiora sunt: : satis nc hortant̃ nosq; edificant quottidie. Ea vobis modo representamus ad memoriam vobis reducimus nõ q: nõ bñ intelligatis licet i heremo pmãeatis: ⁊ segregati a gẽtibus. sitis etiam corporaliter antequam essem p̃sbyter episcopus pariter me videre potuistis: Sed ideo vo bis ad memoriaz reduco: non vt doceamus s; vt ⁊ me ⁊ vos frẽs moneamus. In euangelio quod dicitur quod ad presentẽ diez pertinet đ patiẽtia ⁊ dilectione ⁊ humilitate istruimur. Ideo fratres vt ⁊ ego plenius valeã una vobiscum corrigi ⁊ doceri relinquere volui: p̃sbyteros meos quorum vita apostolica vestra ⁊ eoum una est. Et sanctum senẽ valerium etiã corporẽ hodierna die relinquere non curaui: cupiẽs vos docere ⁊ a vobis doceri vt fructũ aliquẽ đo i die tante solẽnitatis offerre digne pariter possumus Ideo fratres ad expositionem sancti euangelij accedẽs pmo audire ⁊ scire uos volo q dominus Jesus discipulum iudaz multis modis multis sacramẽtis ⁊ exemplis: ⁊ planctu volens eum corrigere: in predictis modis ad correctionẽ inuitare: ad vltimum eum manifestat in damnationez ⁊ ruinam iam eẽ paratum: dum in cena dixit. Qui intingit mecum manum i parapside: hic me tradet. Cũ n. iudas prauã suam vitaz nulli parere putauisset magistrum audiẽdo erubuit: s; nõ pẽituit: Melto enim ante passionem dixit. nõne xij. elegi ⁊ vnꝰ ex vobis diabolus est. Et post cenã ait Uos mundi estis sed non omnes. Hoc autem magister dicebat: volẽs discipulũ verbo corrigere. Ecce q̃ mõ verbis tioris euz correxit. S; vidẽs dominus q verbis eum corrigere: ipso nolẽte nõ poterat: studuit eum coreigere: ⁊ sibi timorem eternum incutere duz

ait. Ve homini illi p quem tradar ego melius ei fuissz si natus non fuisset. Sz do minus cor discipuli nequi ter induratum: ad dilectio nem sacramenti dulciter i uitauit dicens sibi post pe tro ꝛ ceteris. Accipite cōe- dite. Hoc est corpus meuz Sacramētum. n. illud idō hominibus datur vt cor- pus in terris capiti coadu netur. Sicut enim multa grana vnum panem ꝯfici unt ꝛ ex mltis racemis unū vinum extrahit. sic ex mul tis hoibus xp̄i corpus cūfi citur. Obtulit aūt dñs di- scipulo suo ꝛ sacramētum vnitatis: vt eū inuitaret ad humilitatem dilectiōis. sz etiam propter alios disci- pulos humilitatis exēplū ꝑbuerit. tñ ouem ꝑditam recuperarꝭ valde cupiebat sz videns eum nequiter ob stinatū: surgit a cena: ꝛ ve stimēta deponit linteo se ꝑ cinxit: ꝛ ad principem apo stolorum prio vt arbitror fratres ꝑuenit. Ante eum se genu flexit. deitas incar nata deus ante hominem creator ante creaturā: ma gister ante discipulum. rex ante piscatorez: doctus añ indoctuz. sapiētia añ igno rantiam: pulchritudo ante ðformitatē: Idō petrus dei tatem incarnatā vidēs āte se inclinari expauit: exhor ruit: ꝛ p cenaculum velut i sēsatus cucurrit, ꝛ clama- uit. Non lauabis mihi pe des. Nam inquit petrus. Domine iam dixi ꝙ tu es filius dei viui: ꝛ tu mihi la uas pedes. Sz notare de- betis fratres qui i heremo hitatis: cur inquā cena fac ta dr. cū post ablutionē pe dum dicaꝭ. bucellā panis iude dñm portexisse. Non ðbemus itelligere cenā fi- nitā: cum dicaꝭ panis esse adhuc sup mēsam. Adhuc n. cenabaꝭ qñ dñs a mensa surrexit. ꝛ tñ cena iam fac- ta dicitur: Intelligere hoc nāq; debetis quod non fa cta erat. sz parata. ꝛ ad con uiuatium mense vsum per ducta. Ideo Ioannes a- quila grandis istam dicit

cenam omnia diligēter attendēs. Prius nostri saluatoris celsitudinē voluit ꝯmendare: Dū ait Sciens iesus qꝛ oīa ddit ei pr̄ i manus: ⁊ qꝛ a deo exiuit ⁊ ad deum vadit. Magnā christi potentiam exprimit Joannes: cum omnia patrē ei ddisse affirmat: magnā celsitudinē Christi p̄dicat cum eum a deo exisse asserit. Et tñ hodie audim⁹: qꝛ ille q hꝫ omnia in mãu: vestimēta deponit. Sꝫ quid miruꝫ. si pro discipulis vestimenta deponit qui etiaꝫ carnē pro inimicis assumpsit. Et qd mirum si more famuli p̄cinxit se linteo qui formam serui accipiēs. habitu inuentus ē vt homo. Quid mirum si fudit aquā in peluim qui dignatus ē fundere sanguinē pro nr̄a redemptione. Et ait Joannes. Uenit ḡ ad Simoneꝫ Petrum. Uidetur deniqꝫ quibusdā sicut fuit martyr ille sanctissimus ⁊ doctor Ciprianus. ante Petrum laudam lauasse: volens dñs predictum discipulum reuocare. Sꝫ nō videtur rō ponderosa. Ex q̄ enim Petrum iam cunctorum caput fecerat. ad eū accessit primo in honore: vt ceteri postea similiter facerēt. Ideo sic intelligēdū ē Cum summaꝫ rei bñ trāscripsisset dicēdo. Cepit lauare pedes ⁊ linteo tergere. redit postea ad ordineꝫ rei ostendēdo dicēs. Uēit ḡ ad simonem: Quid est ēt qꝛ dñs postea dicit qui lotus est non indiget: nisi vt pedes lauet: sꝫ ē mūd⁹ tot⁹ Si mundus est totus qua quare necesse ē vt pedes lauet: Ideo fratres attendere dbetis: qꝛ hanc mentionem facit dominus d ablutione baptismatis: qui ḡ lotus ē i baptismate totus non ē necesse nisi vt pedes venialium peccatorum lauet quibus humana mens obstare non potest nec ī fās cuius vnius diei vita regnat sup terrā. Peractis deniqꝫ ⁊ cōsumatis sacre cene sacramētis. factis ⁊

ordinatis i eadē cena apostolis sacerdotibus. comunicatis ꝛ lotis eorum pedibus: iterum intrauit mensam ꝛ ait. Scitis quid fecerim vobis. si ergo ego dominus ꝛ magister laui pedes vestros ꝛ vos dbetis alter alterius lauare pedes. Si sum magister discite a magistro. si dominus: erubescat hec despicere seruus. si iaȝ pepci proditori. uos pcere studeatis: si ante euȝ genu flexi me humiles aſi aduersariosestote si me ab eo permisi osculari: ꝛ vos maxillā pbere dignemini si proditorem amicum uocaui: ꝛ vos amicum inimicum vocare corde ꝛ opere non dedignemini. qꝛ non ē fuus māior domino suo Et post pauca de filio pditionis dolorē oñdens ꝛ dolēs. turbatus in spū ꝛ ꝯtristatꝰ ait. Unus vestrū me tradet. O q̄ȝ doluit dñs discipulo pdito: O q̄ȝ studuit eū ad se reuocare: doluit qꝛ non potuit eū corrigere Doluit: qꝛ obstinatum iā eē cum diabolo cognoscebat: doluit qꝛ sup eū sniaȝ eterne damnationis daturus erat. ꝛ vidētes discipuli faciem q̄ȝ angeli aspicere desiderant eē turbatam dixerunt: quis eēt ille querētes qs eorum eēt maior sed quare hoc. nisi qꝛ arbitrati sunt vt homo ille qui maior ē vt dominari possit magistrum prodere procurat aliqui tamen de petro forte suspicabantur qꝛ plus ꝛ plurima se facturum iam pro magistro suspicantes quod ficto corde sic toties loqueretur. tu es filius dei. sed qꝛ Petrus inocētē se sciebat: innuit Joāni vt peteret. cui dominꝰ: Cui panē itictū porrexero. ille ē. sȝ caue ne petro dicas. Et cuȝ intixisset Jesus panem: dedit iude nō ē ergo credēdū qꝺ dñs alta voce dixerit qꝛ si Petrꝰ hoc sciuisset dētibꝰ pditorē dilacerasset. Nec ēt est putādū qꝺ iudas tūc christi corpꝰ sūpsisset: qꝛ iā dñs oēs discipulos cōicauerat

⁊ iudaz sicut Lucas euidē ter oñdit ¶Panē intinctuz tamē dominus discipulo porrigere voluit vt cor inti ctum veneno significaret. Et post bucellam intrauit in eum sathanas. Nunqd sathanas tamē ante cor ei⁹ intrauerat omnino fratres ante bucellam cor iude in-trauerat sz affectu ⁊ volun tate tm̄ sz post bucellam in trauit sathanas effectu ⁊ opere. Tamē bona fuit bu cella quā christus discipu lo dedit. Bonū ēt sacramē tum qd ei tribuit: sz aliquā do bona obsūt ⁊ mala quā doqz psunt. Corpus enim dñi: qd bonū ē malis ma lū ē. Et carnis stimul⁹ ma lus ē ⁊ tm̄ paulo bonus est ⁊ qd malum ē sibi pfuisse cognoscimus. sic vt supra diximus⁹ frēs panis iste por rectus a xpo: ⁊ in digne re ceptus a iuda fecit ex meri to christus vt maior eēt li-cētia supeuz diabolo post manifestationē. ideo gra-uiorē vindictam in eum fe cit. subtracta enim gratia eum dominus ad malum dimisit ⁊ dimisit eū fm dsi deria cordis sui: ⁊ iuit i ad inuētionibus suis. Et per-mittēs eum in propria vo-luntate: ⁊ arbitrio ait disci pulo. Quod facis fac citi⁹ Quasi dicat dñs. Quia no possum te reuocare timore verecōdie: nec mortis eter ne: nec amore: do tibi ptā tē ut agas facto qd iā volū tate fecisti: O iuda qd facis Attēde anteqz facias: Nā post factuz forte gratiā pēi tēdi habere nō poteris. O iuda cupis tradere. qui tibi multa peccata pepcit. Nū qd a morte sepe liberauit. Nūqd a morte patrē tuuz sanauit a lepra: ⁊ matrem cū qua ꝯcubueras a pare-lesi etiam liberauit. Nun-quid te discipulum cōstitu it bursarium fecit. Nun-quid in furto te sepe inuēit ⁊ semper tibi pepcit. Nun quid te post petrū vt pluri mum honorauit. Nunqd semp xp̄s iuxta se te habe-re uoluit. Nunquid ad pa cem: postquam te proditu

rum cognouit sepe reuocauit. Nunquid tibi suuz sacruz corpus donauit. Nunquid ante te genu flexit. nunquid pedes lauit. nunquid te osculatus est Cur ergo ꝓdere uis magistrꝫ a quo tot bõa recepisti. sꝫ hec omnia non considerãs recepta bucella exiuit ꝯtinuo. qꝛ vere a deo ⁊ a consortio discipulorum dĩ exiuit. Et erat inquit euangelista nox discipulo ꝓditori data erat. qa cecitas mẽtẽ eius caligauerat. Qui discipulus postq̃ꝫ ab eis recessit nocte ⁊ mox magister. xi. congregauit ⁊ ait. filioli modicum tempus adhuc vobiscum sum Jõ mandatũ nouũ do vobis. nouus. n. erat homo: qꝛ q̃tuoꝛ modis generanẽ homines. aut sine patre ut Eua. aut sine patre ⁊ mr̃e vt Adaꝫ. aut ex patre ⁊ matre vt hoies. aut sine patre ex matre tm̃ ut xp̃s. Dñs g̊ nouus erat: qa deus ⁊ hõ nouum etiam regnum promitebat quod nemo unq̃ꝫ promiserat celeste regnum ausus erat: Jõ nouũ mandatuꝫ dñit in lege ãt ueteri dictum erat diliges amicũ tuum ⁊ odio hẽbis inimicum tuum: sꝫ christus nouum mandatum dedit: qa ut amicos inimicos diligere mãdat. Cetere nãqꝫ virtutes fides. s. oĩo elemosina: virgitatis: ⁊ cetere virtutes. communes etiam fidelibus esse possunt: sꝫ inimicuꝫ diligere tm̃ christianorum virtus ẽ. ⁊ ideo magister vitatis dixit. Jn hoc cognoscẽt homines qꝛ mei estis discipuli: si dilectionem habueritis scitote tm̃ ftẽs qꝛ talis ordo diligendo seruãdus. est primo dẽi qꝫ sup se ⁊ sup omnia deuꝫ diligere debemus deinde animaꝫ nostrã que nostra ꝓxima est deinde corpus: quia factura dei est. Jdeo apostolus Dicebat. nemo carnem suam odio habeat iõ nutrire dbemus corpus nec ipsum occidere: sed sustẽtare dbemus cibo ⁊ potu q̃tum valitudo ꝑmittit sic. n. vult deus. Sic vult

apostolus sic ꝛ vobis frēs mei p̄cepi. Jō frēs hortor vos ꝛ moneo atqȝ fieri p̄ci pio vt tm̄ carnē dometis: q̄ȝtum natura portare po testis. Nā cum videam in ter vos q̄sdā sexagenarios q̄sdā septuagenarios q̄sdā cētenarios vidēs eos dei a more feruētes corpa eoꝝ crucifigētes: vinū ēt nō bi bētes timeo ne poti⁹ deum offēdant: q̄ȝ placēt. Talibus in christi noīe p̄cipio vt saltem diebus dominicis ꝛ solemnibus vnum vl' ceruisiaȝ bibant. Juuenes autem qui fortes sunt ꝛ iaȝ triumphare de inimico ce perunt in christi nomie pe nitētiam agant ne duican tur ab hoste. sic. n. volo. sic n. sepe p̄cepti fuare. sic nō occidem⁹ corpa nr̄a sȝ fui ent creatori suo dinde dili gere debemus proximum sicut frēm nostrum amicū nostrum vel inimicum. Jō attēde qꝫ inimicuȝ videris esurire ciba illū: da illi po tum coopias eū ꝛ carnem tuam ne dspexeris. Dilectio. n. spiritualis bonorū ē qr omnis habēs eam bo nus ē. Nūquid ēt cū odio aliquādo paradisum que intrauit ad infernū ire odi um habentē sepe me legisse memoro: sȝ ad celum nū quam volare concedaȝ. cu pimus g̊ fratres eē ciues celestis ciuitatis: fuemus nouum mandatuȝ noue ciuitatis. Jlla inquam ciuitas habet pacem precipit pacem ꝛ diligit diligentes pacem sequamur ergo pacem: sine qua deum nemo videre pōt. Queram⁹ pacem ꝛ postea sequamur pacem. Jn ipsa deus habitat: in ipsa q̄escit ꝛ pausat qr fact⁹ ē in pace locus ei⁹ Nō g̊ habeamus cor itinctuȝ odię: ne filij iude ꝓditoris simus: ne cū eo suspēdamur ꝛ a diabolo parit̄ cū eo trahamur ad tartara. Qui odium in corde hȝ secundus diabolus ē: ꝛ q pacem impedit antichrist⁹ ē. Et q ordinat iter bōa re uera filius dei ē: attendite fratres Mariam quoniaȝ

multū dilexit: dimissa sūt ei peccata multa. Quid ēt petro dixit dñs nisi petre amas me. ꝛ q꞉ amauit meruit, ꝛ amari meruit ꝛ audire: pasce oues meas: pasce agnos meos. Quid discipulo ait qui diligebat christū: ꝛ quē christus diligebat. Dilecte mi vēi ad me q꞉ tp̄s ē vt epuleris. Pacē g͛ habeamus fratres: si pacē cum christo: habere volum⁹. si vis amari a christo: ama inimicū propter christū si vis gͦ amari ama Hanc amplectimini. hāc diligite: hanc pacem ꝛ cōcordiā vsq꞉ ad mortem seruate: si vultis cum deo pacem habere. Pax. n. oīuꝫ custodia ꝛ cura virtutum ē Hanc pacem anuntiari in suo ortu angelis precepit. Pacem anunciauit sepe apostolis. pacem p̄dicare precepit hominibus. pacē pro testamento apostolis reliquit pacem in cruce pēdēs postulauit. pacem i sacrificio totiēs in populo p̄nūciari voluit. Nulla dñi q꞉ dabit͛ venia: nisi pacifico viro. Pellite ꝛ ago vobis hec odii mortiferū venenum: ꝛ paceꝫ inter vos habete. q꞉ estis frēs: q꞉ i hac vasta solitudīe simul i unū estis congregati. Uno eni pane vno indumēto nigro colore: vna a qua omnes simul participamus. Reducamus igit͛ fratres ad nr̄aꝫ memoriā: q꞉ dñs ab inimico osculatus ē: ꝛ tamē amicum vocat illum p̄ditoreꝫ Amice inquit ad quid venisti. Date igitur reconciliationis pacem. sꝫ non osculum p̄ditiōis q. n. ficte inimicū osculat͛ vel verbo blāditur iude proditoris fratrem ꝛ socium ꝛ similē sibi esse quis dubitare poterit. sed꞉ qui amore christi verus filius ē. Uos. n. fratres quorum vita lux mundi est: licet mund⁹ vos non videat tamē mundi lucem vos appello ꝛ sal terre. Iō quia lux estis luceant opera vestra bona. Nos qui videmur gerere in corpe nostri habitu figuram cru

cis ⁊ nomē religiōis scē habemus nigrā ēt vestē humilitatis portamus: zonis ēt pelliceis ꝑcincti apparem⁹ caueamus ne simus sepulchra dalbata q̄ foris pulchra ⁊ speciosa apparēt: sʒ intus plena sūt ossib⁹ mortuorū occultis. Prouideamus ne nobis dicat̄ ve vobis qua eluuditis celorum regnum añ hoies. Timeo n. satis ne paradisuʒ intremus nec alios intrare permittamus. Hoc āt quare dico frēs non qꝛ credā vos malos eē: sʒ qꝛ doleo d fratre nr̄o ꝑdito simplicio: q ad hunc locum ⁊ hanc santam ꝯgregationē cum tanto feruor̄ peruēit ⁊ audito patrem interfectum esse a nobis recessit ⁊ mundū intrauit vt p̄ris vindicta vindicar̄ possʒ. Qui g̊ se existimat stare vigilet attēdat ⁊ videat ne cadat. Et si hoiēs uidētes illos qui colūne sātitatis eē videbāt̄ tam nequiter cadere non solū ipis regnum celorum claudunt sʒ iu seculum demorantib⁹ nobis deniqʒ fratres qui nomē ⁊ habitum sancte religionis portamus uita mala periculosior ostēdit̄: q̄ʒ in seculo demorantibus. Ploremus ergo fratres peccata nostra ⁊ fratris uestri amiso. Diligam⁹ ⁊ nos inuicem: qꝛ caritas ex deo est. Non erubescat alter alteri veniaʒ postulare quia non erubuit christus inimicos ad pacem in cruce reuocare Non erubescat facere seruus quod primum fecit ⁊ dominus: dominus autē qui habitare facit nos vnius moris in domo qui est uera pax qui fecit vtraqʒ vnuʒ nos in uera pace ꝑseuerare faciat.

De ligua dolosa Sermo. xxix.

Cupio uos scire fratres carissimi q̄ sit lingua dolosa: a q̄ eximis ꝓphetarum dauid postulabat a domino liberari dum dicebat domine libera aiaʒ meā alabijs iniqs ⁊ a ligua dolosa. Et iō scitote frēs q̄ nō solū ē lin

gua dolosa illa q̄ seminat inter fratres discordias: que suscitat lites: q̄ incitat furores. q̄ etiam conuentus conturbat sꝫ ēt illam dolosam linguam dicimus q̄ te laudare adulando ꝓcurat dicens in facie te eē quod non es. A talibus āt deuꝫ deprecari debemꝰ: ut nos liberet ⁊ liberemur. Quia ab his liberari: debemus petere quare eos vt mortem fugere debemus.

Nisi quia adulatores sunt qa mēdatia diligunt ⁊ faciunt qꝛ falsitatis suut inuentores qꝛ diaboli fratres: qꝛ veritatis destructores. qa puritatis deuiatores: quia odiorum iuentores qꝛ diaboli ioculatores: qꝛ sathane mediatores: qꝛ dei ꝑsecutores: qꝛ animarum īfectores: ⁊ omnium malorū inuentores: mel in ore portātes: ⁊ uenenum aspiduꝫ insanabile in corda hoīum cōspuentes. Ecce propter quod a domino liberari postulare debemus. O īniqua ligua dolosa O iniqua ꝑditio O pessima diaboli astutia O grandis malitia non solū ꝑ amara uerba: sꝫ ēt ꝑ dulcia homines ilaq̄are procurat: vt secuꝫ eos ꝑducat ad tartara. Nā si homo ab homine ledit̄ obpropria: ꝯtumelias ⁊ iniurias patit̄: inimicus reputat̄ ab eo. Credo qꝛ me non diligit: omnino: oportet me custodire ab eo dicet homo. sed si dō placere uolo. me oportet alteram maxillam sibi prebere. ⁊ totū portare in patientiam uel malum pro malo non reddere. Ecce qūo ad talia remediuꝫ ē. sꝫ si homo beatuꝫ me ꝑ̄dicet ⁊ verba adulationis non cognouero. quod remediuꝫ habere potero. Ideo fratres mei nō solum lingua dolosa est illa: que mala inter fratres ꝯmittit: sed illa que adulatur. siquis verbo non offendit: hic perfectus est uir. sꝫ quia nemo perfectus ī via ideo necesse ē vt alter alterius onera portemus. nemo tamen alterius onera

portare potest nisi qui habet caritatem. sed qui charitatē non habet. non solum honera proximi portare nō valet: sed nec etiaȝ sua. quid enim facere qui charitatē non habet. Ecce statim defestuca trabē facit: verbum pro facto reptans factum fuisse putat. Et sic dolet: clamat tristatur minatur vitaȝ proximo dilacerare: et sic consumitur ille qui charitateȝ non habet: et onera alterius portare nescit mori etiam frequēter desiderans sed mori non potest. Nos vero fratres non sic sed si verberamini a lingua: nō turbato animo: non corde inflato: sed humili et tranquillo dicite domine libera animaȝ meam a labijs iniquis et a lingua dolosa. sic in homine charitatē habente excitatur freqūtius amor caritatis. Inflamatur eteniȝ cor et ardet reuiuiscūt visera pietatis et sic clamare non cessāt qui tangunt a lingua dolosa. Deficit in dolore vita mea āni mei ingemitibus

De confessiōe. sermo. xxx.

Dicere solent hoies frēs carissimi: deus cūcta nouit apud eū nec preteritū. nec futurū ē oia videt: et oia ponderat omnia nuda et aperta sunt ei. Quare igitur vult vt cōfiteamur hoibus peccata nr̄a q̄ neque gessimus. Nunquid non melius est cuncta mala tacere. quam ea p̄dicare in tectis. Ecce enim quis dicet: peccaui sup oēs hoies: sed si cuncta hominibus predicauero: oibus hoibus peior reputabor a cunctis. ex exemploque meo multi multa mala cōmittēt. Quomodo ergo confiteri debet homo alterutrum peccata sua. O homo an ignoras quod oēs peccatores sumus. Et si dixerimus quod peccatū nō habemus nos ipsos seducimus et veritas in nobis non est. Omnes peccamus: cū peccato nascimur: oēs in peccatis demergimur: etiam infans cuius ē vnius diei vita super terram. Cur ergo timemus peccata confiteri

Tamen oportet confiteri deo quoniam bonus ē ⁊ in eternum misericordia eius Uult.n.deus quod confiteamur: non quod ignoret peccata nostra: ꝫ vt diabolus audiat quoniam confitemur ⁊ pēitet nos peccasse ⁊ peccatis confessis cum dolore ⁊ lachrymis nō habet amplius vñ nos incuset. Ecce.n.frēs diabolus vult vt taceamus: dñs vult vt cōfiteamur ⁊ cui magis obediēdum sit certe cōstat ꝙ deo: qui salutaria ꝑcepit. Non enim sufficit cessare malo nisi peccata que fecimus confiteamur cum dolore. Nec soli deo sufficit confiteri: ꝫ alterutrum peccata nostra confiteri debemus. Non igitur tardes confiteri deo non tardes conuerti ad dūm: nec differas de die in diē. Subito.n.veniet ora dei: ⁊ tēpore vindicte dstruet te. O frēs mei qui vsqꝫ nunc dormistis cōuertimini ad deum in toto corde vestro in ieiunio plāctu ⁊ fletu. Ecce.n. qꝛ dicit toto corde nos docet propheta quod in corde ē fons penitētie: fletus vero ad oculum: planctus autem ad os: sed ieiunium ad totum corpus referť O hō ne tardas conuerti ad deum discute mētē tuam prospice singula secreta cordis cōsidera anteqꝫ ad ↄfessionē accedas ꝙ cor peccauit mala appetēdo: oculus vanitatē vidēdo os falsitateꝫ dicēdo: auris mēdacia audiēdo manꝰ verbera ⁊ homicidia ꝑpetrando: ⁊ si nō ope saltē voluntate. Quis se excusare poterit pedes ēt veloces ad malum. Igitur o frēs mei sicut exhibuistis mēbra vr̄a huire immunditie ⁊ iniquitati ad iniqtatē illa ⁊ tunc exhibete mēbra vestra huire deo in sacrificatiōe. Primo.n.cor qd mala cogitauit ⁊ ↄcupiuit pēiteat ⁊ doleat ⁊ oculis fleat os sine intermissiōe oret aures audiant verbuꝫ dei manꝰ elemosina porrigāt peregrinos suscipiant: infirmos foueant: nudos in

duant: pedes veniãt ad ecclesiam: genua flectantur et laborẽt: qr sicut nullũ fuit mẽbrum qd peccãdo deo non displicuerit: ita nullũ sit mẽbrum quod penam non patiatur eo dignã. Dedit. n. nobis deus membra vt sibi seruimus: non mundo. sz heu fratres: celorum ciues et domestici dei: facti sunt amatores mundi fortius diligẽtes terrena q̃z celestia transitoria plus quaz eterna res suas plus q̃z seipsos. Non sic fratres mei nõ sic qr ecce iaz tp̃s prope ẽ: ecce iam nobis minatur surgite ergo qui panem doloris comeditis: et ad ecclesiam pgere festinemus et flẽtes pcã nr̃a cum dolore cõfiteamur. sz primo talis ordo tenẽdus ẽ vt peccata p̃meditemur vt pferẽdo taliter modum et circunstantiã pctõruz deo et sacerdotib9 confiteamur vt a pedibus suis nõ onerari sz alleuiati discedere valeam9. Et nolite frẽs mei differre confiteri peccata vestra. nã q vsqz ad vltimũ diẽ q̃dragesime vl' vite sue distulerit cõfiteri. dat signũ qd hoc libẽter nõ facit. Nõ gratiose: nõ puro corde: sed coactus hoc facere videtur: sz coacta seruitia q̃ztum deo vl' hominibus placeant ꝯsiderate. nõ ergo de die in diem differamus pãdere cordis nr̃i secreta. ¶ Promisit eniz deus veniam pẽitẽti sz nõ pmisit in crastinũ differenti. Igit' nõ differamus: sed cũ ad cõfessionẽ accesseris tu hõ vl' femina caue ne rideas vel ornate icedas: ne fabulas primo pferas sed cũ hũilitate capite et dorso cinere et cilicio infuso confiteamini alterutrum peccata vestra. sed deprecor o homo vt ꝯfiteri nõ paueas freq̃nter. n. diabolus cor tuum astrigit: ne ꝯfitearis dicẽs q̃modo ꝯfitebor hec illa. O hõ qñcũqz hoc p̃senseris diaboli tẽptationẽ eẽ nõ dubites: q cupit te astringere freq̃nter: vt in peccatis positis sine magna tẽptatione sẽper agas q̃ placinta

sunt ei. Nolite ergo timere pcā cfiteri o fratres. naz illō qō p cfessiōe scio min⁹ scio q̄z illō qō scio cur cū fiteri times pcā: peccatorē q audit pctā sic ⁊ tu ⁊ forsitā maior. hō ē nihil differt a me nihil aliēuz hz a me. cur g̊ times o hō peccator hoi pctōri cfiteri. elige q' vis. si ñ cfessus lates i cfessius dānaberis. Ad hoc. n. de⁹ exigit confessiōe vt liberet hūilē. ad hoc dānat ñ cfitētē. vt supbū puniat i eternū. Cōfitemini o frēs ⁊ nollite differre: ad sacraz mēsem cfessionis accedere festiate. Hec ē. n. salus animaꝝ: dissipatrix vitioꝝ restauratrix virtutū o pugnatrix demonum pauor inferni: obstaculum diaboli angelorum tunica ecclesiarū fiducia salus dux baculus lumen ⁊ spes omnium fidelium. o sancta atqz admirabilis confessio tu obsturis os inferni. ⁊ aperis paradisi portas. o confessio sine te iustus iudicatur ingrat⁹ ⁊ peccator mortuus reputabitur o confessio vita iustorum peccatorum gloria tu sola necessaria es peccatori ⁊ nihilonminus iustus siquis reputabitur te astringere ⁊ frequentare debet nihil deniqz remanebit in iuditio quod fuerit per confessionem purgatum. o cōfessio ilibata tanto pondere ad pēsum est tantumqz valuit apud deum: quod homo nouit appendere latroni qui in cruce confessus est domini. crucifixum quantum si fuisset pro domino crucifixus. Ecce quātum profuit breuis confessio peccatoris. sed nos qui sacerdotes sumus. vtinam boni simus caute nobis vigilare necesse est ⁊ solicite quatenus sic delinquentium cordibus tanto moderamine verbum timoris ⁊ contritionis infigamus: vt eos nequaquaz a verbo cōfessionis exterream⁹ vt sic corda aperiāt quod ora nō obstruamus. sed nec absoluere debemus etiā compō ctum: nisi viderimus cfe

sum. Quoniam quidez cor de creditur ad iustitiaz ore autem ꝯfessio sit ad salutē Qui g° verbum ꝯfessionis in ore hꝫ et in corde non hꝫ aut dolosus ē aut vanus. Qui vero in corde et nō in ore. aut supbus ē aut timidus. Dicet igitr̄ sacerdotes eē tales: vt cognoscāt et sciant quā qualez et q̄ꝫtam in firmantibus exibere ꝺbeāt medicia adiuuāte dño deo nostro: q viuit et regnat i secula seculorum. Amen.

De vanitate et superbia Sermo. xxxi.

Scriptum ē frēs charissimi qꝛ mūdum nō diligamus qm̄ mundus transit et concupiscētia eius. O mūdē imunde q hoīes illa q̄are ñ ꝺsinis quiescere non pmittis. rapere oēs appetis. occidere oēs q̄res. Ve qui tibi credit beatus qui tibi resistit: sed beatior qui a te illesus recevit. O munde ꝓditor cunta bona ꝓmittis. ſꝫ cunta mala perfers. Promittis vitam ſꝫ donas mortez ꝓmittis gaudiū largiris merorem promittis quietē ſꝫ ecce turbatio ꝓmittis morē ſꝫ cito vanescit promittis stare: ſꝫ citore cedis. nō g° es diligendus quoniam omnino transis: et concupiscētia tua velut fumus euanescit. Alloquat̄ oēs amatores tui o mūde imunde: qbus aliquādo florē benissime iuuētutis pstare voluisti. vitaꝫ diuturnā: diuitiarum copiam familiarium abuudantiā pacis amenitate dicant oēs: loquātur cuncti surgat venerabilis pater adam cū oibus filijs suis et vno ore loquāt̄ vtrū in hac vita gaudiū habuerint sine dolore pacez sine discordia qetem sine metu sanitatem sine infirmitate lumē sine tenebris panem sine dolore risuꝫ sine fletu Nolite igitur frēs mundū diligere qm̄ trāsit et ꝯcupiscētia eius. O mūde imunde fallax et proditor. Nun qd non piculosior es blandus quam molestus. Nun qd nō magis timēd9 es dū

allicis q̄z dū spernis. Nū gd non magis odiēdus dū diligere dissimulas q̄z dū odire te oñdis. O munde i munde: in te habitare ꝛ nō dolere ipossibile ē i te spe- rare ꝛ non timere vanutm est in te tua amare ꝛ nō pi- clitare impossibile ē. o frēs mei nolite q̊ eum diligere quoniam transit: ꝛ ꝯcupi scētia eius. sꝫ ecce mundus transit ꝛ nos turbat ꝛ ama tur fallit ꝛ fidelis reputat. occidit ꝛ velut vita ꝺsidera tur. flecti ꝛ āplectit. O mū de in munde: ꝛ sic floreres quid facerent amatores tui. Sed vere non flores ꝛ stabilitatem nullam hēs sꝫ mella tua ꝛ dulcedo tua asperitatem habent: iocun ditatē falsam: certuꝫ dolo rem incertam leticiam: du rum laborē: timidā quietē rem plenaꝫ miseriae: ꝛ spē beatitudinis inanem. No lite ergo diligere munduꝫ qꝛ omne qꝺ est in mundo: aut ē concupiscētia oculo- ruꝫ aut sꝑbia vite agamꝰ frēs si possimus hodierna die de singulis: Voluptas n. carnis dicitur quam ꝑ modum illicituꝫ misera ca ro appetit: vt gulositas e- brietas. luxuria nimia dor mitio: ꝛ vanus risus. Et qꝛ caro vicinior est ꝑ vitia eiꝰ primum vos aggredietur. Mundus .n. quāto fami liarior ē tanto periculosior est ꝛ multi per vitia eiꝰ cor runt. Ecce adam ꝑ gulam Loth ꝑ ebrietatem. Salo- mon ꝑ luxuriam. Jdeo fra tres gulositatis per abstinē tiam occurrere festinanter debemus. Considerate qꝛ nō propter potum sed pro pter pomum homo primꝰ mortem inuenit. Esau nō propter gallinā sꝫ propter lenticulam primatum suū ꝑdidit. Scio enim Noe oē genus carnis quod cibo es set visum manducare con- cessum esse. Elyā cibo car- nis refectum legimus. Jō annis mirabilem abstinen tiam predicamus. sic nos facere debemus. sed non si cut Esau lenticule concu- piscentia deceptus. Non

sicut David propter aque desiderium reprehensus sed sicut rex vester qui non de carne sed de pane tentatus. temptatorem superauit teterrimum o magna et admirabilis abstinentie virtus quam per homines filij dei excelsi efficiuntur per quam uita expelluntur et demones per quam non solum animarum salus agitur sed etiam corporum sanitas possidetur. Ecce enim fratres concupiscentia carnis qualis et quanta est. Ipsa enim fomentum et mater aliarum voluptatum est. quia qui bene comedit. libidines carnis frequenter sentit dormire querit inde verbositas et rixe: que sunt opera carnis: inde consumptio pecunie. Nolite ergo fratres diligere mundum quia in eo summa concupiscentia est carnis. sed quid aliud nisi concupiscentia oculorum o fratres mei fecit enim deus nobis oculos videntes. qui fecit magnalia. vt toto corde eum laudemus plorantes si qua mala fecimus.

Ecce in miseriam sumus: et in miserijs non ridere sed flere debemus. Cum enim nascitur puer non ridet sed plorat: Quare nisi quia vocem testatur et confitetur plorando sed miseriam deuenisse. nascuntur enim filij Adam ad laborem et dolorem: quia iugum graue positum est super filios adam a die exitus de ventre matris eorum. vsque ad diem sepulture eorum. Non igitur ridere sed flere debemus. attendentes et scientes quod dominum numquam risisse sed fleuisse legimus sed quomodo fleamus peccata quomodo eleuemus oculos ad montem vnde veniat auxilium audiamus Joannem. Quid enim dicit: nisi quod omne quod est in mundo est concupiscentia oculorum Concupiscentia oculorum dicitur quia ne oculos desideria auri et argenti possessionom et cunctorum terrenorum intrinsecus anime intimantur ideo summe custodiendus est oculus quia ianua cordis est et nun cius

nam claude oculum. ⁊ voluntas habendi nō erit 'cesset voluntas ⁊ ecce infern⁹ clauditur. Ecce.n. fratres quot mala per oculos fiūt ⁊ quot bona per eos possunt adipisci. Si enim dauit oculos clausisset: feminam non vidisset: adulterium non commisisset Si iudas pecuniam non vidisset magistrum minime tradidisset. Et si sodomite oculos clausisset iuuenes non vidissent nec perijssent. Claudamus igit̄ oculos ne videant vanitatē custodiamus ianuam cordis nostri ne latro qui quottidie procurat intrare veniat ⁊ cuncta bona valeat depredari Claude enim oculū ⁊ amittis vitium claude ianuam ⁊ latronem occides. claude oculum ⁊ voluntas non erit habendi. claude oculū ⁊ infernum clauseris i eternū. Licet tñ multi ceci mali sint: sed peiores eos fore non dubitamus si hec que mundi sunt viderent. Ipa nim visio. cā cupiditatis ē

⁊ p̄ncipium appetit⁹. Claudamus ergo ianuam: ne mors intrare possit p fenestras nostras quid.n. aliđ immundo eē legimus: nisi sup̄biam vite. O sup̄bia cūctarum virtutum nouerca quis te creauit quis te ad nos misit. qs te ad cōuētū diuitū ⁊ pauperum tā mirabiliter introduxit. Scio q̄ deus te non fecit: nec te ad nos misit nec ad conuētum monachorum pauperū vel diuitum introduxit nec te dū carnē absumpsit assumere voluit: sꝫ tua inimita humiliate dignatus ē habitare inter bouē ⁊ asinum ⁊ subditus eē voluit. Marie ⁊ Joseph. Quid ḡ agis inter nos. Nā te natura nō ostēdit qua vno mō generant̄ vno modo viuūt ⁊ moriunt̄ omnes. Quid ḡ agis inter filios dei. Quid ostēdis eis. Cur eos inflas Cur inflare eos dmunstras nosti q̄ eis eternam vitam p̄stare nō poteris Quid eis dmonstras propter quod eleuent̄ sup astra celorum

cupientes esse sicut deus ꝛ si p eum ascendere vellet si possent. O superbia nouerca virtutum mater vitioꝝ porta inferni magistra erroris caput diaboli vitiorum principium: quid iter hominis. facis quod eis ꝑmittis quod te tantum diligere demonstrant. Ecce amatores tui tam cito ď altitudine cadunt. Ecce eniꝫ nabucdonosor quem tantum diligere videbaris: ꝛ tum ne diligebat tam fortiter te astrinxit vt credere ei faceres: qꝛ nullꝰ eo maior esset in orbe: ꝛ ecce mos deflectitur ꝛ cadit: ꝛ demergitur in profundum: ꝛ quasi bos fenum comedit. Ecce quid accidit te diligētibus Sed te non amcs' de decore penitus eleuantur: ꝛ collocant̃ cum principibꝰ populi dñi sol mꝫ glorie honoris ꝛ dignitatis tenētes in sciētia. Eia ergo frēs discite humilitateꝫ habēre discite ꝛ eā deuitare. Ve morte eaꝫ conculcare: o q̄ꝫ difficile ditibus: o q̄ꝫ penosū o q̄ꝫ meritorum. Estote g̃ pauperes: si vere humiles eē cupitis: Maꝫ destructis diuitijs ꝛ conculcatis faciliter sancta perfecta qꝫ hūilitas acqrit̃ cuꝫ qbus fere poterunt habitare. O diuitie dulcissime ꝛ suauissime hominibus inscipiētibꝰ aptis oi veneno mortaliores estis omnino. Venenū.n. quis sumer̃ poterit nisi fuerit aliqua dulcedine copulatum. ſꝫ ꝯmixtum dulcedini faciliter sumit̃. sic eni q recipit morit̃. sic q diuitias amat dulcedinē videt̃ gustare. sed ecce. mors iter diuitias latens hoiem supbum ꝛ elatum. diuitē. istatum aggredit̃ ꝛ aggressus occidit̃: ꝛ occisus ad infernum perducit̃. Ecce q̄ꝫtū ꝓsunt nobis diuitie mūdi huius p quas occidimur: p q̄s mutamur q̄tidie: pq̄s insidiamur frequenter: p quas eleuamur in vanitate: p quas veneramur. mēdaciter: per quas animam superbam ad infernuꝫ diabolus semper expectat cō-

ducere. Tollite ergo fratres mei diuitias vt facilius tollatis superbiam: tollite diuitias & infernus non erit. Date elemosinam & omnia munda erunt vobis. O fratres mei an ignoratis quod pauperibus non dare tulisse est. Et merito quando quis potest esurientibus subuenire si non pascit: merito vitam extinguit & eos mori permittit. pudeat & erubescat christianus tollere pauperibus quibus iubemur semper offerre. vltra omnem iniquitatem diuitem velle fieri de exiguitate pauperum vel viduarum. Itaque fratres amanda sunt honesta lucra sed horreant damnosa compendia. nullus audeat idem tollere vbi debeat collecta dispergere. Addendo perdit qui retinendo collegerit paupertatem potius ad se trahit qui paupertatem se exigentium pecunia non repellit O fratres mei veniet dies illa veniet & non tardabit quando nobis dicetur esuriui & non dedistis mihi manducare: & vltimo dicetur illis ite maledicti in ignem eternum o fratres si in ignem mittentur illi qui non sunt elargiti: nec que cum labore lucrati sunt pauperibus donauerunt. quid dicetur illis qui aliena rapere non timuerunt. Cum diabolo ardent: qui nudum non induerunt vbi putamus arsuros qui viduas & orphanos spoliauerunt. Non ergo spoliare debemus pauperes: vt denudati abundemus in superbia vite: sed elemosinas dare vt pauperes & humiles simus non differamus sed hec non solum facere nobis sufficit: sed & proximum etiam ad hec inducere festinemus dicentes potestatem habentibus & terrarum rectoribus quod non solum elemosinam porrigant: sed & quod regna sua in pace custodiant. scientes quod remota iusticia: regna latrocinia efficiuntur. Multi enim sunt rectores sed pauci iusticie amatores inueniuntur. Nam cum quesitum fuisset a So

crate ridēte cur sic fortiter rideret: respondit: Uideo magnos latrões ad suspendium duci facere paruos Et alta voce clamasse refert. O quam digniores estis suspēdi qui in chathedris ꝛ domibus habitatis latrocinia maiora committētes: quam qui i cum tremore quotidie ɔ̄morari videntur. Quapropter fratres nolite rapere: nolite fenerari: vt abundetis in superbia vite. ſ; diuitie si affluant nolite cor apponere: ſ; dispergite eas vt humiles sitis ꝛ imitari valeatis illū qui sequētibus se dicet. venite bñdicti patris mei possidete regnum quod vobis paratum ē ab origine mundi. Amen.

Ad leprosos sermo.xxxiij.

FRatres mei dilectissimi scio ꝙ percussit vos deus ꝛ leprosi facti estis vsq; ad diē mortis vestre Ideo obsecro vos in domino nostro Iesu christo cuius preciosο sanguine redēpti estis: vt non ɔ̄ficiatis in tribulationibus que sunt pro gloria vestra. sciētes ꝙ ꝑ carnis afflictionem mētis isirmitatē occidimus. spiritus n. deficit: dum miserja caro gaudēdo quiescit Ergo si paupitas vrgeat: si luct⁹ mestificat si stomacus doleat. si pect⁹ vel vēter isfecit si totius coporis dolor vos inquirat: si calamitas vos vndiq; vetat: semp vas letificet in oībus laboribus ꝛ periculis vite huius amor vester i deum: ꝛ pia patientia ꝛ certa spes supnorum. Despiciamus ergo diuitias corde ꝛ erimus locupletes. Despiciās inimicoꝝ supplicia ꝛ erimus semper victoriosi. ɔ̄spiciamus corporis sanitatem ꝛ eternam quietem ꝛ sanitatem recipiemus Igitur vobis infirmantibus ꝛ languentibus patientia sūme necessaria ē. Nullus enim beatus eē poterit: nullus celorum ciuis efficit: nullus amicus

dei ꝯstituit̃ q iter mala pa
tiẽs non inuentus fuerit.
O patiẽtia tu omnia vincis
aduersa. nõ colluctãdo sed
sufferẽdo: nõ murmurãdo
do sȝ in omnibus gratias
agẽdo. Ipsa. n. patiẽtia est
que fecem totius volupta-
tis abstergit. ipa que limpi
das animas deo reddit ip
sa nauis q̃ ad portum cun
ctos suos amatores ꝑducit
Ipsa ẽ ꝑ quã infernus clau
dit̃: ⁊ paradisus aperitur
suis amatoribus. Ip̃a ẽ ꝑ
quã omnis: ⁊ sine qua nul
lus iustificabit̃. O si graue
vobis ẽ quia leprosi estis.
patiẽtiam in cunctis habe
te. Eleuate capita vestra. ⁊
corde aspicite vulnera sal-
uatoris nr̃i i ligno pẽdẽtis
pena moriẽtis ꝑciũ redimẽ
tis: cicatrices resurgentes
qd aliud videre poterimus
nisi caput inclinatuȝ ad vo
cãdum ⁊ ꝑcẽdum cor aper
tũ ad diligẽdum: brachia
extẽsa ad amplexanduȝ: to
tum corpus expositũ ad re
dimendum. hec quãta sint
cogitate vos qui doletis.
hec in statera vestri cordis
appẽdite: vt totus vobis si
gnat̃ in corde: qui pro vo-
bis totus fixus fuit in cru-
ce: Et quid plura saluator
noster pro nobis sustinuit
quid plura. patienter por-
tauit Tota enim uita sua
plena fuit dolore ⁊ tandeȝ
ad crucẽ ꝑueniens ꝑ passio
nẽ ludibrijs exponit̃: q ex
vere palma victorie. spinis
coronat̃: q spinas peccato
rum venit ꝯfringere ligat̃
que sine labore ⁊ pena sol-
uit ꝯpeditos. ligno suspen
dit̃: q erigit elisos. Aceto
potat̃ fons eterne vite di-
sciplina cedit̃: uulneratur
salus uita morit̃. Occidit
ad tempus uitã mors vt in
ꝑpetuum ad vitã occidere
tur mors. Ecce fr̃es xp̄i pa
tiẽtia: ecce Christi bonitas
⁊ clemẽtia: ⁊ si placet etiaȝ
plura audire possumus ⁊
adhuc plura de christo p̄-
dicare. Non igitur tedeat
vos audire. Nam ⁊ si fati-
garemini: vobis non am-
plius predicarem. Cupio
n. consolari vos ⁊ non tri-

stari. Nam si tedium ē di-
cite: si vero gaudium audi
te. Ecce.n. venit saluator
regēs sydera: ꝛ sugere vo
luit vbera: Ipse q̄ panis ē
esurire voluit: ipse fons si
tire: ipse lux dormire. ipse
quies fatigari. ipse veritas
occultari: ipse iudex viuo-
rum ꝛ mortuorom a mor-
tali iudice condēnari. ipse
iustitia ab iniustis iusticari
ipse viuitas mutari nihil.
n. tam salutiferum nobis
ē: ꝙ quotidie cogitare quā
ta pro nobis protulit deus
ꝛ hō. Ecce.n. saluator pas
sus est: leprosus in cruce fa
ctus ē patiens factus ē no
bis relinquens exemplum
vt sequamini vestigia eius
Quod si feceritis: nō soluꝫ
infirmitatem non moleste
portabitis: sꝫ cū propheta
clamare uoce ꝛ opere nō d
sistetis dficiat in dolore vi
ta mea ꝛ anni mei in gemi
tibus. sed dicetis o q̄ꝫ gra
ue o q̄ꝫ inhumanum. o for
te ꝛ inter hoīes hitare non
posse. Ecce.n. separati su
mus ab vrbibus gētes nō
spernunt parentes nos odi
unt: consanguinei fugiunt
amici nos dserunt seperat i
sumus a castris ac.s. ex ho
minibus nati nō eēm⁹. O
frēs mei attēdite patiēter ꝛ
nolite turbari: nā verum ē
qd dicit̄ sꝫ nolo vos igno
rare quod legitis. Ait eniꝫ
dominus Moisi habitabit
in domo mea plenus lepra
Cur ergo turbamini si iter
homines habitare nō pote
stis. Nunquid mundi ciues
hoc p̄stare nobis potuerūt
Nunquid domum dei a-
perire vobis potuerun.
Nunqd p̄ eoꝝ ꝯuersatiōeꝫ
efficiemini meliores. An
ignorantis quid dictuꝫ fue
rit scō viro Antonio. Si cu
pis saluari fuge hoīes fu-
ge mundum ꝛ pōpas eius
Cur ergo turbamini si iter
homines conuersari nō po
testis: ecce.n. sanctus Job
iustus sapiens diues. rect⁹
ꝛ timens deum. ꝛ tamē le
prosus efficit̄: tn̄ nō ꝯque
rit̄: extra castra ꝓijcit̄: ab
omnibus despicit̄ ꝛ deserit̄
ab vxore blasfemat̄ tn̄ no(

cōquerit̄: nec labijs suis contra deuz mortaliter locutus ē considerans aliaz vitā cito eē vēturam ad ergo turemini: sed ꝯsiderate q᷑ propter pctā vestre ꝑcussit vos deus vel ut examiet vos. Ecce.n.maria q᷑ murmurauit i fratrē suū Moisez leprosa ē facta. Ezechias rex q᷑ presumpsit leprosus fact⁹ ē.⁊ Giez q᷑ simoniam ꝯmisit ⁊ Naamā q᷑ se glorificauit. Uos ēt q̄cū q₃ mō ꝑcussi estis. patiētes estote: ⁊ gratulanti aio suscipite illā ne pariter hic ⁊ in futuro eterna tormenta patiamini. Confortamini ergo ⁊ nolite timere ego vobiscuz eē credidi tertia die pasce: ſ₃ q᷑ Ualētinus noster migrauit a seculo propterea uobiscum esse non potui: ſ₃ nunc fractis argēteis vasis de bonis eccl'ie hyppomēsis vobis in necessitatibus ⁊ pro captiuis ꝓuidere volui. Consolet̄ autem nos deus qui suos consolatur in omni tribulatione. Amen.

De superfluo potu. Sermo.xxxiij.

Non miremini frēs carissimi si hodie ter s̄monē deo auxiliante ꝑfecto. Accidit hodie terribilis casus vt oēs audistis propter quem nō solum ad ecclesiam hypponensem ne antiquiores habere volui ſ₃ etiam omnes feminas ⁊ infantes in unū congregari precepit. Quibus ꝯgregatis cum dolore ⁊ anxietate vobis enarrare intendo: tāq₃ pater in plebe: qd accidit ꝑclarissimo cui nostro hyponasi cirillo Ecce.n. vt scitis potēs erat iter nos ope ⁊ s̄mone ⁊ fere ꝺflectus ab omnibus. Filium vt scitis habebat ⁊ eum vnicum possidebat: ⁊ q᷑ vnicus erat eum sup finē diligebat: ⁊ supra deuz. Ideo sup̄fluo amore iebriatus filium corrigere negligebat: dans ēt ptātem faciendi oīa que placita eēt illi. O dolosa libertas. O grandis filiorum ꝑditio: o paternus amor mortiferus.

Ecce filios se dicunt deligere: quos ingulare procurant. Dicunt eos amare q bus iam suspēdia parant. Dicunt petres filios se nutrire: sz ecce iam pater ⁊ filius ambo in foueā cadūt. Quare pr̄ cum filio cadit i foueam: nisi qꝛ pater cecus ē: quia malus: ⁊ qui a salutem suam ⁊ filiorum suorū videt̄ negligere. Quo ⁊ q̄modo pater hec neglexerit nisi quando filio libertatez dōauit quando eū corrigere neglexit quādo virge pepercit: quādo ei semp̱ serenam faciē ōmonstrauit. cupitis audire nunc quomō pr̄ ⁊ filius in foueā cadunt Licet. n. sciatis tñ qꝛ necesse ē vt uos q̄zdiu viuitis timeatis. ideo q̄ hodie sacra sunt itez dicere erubesco. Ecce. n. cirilus uester filiū habebat vt scitis quē corrigere negligebat: ⁊ luxuriosus viuēdo ꝯsumpsit patrē bonoꝝ suoꝝ sed ecce hodie ebrietate ꝑpessus matrem ꝑgnātē nequiter oppressit sororē violare voluit: patrē occidit: ⁊ duas sorores vulnerauit ad mortē. o magna diaboli domiatio patrem quē post deum reuerí ōbebat occidit matrez a qua portabat̄ ꝑgnantē oppressit. sorores q̄s tenerrime diligebat voluit violare: ⁊ duas vulnerauit ad mortē. O dolosa ebrietas oium malorum mr̄: ois soror ois supbie pr̄. O ebrietas tu mentē cecas iudicio recto cares: consilium nullū habes blandis demon ex uenenuz dulce es peccatū suaue es. O ebrietas nūquid nō p̱ te inflat̄ stomachus. Nunqd non p̱ te putrescit anhelit⁹. Nūqd nō oculos cecas. Nunqd non cuncta membra debilitas Nunqd non morte accele ras. Nunqd non barsam euacuas. Nunqd non dominū recipis ab homine. Nūquid bestialē ⁊ irrationabilem te diligentē tecuz ducis. O ebrietas: discant te diligētes agnoscere: discant te duitare. iterum discant te velut mortem effu

gere qm̃ qui te dilexerit regnum dei non consequet. Ergo o fideles abstinete ⁊ nolite inebriari vino. Nõ. n. sufficit abstinere: sed abstinẽtes alios abstinere doceatis. Docentes quomodo loth inebriatus cum filiabus iacuit Sanson ẽt vino replet⁹ p meretricẽ inimicis traditur. Audite fideles audite isaiam dicẽtem. Ue qui cõsurgit mane ad ebrietatẽ sectandaꝫ ⁊ potãdum vsqꝫ ad vesperam vt i vino estuetis: Jn veteri ẽt lege p̃ceptum erat quod sacerdotes cum ingrederẽt tẽplum ministrare domio omnino vinuꝫ non biberẽt Si g̃ hoc erat dum tẽpluꝫ tantum ingrederẽtur: ⁊ qd nos miseri facẽ d̃bemus. O quam plures sunt ex vobis q prius tabernam visitant quam tẽplum. prius corpus reficiunt q̃ꝫ aiaꝫ p̃us d̃monẽ sequunt q̃ꝫ deum. O fideles. quid vobis cum vino. Nũqd vinuꝫ factuꝫ ẽ vt d̃ficiatis. maledicẽtes nomẽ domini. Abstinere ergo a superfluo potune rebelles efficiamini. Quandiu enim adam abstinuit. tandiu obediẽs fuit. tamdiu bonus sanctus ⁊ iustus p̃mansit. sic ⁊ elyas tam diu miracula fcit: quãdiu pane ⁊ aqua refectus ẽ: ſꝫ postquam carnes comedit: ⁊ vinum bibit in saturitate miracula non legitur fecisse. Eia ergo fideles casuꝫ superius assignatum inter cetera considerate considerantes deum timete. ⁊ timentes eum ferventer rogate vt ab his ⁊ ab omnibus malis liberet nos semp. Amen.

De sancta obediẽtia loth sermo. xxxiiij.

Audistis fratres carissimi q̃ loth nepos abrae inter pessimos sodomitas ⁊ gomereos sancte ⁊ iuste moratus est. quas ciuitates volens subuertere d̃ñs ad seruum suuꝫ. loth angelos misit vt cũ malis

nō periret. Qui cuʒ exiret
dixerunt ei angeli. salua ai
maʒ tuā. Uxor vero Loth
q2 retro respexit. mox mu-
tata ē in statuam salis igit᷑
frēs mei quecunqʒ scripta
sunt ad nostram doctrinaʒ
scripta sunt. vt inde fructū
aliquē capiamus. In loth.
n. ꝛ vxore sua duo genera
hominū designāt. s. mūdū
derelinquentium quorū unū
pfecte deserit. aliud quoqʒ
tepide ꝛ respiciendo retro
venit ad morteʒ. Sodoma
quoqʒ q̄ cecitas vl' muta vl'
aspitas interpretat᷑. mūd9
est in quo sūt homines mu
ti ꝛ ceci ad quos mittunt᷑
sancti angeli ꝛ sancti pdica
tores vt dicant salua aiam
tuam ꝛ in monte te saluum
fac. fugere. n. sodomaʒ qd
aliud ē q̄ʒ incēdium libidi
nis. Luxurie supbie ꝛ aua-
ritie fugere. quibus ꝛ preci
pimur non retro respicere
quia victor mundi ꝛ mūteʒ
sancte religionis ingressus
non dbet retro respicere. q̄
re. Qnia melius eēt viā ve
ritatis nō agnosce q̄ʒ post
agnitaʒ retro abire. Quid
ē dicere. nisi q melius eēt
q in vita seculari ꝛ laicali
mansisset q̄ʒ post modum
solitariam vitam deseret
Apostatare. n. nequam est
mortale ē. cum damnatōe
semp viuere ē. Tales. n. fe
mine ꝛ vxori loth ꝯparant᷑
q2 morientes: retro aspicien
tes: ꝯuertūt᷑ in statuam sa-
lis. Loth pcipit᷑ vt monteʒ
se saluū faciat: p quē ꝯtem
platiua vita designat᷑. Tu
vero hō ascēde in montem
penitētie ascēde monteʒ di
uine contemplationis. In
hanc montē volando trās-
migra sicut passer ꝛ ibideʒ
salua animā tuā. curis ꝛ se
culi dignitate denudatus.
Sic. n. fecit gloriosus ille
adolescens nathanael de q̄
igitur. Ait enim Magister
quid faciam vt habeam vi
tam eternam. Cui domi-
nus. Si vis ad vitam ingre
di serua mandata. Cui ado
lescens. que sunt mandata
Cui dominus. Diliges do
minum deum tuum ex t o-
to corde tuo Non homici-

dium facies Non adulterabis. Non facies furtum. Non falsum testimonium dices. Honora patrem tuum ꝛ matrem tuam ꝛ proximum tuum sicut teipsuȝ Hec omnia ad tuam vitaȝ pertinent. Cui dixit adolescens. Domine hec omnia custodiui a iuuentute mea quid mihi deest. Si vis pfectus esse vende omnia q̄ habes ꝛ da pauperibus ꝛ sequere me. Et secutus est Jesum adolescens ille ꝛ nūquam vero postmodum respiciēs reliqui patrē ꝛ matrem. vxorem filios. ꝛ sorores. ꝛ animam suam. Tūc prudens adolescens montem dei ascendit. sodomaȝ ꝛ gomoram reliquid. incēdium libidinis fugit curaȝ seculi suffocauit. ꝛ monteȝ summe contemplatiōis ascēdēs emit i agro thesauȝ abscōditum. carum euȝ tenens in vita sua. Similiter hoc idem fecit petrus quando voluntarie omnia relinquens ꝛ secutus ē Jesum sic ꝛ Maria illa lazari soror cū lazaro fratre suo ꝛ Maria virgine prudentissima quando omnia vēdiderūt ꝛ precium ante pedes apostolorū posuerūt Sic ꝛ elie facere placuit ꝛ Joanni zacharie filio quādo heremum intrauerunt Sic ꝛ paulus cum Antonio quando annis multis heremum coluerunt Sic ꝛ fratres mei qui sanctorum patrum vitā exempla imitari ꝛ sequi voluerunt Nūquid nos ꝛ hoc idem optās Etenim in seculo sumus: semper tamen vt incepi vobiscum solitudine eē ōsideramus: ꝛ ostēdimus opere quando epali ecclesia grati nō fuimus Eia ergo frēs pro deo iugo dei submissi estis: vt sublata licētia peccādi cathēa obediētie proposito bono retiere positis sed attēdite fratres mei leticia cordis mei: q᷒ nihil proficit bene operari ex coactione nisi ex volūtate libera faciatis. Qui enim benefaciunt coacte. deo non sunt accepta que faciūt: ꝛ simo

ni cireneo. quē iudei angariauerunt: vt crucē christi portaret optime comparātur: Ecce enim simon crucem portat: cuz dolore: qr non libenter portat: angariat: sed non morit in ea idō non peresuerando fugit et sine fructu a cruce recedit: quia nihil boni dicit: nisi vsqz ad mortem in bono pseueret. sic et nos crucifigamus corpora nostra verberibus vigilijs. abstinētia esce et potus sed timeo ne coacti hoc aganius et corpora macerantes: mundo saltem voluntate viuamus Ideo fratres in hunc monttem obedientie ascēdam9 et qp deo promissimus attēdamus. nihil ē enim mai9 obedientia nihil peius ino bedientia Adam perijt qr inobediēs fuit christus resurrexit qr patri obediuit. Jonas inobediēs a pice ab sortus ē saul inobediens a a demōe correptus ē aqua correptione liberet nos ipse christus: vt digne ad mōtem contemplationis volare possimus. Amen.

Ad iudices et procuratores sermo.xxxv.

Rogatus a vobis o iudices: licet cum fortuna romanichorum presbyterum longa disputatione granatus sermonem vestra dilectione deuictus facere deo auxiliante non distulimus. Ecce. n. nūc ↄgregati estis in domo episcopi Conuenistis omnes in vnum non vt sophismata audiatis nō vt poetarum curiositatem intelligatis. non vt beatos vos esse predicem: sed solū vt quid pro vestra salute necessarium fuerit audiatis et audientes operibus adimpleatis. Vos enim reputati estis ab hoibus duces populi. iudices terre orphāorum patres viduarum mariti iustitie zelatores rei publice amatores cauete ergo ne corrumpamini odio amore precio precibus vel timore Decet igit iudices non solnm que dixim9 adi

plere: sed cum dei adiutorio calcare superbiam abhominari luxuriam abhorrere falsitatē dispicere auaritiam q̄ nouerca dicit̄ esse ⁊ sūma inimica iustitie ipa n. ē que patrem nescit matrem ignorat. amicos ꝑdit ⁊ seipsam relinquit. Decet igit̄ iudices non auaritiaꝫ sed largitateꝫ sectari: amare puulos pusilis ⁊ orphanis faciē serena non solum verbo sed opere demōstrare. Non. n. auertere facieꝫ debet a paupere nec priores delignent̄ conseruare fideles nec ceruicem erigere dbent quosdam respiciēdo sciētes ꝙ morit̄ pariter igit̄ doct⁹ ⁊ idoct⁹ Decet iudices gratiam ꝙ diuinitus receperunt sollicitata mēte custodire fidem ostendere: zelum rectitudinis ꝯseruare. Decet etiam iudices clementie eē cultores ꝺ testatores seruitie. cunctis benignos ad iram tardos ad misericordiam festinos iu aduersis firmos in prosperis humiles ⁊ cautos: ⁊ qbuscūqꝫ dignitatib⁹ sublimatos seipsos agnoscant ⁊ caueant ne suos inferiores despiciant Decet etiaꝫ iudices sapiētes eē: ⁊ in lege doctissimos: ne dicere valeant tāq̄ꝫ legē scā ignorantes bonum malū: ⁊ malum bonum. Decet ēt iudices plus deum timere quā homines plus de salutem aiaruꝫ curare q̄ꝫ corporis plus honorem dei q̄ꝫ marsupia plēa diligē. sꝫ ve vobis o iudices i eternuū ⁊ vltra q̄ꝛ ñ ē i vobis veritas ñ misericordia nō pietas nō iustitia nec sciētia dei i vobis pōt inueniri Quid eniꝫ iter vos regnat auaritia mēdacia clamor apparētia ꝑuersio sacre legis dicentes malū bonū. bonū malum Ecce acceptio ꝑsonarum. non ē enim veritas i vobis Diminute sunt a vobis veritates. O patres pauperum o vere non patres sed predones. Quare non patres: q̄ꝛ vbiqꝫ per vos opprimuntur: nec est qui misereat̄ pupillis dei: sꝫ si di-

nes locutus fuerit mox tacuistis causas suas vsq; ad nubes pduxistis O iudices scientiam ⁊ iusticiam mundi amantes attndite quid agitis. Nam scientia mundi pleni estis. ⁊ in ipsa moriemini Que est enim scientia mundi: nisi thesaurum congregate lucrum terrenum acquirere decipere ꝓximum mētiri iurare iusticiam caute puertere ⁊ similia in cunctis agere. Ista. n. ē sapientia huius mundi In istis fere q̄si tota vestra vita consistit ⁊ ideo attēdite qꝫ iudicatis terraꝫ. qꝫ sapiētia huius mundi. stulticia est apud deum. Sed dictis o episcope hanc sciētiam nō amamus furtū non comitimus proximum nō dcipimus nec offendimus Quare. qꝛ nihil aliud recipimus nisi quantū nobis donare voluerit Ego autē dico vobis qꝫ tantum fecistis quantum facere potuistis nō plus vobis fuit datum iō non plus recepistis Quantum potuistis: fecistis Leues causas magnas fecistis. nam ⁊ si vim nō rapuistis ⁊ ꝓximum i via nō dpredati fuistis latrōes tñ eē potestis Latro. n. timet malum: ⁊ vbi nō potest nō facit ⁊ tñ latro ē Deus. enim cor interrogat nō manum Lupus. n. vēit frequēter ad ouile ⁊ querit rapere oues q̄rit lacerare: q̄rit duorare vigilant tamē pastores latrāt canes ⁊ sic lupus timēdo fugit nunquid nō tamē lupum non eē dicimus absit. sic ⁊ vos facitis quantū potestis: si plura possetis plura faceretis Eia igitur o iudices attēdite ne cum falsis iudicibus susane cunfūdamini suscitabit. n. dominus spiritum Daniel ⁊ ponet spiritum eius ⁊ sapientiam pueri sui Danielis in mētē alicuius iuuenis: ⁊ sicut fecit in susane iudicibus confundet omnes falsos testes cum iudicibus ⁊ tunc scient quid profuerit sibi sua scientia. Considerate ergo iudices terre quid per oseam seruū suuꝫ deus

quid sit scia sapiens mundi

loquat̃: Ait eniꝫ Uisitabo populum meum: ꝛ iudices ꝛ vias eorum: ꝛ co gitationes eorum reddam eis. O quam horrẽdum ē incidere in manus domini. o q̃ꝫta vlcio o quãta miseria malis erit i die nouissimo Expellent̃.n.mali mercatores: falsi iudices de domo domini exultabunt a domo dei: expellẽt̃ a paradiso ꝛ ibunt in locuꝫ vbi sẽper erit fletus ꝛ stridor dẽtium. Jō attendite ad consilium meum aptie cordis portas. Surgite qui. dormistis legite isaiam ꝓphetã sequimini eũ non cras sed hodie non tamẽ hodie sꝫ ꝛ nunc. Ait.n.propheta. derelinquat ipius viam suaꝫ ꝛ vir iniquus cogitationes suas ꝛ reuertat̃ ad dominũ ꝛ miserebit̃ eius: qꝛ misericors ē. Currite iudices ne iudicemini ad ptem misericordie: querite veniã redite qꝺ recepistis illicite. querite veniam: qm̃ prope est omnibus inuocantibus eũ in veritate. Ipse est qui sanat ꝯtritos corde ꝛ hũiles spiritu ꝛ corde tribulatos saluabit ambulate duꝫ lucem habetis: dum dies est. Ecce o iudices venit iã nox qꝛ venit iam mors in q̃ nõ erit licitũ ambulare. Cogitate qd estis quo ituri estis ꝑParẽtes.n. vestri p̃dicãt mortui: sepultura clamat infernus vlulat: demones expectant. sacerdotes p̃dicant quid superbis terra ꝛ cinis. O iudex q deuꝫ non agnouisti: duꝫ iuxta tumulos patrũ tuoꝝ transis: scias quod mortui clamãt in terra es ꝛ in terraꝫ ibis homines.n. fuerũt sicut ꝛ uos diuitias possidendo. Ubi modo ipsi sunt sic ꝛ nos erimus. Ubi supbia eorum vbi scientia. vbi cathedra magistralis. vbi honor discipuloꝝ vbi idumẽta serico ꝛ pelle decorata O cinis ꝛ puluis o iudex quid es: ꝛ qd eris ꝯsidera. Nō g̃ tardes ꝯuerti ad deuꝫ ꝛ ne differas de die i diẽ. Subito enim venit ira ei⁹ qꝛ iuxta ē dies ꝑditiōis ꝛ ad eẽ qdẽ

¶Ad p̄sbyteros d̄ vita eoꝝ ¶Sermo.xxxv.

necesse ē ⁊ festinant tēpora Nemo ex vobis tn̄ d̄pelet nemo d̄fidat de dei miseri cordia. s3 attendite q2 nulla culpa tam' magna est q̄ nō habet veniā3. Et ne aliquis d̄speret: mariā illam peccatricem dn̄am luxurie vane glorie matrē sororē3 marthe ⁊ lazari in exēplu3 assumite: q̄ postmodū apostoloꝝ apostola meruit nū cupari. Adiuuet aute3 nos ip̄e deus ⁊ homo qui ꝑ nobis nasci ⁊ mori dignatus est Amen.

¶Ad p̄sbyteros de vita eoꝝ sermo.xxxvi.

FRatres carissimi vt nouit caritas vestra oportet manū mundam ee q̄ polluti vasis maculas d̄bet purgare ne polluta deterius possit coinquinare cū sordida sordidu3 tractat. Propterea sacerdotes altissimi dei: vobis dicit̄. Mūdamini q fertis vasa domini. Vos.n.estis q vasa domini ferre debe is quibus datu est nosce misteria regni di. Vos estis sal terre lux mundi: lucerna accēsa.ciuitas in monte posita columne tēpli lignum sciētie in medio paradisi positum patroni ⁊ rectores terre angeloꝝ ⁊ paradisi ciues prophetarum filij p̄riarcharum cognati apostolorum successores. Mundami g̊ vt digne cu3 patribus ferre positis vasa dn̄i. Vasa.n.nō solū aurea ⁊ argētea s3 ēt illam ꝑ quib⁹ redimēdis dn̄s mori dignatus ē. Propterea attendat caritas vestra q̄les eē debetis vt digne vasa dn̄i portare possitis. ait n.apostol⁹ o3 ep̄3 sine crie eē tanq̄3 dei d̄spēsatorē.nō proteruum: nō iracūdum non vinolentum nō ꝑcussorem: nō turpis lucri appetitorē. Hec āt nō solum ego ep̄s ſuare d̄beo: sed ⁊ vos vna mecū deo auxiliāte ſuare d̄betis per omnia sine crimine sicut ep̄m.ita iubet eē p̄sbyteꝝ idest irrep̄hensibilem: vt non querat vxores.nō diuitias.nō ho

nores ne secularis dicat͛: n̄ n. debet qui animarum curam gerit trāsire de domo in domum non frequentare forum cum rusticis non mercantias acquirere: nō cōmatres ꝓcurare: nō ligonizare: nō tabernas itrare: nō discurrere: nisi necessitate compulsus: sic enim facientes irrep̄hensibiles sunt apud homines. Sic. vasa domini digne portare poterunt. ſ; si contrariū fuerit: qḋ dn̄s auertat: qūo poterit auferre malum de medio oium si in delicto similiter simuli corruerit vl' maiori. Nō. n. talis dispēsator dr̄ ſ; poti⁹ dissipator. Aliud est. n. Dispēsator: ⁊ aliud dn̄s dispensator eni; seruus est. Non enim licet dispēsatori percutere suos non occidere non iracundiam portare: q; domin⁹ ei⁹ humilis benignus ⁊ misericors est. non ergo licet dispēsatori furiosum eē nihil n. fetid⁹: nihil damnosus nihil leuius: nihil turpius in pastore furiositate. Attēdat igit͛ pastor attendat ⁊ dispēsator: quid legit͛. seruum dei non oportet rixari ſ; humilem ad oēm esse patiētem doctorē in mansuetudine erudentē eos q contra moueret. Discāt ergo pastores si offenduntur patientes esse. Et ut ego patientiam merear: opor- tet p̄sbyteros etiam non solum abstinere a rexis ſ; ab ebrietate cauere non eni l; clerico extra horam bibere vl' aliquid manducare vel de domo in domum transire ⁊ prandium vel cenam ordinare. Attēdite p̄sbyteri mei atēdite ⁊ si veritatē dico nolite turbari. Nam valde d̄spicit͛ clericus qui sepe vocatus ad prandiū nō r̄cusat ēt necessitate aliqua ꝯpulsus. sepe. n. in cena vl' prandium vbi magna existit multitudo: rixe ⁊ ebrietates nascuntur: ⁊ ea que sunt opera carnis. Ideo sūme cauere debet clericus ne extra domum suam vel episcopi prandere audeat: vel in eadem etiam au

deat secularibus p̄parare Quid. n. aliud hr̄e d̄bem⁹ nisi q̄ turpis lucri appetitores nō simus. Omne. n. lucrum remotum a p̄sbyteris eē debet. nā nō seculi ꝫ eoꝝ q̄ dei sunt negociatores sum⁹ seculares ad nos venire non possunt. nūqd vel intelligere. absit. simonem vestrum audire voluistis: ꝛ dimissio d̄ctium dolore volui hr̄e vos vt bonos vos eē audiatis. ꝫ ut veritatem loquēdo vestram miseriam intelligatis. Quid n. estis. Dicetis Pastores sumus. Ego āt dico q̄ pastores estis: ꝛ verum ē q̄d dictis. ꝫ qui pastores vl' q̄les dicere nō audeo qꝛ simul vobiscum mendax. Omnes peccatores sumus nati ꝛ concepti sumus omnes in peccatis viuimus Expedit tn̄ vt verum dicā quia episcopus sum: qꝛ pa pastor sum: qꝛ ꝓ vobis aiam ponere paratus sum Tacere igit̄ nō debeo qꝛ lꝫ peccator sim: aiam tn̄ pro vestra salute ponere iam d creui: iam me paraui: veꝝ tamen dicam ꝛ omne q̄d uerum a quocunqꝫ dictuꝫ a deo ē a patre ꝛ filio ꝛ spiritu sancto ē. Dicere expedit non occultare Nam si verum tacerem essem uobis similis in cunctis: q̄d nolo. si ergo deus mecum qs ꝯtra me. Nunquid fortuna tuis vel rarius cuꝫ suis insidijs. Nam qꝛ veruꝫ eis diri: ideo in heremo insidias mihi posuerunt volentes me ꝯprehēdere ꝛ occidere: ꝛ tn̄ deus me liberauit: Libenter tn̄ suscepisseꝫ martyrium: ꝛ ēt pro veritate mori semꝑ paratus sum Audite ergo rebelles. Audite lupi rapaces. Audite vos derisores. Ueniat etiā ille sanctus Ezechiel qui portam clausaꝫ viderat in domo dn̄i: surgat ꝛ vobis aperiat visionem quam vidit ꝛ palpauit. Dic dic o sācte Ezechiel dic p̄sbyteris meis. Ait sibi dn̄s. filij hominis ꝓpheta d pastorib⁹ israel dicqꝫ ad eos. Ue pastoribus qui pascebāt se-

nietipsos. Nonne greges pascūt a pastoribus? Lac comedebatis ꝛ lanis operiebamini quod crasum erat occidebatis: gregem autē meum non pascebatis. qꝺ infirmum erat non consolidastis: ꝛ quod egrotū erat non sanastis ꝛ quod perierat non quesistis: ſꝫ cū austeritate impꝑabatis eis ꝛ cū potentia ꝛ dispse sunt oues mee. ſꝫ ego sup pastores requiram regem meum de manu coꝝ. Ecce quomō de vobis queritᷣ dominus quia non estis pastores ſꝫ lupi rapaces: quia omnia quasi q̄ facitis propter lucrum facitis. Non solum que ecclesiarum sunt queritis: sed ꝛ que mundanorum ecce.n. discutiamus mētem: ꝑquiramus veritatē. Nunquid missam cātare nunquid baptizare nū quid mortuum sepellire sine precio vel promissione dignamini: nunquid nō citius mortem diuitum quā corporis salutē ꝺsideratis videre. Ecce quomodo lupi estis ecce quomodo oīa simōia infecti estis. O sacerdotes q d agim⁹ quid sum⁹ cur tantum dorminus. ecce latro semel furatᷣ: semel fenū proximi tollit ꝛ rapit ſꝫ si capitᷣ blasematᷣ veratᷣ furtum imponitur ꝛ tanq̄ꝫ latro iudicatur ad mortem O sacerdotes mei: si fenū in laico crimē iudicatᷣ: si ꝓpter hoc mori debet ꝛ condemnatᷣ ad mortē quid' de vobis erit in die nouissimo. Quid ꝺ nobis faceret mūdus: si sup nos potestatem haberet. Qua ꝑpter tenete iustitiam nolite lucrum facere ſꝫ habētes uictum ꝛ uestitum contenti ꝓ omnia eē ꝺbetis. ſꝫ qui laborat vlᷣ p̄dicat vlᷣ baptizat vt inde lucrum acquirat bonis celestibus de facto se priuat. Ecce. enim romani principes quantum necesse eis fuerat de diuitijs suis tantū recipiebant: aliud quoqꝫ pauperibus erogabant iustitiam mirabilem cōseruabant in cunctis propter q̄ ꝛ alia bona q̄ faciebant

⁊ obſuari volebant merue runt magnifico impio ſub limari ⁊ timeri a cunctis in orbē. Ecce.n.pagāi erant ⁊ ſtultiſſimmum putabant pro deo colore crucifixum ⁊ tñ deum ſuum timebant Et nos qui nomē chriſti i fronte portamus: quid ali ud q̄ȝ ſimoniam ⁊ latroci- nia q̄tidie ꝑcuramus: ego ēt infidelis eram ⁊ non ſo- lum a charthaginēſibus ſȝ a romanis acutiſſimus re putabar a cunctis. Copio ſa turba circundabat fre- quenter. ⁊ me tranſire vidē tes ⁊ audiētes manum ori ſuo ponebāt ciuē romanū tribunorum caput me fece rant ⁊ vxorem. Pōtiani fi liam mihi equalē paraue- rant. Audeo.n. dicere au- deo hoc aſſere in nullo me mutatum fuiſſe oīa cōtem nēs cuncta q̄ ꝓmiſerant ſp nēs diuitias abhorrēs. ci- uitatē caute relinquēs: fu gies Mediolanum vxoreȝ non querēs cogitans nihil peius habere q̄ȝ cōſortiuȝ mulierum ⁊ ſocietatem.

Hec oīa huus iniquitatum mearum fecere nolebā: q tñ nunc huuſ chriſti ea q̄ di ximus ⁊ maiora tēptor hr̄e freq̄nter. Nos autē frēs q in pugna ſemꝑ ſumus licet tēptemur ad munduȝ redi re vxorari negotiari delica te viuere cathedraȝ ēt aſcē dere: caueamus ne cū mū do damnet. Uos eni eſtis dij excelſi i quoꝝ ſinagoga deus deorū ſtare d̄ſiderat Uos eſtis eiꝰ vicarij: quia vicē eius geritis. Uos eſtiſ filij excelſi oēs quibus da tur poteſtas ligandi atqȝ ſoluēdi apiēdi ēt celum ⁊ ī fernuȝ claudēdi. Eia ergo ſacedotes dei excelſi apire aures cordis veſtri. Quie- ſcite iam agere ꝑuerſe: di- ſcite bn̄facere: paſcite oueſ verbo ⁊ exemplo nolite eis celū claudere. clauditiſ dū nō corrigitis clauditis dū male viuere eis oſtenditis Oculꝰ ſitis ceco ⁊ pes clau do. Tūc.n. oculus eſtis ce co cum eius tenebras effu gatis ignorātie: ⁊ pes eſtiſ claudo q̄ȝ do viam verita-

tis dmōstratis vl' quā fidē eoꝝ roboratis sꝫ si fidē vrāꝫ ꝓ vobis roborare nescitis qūo aliorum fidē roborare poteritis: ꝛ iō attēdite nec turbemini si veritatē dico vobis scio.n.ꝛ bene scio ꝙ vobis amara ē veritas: q̄re Nisi qꝛ si veritatē dico nō creditis mihi ꝛ in meliꝰ ēt non mutamini. Amara ergo est veritas: ꝛ q eā amāt vel p̄dicant: sepe repelent amaritudine ꝛ dolore. Tacere tn̄ nō audeo nec vobis placere intendo quia si hominibus malis placere seruus di nō eēꝫ vultis vt placeam: dsideratis vt diligā tn̄ non vultis vt corrigam Obsecro tn̄ vos ut vitā emēdetis ꝯculcātes auaritiā dspicientes luxuriā vitantes supbiam simoniam odientes pauperes amātes pompas huius seculi renuentes ꝛ ꝓ nobis intercedentes sine intermissione orātes vt ꝛ ego vna vobiscū vasa dn̄i digne p grāꝫ merear portare siqs d me murmurauerit sciat ꝙd p̄re ep̄o murmurauerit parcat illi ꝛ oretur pro eo. Amen.

De nō vēdendo sacramenta sermo.xxvij.

Fratres carissimi sicut actuū aplorū narat istoria apostate iuda a ꝯsortio oposto lorum diuina prouidētia ad structurā ecclesie prouidens fundamentaqꝫ secundum ioāem sunt.xij.nomina apostoloꝝ beatum mathiam uocant ad postolatum: Et sicut sucepit mathias principatum ꝛ surrexit loco iude sic etiam nos suscepimus principatum in ecclesia dei ꝛ p gratiam suam suos ministros facere voluit: ꝛ in palatio suo nos: constituit: ꝛ elegit vt essemus gens sancta populus dei sal terre lux mundi ꝛ angelici homines absqꝫ peccato. ministri etiam di sumus ꝛ serui. Serui enim dicuntur non qui ad oculū seruiunt: sed quiꝰ voluntati domini iu omnibus fideliter obediunt ꝛ tunc in tātā

familiaritatez domini mo nẽtur. quod non amplius ẽui sed amici uocant. ideo tota mẽte nos exhibeamus in multa tribulatione i sci entia. in caritate nõ ficta i vigilijs. in carcerib⁹ ⁊ pla gis in verbo veritatis. ⁊ sic nihil habẽtes omnia chri stum possidẽdo sumus pos sidentes. Hec est enim bea torum vita hec est sacerdo tum salus. Hec est seruorũ dei requies. hec ẽ amicorũ eius voluntas: hec est euiz sanctificatio nostra vt in oi bus exhibeamus nosmet ipsos sicut dei ministros i multa patiẽtia in tribulati one in necessitate in castita te abstinẽtia: in scia. in sua uitate: in charitate non fi cta i verbo veritatis: nemi ni dantes vllam offẽsionẽ vt non vituperetur ministeri um nostrum. Christi enim serui sum⁹. Tunc christia norum misterium vitupat̃ seruitus nostra despicitur quando ea q̃ christi sunt d spiciemus ⁊ ope adimple- re negligimus. ſz ue vobis fratres mei ve nobis quia falsum nomẽ christi porta mus falsum nomẽ dei geri mus quia opere non adim plemus quod adimplet̃ d bem⁹. Discutiamus sacer dotes mẽtẽ nostram: ⁊ scia mus si ẽui christi sumus. sciamus. n. quid facere de bemus ne serui inutiles si m⁹ Quid. n. certe nihil ali ud nisi quod exhibeamus nosmetipsos sicut dei mini stros in multa patiẽtia Sz ve nobis quia nullam pati entiaz habere videmur nã paupes eẽ dbemus qꝛ mẽ bra christi sum⁹ ⁊ ministri dei ſz si pauptas agreditur uel aliqua corpis necessita te turbamur ⁊ affligimur dona sancti spiritus vẽdet̃ ꝓcuramus O sacerdotes mei nolite hoc maluz facẽ ſz memẽtote q gratis acce pistis ⁊ iõ gratis redite ne cũ. simone mago danemi ni cui dixit petrus pecunia tua tecum sit in perditione Quia ẽt precium recipit d sacramẽtis giezita ẽ plen⁹ lepra. Nam cuz elyse⁹ mũ

dasset naaman principem sire in iordane a lepra: rediens naamā obtulit ꝓphete multa munara: ꝫ ille noluit recipere: Qui cuꝫ recis set: locutus ē ei giezi discipulus prophete petēs principi sirie munera: qbus acceptis propheta omnia ꝑ spiritum noui: ⁊ vidēs cuꝫ redargnit ꝑcutiens eum lepra. sic etiam ꝑcutiunť oēs qui sacramētis pecuniam petunt. sed dicetis. Nūqd non scriptura dicit: qui altari suit de altari viuat. O sacerdotes hoc quod dicitis omnino negare non audeo: ꝫ sciatis ꝙ dn̄s ītueť corda hoīuꝫ. Naꝫ si scr̄m dare distuleris ēt si fueris oi pauptate vallatus: non pastores non minister christi es: ꝫ mercator. Nō igitur petas: nō ēt tm̄ pro baptismo recipias. sicū simone ꝑire non uelis: nā facto pacto: sacramētū uēdidisti ⁊ saluatorē tuū ꝑdisti cū iuda spōtanea ⁊ sincera uolūtate porrige sacramēta: nihil petēdo nihil expectādo nihil ď ꝓmisso ďsiderando ꝫ si tibi datur iuste recipis iuste possidere potes. Memēto tm̄ ꝙ paupem vitam sacerdos gerere dꝫ ⁊ iō si supbiaꝫ hꝫ si magno bn̄ficio gaudꝫ ꝑter victuꝫ ⁊ uestitū quod sup ē paupibus dare nō differat q2 oīa paupum sunt. Uerbum āt illud qď negaŕ dꝫ fidelis qui altari suit ď altari viuat: verum oio ē q2 non lꝫ sacerdotibꝰ manibus opari ligonizare ferrum fabricare. ⁊ similia Hoc āt ꝓpter reuerētiam ⁊ tāti sacramēti dignitatē Illud āt magis ad seculares q̄ꝫ ad sacerdotes ptinet ne ipi sacerdotes dei fame peāt vľ nuditate iō dignuꝫ ē ut qui altari suit ď altari uiuat. similiter fratres qui sacramētum emit uel ecclesiaꝫ vel prebēdas vel ecclesiaruꝫ introitus uel seculari potētia hec pro se procurauit: sciat ꝙ cum Giezi ⁊ iuda iaꝫ dānatus ē: iam leprosus factus ē iaꝫ ď tēplo domini expellēdꝰ est. Quare sic. Quia qui non intrat

p hostiū in ouile: sed ascen dit aliūde fur est ⁊ latro. Nō reprehēdendus ē qua emē tes ⁊ vēdētes dominus eij cit de templo repellendus est quia leprosi eicij iubent̃ Non intrat per ostium ad ecclesiam qui per laicalem portam intrat. Nō.n.lai- cis spiritualia dona tradi- ta sunt sed domini vicarijs Uicarii domini sūt qui vi cem apostolorum tenent. castella autem ⁊ vilas suas laici dispēsent: bona autez hypponensis ecclesie vigi- lanter attendant ne tangāt Duces.n.raro vel nunq̄z pauperibus sacerdotibꝰ p bendas procurant: ⁊ si pro curant non dei amore pro curant sꝫ vt cum vxore ⁊ fa milia d̄ bonis ecclesie gau dere valeant. Et ideo sciat sacerdos q timore vł amo re defraudari a diuite se p mittit: q̄ impunitus non remãebit: ⁊ si nō i p̄nti. sal tē in futuro igne eterno nō carebit: Redeamus igit̃ ad propositū fratres ⁊ scia mus quomodo poterimus nos exhibere sicut di mini stros. Cupitis enim scire. Ecce si psecutiones veniūt non d̄ficiamus: sꝫ patietiā habeamus. Si necessitas pauptatis contingant non desperemus sꝫ in domino confidamus Si blassema mur: nō respondeamus: sꝫ parcamus. si colaphis vel alapis cedimur: aliā partē pare non differamꝰ. si ver bo vł murmure pcutimur taceamus. si occidimꝰ gau dēter ad mortem pergamꝰ Quare. Quia non ē seruus maior domino suo. si me persecuti sunt: ⁊ vos perse quentur ait dominus. Ita enim patienia ornari de- bemus si ministri Christi esse optamus sed nūqd ali ud. Nisi quod in castita- te nos metipsos exhibere d̄bemus. Hec ē illa virtus sine qua quis est factus omnium reus. Hec est il la uirtus : que nos deo commendat: que nos an- gelos facit que nos super sidera volando conducit. Hec est illa virtus sine qua

uasa domini ferre non pos sumus. hec est illa sancta uirtus : quam astringere nos docet apostolus for nicatio ⁊ omnis immundi tia nominetur in vobis ne mẽs uestra colloquiis ma lis possit corrumpi. Jõ fra tres attẽdite q̄ nõ solum a uobis remouẽda est forni catio: ſʒ ẽt ois suspitio fal sa. Non decet clericum cũ mulierib⁹ sedere. vel fabu lari: uel domum ei⁹ freq̄n tare: ne suspicio mala ideʒ ꝓgrediat̃. O q̄ʒ vilis o q̄ʒ miser ⁊ pusilaminis repu tat̃ clericus q freqūnter cuʒ mulieribus ꝯuer sat̃. Insi piens valde est ⁊ in expert⁹ q̄ amicitias mulierũ ꝓcu rat. Et iõ uos qui estis lux mũdi ⁊ ciuitas in monte si tuata: sic famã vestram cu stodire debetis. vt nõ eru bescant de d̄tractorib⁹ lau datores Attẽdite etiã frẽs atteudite q̄ dicit apostol⁹ fornicatio ⁊ immundicia. for nicatio.n.ẽ naturalis mu lierum concubitus se illici tus. fornicatio est cum me retrice ãgere Mulier siue adultera siue concubina: meretrix vocatur. fornica tio. enim ideo clericis in- terdicitur quia cum simus ministri domini membra meretricis non efficiamur o quam turpe est clericum a meretrice duci captiuuʒ qui enim adheret meretri ci vuum corpus efficitur. Et ideo scire debemuns quod malum est fornicari. Nam si coniugium sacer- dotibus prohibetur quan to magis crimen fornicã- tionis in nobis estimabi- tur. Ecce enim fratres: laicis coniugatis ad tem- pus abstinrre precipit̃: vt vacent orationi. ⁊ sacer- dotes quos corp⁹ dñi cõse erare oi die oportet: ꝯcubi nas i domo tenere nõ eru- bescũt. Ecce quomõ vasa vestra possidere i sãctifica tiõe scitis. enim frẽs q̄ die quadã dauid uenit ad abi melech sacerdotem. ⁊ ait dauid esuriens. Da mihi aliquid cibi. Et respondit non habeo panes laicales

ad manus sz tantum panē sanctum ⁊ ideo dic mihi o dauid: sunt mūdi pueri tui a mulieribus. ⁊ ait sunt ab heri ⁊ nudius tertius. Et sic dedit sacerdos eis sanctificatum panez. si ergo interrogauit sacerdos utruz ꝑui Dauid mundi eēt propter panes propositionis accipiēdos: quid facere nos d̄bemus miseri sacerdotes ꝑꝑ corpus domini capiendum. O fratres mei sic ⁊ sacerdotes paganorum duz offerre d̄bēt diis suis incēsa ab omni malo ut possūt abstinēt. Ecce ego iam episcopus hypponēsis eram ⁊ cum quibusdam ꝑuis xp̄i ad ethiopiam porrexi: vt eis sanctum christi euangelium predicarē: ⁊ uidimus ibi multos hoīes ac mulieres capita non habētes sz oculos grossos fixos in pectore cetera mēbra equalia nobis habētes. inter q̄s sacerdotes eorum uidimus vxoratos tante tñ abstinētie erāt q: lz vxorē sacerdotes oēs haberēt nunq̄z tñ nisi semel in anno eas tangere volebant qua die ab oī sacrificio abstinebēt. Vidim⁹ ⁊ in inferioribus ptibus ethyopie hoīes unum oculum tm̄ in fronte habētes. quorum sacerdotes cōuersationib⁹ hoīum fugiebant ab omni libidine carnis se abstinebant: ⁊ in septimana iq̄ diis suis thura offerre d̄bebāt a oī libidie carnis abstinebāt se nihil sumebāt nisi me tretaz aque p̄ diē: ⁊ sic cōtēti manētes digne sacrificiū diis suis afferebant. O grādis christianoꝝ miseria. Ecce pagāi doctores fideliū facti sunt: ⁊ peccatores ⁊ meretrices p̄cesserunt fideles in regno dei ñ ergo sic fratres nō sic dñm. nō tm̄ diligamus ore sz ope ⁊ veritate. Tūc ueri eius ministri erim⁹ si sobrie. si iuste. si caste vixerimus. Qui ē bñdictus in secula amen.

¶ De sancta scriptura sermo.xxxviij.

Criptū ē frēs carissimi q: moises posuit

i tabernaculo labrū eneuꝫ in quo lauarēt Aaron ꝛ filij eius cū ingredirent̄ sctā sctōꝛum. Jō attēdite: qꝛ qc qd sub lege antiq̄ i templo dei efficiebat̄ aliqd futurū ꝓsignabat: qd̄ i ecclesia nostra sub figura tegebat̄. sicut ait apostolꝰ. Quecūqꝫ scripta sunt ad nr̄aꝫ doctrinaꝫ scripta sūt. Nō. n. sci p̄res curasset tot ꝛ tanta scriptis memorie ꝯmēdare: nisi vt alios legētes alios p exempla edificarēt. legite g̊ frēs mei scripturā sacraꝫ: legite eā ceci sinetis ꝛ duces cecorū Legite sactā scripturaꝫ i q̄ qd tenēdū. ꝛ qd fugiēdū sit plene inuēietis. legite eā qꝛ oī melle dulcioꝛ ē oī pāe suauioꝛ: oī vino hilarioꝛ inuēit̄ Apphēdite eā ꝛ iuenietis qūo dn̄s doꝛuꝫ sit lōgitudo pp eternitatē: qūo sit latitudo pp caritateꝫ. qūo sit sublimitas pp maiestatē qūo sit ꝓfundū pp sapiētie imēsitatē: Querite scripturā sacrā ꝛ iuēietis: qūo dn̄s doꝛū natꝰ d̄ maria uirgine ꝛ hō factꝰ amat vt caritas: qūo nouit vt veritas qūo sedet vt eq̄tas quomō dn̄at̄ ut maiestas legite scripturā sacraꝫ ꝛ iuētis q̊mō nazarenꝰ ille iesus regit vt ꝑncipium: qūo tuet̄ vt salꝰ qūo op̄at̄ virtꝰ qūo reuelat̄ vt lux qūo assistit vt pietas Et iō frēs mei q̄ꝫdiu i hac ifirma ꝛ vana vita fuerimꝰ hāc sapiētiā discere ꝛ sape tota mēte curemus. Quid n. homo sine lr̄is reputat̄ Quid. n. ē. Nūqd nō pecꝰ vl̄ hedꝰ. Nūqd nō bos uel asinus. Nūqd non equus vl̄ mulꝰ qbꝰ nō ē intellectꝰ Eia igit̄ frēs qui pastoꝛes rationalium ouim nuncupamini festinate rape non sophismata paganoꝝ. nō carmina poecaꝝ nō fallacias philosophoꝝ: d̄ qbus doctoꝛes ꝛ auditoꝛes reddituri sunt rationē: ſꝫ illaꝫ dulcissimā sapiētiam sapiētiarum q̄ hereditas dei ꝛ filiorum eius cara possessio nūcupat̄. Hec ē illa doctrina sup oīa diligēda: quā ꝓphete p̄dicauerūt: q̄ꝫ patriarche diuinitus hauserunt

quā dei filius postq̄ȝ i terris visus ⁊ cū hoībus ꝯuersatus ē apuit ⁊ declarauit ⁊ quid tenēdum ⁊ qd vitandum ē apertissime demonstrauit: ⁊ p suos apostolos nos ipsam dicendo illuminauit. Hec est q̄ docet nos amare celestia ⁊ terrēa despicere. Hec ē mater fidelium que quotidie docet nos qūo credamus deum esse omnipotentē quomodo ipsum videbimus in sede maiestatis venientē: qūo bōis bōa ⁊ malis mala tribuentē videbimus. Hec ē lucerna pedum nostroruȝ ⁊ uia salutis nostre in qua istruimur qūo p̄mo deū sup oia diligamus qūo aiaȝ nr̄am postmodū sicut qd propinquius. qūo postmodum aimaȝ proximi qūo modum corpuus nostrū. qūo postmodum primi velut nr̄m diligamus. Iste ē pfectus modus: deum nos: ⁊ primum diligēdi. Hec ē illa sacra sapiētia que exore altissimi pdiit: philosophis sophisticis astrologis: curiosis: ac dialecticis abscōdita: sed grossis ⁊ rudibus piscatorib⁹ reuelata. Nun qd nō ⁊ hodie ēt solū puulis reuelat̄. Hec ē oium sapientiaꝝ ⁊ doctrinaꝝ mr̄a ⁊ dn̄a. q̄ ēt nos docet exterius blādos: ⁊ iteri⁹ fraudulētes cognoscer̄. Hec ē scientia sientiaꝝ angeloꝝ ferculū archāgeloꝝ pulmētū apostoloꝝ gloria patriarchaꝝ fidutia: ꝓphetarum spes: martyꝝ corona virginū fortitudo mōachoꝝ refectio: ep̄oꝝ vacatio sacerdotū celariū pueꝝ p̄ncipiū viduaꝝ doctrina: ꝯiugatorū pulchritudo mortuoꝝ resurrectio viuētiū sēpiterna ꝓtecio: hec ē p quā fide ornamur: spe ꝯfirmamur ⁊ caritate roboramur. hec ē quā q iuenerit iueniet vitā: ⁊ hauriet salutē a dn̄o. Hec ē labrū vel peluis quā Moises posuit in tabernaculo: i quo lauarēt aaron ⁊ filij ei⁹ cum ingrederent̄ in sancta sanctorum. Sed dices. Quid per magnum sacerdotē intelligere debe

mus. Dico.n.vobis frēs q̄ p aaron sūmū sacerdotem intelligere debemus: ⁊ p filios eius alios sacerdotes minores: p labrum eneū.legē dñi intelligo: in q̄ȝ oēs tā magni sacerdotes q̄ȝ parui studere dbēt: ⁊ legēdo ⁊ docēdo: ⁊ ope adiplēdo: p mūditiā corporis ꝯpunctionē itelligam⁹: q̄ mundari dbemus vt ad sācta sāctoꝝ.i.ad secreta dei ⁊ sanctarum scripturā penetrāda: p purificationem digni inueniamur. Et iō fratres mei attēdite ⁊ ꝯsiderate q̄ uas paratū habemus in quo oportet mētis feditatē abluere ⁊ mūditiā mētis in eo pparare. Ecce eni lex sancta ⁊ scriptura imaculata parata ē: vt virtutibus dcoremur. Sed ve nobis: q: dbemus eē exēpluȝ correctiōis ⁊ ecce iaȝ sum⁹ exemplū erroris. Uñ hoc: Nisi ideo q: ceci sumus vl idiote ignorantes legē ⁊ eā legere ⁊ fastidimus ⁊ tātuȝ cathedrā tenere: ⁊ animarum curā q̄tidie gerere procuramus. Quid ergo mir si cadit sacerdos: Quid mirum si non subleuat delinquentes. Quid mirum si dux cecorum est. Ecce legeȝ domini conculcauit despexit eam vt mortem. Sed quid dilexit. quid procurauit quid toto affectu ꝯcupiuit. Uxorē vl cōcubinam caute tenere: equos vel mulos in stabulo possidere: canes p venatione nutrire: accipitres custodire ⁊ velut equus ⁊ mulus. qb⁹ nō ē itellect⁹: cupitis honorari i cenis ⁊ ab oīb⁹ uocari rabi. ecce qūo cadit sacerdos: ecce qūo viuit: sȝ si cadit q columna videbatur eē in tēplo quanto magis populus pibit. si dus in angelis suis reperit prauitatē q̄ȝto magis in his qui habitant domos luteas ⁊ qui terrenū hñt fūdamētū: Discite ergo legē sacerdotes ne surdo maledicatis. tū surdo maledicitis qñ ꝯsilium pp ignorātiaȝ dare nescitis. Tunc ceco offendiculū ponitis. qñ falsa pro

veris oñditis. itaqȝ fratres nolite iã pigrescere sȝ legite scripturam. discite eam filioli sepe eam legi qa leni or oleo sublimior auro: argẽto purior. Hec est q̃ p̃cipue in deum ꝓuocat. ⁊ dñȝ diligere inuitat corda illuminat: linguã purificat cõsciẽtiã ꝓbat aiaȝ sãctificat fidem ꝯfortat diabolũ reijcit: peccatũ spnit aias frigidas calefacit lumẽ scientie oñdit tenebras ignorantie expellit tristitiã seculi extinguit leticiaȝ sancti spiritus accẽdit ⁊ sciciẽti potum tribuit. Hec ẽ scriptura sacra lex nr̃a imaculata: q̃ d insipiẽtibus sepiẽtes facit primos d nouissimis põit magnos dei minimis efficit. nobiles d ignobilibus cõmutat naturã frenat. ꝓhibet leuitatẽ tẽpat dolorem ꝯfert spẽ coronat seneȝ docet iuuenẽ. mitigat ddignãtes instruit errantes sanat egros roborat ĩfirmos bruttos facit sensatos mentis stabilitatẽ donat excitat sõnolẽtos ociosos icrepat pigros incitat. credẽtib⁹ gratiã dat reges humiliat humiles exaltat rectas vias. indicat elemosinaȝ impat Hec ẽ sciẽtia sciaruȝ que sapiẽtia dat gloriam exaltat honorẽ multiplicat vmilitatẽ: caritatẽ. lenitatẽ. obedietiaam ⁊ mansuetudinẽ docet ⁊ intellectus bonus ẽ omnibus bñfaciẽtibus. ⁊ diligẽtibus deum. Hec est que abstiuẽtiam castitateȝ largitatem ⁊ uoluntariam pauptatem cõseruat. ¶Postremo doctrina hec omnibus felicitatem: suauitatẽ ⁊ gandium confert stabilitatẽ cordis: sobrietatẽ corporis compunctionẽ mentis veram humilitatẽ dõat caritatẽ fraternam implet ⁊ timorem domini accẽdit Quamobrem f rẽs mei q hanc sapiẽtiaȝ diligit ⁊ diligenter legem implet maximus vocabitur in regno cellorum. ⁊ principatuȝ ecclesie possidebit. ⁊ p̃mia ⁊ munera copiosa recipiet in die nouissimo. Amen.

De vita solitaria et cōtē-platiua. Sermo.xxxix.

Pax vobis fratres et caritas cum fide vobis non deficiat. Pax vobis fr̄es. qm̄ electi estis añ mū di cōstitutionē i hac vasta solitudie vt scitis cū helya paulo hilarione antonio et ioāne sancti et imaculati cō spectu dei Pax vobis. qm̄ nō estis genus abiectū. s3 electū nō venale s3 regale sacerdotū: nō gens obstinata sed sancta nō popul⁹ pditionis. sed acqsitionis. Pax vobis q non ꝯuersa tionē hoium sed angelorū i siluis et nemorib⁹ adama tis. Pax vobis et vera apo stoloꝝ caritas tanq3 nihil habētes et oīa possidētes. Pax vobis fratres et filij mei dilectissimi: quos q̄tti die in xp̄o pituri o in visceribus caritatis. Pax vobis illa in quā xp̄i: q̄ exupe rat oēm sensum: custodiat vt optam⁹ corda nr̄a et itel ligentias nr̄as. Pax vobis fr̄es q seculū calcastis mūdū desperistis: nō laudē mūdi vsq3 nūc adamastis: risu3 hominū fugistis vt sanctis agminib⁹ et āgelicis colloquijs vacare possitis. Pax vobis quos in filios et fratres elegi: vt cō sortes et participes vos habeam i tēptationib⁹ meis. Ad hāc aūt vitā iuxta apostolicam formā viuere volentes nō me elegistis. sed ego elegi vos. Segregaui vos a seculo isto maligno: et eduxi vos p singula heremi loca per spelūcas et cellas: vt velut apostoli ipsi modico ꝯtenti pabulo demoretis. Stem⁹ ergo hic fratres in bello pugnātes quotidie cū antiquo serpēte. Stemus fortes in bello restringentes et p̄cingētes lūbos nr̄os: tenētesq3 lucernas ardentes caritatis iustitie: pacis. et trāquilitatis. Ad hec eni nō me elegistis. sed ego elegi vos et posui vos in vineā penitentie quā quicūq3 dissipare presumpserit: mordebit eum terminus inferni coluber. Hec est vinea illa fertilis

quā plantaui anno etatis mee tregesimotertio velut seru⁹ dei noe quā cupim⁹ tota mente deo duce scis exēplis ꝛ sanctoꝝ documē tis ornare ꝛ ornatā taliter custodire vt nemine transeuntiū possit vindemiari: nec aper de silua possit eā extermiuare nec alieni possint diripere labores ei⁹ ꝛ fructus. Hec est illa vinea quā plātaui velut pr̄ familias q̄ꝫ sepe pauꝑtatis caritatis: obediētie ꝛ castitatis vt a Simpliciano carissimo viro dici circundedi: ad quā velut pr̄ fāmilias exiens ꝑmo mane: vos cō duxi in oꝑarios: vt afferatis fructū qnquagesimum sexagesimū: ꝛ centesimum ẜm abundantiā glorie plenitudinis xp̄i. Hec est illa regio imaculata. cui⁹ sanctitas ꝑ totū orbē terrarū diuulgatur: quoꝝ ꝯuersatio a cūctis miramur: quorum vita nō solū a christianis. sed a iudeis ꝛ paganis potius angelica: quā hūane reputat̄. Hec ē illa amenissima paradisus quā d̄s a ꝑncipio plantauerat in q̄ posuit gratiā ꝛ donū meritis mr̄is mee hoīeꝫ vt operetur virtutē patientie erudītionē doctrine corporis castitatē assiduitatē ꝑcum ꝯfessionē delictoꝝ: abūdātiā lachrimaꝝ. Hec est illa paradisus de qua exeūt flumina sapie ꝛ v̄itatis ꝯtinētie. ꝛ castitatis. in q̄ de⁹ delectatur sicut i oībus diuitijs. Hec ē illa norma apostolica v̄ga directōis ꝛ equitatis que tēpore apostolice ꝑdicatōis sūpsit exordiū quoꝝ aīa vna ꝛ cor vnum erat i domino nec quic q̄ꝫ eoꝝ que possidebāt altq̄d suū eē dicebāt. sed oīa erāt cōīa ꝛ distribuebāt̄ singulis ꝑut cuiqꝫ op⁹ erat. Nū quid nō ꝛ nos fr̄es mei sic vsqꝫ ad mortē viuere ꝑmissim⁹. Hec ē g̊ religio apostolica ꝛ a mundo corde ꝛ corpore segregata. q̄ ꝑcutit duces moab: interficit satrapas ꝛ tyrānos hierusalem. ꝛ egyptioꝝ hypocritas vulnerauit ad montē

Hec est vinea serui dei noe in medio paradisi situata christi sanguine redempta et irrigata. quam sarabam ytarum principes hereticorum pastores. velut aper de silua tempore illorum magnorum monachorum et heremitarum pauli videlicet et Antonii destruere quesiuerunt. cuius sepe comburere cuius gyrum lapideum supplantare: cuius fructus vite et flores incidere. cuius planiciem virtutum zizania seminare et replere quesierunt. sed dei virtute circumdata minime potuerunt. Ad hanc autem vineam fratres mei: vos cunctaui et operarios vos feci meos vt laborantes vsque ad finem dignum fructum recipiatis in tempore suo. ad hanc non me elegistis: vt supradiximus fratres. sed ego elegi vos sed post annum factus sum episcopus non tamen vos relinquens. Sed compulsus iter gentes habitare monasterium presbyterorum et clericorum ordinaui: intraui domum episcopi vt communiter cum eis viuerem sicut et vobis cum antea vixeram: non igitur me elegistis sed ego eligi vos. Ad quod fratres mei maxime hoc dictum sit et scitis a domino dictum est et discipulis dum dictum est. verumtamen non tantum illis sed etiam nobis dictum est quos vocauit in patrem solicitudinis et glorie eorum. sicut dignatus est vocare per gratiam etiam participes nos fecit exortationis: sic et vos delicatus est enim qui vult uti parte: et administrationem partis dissimulat ex rara merito se priuat honore. qui honorem affectat sine honore. Vobis ergo qui pastores estis tantum animarum vestrarum loquitur pastor bonus: qui tertia die vt audistis animam suam posuit pro ouibus suis: dicens non me elegistis. sed ego elegi vos non: istam tantum desertam habitationum deserendo. sed de virtute in virtutem procedendo fructum afferentes: et frucus vester maneat. In his quattuor fratres mei attendere debemus. s.

dignitatem. officium cau-
telam. ⁊ ꝯstantiã. Dignita
tem: qꝛ dicit. eligi vos offi
cium vt eatis. cautelam vt
fructũ afferatis. ꝯstantiã.
quia fruct⁹ vester maneat.
Est ergo dignitas i electio
ne. officiũ i fatigatõe: cau
tela in fructificatõe. ⁊ con
stantia etiã in fructificatõe
Magnũ est eniꝫ qd elegit
qui non fallit̃ dum elegit.
Maius est qꝫ dici est opus
ad qd eligit. Sed maximũ
qꝫ iter electos p̃elegit. Est
enim sensus talis: nõ vos
me elegistis sed egistis. sed
ergo oĩ modo elegendi ele
gi vos. Sunt eni tres mõi
eligẽdi. electio. subelectio.
⁊ p̃lectio electio ẽ qñ d mul
titudie bonoꝝ ⁊ maloꝝ eli
git̃ bonũ. sicut d torculari
occidũ sepat̃. Subelectio
est qñ de bonis electis eli-
gũtur meliores. postea qñ
de melioribus optimi eli-
guntur p̃lectio est. In hũc
ordinẽ electus est aaron ⁊
filij ei⁹ vt sacerdotio suge-
rentur corã dño. Primo
enim dñs ex omni natione
que sub celo erat israel ele
git in populũ peculiarem
sibi. de his aũt subelegit fi
lios leui qui tãq̃ꝫ ministri
spũales in tabernaculo do
mini ritu ꝑpetuo deserui-
rent. de q̃bus etiã preele-
git filios aaron in sacerdo
tes qui p̃cibus ⁊ oblationi
bus suis in dignationẽ do
mini in populũ placarent
ad hũc sane modum elegit
nos. Subelegit cũ in sortẽ
sanctoꝝ vocauit nos ⁊ i or
dinem clericatus. Sed cũ
in statum heremitaꝝ ꝓmo
uit nos cũ per quã baptis-
matis lauit nos. ⁊ dispen-
satione familie sue dispen
satores suoꝝ ministeriũ: p̃
elegit nos. Magnũ est eni
fratres qꝫ elegit nos. Ma
ius est qꝫ sub elegit sed ma
ximũ qꝫ p̃elegit. Vere er-
go elegit nos ⁊ p̃elegit nos
dominus i hereditate. sibi
Naꝫ ad eleuationẽ mauũ
nostrarum. regũ capita in
clinantur munera offerũt
etiã patres vos ꝯfitentur
expectantes vos esse cum
helya. ⁊ paulo heremita ⁊

intercessores apud deum. Ve tñ in heremo habitantibus. si iter malos pisces foras in die nouissimo ꝓijcientur. Ve pastoribꝰ ouiū si inter hedos numerandi sunt. Qui vlterius fratres dicantur audite. ¶Posui vos vt eatis. naꝫ quattuor sūt hoium positōes. Accubitꝰ. sessio. statio. ⁊ ambulatio. Ois. n. hō sic ē i loco positꝰ. ꝙ aut sedet aut stat aut ābulat. Hee āt tm̄ iter se differūt in hūc modum Nam cū homo iacet. oēs ꝑ partes corporis qescunt Cum vero sedet inferiores ꝑtes corporis qescūt. quia sedere videtur. sꝫ supiores laborant. Cū aūt stat. totꝰ laboret hō erigēs se. qꝛ generaliter pōdere suo laborat. Cū vero ambulat. addit̄ laborari grauis ex motu fatigatio. Ad hunc modum fratres quatuor sunt hoium gradus ⁊ status in ecclesia dei fideliū eni. alij boni alii mali. Numerum maloꝝ fratres nō distiguimus. qm̄ multiplicatꝰ est sup numerꝰ arene maris. Boni vero sicut ordinē recipiūt. sic etiā ⁊ distinctionem. Sane bonoꝝ aliqui sunt actiui aliq ꝯtēplatiui aliqui vtriusqꝫ ꝑlati. Et sic vnū maloꝝ genꝰ. ⁊ tria bonorum genera. Quattuor eni sūt fideliū genera. Mali, aūt sunt iacētes q in mūdo quiescūt tales totā spē ⁊ fiduciam ponūt in numero diuitiaꝝ. quoꝝ deꝰ venter est. Tales in lecto iacētes loquūtur aia sue ⁊ sepe dicunt. O aia mea habes multa bona reposita. epulare ⁊ bibe. opprime pauperes despice vicinos renue natos dilata te extēde alas: ascende sup sydera. Non sit partū qd luxuria tua nō pertranseat dic aie tue castrum seruat: q seipꝫ ab oi malo ꝓseruat. O frēs tales ꝓstrati iacent nocte dormiūt ebrii sunt. ⁊ ecce mox eos iacētes ⁊ dormiētes aggreditur mors ⁊ sicu fauilla stati deficiūt. Talibus aūt quotidie clamabat apostolus dū dicebat.

frēs sciētes. q꞉ hora ē iā nos ꝺ sōno surgere. Inter bonos sūt boni ꝯiugati. q bene vtunᷓ licitis. ſ꞉ tales diuisi sunt. q꞉ parti seruiūt deo parti mundo. De qb⁹ ait apostolus. Honor aut deum substātia sua opibs misericordie, intēti tñ solici ti sunt vltra modū de vxo re possessionib⁹ fratribus filijs. ꝛ cognatis. Et q꞉ isti partim delectanᷓ i mūdo. iō sedere dicūᷓ qui i supio ribus laborant ꝛ in firmis quiescunt. Sunt ꝛ alij con tēplatiui: quoꝝ vt diximᵘ supra ꝯuersatio in celis est de quoꝝ numero nos esse dei grā credo ꝛ certus sū. Tales spem oēm i deo po nūt obprobria famē nudi tatem ꝑssuras amore chri sti sustinere semꝑ ꝺsiderāt quibus viuere mori est: ꝛ mori lucrū clamātes: cuꝫ apostolo dicentes. Quis me liberabit de corpe mor tis hui⁹. Tales sunt velut milites ꝛ celoꝝ ciues. Isti laborant suꝑ terrā ꝛ quoti die ab angelis sustentanᷓ. Sunt ꝛ alij q ambulant. Istis ambulare incumbit nō tantū vt ꝛ nos ꝺ virtu te in virtutem. sed plus q̄ꝫ nos iter diuersa hoium ge nera ambulare discurrere ꝛ examinare qd agaᷓ. Isti sunt pastores. ꝛ ꝑlati qb⁹ i cūbit nūc exhortari nūc in crepare nūc mirari nūc cō solari nunc docere nūc ꝑ dicare nūc legere nunc ora re qbusdā ridere qbusdam applaudere quosdā fugeᷓ quosdam mente lr̄is visita re quosdam ꝑsentia ītueri Tales sunt ꝑlati vtiqꝫ pa stoees ambulantes velut magister iesus q ambulās iuxta mare galilee. voca uit discipulos ꝛ ait illis. Ite in orbē vniuersum pre dicate euangelium oī crea ture rōnali. Tales sūt oēs ecclesiaꝝ pastores. quib⁹ a christo diciᷓ. Ite q꞉ picu losum est tm̄ stare pastori bus ꝛ medicis animarum Ite ergo q꞉ perniciosuꝫ est sedere ꝛ peremptorium est iacere Ite excitare iacētes ꝛ dicite Jam ꝺ somno surᷓ

gite. quia diu dormistis. Clamate pastores. ꝛ predicatores veritatis: ꝛ exaltate vocem vestram: vt i oẽꝫ terram audiatꝰ sonus vestre correctionis increpatiõis. charitatis ꝛ scitatis vestre. Nunquid non magister. quadriduanuꝫ mortuum volens resuscitare. voce magna clamauit. Uigilale ergo ꝛ excitate dormientes. ꝛ minas cũ terroribus eis adhibete. Deinde ad sedentes trãsite. ꝛ exhortantes eos vt ad meliora proficiant ducite sup flumina babilõis sedete ꝛ flete dum recordamini sion porrigite manum paupi. ne obliuõi detꝰ dextra vr̃a frustra enim manꝰ ad deũ tendit: qui posse suo manꝰ ad paupes nõ extẽdit. Si Noq sedet. aliqñ stare voluerit: apponite manuꝫ. ꝛ dicite. Surge postq̃ꝫ sederis q manducasti panem doloris. Stantibꝰ autem dicite quod pmissum est. sedebitis vos super sedes duodecim iudicantes duodecim tribꝰ israel. Istis ãt necessaria est ꝯsolatio. qa multum laborant. Dicendũ ergo eis est. Beati pauperes spiritu. quoniam vestrum est regnum celorũ. Beati qui nunc fletis. qꝛ ridebitis. beati qui nũc fame scitis. quia saturabimini. beati qui hoies fugitis quia angelis sociabimini beati solitarii. qꝛ celorum ciues efficiemini. Uiriliter ergo agite frẽs mei. ꝛ ꝯforteꝰ cor vestrum ꝛ expectate dñm. qꝛ veniet. ꝛ non tardabit modicum erit ꝛ videbitis remuneratorem militie vestre. pro qua penurias ꝛ anxietates sustinuistis. Regnum eni celorum vim patiꝰ ꝛ violenti multi possidebunt illud. Hic est enim labor officij nostri. Iste enim mũdus fratres mei mari sepe cõparaꝰ. per qd multiplex ẽ transitus. Nam quid transeunt vado quidã nauigio quidam ponte. Quidam submersi natantꝫ i fluctu. Isti sũt illi q uattuor statꝰ

quos nominauim⁹. Jacẽtes eni submergũtur. ⁊ descendunt in ꝓfundũ quasi lapis. Cõiugati vado mare trãseunt: ⁊ medijs fluẽtibus isti saluabunt̃ igne purgati. Contemplatiui aquã maris ponte trãseũt securiorẽ viã eligentes quibus mũdus mortuus est. Jsti sunt mũdum despiciẽtes q sicco pede ⁊ vestigio mare magnũ: vt expientia dicim⁹ ⁊ occulta fide ꝓbauimus transeunt in fame: siti nuditate ⁊ frigore i vigilijs multis ⁊ in laborib⁹ plurimis. vos aũt fratres mei estis q mecuꝫ ꝑmansistis in tentationib⁹ meis: ⁊ mare magnũ ponte transimus. Nobis vero incũbit ceteris subuenire ne descendãt in ꝓfundũ quasi lapis. Subuenite vos oẽs oꝛonib⁹ vr̃is. oẽs ieiunate hoc mare magnũ transeũtes. qꝛ oẽs in pićulo positi sunt. Tã nauigãtes q̃ȝ submergẽtes ⁊ tã vado mare hoc trãseũtes. i pićulo sũt Nũqd etiã ⁊ nos q ꝑ põtẽ transim⁹. Nũqd nõ ⁊ põs aliqñ cadit. Orandũ ẽ oio fratres: ne de ponte cadamus. Nã si de ponte caderemus qđ deus auertat eitius moreręntur. qꝛ de loco sublimiori caderemus.

Porigam⁹ ergo man⁹ đ ponte ad submergẽtes ne moriatur: ⁊ laboremus ne etiã puteus inferni apiat̃: ⁊ claudat sup nos os suũ. Nũc Ño fratres de caute la audiam⁹ ⁊ audientes aduertatis ⁊ videat qũo caute ambuletis. Caute aũt ambulandũ est: vt fructũ afferatis. Tres eni fruct⁹ dñs memorat in euangelio. trigesimũ sexagesimũ: ⁊ centesimũ. Cẽtesim⁹ est virginũ. Trigesimus subditoꝝ sexagesimus p̃latoꝝ. i. fructus duplicatus. Nõ eniȝ p̃lato sufficit seipsum imaculatũ seruare. sed expedit vt bonos q̃ȝtũ i se ẽ faciat vita ⁊ exẽplo relucere. ad hoc. n. significãdũ data ẽ nobis tunica talaris vt bñ facientes ⁊ lucernas bonoruȝ opeꝝ tenẽtes: perseue

renius vsq; in diẽ vocationis nostre ne dicat᷑ nobis. Hic homo cepit edificare ⁊ non potuit ꝯsumare. Aduertere nãq; debẽt canonici nostri ⁊ p̃sbyteri. qꝺ q̃; to pre alijs maior dignitas in honore: tãto maior i reddẽda rõne difficultas qꝛ qꝺ graduũ culmẽ ascẽdunt: tot rõnum vinculis erũt alligati. Quis eni tot viculis alligat᷑ q̊t sacerdos bos vel asinꝰ latro. vel leo capitus. O sacerdos cũ te ip̃; iduis: ꝑrio amictu faucibus circũdatis ligaris ⁊ albã postmodũ ponis: sub cinctorio vel cigulo renes astringis: ac si tibi dicat᷑ astrige fauces ponẽdo custodiã ori tuo astringe finiculũ admicti potus ne cor tuũ mala medite᷑ stringe renes: crucifige carnem tuã abstinẽtia esce ⁊ potus quantũ valitudo ꝑmittit. Hec fratres mei dilectissimi facientes viuetis: ⁊ bñ eritis: ⁊ bñ vobis erit. Uerũtñ orate illũ sine quo nihil potestis facere: vt sicut elegit vos de mũdo ⁊ ꝯduxit vos ad hãc singularez ⁊ apostolicã vitam ⁊ societatem. sic vos iuuet edatis sup mensaz in regno p̃ris sui. Pensate tñ frẽs mei. qꝛ q̃; diu vixerimus: i periculo grãdi posititi sumꝰ. Jō de bonis suis nemo confidat sed cogitet sicut dicit apostolus qꝛ cu; qs existimat se stare caueat ne cadat. Nũqd fratres mei nõ lucifer sic decoratꝰ cecidit Nũquid nõ ẽt petrꝰ. Aut qui inter discipulos Christo familiarior. Juda. ⁊ qꝛ de se ꝯfidẽdo nec in bono ꝑseuerando ꝑmansit: cecidit: ⁊ crepuit. ⁊ mortuuꝰ ẽ Rogate igit᷑ fratres illu; sine cuius volũtate foliu; arboris non mouetur: vt vsq; in finẽ taliter vos in hac solitudine regat ⁊ dirigat vt eatis ⁊ fructũ afferatis. ⁊ fructus vester maneat Amen. Non turbemini fratres dilectissimi si compello vos uinu; bibere: ⁊ panẽ triticũ bletis butiro mixtis simul comedere.

nã hodierna die credim⁹ filium hois resurrexisse a mortuis. Ideo gaudere ⁊ epulari oportet. q2 frater noster mortu⁹ fuerat ⁊ resurrexit perierat ⁊ inuẽtus est. Ad mesã ergo accedẽtes cũ gaudio epulemini. quoniam ego sum Jacob pater vester.

De obseruantia clericorum. sermo. xl.

Vidistis in mẽsa frẽs carissimimi qualiter domin⁹ pcepit seruo suo Abrae: vt tolleret filiũ suũ quẽ sup cuncta terrena diligebat Isaac ⁊ offerret eũ sup vnũ mõtiũ quẽ monstrauerit sibi dñs: quẽ dicunt nõnulli illũ eẽ mõtem caluarie: i quo crucifixus fuit ille Deus ⁊ hõ series historie nup simplr intellecta. pmo edificat obedientie filios. fidelis ei⁹ sermo nimis ⁊ efficax ⁊ penetrabilior oi gladio ancipite. sed de mõ ⁊ virtute obediẽtie aliqd vobis nunc dicẽdum est. Nã sicut obediendum est libẽter sic hilariter ⁊ velociter. Obedientia. n. sine more esse dꝫ nõ placet deo morosa ⁊ disceptatrix obediẽtia q̃ qdẽ cum pcipitur querit cur. q̃re q̃ꝫ obrẽ pcipiat. Istius obediẽtie exquesitũ nobis hodierna die exẽplũ ponit abraã pr̃ noster. sic enim dicit sener. fidelis ⁊ pma credẽtium via. sanctus igit pr̃ abraã ⁊ pma obediẽtie norma ⁊ forma De obediẽtie apud oẽs eẽ credat. Ecce frẽs pcepit ei deus filiũ imolare sed quẽ filium. Audi ⁊ obstupesse q audis filiũ dilectũ: filiũ pgenitũ: filiũ magne pfessiõis filiũ magne gñatõis. dcm̃ eni fuerat Abraã i Isaac vocabit tibi semẽ ⁊ i ipso erit semẽ tuũ: sicut stelle celi: sicut harena maris i extrema tua senectute. Cẽtenarius enim erat Abraam dum genuit Isaac de sarra sterili vxore ppria de agar ancilla ismaelem sagitarium. mirabiliter pmissũ susceperat mirabilius susceptum religiose educauit inter hec

tamen nō ꝯtradixit abraā sed nec murmurauit: nec hesitauit: nec faciē ꝯturbauit: imo tanq̄ pr̄ exurgēs pia crudelitate in filium se armauit. vt mox obediret Attendite vos filij obediētie qui votū fecistis ꝛ pfessionem. Uade o tu frater: fac similiter. hec semp adimplere cogita: hoc semp facie. leta fac ꝛ viues: erit semen tuum bn̄dictum vltra semen abraee. Uerūtn̄ qd maius nescio murmurat: quid affectiosius susurrat vox ista in aurib⁹ nostris: lꝫ hec tēpore tanto añ nos scripta sint: que sunt p allegoriā dicta. discutiamus ergo folia vinee vt fructuꝫ inueniamus spūalis intelligentie tanq̄ sub cortice nucleum tanq̄ sub palea granum tanq̄ sub terra thesaurum. Uerum vt hodierne christi solēnitati satisfaciamus. consideremꝰ vtrum ea que dicta sunt ꝺ tempore abraam inclinare possimꝰ ad me Augustinum patrem vestrum. Tētemus super hoc aliquid dicere ad dei laudem ꝛ ad nostram aliqualem edificationem. sed scdꝫ ebreos Abraam sub tribus temporibꝰ tria sortitus est nomina. Primo dictus est. Jllam: quod idem sonat quod excelsius cum adhuc esset in caldea in terra ꝛ in cognatione sua in domo patris sui. Ascendens autem in terram canaam ad vocationem dei dictus Abraam quod interpretatur pater excelsus. Tandē in circuncisionis sue tempore tunc dictus est Abraam: hoc pater est multarum gentium. Attendatis fratres ꝛ vos in patreꝫ vestrum. nam primo vocatus sum. excelsus philosophus. Eram enim inter omnes magnos nominatissimus. ꝛ liberalium artium sacacissimus indagator. Excelsus inquam eram celsitudine scientie que inflat: non caritatis que edificat. Nom cedruꝫ odoriferum vocabant me

romani principes: foliis abūdantē sed nō habebaz fructū. Excelsus erā ꝛ im pius super oēs coetaneos meos. Elatꝰ ꝛ sup exaltatꝰ sup cedros libāi. Et ecce ac cessit ad me mater pietate plena: p̄dicatio sancti vi ri episcopi vita ꝛ exempla sanctoꝝ patruz Pauli et Antonii ꝛ Simpliciani et cū his oībus vox dñi ꝯfri gentis cedros cōminuit ce drum libani ꝛ hostia p̄pa rata ad victimā in odoreꝫ suauitatis. Et sic factꝰ sum pater excelsus. Deinde ad africā veni mecū ducēs de cē ꝛ nouē ex fratribꝰ meis simul viuentes in palatio sancto ꝛ cupiētes separi a seculo. Sanctꝰ pater Vale rius cupiēs eē ꝑticipes fru ctuū ꝛ orationū locū istuz secretū in quo nūc sumus nobis donauit: ꝛ multi no strum viderunt. Sed loco isto edificato in xp̄i noīe ꝛ sancte trinitatis pontifex hypponēsis factus sum et vocatus sum pater excel- us multoꝝ. Pontifices enim fratres mei sicut vo- cātur pastores gregis: ita ꝛ p̄es plebis ꝓcura ꝛ pria solicitudine: ꝛ tūc factꝰ suz sicut oliua fructifera i do- mo dei. Presules eni oli- ue ꝯparātur ꝓpter vi olei triplicē. Nā oleū primo illuminat: pascit: ꝛ fessa mēbra fouet. Sic ꝛ p̄sules illuminare debent verbo pascere exemplo: ꝛ fouere egentes tēporali b̄nficio. Ego eni fr̄es nō dico me hoc facere studeo tñ sacrā scripturā exponere. Tur- rim dauiticā clypeis for- tissimis munire: munitaꝫ declarare: ꝛ declaratā or dinare. Nā qd ꝑ turri da uiticā nisi scōꝝ ecclesiā in- telligo. Et sic iā ab ortu ꝛ occasu: ab aqlone ꝛ austro viget nr̄a doctrina ꝛ expo sitio. Nō tñ a me. sed d̄ do mo dei ꝓcedi: ꝛ sic non so lum pater gentiū dico. sꝫ etiā vitiis abūdās in late- ribus domꝰ dei. Cuiꝰ do- mus sunt latera legentes ꝛ orantes ꝛ ꝯiugati legētiū ꝛ orantium ꝛ coniugantiū

Nam vobis q estis legentes ꝛ orātes abūdanter ꝓpinauimus doctrinā qb⁹ disciplinā apostolicā tradidi. Coniugatis poculuꝫ vite etiā ꝓpinauim⁹. Uobis tñ ꝓpinaui. vim feruoris: charitas ꝛ equitatis. Illis vero pacē ꝛ patientiam donauim⁹. Reuertamur ergo ad historiā ꝑtaxatam: que insinuat nobis tria. s. disciplinā regularē ꝓgressum. ꝛ exituꝫ. Dicit nobis a dño: tolle filiū tuum: quasi dicat dñs. Tu qui monachus es tolle filium tuū Isaac qui interpꝛetatur: risus: hoc est tuā ꝓpꝛiam volūtatē tolle i cui⁹ executione hō ridet ꝛ delectatur. Et hec est pꝛima oblatio quā homo dꝫ deo reddere ꝛ offerre sup vnuꝫ montiū quē monstrat nobis deus. Nā multa genera montiū demonstrat nobis dñs. Sed de quattuoꝛ nobis mediatoꝛ dei ꝛ hominū homo chꝛistus iesus mōs dicitur q erit i nouissimis dieb⁹ mōs domus domini in vertice montiū ꝛ iteꝝ mons dei mōs pinguis ꝛ coagulatus. Poꝛro de hoc monte descēdit ros ꝛ vnguentū ꝑ barba aaron. Omnes eni de xp̄i plenitudine vnguentū recipere possum⁹. Apostoli etiā fratres dicūtur montes. qꝛ fundamēta ei⁹ solū ecclesie in montibus scis angeli nūqd nō ꝛ ipsi montes dñr excelsi. Poꝛro iesus q mōs dr sedēs i monte taboꝛ sermoneꝫ discipulis facit enumerās septem beatitudines spūs. O frēs attendite q̄ꝫtū sit īpedimētū: q̄ꝫ graue dispendiū īferat sancte religioni supfluitas ꝛ abūdantia reꝝ qđ lōge magis legim⁹ in libꝛo nr̄e ꝯscie q̄ꝫ possimus explicare sermonibus. Nunquid nō sodomitaꝝ peccatum fuisse legitur abūdantia panis ꝛ superbia vite. Nūquid nō angeli videntes se abūdare in pulchꝛitudine ꝛ sapientia supbientes ceciderūt. Nūquid nō ꝛ patres nr̄i quasi ratione

eadem expulsi sunt de paradiso. Nũquid nõ ⁊ mundus submersus fuit quando abundãtes ⁊ i suis abũdantiis deũ nõ cognoscentes perierũt. Nunqd non egyptii abundãtes iracundia pleni facti sunt ⁊ submersi. Nunqd nõ ꝑꝑ abũdãtiã idola terre facta sũt. Nunqd nõ amalech. quia abundabat. i. inuidia plenus defuit i manu Saul Nunqd nõ tp̃e dauid milia intcfecti sunt. Nunqd nõ saul abundans supbus efficitur ⁊ eijcit̃. Nunqd nõ Herodes ascalonita iugulatur. nunquid nõ herodes tetrarcha sperãs i sua abundantia popoulo satisfacere: q credebat ioannẽ esse sanctũ ⁊ iustũ: ip̃m tñ decolauit. Cogitate f̃res qd recepit Olofernes: qd Cesar: qd nero: qd Ualentinus: qd cõstantinus: qd Detius: qd Julianus: qd ergo valuit Cesari ⁊ neroni abundãtia: qd asseuero pecunia: qd ãtiocho simulata ⁊ paliata penitentia.

Colamus ergo Christum pauperẽ i pñti vt simus diuites in futuro. cões ergo diuitiarum. supbia ⁊ luxuria est. amemus ergo f̃res sũmã xp̃i ⁊ apostoloꝝ paupertatẽ: ne i nr̃a sancta religiõe mutet̃ coloꝛ optim⁹ ⁊ dispergãtur lapides sanctuarii nr̃i. sãne enim f̃rẽs mei ex collatõe aliaꝝ paupertatum cõmẽdatio paupertatis voluntarie: plenius inter nos relucet. sunt enim qnq3 genera paup̃tatis. pꝛima ẽ infelicitas. secunda est paup̃tas cupiditatis. tertia paup̃tas sup̃fluitatis. quarta dolositas quinta paup̃tas volũtatis. Pꝛimã h3 mẽdic⁹. scdã3 h3 auarus. tertiã h3 p̃dig⁹ quartã est paries dealbata. quintã h3 vir cõpedit⁹. Pꝛima ẽ flagellum. scda est venenũ. tertia ẽ ventilabꝛũ. q̃rta umbꝛaculu3. qnta edificiu3. Pꝛima ẽ miseria. qꝛ cruciat. scda ẽ venenosa. qꝛ necat. tertia est ventosa. qꝛ inflat. quarta dolosa. qꝛ dissimulat. qn-

ta gloriosa qꝛ coronat. nec mirꝝ si xp̄ianus amatoꝛ sobrietas: sobrietatē spirit⁹ comendat: cum epicurus p̄ceptoꝛ voluptatis tā cōmendauerit dicens. Quā felix pauptas est sileta est. Super hāc ꝓpriā voluntatem offert hō deuotus: qd p̄cipue fit in ꝓfessione obediēdi. Sequit̄ frēs strauit Abraā asinum duos pueros secū ducēs. Jsaac vero ligna cedrina portabat. Abraam aūt ignē ⁊ gladiuꝫ. Venientes āt ad mōtē ligatur Jsaac: sup ligna ponit̄ ⁊ scita a p̄re dei uoluntate nō apit os suū. Et extē dēs manū Abraā audiuit. Ne extendas manū sup puerꝝ sed ꝓ Jsaac tolle arietem vnum de cunctis tuis melioꝛib⁹ quē iter spinas tibi paraui. Attendam⁹ nunc frēs. nā qd̄ p asinū nisi carnē nostrā intelligo q̄ uelut asinus domanda est virga onere ⁊ pabulo ⁊ ciere ⁊ cilicio. Caro domāda est ne impinguata. incrassata. ⁊ dilatata recalcitret: uelut asinus. q cum dn̄o. uelut catellus ludē uoluit. Duo nāqꝫ pueri: sūt qnqꝫ hoīs sensus q̄s tn̄ duos dicim⁹. qꝛ ad vsū ⁊ ad executōꝫ eoꝝ duo ifra m̄broꝝ mācipata sūt. nā ⁊ ego uelut Abraā in uobis ⁊ canonicis n̄ris ne caro luxuriet ⁊ ne moꝛs per fenestras intret: duob⁹ pueris uos sociaui paupertati. scilicet ⁊ orationi. quibus mediantibus quiqꝫ sensus corporis extinguere poteris. Nam per hec preterita mala ob liuiscemur: cogitationes male non ascendent in corda nestra: affectio cognatorum nō regnabit in uobis Hec enim sunt que quotti die mōachos cribrāt sicut triticum. Jste sunt mordaces cure que sanctum vir ꝓpositum eneruauerunt. Jnter has vir sanct⁹ cogit̄ ⁊ cruciat̄. Hec sūt monachoꝝ muse moꝛdaces ⁊ morietes q̄ pdūt sanitatē sanitatē vnguēti. Hec sūt vola

tilia q̄ comedūt frumētū in aīa seminatū. Uos aūt fratres dū hec in corda vestra ascendūt recurrite ad orationē vel ad opis occupationes: ne vos serpentine muse deglutiāt. Nūqd sic fecit sanct⁹ pater antoni⁹. Qui cū epistolas a a caris suis in seculo morātib⁹ recepisset. nullā legere voluit. sed receptas in ignē ꝓiecit: dicēs. Charte fallaces estis etiā plene mendaciis ꝯburo vos ne ꝯburar a vobis. sequitur fratres ligat Isaac sic ⁊ vos ligamini in solitudine tā fortiter vt cōsuetudines vite secularis ignoretis. ⁊ suauitatem scē religionis capiatis. Placeat vobis sōni sobrietas. mētis tranqlitas corporis mūditia mortis seueritas ⁊ cūcta salutis expectatio. soluitur Isaac. ⁊ iocunde ad matrē reuertitur i bersabee. sic ⁊ vos vertamini soluti ad matrē que sursū est hierusalē. Cū ergo illic ꝑueneritis dabit refigerii sedē quietis beatitudinem ⁊ luminis claritatē.

De vita clericoꝝ circa obseruantiam. sermo. xli.

Cum ieiunaueris vnge caput tuū. ⁊ faciē tuā laua. ne videraris hominibus ieiunās. Ieiunātis officiū est: in cinere ⁊ cilicio sedere. sordidas vestes nō tenere carnē macerare faciē atenuare in palore ꝑmanere: nō ipsam lauare: nō ad mensam opulentā accedere: nō ꝯuiuia ⁊ festa visitare: nō capite inclinato incedere. sꝫ elemosinas dare castitatē seruare. iuste sancte ⁊ pie viuere: vt xp̄i sanctā resurrectionem expectans glorietur. Hec aūt oīa facite. nō vt videamini ab hoībus. sed tm̄ ab illo q cūcta videt abscondito. sed si ꝯtingeret ꝙ sum⁹ ieiunioꝝ spargeretur inter hoīes: stati faciē tuā laua ne videaris hoīb⁹ ieiunās. Tria eni fratres ꝓponunt nobis hodie. s. ieiunare faciē lauare ⁊ caput vngere Hec tria sūt in qbus tota vita vr̄a cōsistere dꝫ. Que

sũt ista frẽs nisi declinare a malo ⁊ facere bonum ⁊ totũ qđ hẽs deo ꝯtribuere. Ecce qcquid ꝯtinet nostra christiana lcã religio Quid eni ꝑ ieiunare frẽs nisi a malo declinare ꝑ faciem lauare. bonuꝫ facere ꝑ caput vngere totuꝫ deo tribuere. Sed dicet quis. breuis est hec expositio. sꝫ ⁊ aquã viuã vt cupimꝰ nõ ꝓpinasti. Attendite g̊ frẽs Nam hostis antiquꝰ vr̃is ꝓmis parẽtibꝰ. ꝓmo in paradiso suasit vt dñm offenderent. scđo vt faciẽ a deo abscõderent post meridiẽ tertio vt de ligno vetito comederẽt. Nã ibi dr̃ vt caput pongeret. sed hic vt caput vngeret ibi abscõdendo facieꝫ latitaret. sed hic lauaret ibi vt ⁊ cõederet. sed hic vt ieiunaret. Credamus illi q mõ hec p̃cepit sꝫ nõ illi q ꝯtraria ꝑsuasit. Ait eni p̃r. Hic est filiꝰ meus dilectus ipsuꝫ audite. Nã ait hodie cũ ieiunatis Est eni frẽs quoddã ieiunium ꝯmẽdabile: ⁊ quoddã dãnabile. Dãnabile qđ vident hoies qđ fit ꝑꝑ hoies ꝯmẽdabile qđ solũ ꝑꝑ deũ fit. sed aliqua ieiunãt vt infirmi: aliq vt fastiditi aliq vt auari aliq vt hipocrite. egrotus ieiunat vt valeat: fastiditus vt appetat auarus vt pꝰreat hipocrita vt appareat. Jeiuniũ egroti est sanitas. ieiuniũ fastiditi est gulositatis ieiunium auertẽ parcitatis ieiuniuꝫ ipocrite ẽ simultaris. Hec aũt ieiunia ⁊ si nõ sunt ꝑiculosa vt egroti: tñ sint infructuosa. Jeiunate g̊ frẽs ꝓpter deũ frangatis nucẽ vt accipiatis nucleũ ꝓiiciamus folia vt inueniamus fructũ. purgemꝰ puteũ: vt hauriamus aquas đ fontibus saluatoris. Ait enim saluator. Sitiẽtes: venite ad aq̃s. nã triplex ẽ aq̃ saluatoris frẽs. Aq̃ lachrÿmaꝝ qñ fleuit sup lazaꝝ ⁊ sup ciuitatẽ aq̃ quã posuit i peluĩ qñ discipuloꝝ pedes lauit aqua q̃ de latere eius amanauit. Primam oportet nos hr̃e fratres si recte

ieiunare cupim⁹. ē g̃ p⁹ aq̃ ɔtritōis 2ª ɔfes. 3ª satisfac tōis. pria mētē sanat. 2ª re frigerat. 3ª fecūdat g̃ fidel' si cupis recte ieiuna ī istis aq̃s recipe ⁊ laua ⁊ mūda beris lep ꝛa. nā nisi hūeris has aq̃s ieiuniū tuū modi cū ualebit. iō uocati hodie ad nuptias magni regis frēs dilectissimi oꝛnemus nos vestimētis. tubis ⁊ ciba lis bn̄ sonātib⁹. Laudem⁹ ip̄z p̄rē familie q ad suas nuptias vocare dignat⁹ ē que sūt nuptie hodie p̄pata frēs. nisi isti dies quos d̄s ɔsecrare dignatus ē. Isti eni sūt dies quos obserua re debemus in q̄bus legē recipere merebimur. Isti sunt dies medicinales qui aie ⁊ coꝛpoꝛi ɔferunt sani tatē. Isti sunt dies nuptia les. in q̄bus vestimētis oꝛ nati eē debemus cibala ⁊ tubas oꝛganaq̧ bn̄ sonan tia sonantes. Hec eni sunt instr̄a que in nuptijs qua dragesimalib⁹ sonare de bemus. Naz p̄mo vestire nos debemus virtutibus sanctis. expoliatis vitiis. Scd̄o cimbalū p̄cutiendo pectoꝛa p ɔtritionē sona re debem⁹. Tertio vt p̄co nes clamare debem⁹ sug gentes vbera vocādo puu los vt ieiunare discāt. se nex vt ieiunare doceāt. qꝛ ecce nunc tēpus acceptabi le ecce nūc dies gratie ⁊ sa lutis. Ecce dies remissio nis: ecce dies satisfactiōis Tu ergo inique q lōgo tē poꝛe doꝛmisti surge memē to vn̄ cecideris ⁊ age peni tentiā. dū tp̄s habes: duz san⁹ es. dū peccare potes vt nō ex timoꝛe sed ex amo re videaris penitere. Oēs eni frēs mei. q p pnia dele uerit pcā sua. iā āgelice fe licitatis p̄ticeps ē. Ipa nā q̧ pnia ē medicamētū vul neris. spes salutis. p quā pcōꝛes saluāt p q̄z d̄s ad miaz iclinat. Dū āt pniaz frēs feceritis. fundite pꝛo pcis lachꝛias coꝛdis ⁊ coꝛ poris. Nūqd n̄ lachꝛimā do frēs mei petr⁹ a xp̄o re spicit. nūqd n̄ maria veniā smeret. nūqd n̄ martha la chꝛis sanat. nūqd n̄ cana nea ⁊ exaudit. nūqd n̄ laza r⁹ ad vitā. reūt. laua g̃ faciē tu q hodie icipis ieiunare

lachris pcute pect⁹ exalta vocē tuā ꝯfitēdo ⁊ anūciā do sac̄doti pctā tua. audite frēs qd d̄s p ꝯfessi ōez ꝯse cut⁹ est. qd ait nisi peccaui dn̄e. Et Natā pph a. ait o dd trāstulit d̄s pcm̄ tuū a te cauete tn̄ frēs ne ꝯfessio sit saul q redargut⁹ a samuele supbiēdo. d. peccaui q sta ti audire meruit. transtulit d̄s regnū tuū a te. sic ⁊. d. iudas peccaui n̄ dolēdo. ſ3 diffidēdo. sic ⁊ cayn. maiō ē iniqtas mea q̄3 vt veniā merear g̊ frēs cū ieiunatis facies vr̄as lauate lac̄. ca p̄ vngite xp̄3 q caput cūctoꝝ ē. Jp3 g̊ vngite. s. oleo mie eliosinas dādo. ⁊ Xba ꝯtri tōis clamādo. peccauim⁹ dn̄e. ſ3 miſer̄. ⁊ sic vncti eri m⁹ a xp̄o oleo letitie. sic vn ctū dauid legim⁹ sic vnctū petꝝ ⁊ mariā ꝓspicim⁹. sic vnctos volētes sp̄ spectaui m⁹ frēs. ſ3 qs dicet quō vn gend⁹ ē d̄s. O pcō2 vade ꝑ ad mariā peccatricē. Ipsa eni vnxit pedes ⁊ postea ca put. s. aia3 ⁊ postea accede re potuit ad cap̄. Nā ꝑ la chrymis xp̄i pedes n̄ lauiss3 ad cap̄ xp̄i accedere vngen do ausa n̄ fuisset. g̊ nec̄e ē p̄ ad pedes lachrymas fūde re ⁊ postea a xp̄i cap̄ accede re. scitote tn̄ frēs mei q꞉ ni si inimicis vr̄is corde pep ceritis oia q̄ agitis siue ieiu netis siue elemsinā detis. siue oia q̄ bōa st̄ agatis oia vana st̄ ⁊ bui iutiles estis ni si ꝑrio pepcetis. ſ3 dicetis Ego pcer̄ inimico n̄ possū ex q̊ g̊ mihi bōa n̄ valēt sin̄ hoc me affliger̄ ieiunādo bona distribuēdo. n̄ āpli⁹ volo. Ego āt dico vob̄ di mittite dimittat̄ vob̄ nllū tn̄ malū ipunitū nec aliqd̄ bonū irremūeratū rēane bit apd̄ deū q nouit abscō dita cordis cūctoꝝ.

¶ De vita ⁊ morib⁹ cleri coꝝ. ¶ Sermo. xlij.

FRēs carissimi scūs il le hieremias ꝯsiderās sac̄dotū ⁊ p̄latoꝝ negligen tiā lamētabiles voces emi tēs dicebat. puuli petierūt panē ⁊ n̄ ē nec erat q frāge ret eis. Clamabat g̊ here mias aspiciēs destructōez scē ci. p lorat ⁊ lamtat̄ cru delitatē matꝝ. p. ⁊ pastoꝝ q d̄uorāt filios i pditōē vt vob̄ pastorib⁹ israel. q qd̄

pingue erat comedistis qd confractum erat nō consolidastis: qd erroneū erat nō reuocastis: qd infirmū erat nō sanastis qd nuduz erat nō cooperuistis. O frēs lupi rapaces. hodie facti sum⁹ iustitia postponētes Vitatem et misericordiā ignorātes. Cauete ergo ne vobis dñs hodie dicat dispensatorē te posui sup familiam meā et tu panē eis nō fregisti. Non ergo dispensator sed dissipator non peculator sed speculator O serue nequā mittā te in tenebras exteriores. qm̄ pueri tui petierūt tibi panē nec fuit q frangeret eis. Itaqz fratres describendus ē panis et frangēd⁹ subditis anq̄z fame pereāt. nā si moretur de manibus tuis sanguis eius exigretur. Distribuendus itaqz est panis ois sanctitatis esurientib⁹. Est eni frēs panis mundus q distribuēdus est et frangēd⁹ filijs: ē et alter panis imundus q distribuēdus est seruis. Sunt etiaz isti panes coniuncti in domo dei sicut in area palee cum granis. Tres tñ panes legim⁹ in scriptura: panes pharaonis oblōnis et p̄positiōis. Primi sunt laici. secundi sunt sacerdotes tertii vero pastores. Panes pharaonis diuidunt in tres ptes in cōcupiscētiā carnis: cōcupiscentiā oculoz et supbiā vite. Prima ē luxuria que eneruat: scdam ē auaritiā que cruciat: tertia est supbia que velut vesica inflat. Luxuria est pferens imūditiā auaritia est generans inuidiā supbia parit iniustitiā. Luxuriā est premens hoiem intra se p polutionē auaritia extra pvacationē supbia supra p elationē luxuria deprimit hominē ītra se. qz cū fact⁹ sit ad imaginē dei: velut porcus i luto viuere q̄rit Auaritia trahit hoiem extra se qz pp terrena dimittit celestia. Supbia extollit supra se. vt ponat in celū os suū. et sic pr̄es et fratres hō p luxuriā: in vanis cupit delec-

ctari ꝑ auaritiam in transitorijs ꝯsolari ꝑ supbiā de impietate gloriari. Isti sūt pastores quos dn̄s eiecit d̄ templo vendētes ꝛ emētes Isti sūt qnquaginarij q ꝑ Elyam comburūtur. Isti sunt illi falsi ꝓphete vestiti pellibus caprinis: qui etiā intrinsecus sunt lupi rapaces. Ego nos q pastores sumus noiati: luxuriā frāgamus ꝑ abstinētiā. Auaritia submergam⁹ per elemosinam: supbiam fugiamus ꝑ humilitatez ꝛ ꝑ patientiā. Naz sicut impossibile est de male i malo obstinatum paradisum intrare. sic impossibile est luxuriosis pastoribus: auaris: ꝛ supbis subditos castos ꝛ humiles ꝛ bonos facere Quia necesse est vt alis sit grex q̄lis sit rex. Est ꝛ ali⁹ panis oblationis quē qdē nō solū frangere. sꝫ ꝛ deo offerre debem⁹. Dauit dicebat: intret oratio mea sicut incensum in cōspectu tuo. Iste ē panis triplex. q2 orō dꝫ esse ampla deuota ꝛ pura. Ampla ꝛ ꝓ oib⁹ etiā rogetis ꝓ calūniantibus ꝛ ꝑsequētibus vos. deuota vt nō remisse petatis. sed deuote ꝛ dabit̄ vobis ꝑseuerātibus. Sed' dicet qs qualis dꝫ esse q petit qd petat: pro quo petat ꝛ a quo petat̄. Si petis q̄lis eē debes dicim⁹ ꝙ bonus. q2 scimus qd de⁹ peccatores non audit. si dicis qd petere debes. dico ꝙ vitam vel meritū vite vel apprehendentiā meritoꝝ vite. sed si dicis ꝓ quo petere debes. Dico ꝙ ꝓ bn̄ ꝛ male viuētibus. vt bon⁹ ꝑseueret ꝛ malus ꝯuertat̄: nō ꝓ sanctis nō ꝓ dānatis. Nā q orat ꝓ martyre iniuriaz facit martyri. : q orat pro dānatis nullatenus impetrabit. Potens tn̄ est de⁹ vt de lapidibus istis fiant panes. sed si vlteri⁹ adhuc petis a quo dicit̄ ꝙ a p̄re omnia prtere i filij noie debemus. ꝛ sic vi pastores erim⁹. Est ꝛ ali⁹ panis. s. ꝓpitiationis ꝛ iste est triplex panis angeloꝝ de quo mā

ducat homo in altari: panis filiorum.i.verborum sancte doctrine. Hic e panis qui cu primo pane de celo descendit hic e panis que no est bonu sumere et dare canibus hereticus. qz panis filiorum est. Hic est panis petitus: amice accomoda mihi tres panes.s. vite doctrine et exepli. Hic e pais datus petro vt pascat ags nam ter ait dns petro vt pascat oes: vt tu pastor intelligas oues pascere: doctrina vita et exeplo: vel eucharistia: doctrina et vita sca et sic dns ait petro: ita et ceteris apostolis suis. Ergo pascamus oues nras: paruulis nris pane frangam9 ne deficiant in via. pascamus pane angelico. pascamus verbo pascam9 exemplo ne tota ges pereat. na capita gentiu sum9 cecorum et ignoratiu duces claudorum baculus terrarum pnicipes: regu viatores agelis supiores. sed demonibus peiores du hec neglige ter aspiciam9. fratres pascamus ergo populuz ne sint velut oues absqz pastore: vt de pascuis solitudis trahat ad pascua societatis iesus xps dns noster.

De modo queredi deu. Sermo.xliij.

Audistis fres mei carissimi scissimos reges dnm diligenter quesiuisse et queredo deu et hom inez inuenisse no dubitam9: et sibi pciosa munera obtulisse firmiter credim9 et predicamus. Uos ergo fres queriter xpm nazarenuz: querite floridu: candiduz ac rubicu du. Querite xpz et huc crucifixu: querite et inuenietis: pulsate et apiet vobis: clamate et vocate dilectu nunciantes. quia amore lague scitis. O vos mudi amatores q terrena sapitis. quorum deus veter e et gloria cu pfusione: quid agitis sine xpo qd cocupiscitis: qd sapitis qd speratis. Nuqd sine xpo nobis par esse poterit. Nunqd felicitas vel victoria. dignitas vel securitas fides vel

caritas spes vel fiducia cõstantia vel tẽperantia. prudentia vel scia. pulchritudo vel fortitudo. vl factꝰ vl tactus: visus vel auditus: sine xp̃o vobis esse poterit O frẽs mei absit. Ergo q̃rite xp̃m dũ inueniri põt inuocate eũ dũ ꝓpe est. In xp̃o nãqꝫ sũt oẽs virtutes thesauri sapie scie abscõditi. Querite xp̃m ꝛ inuenietis christũ pulsate ad xp̃m ꝛ apperiet vobis xp̃s. Dirigite viam xp̃i: vt dirigat vos xp̃s. Custodite xp̃ꝫ vt custodiat nos xp̃s. Amate xp̃ꝫ vt amet vos xp̃s. Querite xp̃ꝫ pauperẽ vt iueniatis xp̃ꝫ diuitẽ. Pascite famelicos xp̃i. vt pascat vos xp̃s Uisitat infirmo xp̃i: vt visitet vos xp̃s. pacẽ hẽte i ꝓximo christi amore: vt vos pacificet xp̃us. Nunc ergo christũ queramꝰ hũc etiam veraciter cupiamꝰ. Nunc realiter vt possumꝰ agnoscamus. Nunc semꝑ queramus. ꝛ inuentũ tam fortiter tam suauiter. tam dulciter teneamus vt euꝫ non amittamus. Querendus est ergo christus. ſꝫ nõ in platea: vbi ẽ magna vanitas. Querendus est christus. sed non in foro: vbi ẽ grandis diuersitas. Querendus est christus. ſꝫ non in taberna vbi est summa ebrietas. Querendus est christus. sed non in seculari curia. vbi ẽ maxima falsitas. Querendus est christus. sed nõ in scholis mũdanorum phõꝝ: vbi ẽ infinita ꝑuersitas. O vos mũdi amatores que terrena sapitis ꝛ pro terrenis honoribus ꝛ pompis discurrere non desistis transuolantes montes ꝛ alpes inuestigare volentes alta celi leta terre profunda maris in calore ꝛ frigore fame ꝛ nuditate cur christuꝫ nõ queritis in quo hec oĩa ꝛ maiora ꝑfecte repiuntur q̃site iã agere ꝑuerse discite bñ facere. O vos q̃ celorũ motꝰ quotidie iuestigare curatꝭ: nõ tñ vt deũ ꝑfectꝰ cog̃scatꝭ. ſꝫ vt mũdo florẽtes appeatis. Sapiẽtes

igit͂ ⁊ insapientes querite xp̄m. sed nō cuȝ luxuria in que est lata deformitas nō cū sup̱bia in qua latet eterna calamitas. Nō cū auaritia in qua est idoloꝝ seruitus ⁊ eterna infelicitas. sed heu frēs heu qꝛ nō est hodie que faciat bonū nō est q xp̄m ad orare op̱e q̄rat nec est qui speret i eo. sed miles in enre: rex in diuitijs puer in pomo seru⁹ in dn̄o vxor in viro: vir in vxore vetula i parua pecunia. ⁊ rusticus i ligone sperat. Ecce fratres ecce quō vnusq̄sq̄ȝ recedit a deo salutari suo ecce quō speramus i vanitate derelinq̄ntes deū factorē nostrum ⁊ recedentes a deo salutari nr̄o. Non sic igit͂ fratres mei. nō sic etiā si diuitie ⁊ honores affluāt nolite cor apponere. sed solū in xp̄o cor apponite in xp̄o semp̱ sperate. qꝛ xp̄i cura ē ꝺ singulis nobis. Queram⁹ ḡ xp̄m frēs mei: ⁊ nunq̄ȝ q̱escamus: quousq̄ȝ christuȝ inueniamus. Querite euȝ dum inueniri pōt. inuocate eū dū p̱pe est. Sȝ o frēs quō eū queremus⁹. Ecce eni queritur hodie xp̄s: q̄runt eū pagani querūt eū iudei O xp̄iane caue ne queras xp̄m cū iudeis. ſȝ cū paganis regib⁹ p̱quirere nō desistas. Nā pagani querūt xp̄m adorare. ſȝ iudei querunt christū supplantare. Pagani hodie ad xp̄m venīūt sed iudei xp̄m spernūt Pagani veniēdo ad xp̄m laborant. sed iudei quiescēdo xp̄m ignorāt. Pagani xp̄o munera offerētes ip̄ȝ adorant ſȝ iudei iā christi mortē p̱curant. Pagani adorādo xp̄m ⁊ miracula ibidē vidēdo ip̄m toto corde magnificāt. sed iudeoꝝ sinagoga iā xp̄m spinis coronāt Per aliā viā pagāi reuertunt͂ gaudētes. sed iudei iam incipiunt esse pauentes ne forte veniant romani ⁊ tollant eoꝝ locum ⁊ gentē Erubescite o p̱fid iudei erubescite. qꝛ veniet tēpus quā lapis sup̱ lapidem in te non remanebit.

eo q non cognoueris tps visitationis tue. Erubesci te. quia ecce iã alieni here ditatem vraз aggrediunt et ad vrm natũ regẽ p stellam deducunt cuius pcio sa natiuitas fuit an secula pdestinata: a pphetis prenũciata: a pastoribus manifestata: et a sapiẽtib9 regib9 reuelata. O iudei sp deo rebelles. o ceci et obstinati cur nõ csideratis mirabilia que deus opat in medio terre vre. Cur xpm nõ queritis. Cur deũ et hominẽ non agnoscitis. Cur eum vex dei filiũ nõ adoratis. O frẽs mei. nõ solũ iudei. sed et mali xpiani hodie occidere querũt xpm. Quando hec querunt nisi qñ pcepta sua seruare contẽnunt. Non sic magi fecerunt sed mox christo nata credentes per viã laborare ceperunt et sic perseuerantes aliqñ euз inuenire meruerunt. nõ in pciositate pannoр. non in multitudine seruorum nõ in thalamo picto: nõ in loco eburneo. non in aula regia. Sз pro thalamo voluit reclinari in stabulo. pro lecto lecto hẽre voluit fenũ p seruitoribus bouẽ cum asino saluator hẽre voluit. Eia g fratres mei. querite xpm nazarenũ querite hũc floridum candidũ et rubicundũ: ad cuius ortum angeli cantant sci exultãt sterilis clamat vidua pphetizat. simeon senex expectat. ioseph cogitat: maria mr reclinat: bos cognoscit: asinus portat: stella demonstrat magus adorat. Iste deus deoр: qui i cherubin apparet terribilis: q i seraphin apparet mirabilis q in virtutibus oñdit in cõprehensibilis. Iste est qui nuper d maria virgine natus est. et deus hõ factus ẽ et vt nos deos faceret fact9 est homo. Iste est qui esuriuit. vt nos reficeret q sitiuit vt nobis vite eterne pocula ministraret. Iste ẽ q p pro nobis tentat vt nos a tentationibus liberaret qui p nobis ligat vt nos

absolueret qui pro nobis humiliatur. ut nos exaltaret. qui pro nobis. expoliatur ut nos tegret: q pro nobis coronatur. ut nos coronaret qui fele et aceto potatur. ut nobis fontes melifluos apiret. qui mortē suscepit. vt nobis vitā eternam donaret: q sepultus est vt sepulturā suoꝝ bñdiceret. ascendit ad celum vt nobis celoꝝ portaꝫ apiret sedet ad dexteraꝫ dei pr̄is vt credentium p̄ces ⁊ vota exaudiret. Ecce g° ad quid natus ē xp̄s. Ecce ergo ad qd venit xp̄s. Eccce ꝑpter qd ad nos descendit xp̄s. Quid igit̄ agitis o vos mūdi Amatores. Quid vobis cum carne: o venerabiles senes o iuuenes delicati. Quid agere creditis cum nihil sine christo potestis facere qbuscunqꝫ etiā bonis terrenis onerati sitis. Querite g° o iuuenes xp̄m vt iuuenes māeatis: Querite vos senes xp̄m ut cum omni prospitate viuere ualeatis. Querite xp̄m ⁊ nolite quiescere illū xp̄m illū iesuꝫ qui cēturionis seruū sanauit pareliticum solidauit. lazarum resuscitauit. cecos illuminauit meretrices beatificauit. cananeaꝫ exaudiuit. latroni pepcit: ⁊ ei paradisū dōauit. hūc xp̄m querite fide. spe. ⁊ caritate. querite xp̄m ⁊ nolite qescere q̄rite xp̄m ⁊ nolite sperare in lōgitudīne vite uestre. quia icertus ē exitus. sed attendite ne decipiamini. qꝛ sub specie bōi multa mala fiunt. Nō eni desinit hostis antiquus figuram assumere angeloꝝ lucis laqueos deceptiōis vtiqꝫ p̄tendendēs. Nouit eni ipse malignus naturas hoīum. ⁊ cui adhibeat cupiditatis calorē. gule voracitatē luxurie feditatē. inuidie calamitatē optime nouit. quē merore conturbet quē fallat gaudeo quē metu opprimat. quē admiratōe seducat. Cūctaꝝ discutit naturas ventilare ⁊ perscrutari cūctoꝝ affectus in nullo desistit. ⁊ vbi cogno

uerit qd delectet. ibi suū exercitū ponit. Tu ergo fidelis cū tentatōes senseris mox xp̄m quere mox xp̄m inuoca et mox ipse tibi auxiliabitur. q2 fidelis ē et nō pmittit nos tētari supra id qd possum⁹ portare. Qui est bn̄dictus iseculà. Amē.

De pietate et caritate.

Sermo.xliiij.

FRatres mei carissimi nūq̄ recordor me legisse mala morte pisse illum q libenter in hac vita opa caritatis vel pietatis voluit exercere. Habet eni multos intercessores pij⁹ homo: et ille q opa caritatis exercet illariter. Quid eni de pijs hoibus dicere poterimus: nisi id qd frequēter legim⁹. Opa eni illorū sequūtur illos. Quare: nisi q2 multos habēt itercessores. Jō ipossibile est: vt p̄ces multo2 nō exaudiantur. Considera ergo hō qs est ille q tibi i via occurrit. aia duerte q2 hō est ad imaginem dei factus: tā et pauperem nudus. miser medicus. orphanus et pupillus Caue tn̄ ne tale despicias caue ne eu3 pcutias: ne expellas. Nā l3 paup l3 nudus: l3 famelicus l3 miser appareat licet doleat. licet erubescat tn̄ nō expellēd⁹ ē paup Nolite igit̃ f̄res mei eos spernere nec expellere etia3 si importune petierit nolite d̄ eis aliquādo murmurare. q2 pauper est et inopes non cessant laudare deum. Considera tu diues q vias pābulas et plateas erecto capite et collo: quia tu simul cū paupe nat⁹ es de muliere. et breui viues tēpore. Et licet diues sis: sepe tn̄ repis amaritudine et doloribus. Jn sordib⁹ generatus es. in tenebris cōfoueis. Jn dolorib⁹ etiam pepit te. mater tua et añ exitū matrē grauiter onerasti et i exitu matrē dilacerasti turpiter fleuisti simul cum paupe et mendico. qñ vallē ploratōis igressus es Pares g̃ gemiti sumus: pariter viuimus: et pariter moriemus. Considera ergo

diues q pauper et ois diues parimodo nascūtur et moriūtur. Noli ergo eos despicere. noli manū beatitudinis auertere ab eis. sz eos facie serena suscipe eos verbo et exēplo refice. Misericordia igitur frēs mei mater nostra sit. Nā q exurientē pane verbi reficit: q sitiētez potu sapientie refrigerat: q errantē in domo pr̄is reuocat: q innocentē ptegit q infirmū in fide et patiētia instruit: q tribulatōe oppssō csolādo vel cōpatiendo subuenit: hic verus pius ē verus misericors est: amicus dei: nec eū mala morte perituz aliqs dicere audeat. O misericordia salutis p̄sidiū fidei ornamentū ppiciatio peccatoz: tu iustos pbas tu sanctos roboras: malos ad bonū pducis. et q sine te cūctis bōis abundare videtur: vel castitate appet decorat⁹ oio dicere nō desistat: seruus inutilis sum. sed attendite ēt fratres mei q nō solū pauperibus in via misereri debemus. sed et defunctis cū omni diligētia misereri et subuenire studeam⁹. Attēdite qd iudas machabeus fecerit. Dixit eni q sancta esset cogitatio p defunctis exorare: vt a peccatis soluantur. Sciebat aūt et iudas q nemo gloriari poterat castū se hr̄e cor. csiderans q astra nō erāt mūda i cōspectu dei. Ceciderūt eniz angeli de celo. iō munda astra nō fuerūt. nec etiam infans cui⁹ vita ē vni⁹ diei sup terrā sine peccato est. Quid ergo de nobis dicemus. Nunqd gloriari poterimus castū hr̄e cor. Absit oio. qr oēs pcōres sum⁹ et i peccatis cōcepti sumus oēs et nati oēs vitā peccabilem ducim⁹ oēs in peccatis viuimus et forsitan i venialibus morimur. Ergo misericordia indignem⁹. qr de hac vita oēs i grātu ri sumus. et lz carnē duris macerem⁹ ieiuniis et abstinētia. lz oia mala patienter ob xp̄i amorē sustineam⁹. nō tn̄ cdigne sunt passiōes

huius tēporib⁹ ad futurā gloriā: que reuelabit̄ i nobis. Ergo misericordia indignemus. q: p nostra merita eternā vitā acqrere nō valem⁹. Cupis ergo hō vt tui misereat̄ dn̄s. fac vt p̄ximo miserearis. Tantuꝫ tibi miserebit̄ deus. q̄ꝫtuꝫ et tu misereberis proximo. Tn̄ recipies i alia vita q̄ꝫ tn̄ facies i p̄senti vita. Ora ergo p̄ defunctis. vt dum fuerint in eterna vita. p̄ te orare nō negligant. Expectant eni vos vt ieiunenē p̄ vos. Tempus. n. opandi iaꝫ p̄fugit ab eis. Clamāt igitur quottidie qui iacent in tormētis clamātꝫ pauci sunt q rn̄deant. Vlulant et nō est q ꝯsolet̄ eos. O q̄ꝫ grādis crudelitas fratres mei o q̄ꝫ grandis inhūanitas clamāt ad nos q̄ttidie q dū vixerūt multa mala pro nobis sustinere voluerunt. nec eis subuenire curamus. O ꝟe magna ihumanitas. Ecce eni ifirm⁹ iacet et clamat: et a medicis cōsolat̄: clamat porcus et omnes cū eo clamare non cessant cadit asin⁹ et oēs eū subleuare festinant. sꝫ clamat in tormentis fidelis et nō est q rn̄deat. Ecce vr̄a inhumanitas frēs. Ea q̄ non sic. sed memētote frēs q̄ sancta et salubris pia et felix. et suauis deo et angel' est cogitatio p̄ defūctis exorare: vt a penis quas pro peccatis patiunt̄. soluant̄ sed dicet qs. Ecce patrem bonū et piū: et hūilē: et misericordē: et castū: et oib⁹ virtutibus plenū et ornatū habeo: tūc si ꝟa sunt q̄ lego eum esse beatum nō dubito. Cur ergo orare p̄ eo volo cur elemosinā dare. cur ieiunare. cur sanctoꝝ corpora visitare. non est ergo necesse p̄ eo orare. quia fidelis fuit pius: castus: humilis: patiens: et cunctis bonis ornatus: post aurū non abijt: nec in pecunie thesauris sperauit: potuit transgredi et non est transgressus: et facere malum et fecit. Quid ergo aliud credere debeo nisi qd̄ lego.

Quid. n. lego vel qd pdicare audio nisi qd q bn opabitur bn remunerabit. O homo hec q dicis ego nullo mo tibi negare audeo. Quis eni fideliu dubitat: qz q bn fecerit bn recipiet. Consulo tn vt p defunctis exorare n desistatis. Dixi eniz supra q nemo sine crimine viuit. nemo gloriari pot castu vel mundu se hre cor. Et qd ergo qsulo quid volo qd vel depcor: nisi q dimittas icertu et accipias certu. Quid est quo est icertum: nisi q nescis vtru pr tu crucietur: vel vtr dign fuerit odio vl amore. multi eni fueru: q reputati fuerunt sancti. et tn i qspectu dei no boni. sed mali inuenti su. accipe ergo qd e certum et dimitte q e icertu. Certum enim est q peccator fuit: lz bonis opib ornatus fuerit: ignoram tn vtrum eterna gloriam meruerit possidere. Lege ergo o homo et opere implere festina q sancta et salubris e cogitatio pro defunctis exorare et elemosinam dare: et carne affligere. et opa caritatis exercere et pegrinationes facere vt a peccatis soluantur. Nam et si sut beati vel damanati p qb rogas dumodo nescias: et adeo reuelatum tibi no fuerit: no beatis vel damnatis iniurias facere potes: vel deuz offendere: tuc bono tuo no indigent: et si danati obtinere non valent. Ergo dum certus non sis q nec beati nec damnati sint orare pro eis non differas. quia ut supradixim bonis tuis no indigent q beati sut et mali no obtinet quia damnati sunt. Scias tamen et indubitanter credas q licet pro defunctis beatis uel damnatis obsecres bona que facis p eis non amittis. Sepe eni pre dicauimus. et spe integra fide docuimus q nullum malum impunitum et nullum bonum irremuneratum erit apud quem non est acceptio personarum. Oratio enim tua sinu tuo

conuertetur. Igit̃ ꝑ defū ctis semper orandum est: ⁊ si non ꝓficiet eis. q̄r bea ti uel damnati sunt: orõ in sinu nostro conuertet̃. sic enim semꝑ boni erim⁹: sic pii ⁊ misericordes: sic ma la morte perire non pote rimus. quia dominus cu stodiet nos in tota uita no stra: q̄ꝫ postea deserendo dabit illam quā nec ocul⁹ vidit: nec auris audiuit: nec in cordis ascendere po tuit. festinem⁹ ergo o fra tres ꝑ defunctis exorare: vt ⁊ ipsi festinēt nos ad se vocare. Uidēs enim san ctam trinitatem tantū esse vnam quantuꝫ tres simul sunt nec plus aliquid sunt due q̄ꝫ vna nel tres: ⁊ in se infinite sunt ⁊ singula sūt in singulis ⁊ oia i singulis ⁊ singula i omnibus. ⁊ oia in omnibus ⁊ vnū omnia sunt. Et sic capere non po testis: quomodo sancta tri nitas tres ⁊ vnum sunt: ex emplū accipite. Unus eni est sol in celo currens: ca lefaciens ⁊ fulgens. Un⁹ est in terra ignis. tria simi liter habens motum: lucē ⁊ feruorem nec lucē a mo tu ⁊ feruore diuidet̃ potes sic est sancta dei trinitas. Et si eius misterium cape re cape non valeamus. be ne operari festinemus. ut sicuti est sancta trinitatem per gratiam videre merea mur. Inhumanum est nā q̄ꝫ patriam deserere patri am despicere. Oñ uel ma le nolle habitar̃. ergo opa ri non pigeat: ut patriam habitare: ⁊ ad eam redire ualeamus. Tanta est eniꝫ pulchritudo iustitie. tanta iocūditas lucis eterne. hoc est incōmutabilis ueritа tis ⁊ sapientie ut etiam si nō licet mea amplius ma nere q̄ꝫ unius diei hora vl̃ media propter hoc solum innumerabiles anni hu ius vite pleni delitiis ⁊ cir cūfluātia bonoꝝ tēporaliū recte meritoq̄ꝫ ꝯtēnerent̃ hec oia. O regnū dī gl̃iosū o p̄ria nr̄a desiderabil̃ tm

vales quātum habeo: tm̄ emit de te uidua duobus minutis. q̄ztum petrus q relinqt oia: q̄ztū zacheus dando dimidiā p̄rimoni partē q̄ztū maria soror lazari q̄z vendidit et añ pedes apostolorum posuit. Cur ergo bñ opari: pigri sumus Cur p defunctis exorare negligimus. Intueamur ergo fr̄es p̄riam nostrā nō solum ex hoībus. sed etiā ex angelis atq̄z archangelis thronis et dn̄ationibus pncipatibus et potestatibus congregatā. Ibi etiā scām et indiuiduā trinitatē sicuti ē homo videbit plus tñ vel abundantius q̄ztum plus in via opando meruit, clarius videbit. Non tñ qbuscunq̄z bonis onerati sim⁹ propter hoc cā emere valemus nisi p gratiā possidere. Tunc eni oēs cōtēti erimus: oēs felices oēs iocūdantes. Hec est eni illa optima pars q̄z maria elegit qescendo et sedendo ad pedes dñi. Contēplabat .n. ipsa deum et hominē ideo optimā ptem elegit. Quare optimā ptem dicit: nisi quia p cōtēplationē eterna vita designat̄ Optima vita est eni q̄z secura ē. quia eterna ē. q̄z vera est. q̄z felicitas nr̄a est: deū hr̄e deū videre deum cōtēplari. Idō optima ps ē. quā ptem nō possum⁹ hic possidere. q̄re quia q̄zdiu viuimus pegrinamur a dño et sp i periculo sumus. et semp in labore in hac vita cū Martha fatigamur. Sumus enim hic cū martha laborātes: hospites recipiētes et ministrantes seruis dei que necessaria sunt. Hanc ptem martha elegit et bona fuit sed nō optima, q̄z nō eterna. Bona tñ fuit. q̄z pseuerando in opibus caritatis seder̄ ad pedes dñi i eterna vita cuz sorore meruit. Festinem⁹ ergo opa pietatis exercere et p defunctis exorare vt videre possimus et reuerenter salutare prophetas sanctissimos et patriarchas veraces. Isti eni sūt quorum noia manē i eternū:

q: deo digni sũt: fide pcla ri hospitalitate precipui: astuti in sensu: sapientes in ope rebus secularibus lo- cupletes: tepatores orbis terraru atq recreatores creduli in puisionisib an gelo susceptores facie ad faciẽ deũ vidẽtes pndẽter et victoriosi: q iperij ptãs nõ cessauit quoadusq xps ex eo germine p vte bea te virginis: que ẽ spẽs oiu gentiũ nat in mundo: co ruscando in mũdo appuit. Isti eni sũt sancti viri: cu qbus locutus est deus: et oñdit eis secreta sua vt ea que vẽtura erãt q̃si psentia spũ scõ illuminati agnosca rẽt. festinem ergo fratres seculũ exire: vt ẽt salutare et videre valeam sanctos aplos: quo oculi bti: qui deũ in carne viuentẽ vide rẽ meruerũt q fruct i pa tria in eternũ manet. festi nemus ẽt frẽs mei ingredi scã scõ: vt ẽt valeam vi- dere scõs dei martyres: q carnẽ domuerũt: spũm ro borauerũt: demonib ipe rauerunt: virtutib coru scauerũt: pñtia despexerũt et illã patriã de q̃ nũc loq- mur voce et morib pdica- uerunt. festinem igit fra tres ẽt ingredi scã scõ: vt videre valeam scõs dei cõ fessores: q lz psecutoum rabiẽ ñ senseri: tñ p vite me ritũ do digni pmio marty rij nõ puant. q: martyriũ nõ tantũ effusione sangui- nis. sed etiã abstinẽtia pec cato et exercitatõe diuino rũ pceptou pficit. festine mus etiã frẽs mei ingredi scã scõ: vt videre merea- mur et salutare reuerenter sanctã dei genitricẽ cũ scis suis virginib: q̃ suis exẽ- plis vtriusq sexus multi- tudo eius seqtur vestigia et relictis nuptia cõpulatio nibus: dimissaq libero ppagine sponso q in celis est perẽni mẽte actu bitu: et gestu applicari meruert Isti eni fuerũt virgines sa cre deo deuote: q̃ in vita sua fuerũt oronib istantes ieiunijs adherẽtes et elemo sinas faciẽtes: paupes re-

creantes i tribulatiõe gau
dentes i bello potẽtes i dã
nis tpalium rex deo grãs
agẽtes. festinemus g frẽs
mei istos imitari scõs. Di
scam⁹ ab eis opa caritatis
sine itermissiõe exercere va
lẽter: vt p grãz mereamur
deũ videre facie ad faciẽ si
cuti est. Qd nobis ↄcedat
ille q ẽ scõꝝ oium virtus ⁊
salus. Amen.

De pnia. Sermo. xlv.

Venite penitẽtes ⁊ nõ
scitis deridẽtes. Pe
nitẽs mutate vitã ⁊ recõci
liamini vos deo cũ cathe-
na illa de q̃ xp̃s dixit. Que
cũqz ligaueritis i t̃ra erũt
ligata in celo. Audis liga-
turã ⁊ deo potes facere im
posturã. Pniaz agis: ge-
nua figis ⁊ derides: ⁊ sub-
sanas: ⁊ pniam dimittis:
Penitẽs es peniteat te. sz
nõ penitet te penitẽs nõ es
Et quid es frẽs carissimi.
Egrotãt hoies ad ecclesiã
mittunt vel portãt ⁊ bapti
zant renouãt: ⁊ felices ex
unt hic si tñ pmãserũt pnia
Qui nõ accepit baptismuz
nondũ violauit sacr̃m. qui

aũt accepit violauit male
⁊ pdite viuẽdo. Jõ remot⁹
ab altari ẽ: ne iudiciuz sibi
manducet ⁊ bibat. Vitã g
mutet ⁊ corrigat se ⁊ recon
ciliet. Sed si nõ venit dux
san⁹ ẽ. sz expectat ẽt recõci
liari in pñti: qñ icipit morĩ
vt expti sum⁹ multos expe
ctasse recõciliari morte ap
propiquãte: boꝝ salutẽ cõ
fiteri ñ audeo. Hoc ãt dico
in ↄspectu dei ad timorem
vr̃m ⁊ timorẽ meũ. Qui ãt
nõ timet nõ me timẽtẽ ↄtẽ
nit. sz malũ suũ. Audite g
q̃ ducturus sũ. Cert⁹ eni sũ
q hõ baptizat⁹ mũdus est
sz vitã post baptismũ ñ au
deo dicẽ sine pcõ. Si qs tñ
vitã sine crie duxerit aliq̃
tñ pcã hũerit: q̃ quottidie
dimittũtur i oõne dicẽte:
dimitte nobis debita nr̃a
sic̃ ⁊ nos di. de. no. ⁊ aliis
fecerit q sibi a deo fieri cu
pit: hic qñ finierit vitã ñ fi
nit. sz trãsit d vita ad vitã d
laboriosa ad qetẽ d miŝia
ad beatã d tpali ad eternã
Si qs ẽt siue curat d volũ
tate ad baptismũ: siue i pi-
culo ↄstitut⁹ baptizet: ⁊ ex

eat de hac vita ad deũ vadit ad regẽ vadit. baptizatꝰ ãt scũs dekioꝛ ⁊ violatoꝛ tãti sacri peccat a se deũ repellit. Si ãt agat pniaȝ de toto cordevbi ds videt. q vidit coꝛ dd qñ a pp̄ha fuit grauiter isepatꝰ: ⁊ post ꝯmina tões di tribiles exclamauit dicẽs. peccaui mox idẽ ds eum exaudiuit: ⁊ eiꝰ aufert pcm̃. T m̃ valẽt tres syllabe s. peccaui q̃ p has syllabas flãma sacrificii coꝛdis ascẽdit i celũ. g̃ q egerit pniam ꝟacit ⁊ absolutꝰ fuerit a ligamẽto q̃ ligatꝰ erat ⁊ a xp̄i coꝛpe ñ sepatꝰ bñ pꝰ pniaȝ vixerit: sic añ pnia viuẽ debuit: pꝰ recõciliatõȝ qñcũqȝ defũctꝰ fuerit ad deũ vadit: ad regẽ vadit. reg̃ di ñ ꝓuabit: a pplo diaboli nõ saluabit. si qs ãt positꝰ i vltia necitate sue egritudis voluerit pniaȝ accipe ⁊ accepit: ⁊ mox recõciliatꝰ hic vadit fateoꝛ vob ñ negamꝰ illi qd petit: nec p̄sumo dicẽ q̃ bñ hic erit: ne vos fallã. fidelis g̃ bñ viuens: hic securꝰ erit baptizatꝰ ad horã: securus hic erit. Agẽs pniaȝ ⁊ recõciliatꝰ dũ sanꝰ est: ⁊ postea bñ viuẽs: securꝰ hic erit. Agẽs pniaȝ ad vltimũ ⁊ recõciliatꝰ si securꝰ hic erit: ego ñ sũ securꝰ. vñ securꝰ sũ dico securitatẽ deo. Uñ securꝰ ñ sũ. pniaȝ dare possũ: securitatẽ dare nõ possũ. ſ3 dicet aliqs bõe sacdos tu nescire: ⁊ nullaȝ securitateȝ nob dare posse dicis si ille saluat: ⁊ xp̄m adire meretur: cui moꝛiẽti pnia dat q dũ vixit dũ sanꝰ fuit ipẽitẽs fuit. Instrue g̃ nos rogo quõ bñ viuẽ pꝰ piaȝ debeamꝰ. Dico abstinete vos ab ebꝛietate a cõcupiscẽtia: a furto a maliloquo: ab imoderato risu. a ꝟbo ocioso. vñ redituri st hoĩes rõnẽ i die iudicii. ecce q̃ȝ leuia dixi: oia tñ grauia ⁊ pestifera. Et aliđ dico. ñ solũ pꝰ pñiã ab istis vitiis se hõ kuare dȝ. ſ3 ⁊ añ piaȝ dũ sanꝰ ẽ. qꝛ si ad vl^m^ vite stetit nescit si ipsã pniã accipe ac do ⁊ sacdoti pctã sua ꝯfiteri potit. Ecce q̃re dixi qꝛ ⁊ añ pniaȝ bñ viuẽdũ ẽ. ⁊ post pniaȝ melius.

Quod dico: iterum attendite. Debeo illud plenius exponere ne aliquis male intelligat. nunquid dico liberabitur. Et quod dicis mihi. Nescio non promitto: non presumo: non polliceor non vos fallo. non vos decipio. quia de dei voluntate prorsus nescio. Vis de dubio liberari vis quod incertum est euadere. Age penitentiam dum sanus es. Si enim agis penitentiam dum sanus es et inuenerit te nouissimus vite tue dies. cure et reconcilia te quia si sic agis. securus es. quare securus es. quia eo tempore penitentiam egisti quo peccare potuisti. si autem vis agere penitentiam ipsam quando peccare non potes. peccata te dimiserunt non tu illa Sed unde scis inquis: ne forte deus dimittat mihi. Verum dicis. Illud scio quod hoc nescio. Nam ideo penitentiam tibi do: quia nescio. Nam si scirem nihil tibi prodesse: non tibi darem non te admonerem: non te terrerem. Due res sunt aut ignoscetur tibi aut non tibi noscetur. Quid horum tibi futurum sit. nescio ergo dimitte incertum: et tene certum: et dum viuis: dum sanus es age penitentiam veram: ut cum veneris in iudicium dei: non ab eo confundaris. sed in regnum celesti inducaris. Amen.

De angelis et hospitalitate. Sermo. xlvj.

Quia naturis angelicis spiritibus defendimur ne demergamur fratres dilectissimi. ideo de eis ad eorum honorem sermonem facere ne pigrescamus. sed quid de angelicis spiritibus loquimur cum de eis loqui immundi simus. Credimus tamen sane indubitata fide tenemus: diuina eorum presentia et visione beatos sine fine letari bonis domini: que nec oculus vidit nec auris audiuit nec in cor hominis ascendit. quid ergo miser peccator puluis et cinis vobis loquar. quia nec ego eorum gloriam valeo cogitare nec audire sufficitis. profecto si ex abundantia cordis os loquitur: ad dei laudem qui nos dignatur ad amorem suum inflammare dicamus quod possumus. In supernis spiritibus non admirabiliter dignitas est: et dignatio amabilis inuenitur. sed tanta gloria est quod lingua vel cor humanum nullatenus dicere. valet vel cogitare. Ipsi enim deo spiritus assi

stūt domestici dei sunt celi cives pncipes paradisi sciētie magistri: doctores sapientie. illuminatores aiarū custodes caꝝ corporꝫ zelatores. ꝛ defensores bonoꝝ Quō bñ testatur ille doctor doctoꝝ ꝛ veritatis ṗdicator qñ rapt⁹ fuit vsqꝫ ad 3^m celū ꝛ beate illi curie intereē meruit ꝛ videre deū sicuti est: atqꝫ sup oēs hoies meruit noscere secreta. Tūc eni ait. Tc eni dixit ꝛ exclamauit: q: oēs erāt administratores spūs missi in ministeriū nostrū ipsi ꝓuinciaruꝫ custodes dignitatesqꝫ nr̄as tam spūales quā tpales oī diligentia custodiētes ipsi sūt ꝯtra fomitem impātes sūt ꝓ nobis cōtra demonē victoriā obtinētes. ipsi sūt ꝑ quos ad fletū ꝯtritōis penitentie ꝛ orōnis iducimur ipsi sūt per quos nr̄a fcā vl' cogitata ad celum illariter portanť. Ipsi sūt frēs nr̄i: q valde nos diligunt. nos vbiqꝫ istruūt incōctis nos ꝓtegūt nr̄m aduentū expectantes ad celū: ꝛ sedes paradisi per nos re pleri affectant. Isti sūt scissimi spūs q nobis dormiētib⁹ adsūt custodes nobis orātib⁹ adsūt tripudiantes. Quis g̃ frēs angeloꝝ memoria in mēte carebit. Quis eos ñ diliget. qs nō venereť eos q in ꝯspectu dei sp assistūt Isti sunt ꝑ quos sustentamur: ꝑ quos in mari ꝛ i terra iuuamur ꝑ quos mēte ꝛ corpe illuminamur ꝑ q̃s in tribulatōib⁹ ꝛ angustiis cōsolamur. ꝑ quos ab infirmitatib⁹ frequēter liberamur. ꝑ q̃s ꝛ a qb⁹ in extremis ꝯtēplamur in fide solidamur: ꝛ maligno spū defensamur: ꝛ obtēta victoria ad paradisū vel ad purgatoriū ꝑ eosdem deportamur. ꝛ duꝫ purgamur ab eis sepe visitari ꝛ ꝯsolari ñ dubitam⁹ ꝓmittētes celestē hierusalē ciuitatē igressuros. Ea g̃ frēs studeam⁹ scōs angelos imitari ꝛ nō solū ipsos sed ēt angeloꝝ amicos. Circūspiciamus eni integra mēte ꝑlegam⁹ scripturas vt possimus ꝛ

ueniam⁹ angelorum amicos qb⁹ et iuētis petam⁹ qd fecerūt quō angelis placuerūt in qb⁹ eos securi imitati sit. Ueniat scūs pr̄ abraā et qd fecit inotescat. Ueniat et nepos ei⁹ Loth: et dicat ppt̄ qd vel quō a sodoma p angelos liberari merit. Ueniat et tobias ducēs secū filiū: et pp qd p angelū illuz illuminari meruit et filium custodiri doceat. Ueniant et tres pueri: quō actiuis et passiuis approriatis ñ seqtur neccio actio scribāt. Ueniat et petrus et quō p angeluz libari meruit audiam⁹ vt: audiētes magnalia q̄ sci angeli fecerūt eos seq et imitari valeam⁹ dic nobis scē pr̄ Abraā qd fecisti vl qd facere docuisti vt scis angelis tā iocūde placeres. dic vt a te discam⁹. doce vt nos a te doceri valeam⁹. nā pr̄ es. et qz oēs filij tui sum⁹ te decz nos docere. O frēs: qd aliō dicē potit: qd aliō uel docere: nisi q hospitalitatē sp fuar̄ voluit. O scā

Uaqz hospitalitas q̄ nō solū angelos. sed ēt ipm deū aliqñ recipe meruisti. ecce pp qd abraaz dei angelis placuit. Ecce qd loth liberari meruit. Ecce pp qd tobias illuminat̄ et fili⁹ illesus reseruat̄. Ecce pp qd tres pueri et Petrus illesus resuat̄ in carcere. Discite g xpiani discite hospitalitatē exhibere i cunctis ne forte cui domū clauseritis cui hospitalitatē negaueritis: ipse sit ds. obuiaz eni iuit loth angelis tanq̄z pegrinis: q ex sua laudabili ↄsuctudine iā sodomitico vitio liberat⁹ ē et iter pessimos optim⁹ ↄseruat̄ a piculo ciuitatis eripit̄: et corporale euadit icēdiuz: et ad etnū ↄsuat⁹ ē ſ miū. Nūqd et abraā deū uidit et qñ z. vidit vm adorauit. Igr̄ o frēs recipe pegri os festiate. Tu eni nescis an xp̄s dignet̄ te uisitare. lz xp̄s sp in hospite sit. Pateat eni pegrinis ianua tua: suscipe eos alacriter: ablue pe-

des laua eoꝝ capita purga eoꝝ imūdicias: ⁊ noli auertere manū tuā ab vllo paupere. Et si cūctis subuenirē nō uales saltē uolūtas bona sit circa eos. Suscipite ergo frēs pegrinos. qꝛ q̄lē mercedē hēm⁹ pegrināndo talē habebimus pegrinos suscipiēdo. fiunt eni ambo eq̄les: ⁊ q pp deū refrigerat: ⁊ q pp deū laborat. O sancta nāqꝫ hospitalitatis āgeloꝝ amica. caritatis soroꝛ hūilitatis corona. nā q hꝫ te hꝫ verā hūilitatē hꝫ uerā hospitalitatē hn̄t. nā sin̄ te hospitalitas nulla ē. Discam⁹ ergo frēs non solū a p̄rib⁹ hospitalitatē suare: sed a xp̄o humilitatē astringere discam⁹ ab eo nō mūdū fabricare. nō cūcta uisibilia ⁊ inuisibilia creare: n̄ in ipso mūdo miracula facere ⁊ mortuos resuscitare nō siccis pedib⁹ sup ꝗs ambulare. nō hec oia. ſꝫ tm̄ qꝛ mittis ē ⁊ humilis corde. Hoc ē pfectū hospitalitatis fūdamētū o scā nā humilitas hospitalitatis soroꝛ ⁊ amica suauis. q te in cunctis magis indignoreꝫ se aliis arbitrabat̄ nunq̄ꝫ desiderat supioꝛ aparere. pinatus ⁊ cathedras oēs fugit. oē dn̄iū abhoꝛet. solā hositalitatē ꝯplectit̄ solā eā possidere desiderat. Ea ergo frēs excelsa est patria. sed hūilis ē uia mēsu rem⁹ g̃ eā pgram⁹ eā: ābulemus p eā. sic eni fecit Abraā ⁊ loth duꝫ pegrinos suscipiebāt: sic tobias duꝫ mortuos spelicbat. sic eniꝫ ⁊ angeli d quib⁹ ait saluatoꝛ q semp vidēt faciem patris qui est in celis. amē

De sodomitis ⁊ gomoreis. Sermo.xlvij.

Audite non fratres carissimi sed principes sodomitarum percipite aurib⁹ legem dei uestri populus gomore. Audite ⁊ aditū facite filiis vr̄is. o gēs plena pcō. graui inigtate. semini nequam filiis sceleritatis. Ecce religstis deum blasphemastis sanctū israel ⁊

alienati estis ič retrorsuz. A plāta eni pedis vsqꝫ ad verticē nō est in vobis sanitas. iō terra vr̄a deserta ciuitates vr̄e succedūť igni. regionē vestrā corā alieni deuorant ꝛ desolabiť ciuitas sicut in vastitate hostili. Quare hoc patimini nisi qꝛ similes sodomitis iaz estis. Audite ergo ꝑncipes sodomoꝝ audite isaiā vob dicētē. Multitudine victimaꝝ vr̄aꝝ plen⁹ sū: eo ꝙ idigne mihi offertis ne offeratis igiť vltra sacrificiuz qꝛ sabbata vr̄a incēsum vestrum. ꝛ solēnitates vr̄as odiuit aīa mea: ꝛ oīa facta sunt mihi molesta. Cū extenderitis man⁹ vr̄as auertā oculos meos a uobis: ꝛ cuz multiplicaueritis orōnes nō exaudiā ꝓ eo ꝙ turpitudinē opamini. Que ē illa turuitudo: nisi illa que imūditia ꝑ apostolū appellať: illa deniqꝫ est turpitudo: illa sūma imūditia illa sūma miseria a q̄ angeli fugiunt q̄ꝫ demones videntes oculos claudūt. Illa ē eni imunditia miseria: q̄ꝫ masculi in masculos opantur de qb⁹ ait apl's. Nō solum q faciūt. sed ꝛ q faciētibus ꝯsentiunt digni sunt morte. Hec ē merito imūditia. qꝛ est ninna mētis ꝛ corporis spurcitia. Et hec spuritia. nō solū peccatū ē sed ꝛ pena peccati. Cū eni deus videt oīo se ꝯtēnētes ꝛ mādata sua ꝯculcantes. vertit eos in reprobū sensū vt illā abbominationē exerceant ꝛ non intelligant ꝛ aīaduertāt sicut ait apol's. qꝛ nō ꝓbauerunt deū hr̄e innotia tradit eos dn̄s ignomine. nam masculi relicto nāli vsu femineo exarserūt in desideris suis. i. masculi i masculos turpitudinez opantes: o quā abhoīabile uitium o q̄ꝫ detestabile crimē: o quā mortiferum dānū: o q̄ꝫ pessimū scelus o q̄ꝫ inaudibile malū. Ecce eni mēbrū xp̄i nō solum fornicať. sed ēt meretrix efficiť. hec est eni illa imunditia quā deus odio sūme hꝫ q̄ꝫ detestāť sci q̄ꝫ odiūt

bti q̄z fugiūt illi q regnū dei ꝯsequūtur eternū quā diligunt illi q cruciandi ꝛ maledicēdi sūt cū diabolo ꝛ āgelis suis. O pessimi sodomite ꝛ Vi peccatores o pessimi attestāte scriptura Erant sodomite pessimi ꝛ pcōres corā dn̄o. Peccator eni dr̄ corā dn̄o: cuius peccatū deus nō dimittit īpunitū ꝛ nō differt q differes penā: Vn̄ ait Clamor sodomitaꝝ ꝛ geomeroruꝫ multiplicatus ē: ꝛ peceatū eoꝝ granatū ē nimis. Clamor eni dr̄ peccatū qn̄ nō soluꝫ cogitat̄. sed absq̄ʒ oi timore ad actū pducit̄: ꝛ i ꝯsuetudine multiplicatur Et tūc dn̄s gladiū furoris sui extēdens pluit ignem ꝛ sulfur de celo: ꝛ ꝯbuste sūt ciuitates. ꝛ submerse. merito igitur p sulfur ciuitates ille submerse sūt destructe qꝛ tā eoꝝ femine q̄z eoruꝫ masculi fetēti luxuria ardebāt. O luxuria pessima virtutū destructio vitioꝝ augmentatio delectatōis ꝯbustio caritatis diminutio: bursaꝝ euacuatio dulcis es. sed ecce oīs dulcedo in amaritudine grandi mox ꝯuertit̄. O luxuria p te par destructa ē p te homicidiū factū ē p te ciuitates cōbuste sūt p te regna pdita sūt p te oīa fere mala fcā sunt p te dauid exulat a deo p te sāson morit̄ p te. salmō expellit̄: p te Loth patit̄: relinquēs patriā ꝛ vxoreꝫ amittēs. ꝛ iō p̄uaricatores legis attēdite: legite legeꝫ O gomoreoꝝ seq̄ces q̄escite iā agere puerse: discite iā bn̄ facere. fugite sodomitas vt mortē nolite conuersari cuꝫ eis: ne forte cū eis depereatis. Veniet. n. tp̄s ꝛ n̄ tardabit: ꝛ īsurget ille scūs Joseph q de hoc crie pessimo sos frēs icusare pr̄i n̄ timuit surgat ꝛ nūc hic castitatis exēplū: ꝛ interficiat oēs tales opantes in iq̄tatē. Veniat ille magnꝰ scūs Paulꝰ vas electiōis ꝛ ꝯfūdat oēs tales talia diligētes: vt nullꝰ repiat̄ i orbe. Veniat ille dilectꝰ dei virgitatis imago scūs ioā

nes. et sua virginali puritia ta
les confundat. Ueniat et illa
lucerna mundi et precursor di
lectus: et sua grandi audacia:
omnis talis interficiat spiritu oris
sui. Ueniat et loth nepos
sancti abrae cum nepotibus suis et
omnes tales expellant de terra
viventium. Ueniant omnes sancti an
geli: et comburant omnes qui operan
tur iniquitatem gomoreorum.
Eia ergo quiescite iam agere puer
se. discite cum loth et Joseph
bene facere antequam adimpleatur quod
diximus. Memetote frequen
ter et nolite obliuisci quid fe
cerit illa femina romana Tar
peia. Quid enim fecit. Nam
luxuria magna regnabat in
ea tamen ipsa pagana caste vi
uere volebat. quid enim fecit.
Oculos sibi erui voluit et
precepit: et delitiis cunctis de
positis panem tamen cum aqua su
mere voluit ad mensuram o
fratres mirabilis conditio mu
lieris mirabilis bonitas:
mirabilis fortitudo. quia per
hoc non paradisum expectat:
nec per hoc laudari considerat
nec beatam predicari affectat
nam propter quod hoc fecerit ignora
mus. quia paganam eam fuisse pre
dicamus. Unum tamen scio quia si
consilium augustino petisset.
ego tamen quam fidelis nihil aliud di
cere potuissem: nisi quod tantum pa
nem et aquam sumpsisset determi
nato pondere et mensura. nos
ergo fratres scire debemus: nullatenus
dubitare: quod castitas
cum abundantia et fertilitate
stare non potest. sed si mihi non cre
ditis gomorensibus credite
abundabant enim valde in cunctis
bonis et postquam comederant: et
biberant surrexerunt ludere. sic
et vos operantes video. nam
fertilitatem habetis. pane vino
et ceteris bonis omnibus quibus indige
tis. ideo dico ne peccatis. quare.
quia non est malum quod in vobis non re
gnet. Numquid superbi: numquid
auari: numquid gulosi: numquid
puerorum concubitores. o mihi
membra diaboli cur non erube
scitis. Cur non desistitis talia
operari. Confundor ego episcopus ta
lia loqui confundor et talia enar
rare. Sed et si tacuero mors
mihi est: et si hoc predicauero
non effugiam linguas vestras. Au
dacter igitur predicabo. quia et vos
publice operari non erubescitis

Emēdate igr̄ vitā emēda
bo ꝟba qesſcite agē puerſe
⁊ ego qeſcā mala vꝛa vob
ip̄ꝛopare ſic ēt dn̄s fac.qa
mutata vita mutat ſn̄iam:
bn̄ opantibꝰ ꝑmittit gl̄iaȝ
male ꝟo pēa eternā. Eru
diamꝰ igr̄ fres nos metip-
ſos i ſcia ⁊ caſtitate: vt ſtu-
dētes ⁊ itelligētes ſimꝰ ſua
ues affabiles: mites i cari
tate n̄ ficta. Nā ſi luxuria
rivolueritiſ: nū q̄ȝ caritatē
hr̄e poteritis. Caritas.n.ē
virtꝰ q̄ ꝯſumatio ⁊ pfectio
aliaꝝ virtutū dī ſic luxuria
deſtructio. Nā nulla virtꝰ
nulla bonitas: nulla ſapia
cū luxuria ſtare pōt. nulla
iuſtitie: nulla laus: ſed ois
puerſitas ⁊ pſonaꝝ accep-
tio i ea regnat. Jō attēdite
q̄ȝ nec̄ia ē ipſa caſtitas.nā
ſi caſte vixerimꝰ rixe intꝰ n̄
erūt: n̄ ꝟba mala. Et ſi mi
hi n̄ creditis: qd lot accide
rit legite. nā ſci angeli de-
mon eiꝰ intrauert: q̄ facto
ſodomite domū eis circū-
dederūt: ⁊ forſitā n̄ ſolū p
hoſtiū. ſȝ p feneſtras intra
uerūt. Nūqd ⁊ loth cuȝ ne
potibꝰ ſuis verberauerūt.
Dio vt arbitroꝛ nō ſolum
verba. ſed ꝟbera receperīt
et forſitā frēs. iō vxoꝛ loth
ꝯuerſa fuit in ſtatuā ſalis.
qꝛ ſodomitis nō pcurabat
reſiſtere. Jn ſili ēt ſcelere ī
codē erāt mulieres ēt erāt
⁊ forſitā i maioꝛi. qꝛ p̄nūc tā
ti eris i illis ciuitatibꝰ mu-
lieres fuerūt: ⁊ hoies poſt
modū ipſe peſſime decue-
rant. O mulieres luxurie
mr̄es nō ſufficiebat p̄mūȝ
hoieȝ decepiſſe. Jō ꝯuerta
mur ad dn̄m: ſimꝰ peniten
tes vnanimes i dilectōe di
vt mēbꝛa vnita nūq̄ȝ labo
rēt. Nā ſicut odiū diſſipat
eccleſiā ita vinculum dile
ctōis edificat eā. Odiū enī
gn̄at detractōeȝ ⁊ iuidiā: q̄
peſtilētia ⁊ pernities eſt ec
cleſie. Per odiuȝ ē mitt
illa ſancta vtilitas ⁊ iocun
ditas de qua dicitur. Ecce
q̄ȝ bonum ⁊ q̄ȝ iocundum
hitare frēs in vnum. Per
odium expellitur xp̄s qui ē
vera ſapientia. qꝛ in mali-
uolam aiam non introibit
pientia. Et ideo rogo vos

vt vitã vrã emẽdetis docẽtes filios vros filias vestras qũo caste uiuãt ⁊ mature icedãt abstineãt a cibo ⁊ potu. sit eorũ sermo pudicus: icessus hõestus vult⁹ iclinatus: lingua affabilis mẽs plena dilectiõe mãus plena opatiõe vt si sic feceritis fr̃es cũ sancto loth liberamini de iferno fugientes ⁊ uolantes p gr̃am ad gloriam. Amen.

De cura aie sermo. xlviii.

Anima hũana fr̃es carissimi oiuz creaturaruz naturã pticipat' ambit ⁊ capit ⁊ tãto ampli⁹ quanto gloriosus ẽ dei imagine isignita. Omne. n. spirituale suuz ẽ: q₂ celũ hz ad manẽdũ: angelos ad ꝯgaudẽdũ: gloriã ad habẽdũ: ⁊ trinitatẽ ad fruẽdũ. in ipso de niq₃ hoie reposita erat etiã corporalis creatura ⁊ oiuz corporaliũ natura i se ⁊ ad se: p se: ⁊ tãto psectius q̃z to mirabilius erat oi corporeo. Oia. n. possidebat: oia sibi obediebãt: q oia ei subiecta erãt astra. s. ut luceret elemẽta ut aleret alalia ut subiret. ⁊ cibaria ut nutriẽt: oues ⁊ boues: leões ⁊ aues oia obediebãt homini sine ulla rebelliõe Et qd plura. Etiã hoc qđ mai⁹ ẽ. Quid ẽ qđ maius ẽ: nisi qđ diuinũ ẽ. Quid n. in hoie diuinuz ẽ: nisi q₂ imagine sãcte trinitatis ipse homo decorat⁹ ẽ. Faciamus igr sancta trinitas hominẽ ad imaginez ⁊ similitudinem nr̃az. Que ẽ imago dei i nobis nisi id qđ melius repitur i nobis. Quid enim melius repitur i nobis nisi rõ itellectus memoria ⁊ voluntas. O hõ audiuisti tuã gloriã. audi tuã miseriam. O hõ natus de muliere breui viuens tpe. repletus multis miseriis: q qnasi flos cãpi egrederis: ⁊ cõterreris: ⁊ fugis velut umbra nec i eodem statu pmanens nũc diues nũc paup nũc sanus nunc lãguidus nũc gaudens nunc tristis. nunc sciens. nunc ignarus nũc uidẽs. nũc cecus: nũc viuis nũc exul: nũc bonus

nūc malus: ecce quō istabi lis: ecce quō pmanēs. o hō an ignoras q potuisses nō mori. Utraqz. n. potētia i manu tua erat. posse et non posse mori. Contēpsisti pri mā et elegisti secūdā cōtem psisti uitā et elegisti mortez contēpsisti dulce et elegisti amar. cōtempsisti vitā eter nā et eternā mortez eligere uoluisti. Et unde hoc hō. nūqd bonus rectus sanct⁹ et deo dilectus creatus es. Et tamē miserrime incras satus ipinguatus dilatat⁹ recalcitrasti cōtra deuz fa ctorē tuuz: Et ecce elatus i supbia: ignarus de grā in scius de iustitia: cecidisti i lacu miserie i luto fecis: et i umbra mortis. Ideo atē de quid seqtur. Putas q deus mentiatur: vel ut fili us hoīs mutet. Statuit. n. ipse et sētētiā posuit. ut quo tienscūqz comederes ex li guo mori debuisses. Nun quid ludendo hoc dixit vel ridēdo hoc asseruit. Oino hoc mihi non apparet. ap paret. Quare nō apparet. nisi q experiētia vidici et ocu lata fide pbaui. Nūqd ex perior q post peccatū elā q i summa et optia qlitate erāt: mox pp peccatuz pu gnare ceperūt. E. n. rō ter re i carne rō hūoris i sāgui ne: rō aeris i spū: rō ignis i calore. et hec qttuor mox post peccatū adinuicē plia ti ceperūt. et sic nri pmi pa rētes ifirmitatib⁹ aggrauā tur et dolore capitis stoma ci epatis: aliuz mēbroz ve xant: neqz moriunt: sicqz ad sepulchra deducūt. sed dicet qs. qd ē hō post mor tē. Certū ē q nō ē hō: et tñ ē aliqd qztū ad duas ptes Que sūt ille ptes: nisi aia et corp⁹: mā et forma. Aia eni nō morit nec succūbit p mortē. cū oio sit imortal nec corpis nec materia cū sit vna nūero. q lz corpus resoluat nō tñ deuenit ad tātā resolutōez q oio nihil fit. et q cedat i nō ens. ma net eadē aia sp et tanqz qd diuinū. deficit tñ hō qztū ad eē. Oēs. n. aie spūs sūt: et oia corpora terra sunt: et

erūt quousqȝ aīa induet se suo corpe vt tot⁹ hō glorificet̄ corpe .vȝ. ⁊ aīā. si ergo petis qd est hō mortu⁹. qd aliud dicere poterim⁹: nisi q̄ terra putredo: cadauer ⁊ fetor ē. si petis đ suo eē vides q̄ deficit. si petis de corpe iterroga terrā. Euntes vos o iuuenes ⁊ potentes ad sepulchra patꝝ vrorū ꝯsiderate qd fuerūt ⁊ qd sunt. Monumēta eoꝝ apiamus ⁊ videamus qs dñs ⁊ qs seruus qs pulcher quis turpis qs rect⁹ q curi⁹ iter eos fuerit Apiam⁹ oculos mentis ⁊ corpꝛois: ⁊ nostram grandē miseriā frequēter nō pigeat ꝯsiderare Intrem⁹ sepulchra: ⁊ qd i iueniem⁹ discam⁹ qd fres inueniem⁹: vel q̄. Nā si resperim⁹ inueniem⁹ mortuorū capita rene: ⁊ ventrem. Vez: indubitāter vez mihi expto credite: qđ i capitibus inuenietis bufones saltātes gñatos ex cerebro In renib⁹ serpētes gñatos in lūbis ambulātes. In vētre vermes scatutiētes generatos ex viscerib⁹. Ecce qd sumus qd iā erimus. Ecce in q̄ resoluimur qd ḡ inflaris o diues. Cur non attēdis q̄ audis. cur turbaris: cū ꝓspicis cur nō ꝯuerteris cū hoc q̄tidie experiris. Mementote frēs hec oia ⁊ agite pnīaȝ in fletu ⁊ lamēto añq̄ȝ veniant dies illi amari pleni mi͛ie ⁊ tristitie. Audistis iā qd est hō mortuus. restat nūc dicer̄ qd sit đ aīa. O frēs mei qd de hoc dicere poterim⁹ nisi ꝯcordauerim⁹ cū vetulis nr̄is. Quid. n. dicūt nisi q̄ vel i paradiso cū gaudētibus: vel i inferno cū dolētibus. sed si in purgatorio i via eūdi ad patriā sūt ⁊ isti iam bñ sunt. qꝛ securi sunt. Orandū tñ ꝓ eis ē eis ⁊ toto affectu subueniēdum ē oꝛonibus: elemosinis: sacrificiis ieiuniis: ⁊ macerationibus. Isti deniqȝ sunt illi afflicti q ad dñm quotidie clamāt: ⁊ ad illum recurrunt. cuius scia vbiqȝ allegat̄. cui⁹ sapia demonstratur cuius clemētia vbique ponderat̄ cuius potētia vbiq: ꝶ mulgatur. Isti

q̄tidie clamāt vnusq̄sq; p se suā misericordiam implorantes ⁊ suā miseriā deplorātes ⁊ dicētes. Dñe scias ꝙ vim patior. iō ad te recurro non ɔtēnēdo sciam tuā. nō auertēdo tuā sapiētiam. sed interpello tuā clementiā. Non eni dñe in iuste patior. q2 nō alieno dilecto. sed ꝓ meo patior viz tm̄ dñe patior. q2 fortiter patior ⁊ iuste patior. peccaui domine substātias ⁊ diuitias ɔgregādo: nec pauperibus vt iusseras sufficiēter tribuendo. Sed multa infelix ɔgregaui cū dolore ⁊ merore nesciēs cui ea dimitterē amico vel ꝓximo O infelix hō ɔsidera ⁊ diligenter aduerte qd agis qd cogitas dū cūctis diebus vite tue ɔgregare nō desinis: o hō auaritia plenus an ignoras ꝙ tria sūt isaciabilia: ⁊ quartū nū̄q̄ȝ dicit sufficit ⁊ qd est qd nū̄q̄ȝ dicit sufficit. nisi aius hois q nū̄q̄ȝ dicit satis est. O hō an ignoras ꝙ radix oium maloꝝ auaritia est ⁊ seruitus idolatrie: mr̄ vsure genitris simonie fomes: culpe eterne pene via nutrix gehēne. o auaritiā abissus insaciabilis que nū̄q̄ȝ dicis sufficit semper famescis semꝑ doles: semꝑ tristaris in cūctis. Naȝ si sol quottidie oritur. dolendo dicis siccitas erit. Si pluuia descendit. oia piclitari asseri. Si tēperiē adesse ꝓspicis: solem vel pluuiam adesse desiderabis. o pestis iterminabilis: o famelica rabies. nā omnia suis terminis claudunt̄ sola auaritia nullo claudit̄ fine: Omnia in homine senescunt vitia sola auaritia iuuenescit. O rabies omni fine carens. Nunquid terra suis limitibus terminatur: aqua suis finibus limitatur: aer suo fine ɔcluditur celum suis terminis artatur: sola auaritia terminum nescit. O auare si terra tibi cūcta dat̄: mare q̄ris. sed sit terra. ⁊ mare aerem petis. sed si terram mare ⁊ aerem possideris

adhuc celū ambis. ⁊ ip̄ſuȝ penetrare affectas: ⁊ ſi celū penetraueris adhuc nō queueris: donec te deo adequaueris: vl' fueris ſup̄ior altiſſimo O peſtiſ demone ſeruior nā demon ſil'is altiſſimo eē voluit ſed auar⁹ sup̄ deuȝ ſi poſſet aſcēdere vellet. Merito auariſ i die nouiſſimo. loq̄tur dn̄s dicēs. O hō ſine honore mūdū itraſti in pellicula ſanguine cruētatus ſine diuitiis natus ſine auaritia genit⁹ ⁊ tu in auaritia vixiſti ⁊ dilatat⁹ es in auro ⁊ argento ⁊ oblit⁹ es dei creatoris tui. Ubi eſt fruct⁹ ⁊ lucruȝ laboꝝ vr̄oꝝ. Ite g̊ maledicti i ignē eternum ⁊ ſicut voluiſtis ita fiat. Ecce ſententiam ſūmi regis. Itaq̄ȝ frēs nolite amare plus corpus q̄ȝ aiam ⁊ plus filios q̄ȝ voſipſos. Eecce eniȝ in ianua dies mortis ē. Tūc eniȝ qlȝ a ſuis excludit̄ ab vxore dimittit̄ a cognatis ſepat̄: ⁊ ab eiſdē ad ſepulchrū ducit̄. O magna crudelitas. o magna admiratio. o admirabilis infidelitas. ecce marit⁹ di lect⁹ ab vxore dilecta relinqtur: filius a mr̄e p̄ijcit̄: ⁊ pr̄ a filiis ⁊ filii a pr̄e ſub terra recondūt̄. Solus ille dimittit̄: ⁊ qlȝ ad p̄p̄a reuertit̄ ⁊ cito obliuioni tradit̄ tā q̄ȝ mortuus a corde. Ecce fratres mūdi amicitia q̄ȝta vl' q̄lis ē. Nō. n. ē aliq̄s q tm̄ amicū vel cognatū diligat qd̄ p̄ noctē vnā ſecū morari cupiat. Un̄ g̊ hō quales amicos hēs. p̄ qb⁹ aiaȝ p̄dis p̄ qb⁹ deū offēdis. oēs dimittēt te oēs cito fugiēt a te ⁊ i foueā triū brachiorū collocabūt te. nā cū eſſem⁹ apd̄ hoſtia tiberia mr̄e caritatis ſociati expectātes tp̄is trāq̄litatē cā remeādi ad affricā ⁊ gr̄a illi⁹ cui terra ⁊ mare obediūt cōpulſi a pōtiano p̄fecto viro clariſſimo q de roma ad nos vidēdū uenerat: cū eodem iteꝝ reuerſi ſum⁹ romā ad inueniēdū diligēti⁹ magnifica edificia ⁊ op̄a paganorū. Et duct⁹ ſuȝ cū ceteris ad vidēdū cadauer ceſaris

in sepulchro. Et vidi quod oio eē liuido colore ornatū putredine circūdatū: vētrē ei⁹ diruptū ꝛ vermiū ꝑ illū cateruas trāseūtes ꝓspexi. Duo quoq; famelici in fo ueis oculoꝝ pascebantur. crines eius nō adherebāt capiti dētes ei⁹ appēbāt la bijs ꝯsumptis ꝛ reuelatuz erat nariū fundamētū. Et intuēs matrē xpianissimā dixi. Ubi nā ē cesaris cor- pus ꝑciaꝝ vbi magnitudo diuitiaꝝ vbi apparat⁹ de- litiaꝝ: vbi multitudo dño rū vbi caterua baronū aci es milituz vbi canes vena ces: vbi equi veloces: vbi aues cātātes: vbi thalam⁹ pictus vbi lectus eburne⁹ vbi thorus regal': vbi tho- rus impialis: vbi mutato- ria vestimētoꝝ. vbi capilli solares: vbi facies decora vbi oia que sub celo sūt. te nāq; verebanꝫ hoies te ti mebāt ꝑncipes te collebāt vrbes te timebāt oēs. Ubi nā q̄so sꝫ hec oia a quo re- cessit tanta iactantia. Quo iuit tua magnificentia. Et rñdit mater pietate plena. filii oia sibi pariter defece rūt qñ deficit spūs ei⁹: ꝛ re liquerꝫ eū captiuatū sepul chro triū brachioꝝ plenuz fetore ꝛ putredine. Ea ḡ fi deles xpi ꝯsiderate quid su mus: aiaduertite ad qd ve nimus ꝓspicite qd iā sum⁹ Agite ḡ pniam filioli mei quos iteꝝ parturio: donec reformeꝫ in vos xps. Agi- te ergo pniam añq̄z mors inimica nāe vos aggredia tur statuatis voƀ simplicē hūilē. vtilē. secretā. frequē tē. ꝓmptā amarā lachry- mosam. ꝛ festinā ꝯfessionē cū ēt hora mortis oio igno remus. Nā cū in extrema egritudine fueritis frēs. o o q̄z forte duꝝ o q̄z penosū o q̄z lachriabile erit voƀ pe nitere ꝛ dolere ꝺ malis cō missis ꝛ de bonis omissis. Quare hoc erit nisi q2 illic capitur tota intētio mētis. vbi est vis doloris. Muta ta eni occurrūt ipedimēta cordis. Naz corpus dolet pena affligit. q2 mors ap- propinquat intrare filios

quos p̄ñtes sūme dilexerūt p̄ q̄bus ēt se dānato existi mānt tenebrosō oculo aspiciunt vxores iā lachrymātes ꝯsiderāt. mūd⁹ adhuc eis fiduciā p̄stat diabolus ne d̄ pc̄is doleāt fidē tribuit ⁊ chirographū īfirmāti b⁹ p̄bet: caro ñ deficere adhuc satis sperat. medici vt lucrent̄ ip̄m ꝯfortāt: parētes applaudūt sacerdotes alliciūt. ⁊ sic diuites moriūtur i inferno. O hō audisti q̄d locut⁹ sū: oīo crede quid hec oīa cito expieris. obsecro igr̄ te vt añq̄z īfirmitate graueris agas penitētiā: disponas domū tuā fac q̄d ficdū est. fac testm̄ dū san⁹ es: dū sapiens es: dū tu⁹ es. nā si expectaueris īfirmitatē: oīo min⁹ vel blādimētis duceris q̄ tu ñ vis. O hō duz iuuenescis dispōne domū tuā age penitētiā dilige deū nō soluz v̄bo. s̄z ope ⁊ vitate. Et si p̄rimū offendisti v̄bo: placa eū v̄bo. si fc̄ō placa eū fc̄ō q̄ꝛ eadē mēsura pceē̄ nobis q̄ pepcim⁹ aliis. O hō fac p̄niam memorare nouissima tua vt icertū nō pecces reuertere ad teip̄m memorans q̄d fuisti sp̄ma liq̄dū q̄ꝫ mō es vas stercorū: q̄d eris cib⁹ vermiū. Hec eni sunt nouissima q̄ cogitare dꝫ q̄ttidie. q̄ fidelis ē. o hō memorare nouissima tua. q̄ꝛ post mortē v̄mis nascet̄ tibi de ligua p̄ pc̄ō ligue. d̄ stomaco p̄ pc̄ō gule. d̄ spermate renū scorpiones pro pc̄ō luxurie d̄ cerebro bufones p̄ pc̄ō sup̄bie. Memorare nouissima tua o iuuenis q̄ floride ambis ⁊ p̄gis capite eleuato cūcta q̄ dei sūt despiciēdo. Memorar̄ nouissima tua. q̄ꝛ terra es: ⁊ i terrā ibis. Memorare nouissima tua q̄ꝛ ꝯcept⁹ es i culpa. nat⁹ in pena viuēs i miseria ⁊ nescio moreris in angustia. o hō cur te iactas fortitudine. Ecce nūc post modicū infirmaris ⁊ deficis. Cur iflaris mundi sapiā. Ecce q̄ꝫ stultitia est: ⁊ eā p̄des: ⁊ tuā prudentiā reprobabo: dicit dñs Cur inflaris scia. nūquid p̄bis

obscuratum est cor: et in cogitationibus suis euanuerunt Numquid traditi sunt in reprobum sensum. Cur te iactas generis nobilitate. Numquid omnium nascendi conditio vna est. Numquid et moriendi vna conditio Quis nobilium vnquam natus est sine sanguinis cruentatione. Numquid nobilis sit cum paupere per eundem dum nascitur nicatum transit. A regula etiam mortis: numquid parcitur diuiti. Cur diuitiis te iactas. Ipse.n. potius insidie tibi sunt quam amicitie. Nam pauper fere numquam occidi queritur. diuiti Nos spi fiduatur Memorare o homo nouissima tua qui quottidie epularis: quoniam nudus de vtero matris venisti. et nudus reuerteris. Ea quare fratres domos vestras pauperibus apperite elemosinas facite voluptates vestras rationi subiugate in cunctis memorantes nouissima vestra. vt mortaliter non peccetis in eternum. Adiuuet autem nos deus. sine cuius voluntate folium arboris non mouetur ad perficiendum ea que placita sunt ei. Qui est benedictus in secula seculorum. Amen.

De miseria carnis et falsitate presentis vite. Sermo. li.

O Vita que tantos decipis de proprijs tantos seduxisti. tantos excecasti. que dum fugis nihil es dum videris vmbra es dum exaltaris fumus es dulcis es stultis. et amara sapientibus. Qui te amat non te cognoscit: qui te contenunt ipsi te intelligunt. Timenda es et fugienda es. Ve qui tibi credunt: beati qui te contemnunt vera non es vita quam te ostendis. Aliis ostendis te longam: vt perdas in finem Alijs breuem: vt dum penitere volunt non permittas. Alijs largam vt faciant quid volunt. Aliis angustam vt non faciant bonum. Quare o sapiens fuge quid fugis. Sic enim est vita nostra quasi homo in domo aliena. nesciens qua hora vel die patronus dicat vade foras. quia non est tua domus in qua es. o seculum vanum quod nobis tanta promittis dum decipis. Qui tibi amicus voluerit esse inimicus

dei ꝯstituet̃ amicitia seculi inimicitia dei est. Caro est que aiam ꝑdit: caro ē que recipit inimicũ cum vitiis suis. Itē seminat homicidia seminat fornicationez seminat ꝯcupiscētiã: seminat rixas seminat libidinē seminat furtũ seminat idolatriã: seminat cupiditatē seminat suꝑbiã ꝛ iter frēs discordiã: seminat inuidiã seminat ꝯtra deũ blasphemiã ꝓuocat sisinata irritat hereses: ꝛ itra ecclesiã dei īfert diuisiones iter populos xp̄ianos ponit offendicula: ꝛ inter gētes pugnas ꝛ inter ꝯsanguinitatē incãtationes ꝛ qḋ pei⁹ est: i corda seruoꝝ dei diuersa gñã cogitationũ imittit ꝛ oia q̃ mala sũt i hoc mũdo caduco. pessimo ꝛ nephando: ꝛ quasi orta sub oi veloeitate transit. Carnis ēt ptãtē hꝫ diabolus ꝛ nõ aie dicente dño ad diabolũ de beato Job. Do tibi illũ in ptãte. sed ñ aia ei⁹. Caro misera grauat aiam caro vana demergit i infernũ. Caro inimica est aie: q̃ si inimica ñ eēt nõ vtiqꝫ dilexisset isti⁹ seculi vanitatē. ꝛ vita vana nõ frueret̃. O vita atrocissimã quã hũores tumidãt dolores estuãt: aeres morbidant: esce inflãt: ieiunia macerãt: ioci soluũt tristitie ꝯsumunt sollicitudo coartat: securitas ebetat diuitie suꝑbiũt: pauꝑtas eiicit iuuētus extollit: senect⁹ incurrat. frangit ifirmitas meror consumit ꝛ suꝑ his oib⁹ mors atrocissima succũbit vim furibũda o caro cũ deformitate deꝑssa illã debuisti vitã amplecti. q̃ i eter nitate cõsistit: vbi vita est sine morte: vbi iuuētus sine senectute: vbi lux sine tenebris. vbi gaudiuz sine tristitia: vbi nobilitas ꝛ voluntas sine iniuria: vbi regnũ sine cõmutatiõe. Hec sunt septē q̃ ꝯseq debueras o caro miserabilis q̄re negasti dũ viueres: sic ꝑseuerasses bona ꝛ quibuslibet bonis ꝓuata nõ fuisses: si bñ egisses. illuc eni ꝑmansisses vbi ē gaudiũ sempi-

ternū vbi imarcessibilis ē gloria: vbi incorruptibilis est ꝛ incōpabilis delectatio vbi xp̄s aploꝝ ꝛ pphetaꝝ ꝛ scōꝝ oium cū iocūdi tate ēt cū letitie cū sanctis angelis canētibus laudes deo vbi delectatio oiuꝫ bonoꝝ. Hec oia bona delctabilia p hui⁹ seculi prauitates spreuisti. Ecce post finē q̄zuis in limo terre mā ciperis hēs inimicitiaꝫ. i. corruptionē fetorē ꝛ v̄mē ꝛ dissolutionē fetoris p̄ns vt viuētes de te exēplū accipiant: qd fuisti: ꝛ quid ē v̄mis ꝛ ꝯsumeris postremo v̄o i finem pp nouissi ma pp redeūtē aiaꝫ. i. vitā in corpe in q̄ ṗus fuisti sup pliciis eternis mācipabis ꝛ simul cū aia dānaberis. O misera vita q̄ caro pseq tur ꝛ ꝯcupiscit corp⁹ opat Caro aūt cū satiat affluentissimis cibis ꝛ potibus ꝛ delectatōib⁹ hortatur oia mala facere. Caro puccat homicidam: caro ppetrat adulteria: caro ꝯmittit rixas: ꝛ scādala: caro inserit ebrietatē: caro portat oēs ꝯcupiscētiā hui⁹ seculi. O caro misa qd hēs qd agis qd tm̄ grauas aiaꝫ q̄ nihil desiderat nisi deo seruire. Tu o caro misera nō suffi cit tibi pditio tua q adhuc es aie q̄ a carne ꝯcipis cōtraria. Caro mala. qd q̄ris qd desideras. Nō eni poterit sine te aia iudicari i die iudicii. Caro misa ꝛ putribilis. ꝛ oi sq̄lore pcōꝝ plena: qn̄ viua eras pulchra eras ꝛ sol splēdida ut luna ꝛ oculi tui micabāt ut stelle ꝛ crines tui lōgeui: ꝛ vngebat te p̄ciosis unguētis vestib⁹ utebaris optis: ꝛ i cibis tuis ꝛ potib⁹ ꝯdebas aromatū multitudinē. Et scito aia dū corp⁹ tenebrosū ꝛ fetidū reficiebas atqꝫ fouebas: escas v̄mib⁹ preparabas. Memorare debuisti q̄ a factore ꝛ opifice tuo audieris cū ṗm pccatū cōmisisti. Terra es inqt ꝛ in t̄ra reuerteris. Et Job audi dicētē nud⁹ egressus sū ꝺ vtero m̄ris mee. ꝛ nud⁹ reuertar illuc. audi etiā

De miseria carnis & falsitate p̄ntis vite. Sermo .li.

Isaiā vaticinātē Ve sensū est ppl's. Caro mi̇sa & nefanda: audi paulū aplūm p̄dicatorē egregiū dicētē. nihil intulim⁹ i hūc mūdū nec auferre qd possum⁹ nihil alid caro mi̇sa nisi pcōrū sarcinā secū portat. non nisi p carnē aia peccat. aia quō p̄t videat. Aia nr̄a carcerē patit̄: caro cā tz iclusā Aia clamat ad dn̄m nō caro q̄ i malitia p̄seuerat. aia remediū m alid nō hz: nisi tollat̄ carne: & caro rediga tur i puluerē. tollat̄ ei vinū & dct̄ ei aq̄: auferat̄ ei sanguis & dct̄ ei hūor terren⁹ O caro mi̇sa qd d te aget̄ qñ a te egrediar. & vita a te recedet. Tu sola i vtero & i sinu terre iacebis: & aliqd nūq̄z mācipis: hēbis in te hereditatē pessimaz. i. corruptionē fetorē & v'mes. Ecce q̄ acq̄siuisti dūz viua eras ecce qd possides dū i seplchro iaces. Nō potuisti te ieiunijs i cinere & cilitio hūiliare. In ppetuo cū aia salua fuisses si ei credidisses. q2 ñ bn̄facē pōt: nisi alijs bn̄feceris. hec est nisi corp⁹ p abstinētiam afflixeris aiaz saluare ñ poteris. Audi qd creator nr̄ dicat ad carnē. O inq̄t mea creatura ego te ex limo t̄re pulchrā & lucidā assūpsi imaginē meā in te ↄdidi: spiramē vite tribui aiaz inuisibilē tibi ↄcessi imortalitatis tunica te indui in paradiso voluptatis te collocaui: vita angelica p̄fruebaris: cibos & delectabilia iocūditatis ↄtēplaberis: & oia q̄z ta creaui i tua dn̄atōe humiliaui: & affluentes diuitias dedi isup & oia ligna paradisi tibi subt⁹erāt & p vno vetito qd ibidē cōedisti ecce vbi cecidisti. s. d paradiso i ifernū d luce ad tenebras d amenitatis & iocūditatis loco ad chaos et ad oia obscurissima mala d delectabili odore nūc putredie & pudore mācipar is p esca angelica i cibo vmib⁹ sub iaceb̄ p imortalitatis veste corrupto iduta es vestimēto. Ecce q̄z cōcessi abstuli vitaz subtraxi: & tu

misera et putribilis caro in inferno mãciperis: vbi est fletus et mugitus atque vlulatus i sup stridor dẽtium: et ceteria tormẽta. et qꝫ peius est: post vmes et fetorẽ et ꝯsũptõꝫ postea i puluerẽ redacta. O caro q̃ igni i extiguibili mãcipis. audi aiam dicẽtẽ ad corpus Ego de celo veni a deo ꝯcessa tibi. Nã tu de terra es. Melius ẽ vt mecũ ascendas ad celum q̃ꝫ tu me trahas ad isernũ. Dũ viuimus et sumus i vnã opemur manibus qd bonũ ẽ.i.elemosinas et ieiunia et i castitate et i hospitalitate egencium: et i nuditate paupeꝝ: et in oibus operibus vt p bonam opationẽ quã agimus ascẽdere ad celestia valcamus vbi nõ iã solutiõe corpis. sꝫ icorruptõis veste iduamur vbi nõ iã fetor. sꝫ odor suauis sim̃ vbi nõ iã tenebre. sꝫ lux ppetua micat. vbi nõ iã demiũ multitudo. sꝫ caterua angeloꝝ et inũerabilia milia scõꝝ et prophetaꝝ oium chorus cũ scis ãgelis hymnũ deo icessant canunt cũ ipsis nos faciat eterna gaudia pcipe xp̃s q cuꝫ pr̃e et spũ scõ viuit et regnat i secula seculoꝝ amẽ.

De salute aie. Sermo.liij.

Quantũ ad aie nr̃e desideriũ ptinet frẽs carissimi: volũtatis nr̃e ẽ: vt ad vos regrẽdos freq̃nter veniamus. sꝫ necitas tpis mltũ vẽimus icolũes nos venire meruimus. et iõ q2 de cõi corpoꝝ sãitate gaudemus de aiaꝝ salute q̃ va salus ẽ iq̃ꝫtũ dñs dederit colloq̃mur. Jõ frẽs ad imaginẽ dei fci sumus et deo donãte itelligamus q̃ sit desiderãda pñia: q̃ sit va btitudo q̃ va vita q̃ pfcã sãitas. q̃ sit et̃na felicitas sꝫ itus i corde deo ispirãte cogscamus. Nẽo se excusare potit vt dicat ñ noui lr̃as. iõ dei pcepta itelligẽ ñ possũ. q2 q̃ lr̃as ñ nouit: qd sit aut ñ sic intelligere deꝫ. Interroget hõ ꝯsciam suã et alloq̃tur seipm et dicat sibi suis Dbis o hõ qs es aut vbi es et vñ venisti. Et respõdet tibi. Homo sum: et dei creaturam me eẽ cognosco. Iterũ interroga et dic:

Quid in te hēs: aut ex qb⁹ reb⁹ te factū eē cognoscis. Rñde ꝛ dic: ex aia ꝛ carne me ꝯstarꝫ cogsco. Quid i te ex his duab⁹ reb⁹ meli⁹ habes. Rñde. sine dubio animā meliorē hēo q̄ȝ carnē. Optie ꝛ ordine ꝛtio rñdisti ꝛ dixisti te aiaȝ meliorē hr̄e q̄ȝ carnē. Dic mihi adhuc Ubi es o hō. Rñdebis. in mundo. Postea vero ubi eris in secula seculoꝝ. Justissime rñdisti ꝛ ueꝝ dixisti. fac mō rōnē uite tue. ꝛ esto iudex iustus. Ex oīb⁹ reb⁹ q̄s dedit tibi ds pua carni tue vñ sustēteꝫ i mūdo ꝛ repone aie tue. vñ imppetuū viuat i celo. Attēdite diligēter ꝯsciaȝ tuā ꝛ vide si tātas res aie tue reposuisti i celo q̄ȝtas hēs corpori tuo i mūdo. si tot solidos reposuisti i celo q̄ȝtos tibi seruasti i mūdo. vide si tot modios tritici. si tot amphoras uini ꝑ elemosinaȝ in paradiso. vñ uiuat aia tua reposuisti: q̄ȝtū tibi reseruasti. vñ uiuere possit caro tua i mūdo. cū g ista diligēt attēderis ꝛ ꝯsiderās sapiēter uides te ꝓpe totaȝ libraȝ carni tue seruasse in mūdo: ꝛ unā unciam reposuisse in celo erubesce ꝛ cito ad pnie medicamēta cōfuge. q: inceptū i teipȝ iudiciū iudicasti. Aliud veꝝ dixisti ꝛ alid opib⁹ ꝑfecisti q: totū carni ñ solū fideliṫ sȝ ēt ifidelr deputasti. Nescio si apd te piclitēꝫ iudiciū tuū. qñ iter aiam ꝛ carnē tuā iniq̄ sūt iudicia tua Et ibi iustū iueniri potero q̄ inteipȝ iniquū eē cognosco. Et nūc certe nutrim⁹ carnē ornam⁹ carnē aliq̄tiēs iebriam⁹ nos ꝛ nimiū delitiose pascim⁹ carnē q̄ȝ uelim⁹ paucos mēses aut ānos uermes deuoraturi sūt i sepulchro: ꝛ ꝯtēnim⁹ aiaȝ q̄ deo ab angelis presentaꝫ in celuȝ. o q̄ȝ dura erit aie peccatrici ꝛ q̄ȝ itollerabilis hora illa qñ uiderit bonā aiaȝ regeȝ recipe i paradiso se ꝟo torqueri in eterno supplicio. g cōsiderate frēs carissimi si maiorē certe uel eq̄lē ꝑtē aie fa-

eiam⁹.nō.n.foris i corpe.
s3 itus i iteriori hoie fci su-
m⁹ ad imagines dei. Caro
eni nr̄a d limo terre forma
ta ē. nūqd iustū ē vt limus
terre imagini p̄ponat. Ca
ro eni dz fuire. ⁊ aia ip̄are
Ista dz exercē iperiū ⁊ illa
suba fuitiu3. In oib⁹ xp̄ia
nis bōis aia dn̄at: ⁊ caro
fuire ɔpellit. In pcōribus
vo ⁊ amatorib⁹ hui⁹ mun
di iuerso imo puerso ordie
caro erigit ⁊ aīa hūiliatur
illa delitiis pascit ⁊ ista fa
me torqnet: illa luxuriat i
vestib⁹ p̄ciosis ⁊ ista vix in
veterib⁹ iuoluit pānis: ⁊
si i pcis fuerit obnoxia eter
no iudici p̄sentat. ⁊ tūc ei⁹
vo ignomina appebit. nā
cū aia i corpe suo cap eē dz
qcūq3 carnē dlitiis aut vo
luptatib⁹ niᵐ erigit: nutrit
fouet ⁊ palpat: aia3 vo de
spicit ⁊ ɔtēnit: pedes leuat
in alto ⁊ caput iprimit i p
fundo. Et q̄lis est iocalis
hoium. q iuersis pedibus
ambulare vi talis ē in ocu
lis angelo₊ cui caro ppria
dn̄at. Sicut g̃ supradixi:
fecit nos de⁹ ad imaginē ⁊
silitudinē suā. ⁊ cū deberet
in nob hō iterior dn̄ari: in
tm̄ deū ɔtēnim⁹: vt imagi
nē dei mirabili limo fuire
faciam⁹: ⁊ hoc ē iniquū iu
diciū: vt carnē nostrā aie p̄
ponam⁹. S3 hoc oēs ho-
mines recto iudicio nō fa
ciūt. Multi.n.sūt honesti
sobrii: ⁊ hūiles: misericor
des: casti i qbus aia t3 ipe
riū: ⁊ caro subiecta seruit.
Et iō rogo vos frēs atten
dat vnuqsq3 ɔsciam suā ⁊
si illi dn̄atur caro: cito eri
gat dn̄am ⁊ stimulet ancil
lā: vt nō caro vincat aiam
⁊ ad luxuriā trahat. s3 ma
gistra carnē sua3 regat ⁊ p
vias castitatis ⁊ iustitie du
cat. Qui vo i se sentit aia3
dn̄ari teneat cū dei adiut o
rio discipline ɔtinētiā: ⁊ p
freta pelagi h⁹ mūdi ita na
uigiū corporeū vitate gu
bernāte ɔtēdat: ne iterflu-
ct⁹ iustitie naufragiū icau-
t⁹ incurrat. Ut.n.agsca t
q₃ ex nob i vitate aia dn̄e
tur. d suba nr̄a victū nob
sufficiēt ⁊ vestitū simplicē

reseruem⁹. ꝛ quicquid amplius deus dederit aie i eterna btitudine p elemosinā pauperum reponam⁹: ne forte cū carne nr̄az ornamētis ꝯponim⁹ ꝛ multis delitiis saginam⁹ partē cū illo diuite purpurato ꝛ nō cū lazaro habeam⁹. Scitis. n. vt i euāgelio freq̄nter audistis. q̄ diues ille q epulabat̃ q̄tidie splēdide ꝛ purpura induebat̃ ꝛ bisso. post de corpe exit. ꝛ sepult⁹ ē i inferno ꝛ ibi iter flāmas aq̄ guttā et locū refrigerij reqsiuit: ꝛ inuenire n̄ meruit. Ecce cui⁹ caro luxuriat̃ ꝛ epulat̃ i seculo q̄les diuitias iueniet in inferno. Lazarus v̄o q nec diuitias nec ornamēta hūit i seculo post mortē in sci abrae requieuit gremio. Sic ḡ supradixi frēs carissimi refrenem⁹ gulā nr̄am ꝛ victū ac vestitū simplicez carni nr̄e i hoc seculo p̄paremus: vt remaneat aliqd qd i futuro seculo aie repōnam⁹. Qd̄ pitura gula cupit reseruet elemosine: ornamēta q̄ luxuria ac suauitas reqrit i mūdo mihicordia ꝛ ꝟitas reponat i celo Si ornati volum⁹ ec. q̄ramus ornamenta. vn̄ nemo ornat̃ idign⁹. Si delitias ꝯcupiscim⁹. nō q̄ram⁹ carnales ac trāsitorias ex qb⁹ stercora ꝯficiāt̃ i mūdo. sz magis sp̄uales ꝛ eternas. vn̄ angeli epulāt̃ in celo. ꝛ si forte q̄ris q̄ sint ille delitie: audi apostolū dicētez. qd nec ocul⁹ vidit nec auris audiuit. nec i cor hois ascēdit q̄ p̄pauit dn̄s diligēti⁹ se adhuc q̄ris ꝛ iterrogas qd sit hoc. Si vis verꝫ agnoscere. ds̄ ē delitie tue. reqes tua gaudiū tuum. felicitas tua refrigeriū tuū amenitas tua. ꝛ quicqd ē scē possit desiderare aīa tua: totū tibi ds̄ erit. Sic btūs apl's dicit. Et erit ds̄ oia i oib⁹ Auare audi me. qd tibi sufficit. si ds̄ tibi non sufficit. Si ḡo ista oia ds̄ideratis paradisi reqez q̄rite ꝑ eterna btitudine suspirate. vn̄ nō erit amic⁹. vbi nō itrat inimicus. vn̄ nec bon⁹ pōt exire aliqn̄ nec mal⁹ vllo mō

introire. Ad istā g̃ pmā or nati bōis opib⁹ festinem⁹. vt dū elemosinā paupib⁹ dederim⁹ ad celestia regna puenire possim⁹. Ad q̃ ille nos pducat q ē bñdict⁹ i secula seculoꝝ. Amen.

Sup psalmo ds deoꝝ dñs locut⁹ ē. Sermo.liiij.

Nemo fres carissimi falsa securitate se decipiat: ⁊ putet añ tribunal xp̄i nō eē vētuꝝ nec redituru ꝺ fcis ppriis rōnē veniet eni dñs ds nr̄ ⁊ nō silebit. Nō.n.silere dr̄ q2 adhuc vindictā suspēdere vr̄ hec fecisti ēt tacui. qd ē tacui: nisi nō iudicaui securitatē meā distuli. patiētiā tibi p rogaui. pniam tuā diu expectaui. hec fecisti ⁊ tacui. ego āt cū adhuc expectarē vt te penitēt tu ⁊ me ⁊ apl'z audire ꝯtēpsisti. Ꝯ2 f3 duritiē cordis tui ⁊ īpenitens cor thesaurizasti tibi irā in die ire ⁊ reuelatōis iusti iudicij dei suspicat⁹ es iniq3 q2 ero tui sīlis. Paꝝ ē. ga malefcā tua placēt tibi putasti placē mibi deū q2 nō stati pateris vltorē vis tenē pticipē ⁊ tāq3 corruptū iudicē pdesociū vis hr̄e ꝺ mlt'is q̃ rapuisti puas elemosinas faciēs: ⁊ adhuc pcā ñ deserēs: q̃si corrupto iudice putaste posse redimē cū si ēt totū dares ⁊ pcā ipa ñ deseras teip3 decepis pecuniā pdēdo. ⁊ pcā nō redimēdo. su spicat⁹ es iniq̄ q2 ero tui sīl'is arguā te: Ꝯñ vēiet n. dñs ds nr̄ ⁊ ñ silebit: arguā te ⁊ qd faciā arguēdo te. Quid faciā tibi. mō te ñ vides faciā vt videas te q2 si te vidēs ⁊ displicēs tibi ⁊ placeres mibi. q2 vō te ñ videris placuisti tibi. displicebis tibi ⁊ mibi. mibi cu3 iudicabis tibi cū ardeb. qd n. tibi faciā ingt. Cōstituā te añ faciē tuā qd.n. vis latere teip3 i dorso tuo ē tibi nō te vides: faciā vt videas te. Qd tu p⁹ dorsū tuū posuisti ego ponam añ facie3 tuā ñ vt corrigas te. l3 vt erubescas. mō.n. frēs carissimi oēs amatores luxurie ⁊ q cū ꝺlectatōe faciūt iniqtatē pcā sua p⁹ dorsū eiciūt

Si vo aliqd bõi casu aliq vel p aliqb⁹ occasionē fecerit añ se ponunt ⁊ inde assi due gloriāt ⁊ dicunt. ego illū libaui. ego illi bñfeci. ego illi tm̄ dedi ⁊ dū bona q̄ p illos facit ds sibi assignant p vanitatē pdūt q p elemosinā acqrere videnť ac si añ tribunal xp̄i pditis bonis q̄ añ se hēbāt pctā q̄ post dorsū piacerāt añ eorū faciē puocāť: ⁊ sine vllo terio suppliciuз sustinebūt q sibi dū viuerēt noluerūt puidere remediū: vt faciūt illi q plus diligūt pñtia q̄ȝ futura. Qui vo d aie sue salute attēti⁹ cogitāt econtrario faciūt. bona q̄cūqȝ feceruñt post dorsū piiciūt: mala q̄ctnqȝ subrepserint añ oculos ponūt vt dū de ipsis i pñti secl'o erubescūt ⁊ vulnera curare ⁊ mortua suscitare: ⁊ sordida abluer tota deuotōe ɔtēdūt: cū i die iudicii añ tribunal xp̄i venerit mala q̄ añ faciē suā posuerť ⁊ bõis opib⁹ redēpta sūt auferēť. bõa vo q̄ pp vanitatē p⁹tergū piecerāt: añ oculos collocabūť ⁊ merēť audire. Uenite bñdci pr̄is mei pcipite regnū Uenite dñs ds nr̄ ⁊ nō silebit. Et tūc arguet qñ correctõis loc⁹ nullus erit. Statuā te inqt añ faciē tuā mõ q̊ tū sicut iā supra dcm̄ est qs talis es: fac qd dñs tibi minať facē. Dollete a dorso tuo ubi te uidere nō uis dissimulās fcā tua: ⁊ ɔstitue ea añ te. Ascende tribunal mētis tue: esto tibi iudex: torq̄at te tior: rūpat cõfessio dic d o tu. Qm̄ iiqtatē meā ego cogsco : ⁊ peccatū meū ɔtra me ē semp. Qd erat post te fiat añ te: cū factū fuerit añ te puniatur a te ne tu postea a deo iudice fias ante te. ⁊ nō sit q̄ fugias a te. Intelligite āt hec q obliuiscemini deuз. Nō cogitabas de vita tua mala. Intellige q oblitus es deuз ne qñ rapiat sicut leo ⁊ nō sit q eruat. Quid ē ~~sic leo~~. sicut potēs sicut fortis. sicut ille cui nemo resistere põt. Illi. n. q̊s supra dixim⁹. i. amatores mūdi

amore suo deũ amare videã tur. s3 lõge aliud ab opib⁹ exercet̃ s3 illð q̄ ait ꝓpha Populus hic labiis me honerat. cor aũt eoꝝ lõge ẽ me clamat illis spũs scũs Pcõri aũt dixit ds. Ut qd enarras iustitias meas et assumis testm̃ meu3 p os tuũ tã q̃3 si dicẽt. nihil tibi ꝓdest q̄ laudas deũ. illis eni q bñ vinũt ꝓdest q̄ deũ laudãt. Tu aũt si laudas ꝛ peccata nõ defis nihil tibi ꝓdest. Ut qd deũ laudas audi scripturã dicentẽ. nõ est speciosa laus i hore peccatoris. Si eni male viuis ꝛ bene doces nõ deũ laudas. g̊ audite q bñ viuitis. Sacrificiũ laudis honorificabit me nemo offeret mihi hoc sacrificiũ ꝛ malus ẽ nõ dico nõ mihi hoc offerat malus. sed nemo mihi hoc offert mal⁹. q eni laudat bon⁹ ẽ q si laudat ꝛ bñ viuit. Qui laudat nõ solu3 lingua laudat. sed ꝛ ligua cu3 vita ꝯsentit. ꝛ iõ rogo vos frẽs carissimi q̃3tum possũ cũ dei adiutorio studeam⁹ ꝛ quõ deũ laudam⁹ vocib⁹ sic ꝛ bõis opib⁹ col laudem⁹ meli⁹ ẽ tacer̃ ꝛ bñ facere q̃3 deum laudare ꝛ peccata ꝯmittere. Qui eni laudat deũ vita sil̃ ꝛ ligua vocib⁹ parit̃ ꝛ bõis opib⁹ duplr i se ꝓuocat gr̃a3 dei si. n. nõ valet deũ laudare vocib⁹ laudet bõis opibus assiduis orõnib⁹ scis cogitatõib⁹. sic eni diligẽter attẽdam⁹. vt i hoc seculo cũ secura ꝯscia deu3 laudare possim⁹. vt i futuro eternũ gaudiũ felicit̃ ĩueniamus.

Incipit sermo ṗmus sci pr̃is nr̃i Augustini ð cõi. vita clericoꝝ ex sui dispõne. Sermo.liiij

PRopter qð volui ꝛ rogaui hesterna die. ꝛ hodie frequẽti⁹ ꝯueneritis: hoc ẽ qð dicturus sũ Uobiscũ viuim⁹ ꝛ pp vos viuim⁹: ꝛ ĩtẽtio votũq3 nr̃m ẽ: vt apð xp̃m vobiscũ sine fine viuam⁹. Credo aũt añ oculos uestros eẽ ꝯuersatõ3 nr̃a3: vt ꝛ nos dicẽ fortassis audeam⁹ q̃3uis multũ illi ĩpares qui dixit. Imitatores mei

estote sic ⁊ ego xp̄i. et iō no lo vt aliqs d̄ vob inueniat male viuēdi occasionē. ꝓuidem⁹. n. bōa: vt ait apl's nō solū corā deo sȝ ēt corā oib⁹ hoibus pp nos ꝯscia nr̄a sufficit nob̄ pp vos fama nr̄a ñ polui sȝ polleř dȝ i nob̄. Tenete qđ dixi atqȝ distiguite. Due sūt res ⁊ cō scia ⁊ fama. Cōscia tibi fama ꝓrio tuo. Qui fides cō scie sue negligit famā suaȝ crudel' ē. marie i loco isto positus. d̄ q̄ dicit apl's scri bēs ad discipulū suū. Circa oēs teip̄m bonoꝝ opeꝝ p̄be exēplū. Ut ḡ vos non diu teneā: p̄serti qꝛ ego sedēs loq̄r: vos stādo laboratis nostis oēs aut pene oēs sic nos viuere i ea domo q̄ dr̄ dom⁹ epi vt q̄ꝫ tū possum⁹ imitēur eos scōs d̄ qb⁹ loqř lib̄ actū aplo꞉ꝝ Nō dicebat alic d ꝓpriū. sȝ erāt illis oia cōia. qꝛ forte aliq vr̄m sūt ñ tā diligētes uite nr̄e scrutatores ut hāc nouerit quō volo uos nosse. dico qđ frequēter dixi: Ego q̄ deo ꝓpitio videtis ep̄m vr̄m. iuuenis veni ad istā ciuitatē ut multi uestrū nouerunt ⁊ q̄rebā ubi ꝯstruerē monasteriū ⁊ uiuerē cū frib⁹ meis. spē qp pe oēm seculi reliq̄rā. ⁊ qđ eē potui eē nolui: nec tñ q̄siui eē q᷑ sū. Elegi i domo dei abiect⁹ eē magis q̄ȝ hitare i tab̄naculis pcōꝝ. ab eis q̄ dilīgūt seculū segregaui me. sȝ eis q̄ p̄sūt ppl'is nō me coeq̄ui. nec i ꝯuiuio dñi mei supiorē locū elegi sȝ iferiorē ⁊ abiectū: ut placuit illi dicere mihi ascēde sursū. Usqȝ adeo timebaȝ ep̄atū. ut qm̄ cepat esse alicui⁹ iā momēti iter dei seruos fama mea. i q̄ loco sciebā ñ eē ep̄ȝ nō illo accederē cauebā hoc ⁊ arguebā q̄ȝtū poterā: ut i loco hūili saluarer ñ i alto p̄iclitarer. sed ut dixi dño fu⁹ cō tradicere non dr̄. Ueni ad istā ciuitatē pp uidendum amicū quē putabaȝ me lucrari posse deo ut nobiscū eēt i monasterio. Quasi securus pueni. qꝛ loc⁹ hēat ep̄m app̄hensus ⁊ p̄sbyter

factꝰ p hunc gradū gueni ad epatuz nō attuli aliqd: nec ueni ad hāc ecclesiā ni si cū his idumētis qbꝰ illo tpe uestiebar. Et qꝛ hic di sponebā eē i mōasterio cū fr̄ibꝰ cognito istituto ꝛ uo-lūtate mea btē memorie se nex. Ualeriꝰ dedit mihi oꝛ tū illū ubi ē nūc mōasteriuz Cepi bōi ppositi frēs colli gere cōpares meos: nihil hn̄tes sic nihil hēbā ꝛ imi tātes me: ut quō ego tenuē pauptatē meam uēdidi: ꝛ paupibꝰ erogaui sic fecer̄t ꝛ illi q mecū eē uoluissent ut de cōi uiuerimꝰ. Cōe āt nob erat magnū ꝛ uberri-muz p̄dium ipse ds gueni ad epatum: ꝛ uidi neēe hr̄e epm exhibere humanitatē assiduā qbuscunqꝫ uenienti bꝰ siue transeuntibꝰ. Qd si nō fecissez eps ihumanꝰ di cerer. si āt ꝯsuetudo ista in monasterio pmissa eēt ide cēs eēt. ꝛ iō uolui hr̄e i ista domo epi mecuz monaste riuz clericoꝝ. Ecce quō uiui mꝰ. Nulli ppriuz i societa te nr̄a hr̄e lꝫ ꝛ si qui habēt faciunt qꝛ nō licet bn̄ autē seutio de fratibus meis ꝛ semper bn̄ credens ab hac inquisitione dissimulaui: quia ꝛ ista querere: quasi male sentire mihi videbat̄. Noueraz enim ꝛ noui oēs qui mecum uiuerent nosce ppositūz nostruz: nosce le gē uite nostre. Uenit ēt ad nos p̄sbyter ianuarius qui videbat̄ sua honeste erro-gando quasi consumpsisse sed nō ꝯsumpsit. Remāsit ille quedā pars pecunie. i. argentuz: qd diceret esse fi lie sue: filia ipsius deo ꝓ-pitio i monasterio femina rum ꝛ bone ꝛ spei est. Gu-bernet illā dn̄s ut impleat que de ea iaz speramus in illius misericordia: nō eiꝰ meritis. Et quia infra an-nos erat ꝛ de sua pecunia nihil facere poterat: q̄zuis ei uideremus fulgorem ꝓ fessionis. tn̄ lubricuz time bamus etatis factuz est ut ipsum argētū quasi puelle seruaret̄: ut cuz ad legitti-mos ānos veniret faceret inde quod virginez christi

deceret qn̄ optie iā facere posset. Dū hec expectāt ce pit ille morti ꝓpinq̄re: qui diu tāq̄ꝫ ꝺ suo iurās quia ipsi⁹ erat nō filie: testm̄ fe- cit testm̄ inq̄ꝫ fecit p̄sbyter soci⁹ nr̄ nobiscū manēs. ꝺ eccl'ia viuēs cōeꝫ vitā ꝓfi- tēs: testm̄ fecit: heredes in stituit. O dolor illi⁹ societa tis o fruct⁹ nat⁹ nō ꝺ arbo re quā plātauit dn̄s. sed ec clesiā scripsit heredē. Nolo mūera ista: n̄ amo ama ritudis fructū. Ego illum ꝺo q̄rebā societatē ꝓfessus erat hāc teneret: hāc exhi- beret nihil hr̄et testm̄ n̄ fa- ceret hēat aliqd nō se nr̄m sociū q̄si dei pauperē finge ret. Magn⁹ inde mihi do- lorē frēs. Dico caritati vr̄e pp̄ hūc dolorē statui here ditatē ipsā i ecclesia nō su- scipe. filioꝝ ipsi⁹ sit ꝙ reli qt ipsi: ide faciāt qꝺ volue rim. Vr̄. n. mihi qꝛ si eā su scepo i isto fcō qꝺ mihi di splicꝫ. ⁊ q̄ doleo ei⁹ ꝑticeps ero. Hoc volui n̄ latere ca ritatē vr̄aꝫ. filia ipi⁹ i mo nasterio feiaꝝ ē fili⁹ ipsi⁹ in monasterio viꝝ ē ābos ex- heredauit illā cū laud istū cū elogio. i. cū vitupatiōe. Cōmēdaui āt ecclie ut n̄ ac cipiāt ipsas ꝑciūculas q̄ ꝑ tinēt ad exhr̄datos: nisi cū ad ltiaꝫ etatē ꝑuenerit. hoc eis reſuat eccl'ia. deide litē dimisit iter filios suos i q̄ laboro. Puella dic̄ meuꝫ ē nostis. qꝛ hoc dicebat sp̄ pr̄ meus. Puer dicit cre- dat pr̄i meo: qꝛ moriēs mē tiri nō potuit. Et ista ꝯten tio: q̄le malū est. sꝫ si pueri isti sui desūt litē hāc iter il los cito finimus audio il- los ut pr̄ ⁊ forte melius q̄ꝫ pr̄ ipsoꝝ. Videbo qd sit iu re sic̄ ꝺs voluerit cū paucis frīb⁹ fidelib⁹ honoratis ꝺo ꝓpitio de nūero vr̄o. i. de plebe ista. Audio iter illos cāꝫ ⁊ sic̄ dn̄s dōauerit finio. Tn̄ rogo vos: nemo me re p̄hēdat. qꝛ ei⁹ hr̄ditatē no lo ꝙ suspiciat eccl'ia. p̄rio qꝛ factū illi⁹ detestor: dein de qꝛ istitutū meum multi laudāt. qꝺ dictnr⁹ sū. sed ⁊ aliq repr̄hēdūt. Vtrisq; sa- tisfacere valde difficile est

audistis mō cū euāgelium legeret. Cecinim⁹ vobis ⁊ nō saltastis lamētauim⁹ ⁊ nō planxistis. Uenit ioannes neqꝫ māducans neqꝫ bibēs: ⁊ dicūt demonium hꝫ. Uenit fili⁹ hoīs māducans ⁊ bibēs: ⁊ dicūt. ecce hō vorax ⁊ potator vini publicanoꝝ ⁊ pcōꝝ amicus. qd ḡ facio iter illos q parant me rephendere ⁊ dētes i me ducere: si sucepo hereditates eoꝝ: q filios suos irati exheredāt. Iteꝝ qd sū factur⁹ eis qb⁹ cāto ⁊ nō volūt saltare: q dicūt ecce q̄re nemo dōat eccl'ie hypponēsi aliqd ecce q̄re nō eā faciūt q moriunt̄ heredē. qꝛ eps Augustinus ꝺ bonitate sua. laudando. n. mordēt labijs mulcēt denteni figunt: donat totum non suscipit. Plane suscipio: ꝓfiteoꝛ me suscipe oblatōes sanctas. Si qs aūt irascit̄ filio suo: ⁊ moriens exheredat eū si viueret nō eū placere: nō ei, ⁊ filiū suū recōciliare deberē. Quō ḡ cū filio suo volo vt hēat pacem cui⁹ appeto hereditatē. ſꝫ plane si faciat qꝺ sepe hortat⁹ sū vnū filiū hꝫ. putet xp̄m alteꝝ duos hꝫ xp̄ꝫ tertiū decē hꝫ xp̄m vndecimū faciat: ⁊ suscipio. Q̄r ḡ feci hoc i q̄busdā reb⁹: iaꝫ volūt bonitatē meā vel cōmēdationē fame me i aliꝺ vtere: vt i alio nō me rephendāt. qꝛ oblatōes deuotoꝝ hoīum nolo suscipere. Cōsiderēt q̄ꝛ multa susceperiꝫ qd op⁹ ē ea nūerare. Ecce vnā dico filij Iuniani hereditatē suscepi. Qua reqꝛ sine filijs defunctis ē bonifacij hereditatē suscipere nolui nō mia. ſꝫ timore. Nauiculam nolui eē ecclesiā xp̄i. Multi sūt qdē q ēt ꝺ nauib⁹ acqrūt. tn̄ vna tēptatio eēt si iret nauis et naufrageret. Hoīes ad tormēta daturi eramus vt de submersione nauis ꝓm cōsuetudīnē q̄rerent̄: ⁊ torquerent̄ a iudice q eēnt de fluctibus liberati. ſed nō eos darem⁹. Nullo pacto enī hoc facere deceret ecclīaꝫ. Onus ḡ fiscale psoluerit.

sed vñ psolueret. Enthecā nobis hr̃e nō lȝ. Non eni ē epi ſuare auꝝ ⁊ reuocare a se mēdicātis manū. Quoti die tā multi petūt tā multi gemūt: tā multi nos iopes īterpellāt vt plẽs tristes reli quiam⁹. q̄r q̄d possim⁹ da re oib⁹: nō hēm⁹. Nō ha-bem⁹ g̊ enthecā p nau fra giū g̊ hoc vitādo fecissẽ do nādo. Nēo me ibi laudet ſȝ nēo ēt vitupet. Plane qñ donaui filio q̄ irat⁹ pr̃ moriens abstulit: bñficii. Laudēt q̄ volūt peccāt qui laudare nolunt. Quid pl'a frēs mei. Quicūqȝ vult ex heredato filio hr̃ dē facere ecclesiā: q̄rat alteꝝ q̄ susci piat: ñ augustinū: imo dō ppitio nullū iueniat. Quā laudabile factū sci ⁊ vene-randi epi Aurelii carthagi nēsis. quō ipleuit eos oēs q̄ sciūt laudib⁹ dei. Quidā cū filios ñ hr̃et neqȝ speraret res suas oēs retēto sibi vsu fructu donauit eccl'ie nati sūt filii: sibi postea ⁊ redit eps nec ēt opinati illi q̄ do nauerat. In ptāte hēbat eps nō reddere: ſȝ iure fori nō iure poli. Sane ēt hoc nouerit caritas vr̃a dixisse me fr̃ib⁹ meis q̄ mecū ma nēt: vt q̄cūqȝ hȝ aliq̄d aut vēdat ⁊ eroget aut donet ⁊ cōe illud faciat. Ecclesiaȝ hȝ per quā nos d̄s pascit. Ego dedi dilatōeȝ vsqȝ ad epiphaniā pp eos q̄ vel cū fr̃ib⁹ suis ñ diuiserūt: ⁊ di miserūt q̄d hñt apud fr̃es suos: vel nundum d̄ re sua aliq̄d fecerūt. q̄r expecta-bat̃ etas ltia. Faciant inde q̄d volūt dū tñ sint paupes mecū sil' expectātes miam dei. Si āt nolūt q̄ forte no lūt certe ego sū q̄ statuerā sic nostis nulluȝ ordinare clericū: nisi q̄ mecū vellet manere: vt si vellet discede rea pposito recte illi toller̃ clericatuȝ. q̄r desereret scē societatis pmissū ceptūqȝ ɔsortiū: ecce i cōspectu dei ⁊ vr̃o muto ɔsiliū. Qui vo lūt hr̃e aliq̄d ppriū: qb⁹ ñ sufficit d̄s ⁊ eccl'ia sua ma-neāt vbi volūt ⁊ vbi pñt: ñ eis aufero clicatuȝ. Nolo hr̃e hipocritas. malū ē q̄s

nescit̃ malũ ẽ cadere a ꝓpo sito. sed pei⁹ ẽ simulare ꝓ- positũ. Ecce dico audite. Qui societatẽ cõis vite iã susceptã: q̃ laudat̃ i actib⁹ apl'oꝝ deserit a voto, suo ca dit. ⁊ pfessionez scã cadit. Obseruet iudicẽ ꝫ deũ nõ me. ego ei aufero cl'icatuz. Quãtũ sit piculũ añ ocl'os ei⁹ posui faciat qd vult. no ui eni ꝙ si aliquẽ hoc faciẽ tẽ degradiare voluero: nõ ei deerũt p̃roni: ñ ei deerũt suffragatores ⁊ hic ⁊ apud ep̃os q dicãt. Quid.n. ma lefecit. Nõ põt tecũ tolle- rare istã vitã. Extra ep̃atũ vult manere ⁊ d ꝓpo viuẽ id nõ dꝫ pdere cl'icatũ. ego scio q̃ztũ mali sit ꝓfiteri sã ctũ aliqd nec iplẽ. Vouete inqt ⁊ redite dño deo v̄ro. Et meli⁹ est nõ vouere: q̃z vouere: ⁊ nõ reddere. Vir go ⁊ si nũq̃z fuit i mõaste- rio ⁊ virgo sacrata ẽ nubẽ nõ lꝫ: q̃zuis eẽ i mõasterio nõ cõpellit̃. Si ãt cepit eẽ in monasterio: ⁊ deseruit: ⁊ tñ virgo ẽ: di midia ruit. Sic ⁊ cl'icus duas res ꝓfes sus ẽ: ⁊ scitatẽ ⁊ cl'icatum. Interi⁹ scitatẽ. nã cl'icatuz pp ppl'ꝫ suũ ds iposuit cer uicib⁹ ipsi⁹ cui magis on⁹ ẽ q̃z honor. sed qs sapiẽs ⁊ i telliget hec. Ergo ꝓfessus est scitatẽ ꝓfessus ẽ cõiter viuẽdi societatẽ: ⁊ ꝓfessus est q̃z bonũ ⁊ q̃z iocũdum hitare frẽs i vnũ. si ab hoc ꝓposito cecidit ⁊ extra ma nẽs cl'icus fuerit dimidi⁹ ⁊ ipse cecidit. Quid ad me: ñ eũ iudico. si foras ꝑuat san ctitatẽ: dimidius cecidit: nolo ꝙ habeat necessitatẽ simulandi. scio quõ homi nes amẽt clericatũ: nemi- ni eũ tollo nolenti mecum cõiter viuere: ſꝫ hꝫ deũ qui mecũ manere vult. si para tus ẽ pasci a deo p eccl'iaz ipsi⁹ nõ hr̃e dꝫ aliqd ꝓpriũ sed aut erogare pauperib⁹ aut in cõmune mittere me cum. Qui hoc non vult ha beat libertatem: ⁊ videat vtrum habere possit felici tatis eternitatem. sufficiãt hec interim caritati vestre Quod egero cum fratri- b⁹ meis: an ũciabo vobis

Spero eni bona oēs mihi libēter obediūt nec inuētu rus sū aliqs hic aliqd nisi aliq̄ necessitate religionis nō occasione cupiditatis: Quid g̊ egero post epiphaniā caritati vr̄e in dn̄i voluntate: ⁊ quō litē finiero inter duos frēs filios p̄sbyteri. Januarij: non vobis tacebo. Multa locut⁹ sū. date veniā loquēti senectuti: ⁊ timide ifirmitati. ego sicut videtis p̄ etatē iam senui: ⁊ p̄ ifirmitatē corpis olī senex fui. Tn̄ si deo plz qd dixi: mō ipse det vires nō vos dsero. Orate p̄ me vt q̄ztū iest aia i hoc corpe ⁊ q̄lescūqz vires suppetūt: in ṽbo dei suiā vob. amē

¶ De cōi vita clīcoꝝ ex suo ordinatōe seu dispositione

Sermo. lv.

Caritati vr̄e hodie de nob⁹ ipsis smo reddēd⁹ ē Qr eni vt ait apl's spectaculū fci sum⁹ mūdo ⁊ angelis ⁊ hoib⁹. q nos amāt q̄rūt qd laudēt i nobis: q āt nos oderūt detrahunt nobis. Nos āt i vtroqz medio cōstitui adiuuāte dn̄o do nr̄o ⁊ vitā ⁊ famam nr̄az sic custodire debem⁹: vt nō erubescāt d detractorib⁹ laudatores. Quō āt viuere velim⁹ quō deo p̄pitio iā vimus q̄zuis d scriptura scā multa noueritis tn̄ ad cōmemorādos vos ipsa d libro actuū aploꝝ vob lectō recitabit ut uideatis ubi d scripta sit forma q̄z desideram⁹ iplere. Dū g̊ recitat vos intētissimos eē uolo vt post ei⁹ recitatōez q̄ istitui loq̄r dn̄o donāte intētioni vr̄e. Et lazarus diacon⁹ legit. Cū orassent mot⁹ ē. locus i q̄ erant ꝯgregati ⁊ repleti sunt oēs spūsancto: ⁊ loq̄bātur ṽbū dei cū fiducia oi uolēti credere. Multitudinis āt credentiū erat aia vna ⁊ cor unū nec qsq̄z eoꝝ q̄ possidebat aliqd suū eē dicebat. sz erāt illis oia cōia. Et ṽtute magna red debant apl'i testimoniū resurrectōis iesu xp̄i dn̄i nr̄i ⁊ gr̄a magna erat i oib⁹ illis. neqz eni egēs qsq̄z erat int illos. Quot q̄t. n. posses

sores p̃dioꝝ uel domoruʒ
erãt uẽdẽtes afferebãt p̃cia
eoꝝ q̃ uẽdebãt ⁊ ponebant
añ pedes aplõꝝ. Diuide-
bant̃ ãt singulis put cuiqꝫ
opꝰerat. Cũqꝫ lazarꝰ dia-
conus recitasset: ⁊ ep̃o co-
dicẽ tradidisset. Augustinꝰ
ep̃s dixit. Etiã legere uolo
Plus eni me delectat hꝰ
Vbi eẽ lectorẽ qꝫ Vbi mei
disputatorẽ. Cuʒ orassent
motꝰest locꝰ i q̃ erãt ꝯgre-
gati ⁊ repleti sunt oẽs spũ
scõ ⁊ loq̃bãtur Vbũ dei cũ
fiducia oi uolenti credere.
Multitudinis ãt credẽtiũ
erat aia vna ⁊ cor unũ: nec
qsq̃ꝫ eoꝝ q̃ possidebat ali-
qd suũ eẽ dicebat ſʒ erãt ill'
oia cõia. Et Vtute magna
reddebãt apl̃i testimoniuʒ
resurrectionis iesu xp̃i dñi
nr̃i: ⁊ gr̃a magna erat i oi-
bꝰ illis. Neqꝫ eni egẽs qs-
q̃ꝫ erat iter illos. Q̃not q̃t
eni possessores p̃dioruʒ uel
domoꝝ erãt uẽdentes affe
rebãt p̃cia eoꝝ q̃ uẽdebãt:
⁊ ponebãt a ñ pedes aplõꝝ
Diuidebant̃ ãt singulis p
ut cuiqꝫ opꝰerat. cũqꝫ ep̃s
legisset: dixit. Audistis q̃
iã uelimꝰ orate ut possimꝰ
Contigit ãt q̃dã necitas vt
hec diligẽtiꝰ agerẽ. qm̃ sic
nostis iã p̃sbyter i nr̃a soci
etate cõstitutꝰ q̃li societati
p̃hibet testimonium lectio
quã mõ cũ recitaremꝰ au-
distis: moriẽs testm̃ fecit.
q̃ꝛ hũit vñ faceret. Erat q̃
diceret suũ: cũ i ea societa
te uiueret: ubi nemini lice-
bat suũ aliq̃d dicẽ. ſʒ eẽnt
illis oia cõia. si qs dilector
⁊ laudator nr̃ apud detra
ctorẽ nr̃m p̃dicaret istã so-
cietatẽ ⁊ diceret cũ ep̃o au
gustino sic uiuũt oẽs coha
bitatores eiꝰ quõ scriptũ ẽ
in actibꝰ aplõꝝ ꝯtinuo ille
d̃tractor caput mouẽs dẽ
tẽ ꝑmouẽs: diceret: ita Ve
sic ibi uiuit̃. quõ tu dicis.
Q̃are mẽtiris. Quare fal-
sa laude honoras idignos
nõne ibi mõ i eoꝝ societa-
te positꝰ p̃sbyter testm̃ fecit
⁊ quo hũit quõ uoluit dis-
ponit ⁊ reliquit. Certe oia
ibi sũt cõia certe nemo dic̃
aliq̃d suũ. sup his v̄bis q̃d
ageret laudator meꝰ. nõne

os eius q̄si plūbo opilaret
ille detractor. Nonne ille
laudasse peniteret. Nōne
reuerētia ꝑfusus. ⁊ illi⁹ ser
mone ꝯfusus: vel nobis vl
testatori illi malediceret.
Hec fuit necessitas: ut ad
istā diligētiam uenirem⁹.
Nūtio ꝙ uobis cōgaudea
tis. q² oēs frtares ⁊ clicos
meos q mecū hitāt p̄sbros
diaconos: subdia. ⁊ p̄riciū
nepotē mecū tales iueni q̄
les desideraui. seed sūt q d
sua qualecūq3 paupꝑtate:
qd statuerāt nūdū fecerūt.
Hi duo sūt ualēs diacon⁹
⁊ paupꝑ añ dict⁹ nepos me⁹
subdiacon⁹. Et mris vita
ipediebat: q̄ inde viuebat.
Expectabat i illo etiā ltie
etatis accessus: ut qd face
ret. Nōdū āt fecit. q² ipos
angulos h3 cū suo fr̄e cōes
⁊ subindiuiso possidet. si āt
diuisi fuerit: eos cupit ec-
clesie ꝯferre: ut inde alant
q sūt i ꝓposito scitatis quo
usq3 i hac vita degūt. scri-
ptū ē eni ⁊ hoc apls loq̄t.
q aut ē suis ⁊ maxime do-
mesticis non prouidet: fi-
dē denegat ⁊ est fideli dete
rior. hec āt mancipia sūt ⁊
filr cū fr̄e cōia: ⁊ nōdū di
uisa. Dispōit ea manumit
tere. s3 nō pōt añ q3 diuidā
tur. Quid. n. ad se ptinet:
adhuc ignorat. Ad ipm sa
ne. q² maior ē ptinet diui-
sio: ⁊ ad fratrē ei⁹ electio.
Et ipse frater ei⁹ do fuit ⁊
subdiacon⁹ ē sub scō fratre
meo. ⁊ coepo suo in eccl'ia
milleuitana. Hoc agitur.
hoc sine dilatōe pagēdū ē
ut illi seruuli diuidātur et
manumittātur: ⁊ sic det ec
clesie ut eoꝝ excipiat alim
tū. Nepos āt me⁹ ex q̄ cō-
uersus ē: ⁊ mecū eē cepit i-
pediebat ipe aliqd d angu
lis suis agere iuita vsufru-
ctuaria matre sua que hoc
āno defūcta ē. Int̄ ip3 ⁊ so
rorē ei⁹ st q̄dā cāe i xpi ad-
iutorio cito finiēde ut ⁊ ipe
faciat qd dei seruū decet:
⁊ qd ista ꝓfessio ⁊ ista exi-
git lectio. Diacon⁹ fausti-
nus sicut pene oēs nostis:
hic d militia seculi ad mo-
nasteriū ꝯuersus ē hic bap
tizat⁹ ide diacon⁹ ordinat⁹

sed q2 exiguū ē q̄ vr̄ possidere: sicut iurispiti loquūt̄ iure nō corpe reliq̄rat illō ꝛ ab ei⁹ frrib⁹ tenebat̄. nū q̄ȝ ide cogitauit ex q̄ ꝯuersus ē: nec ipse aliq̄d q̄siuit a frib⁹ suis nec ab illo ē aliq̄d q̄situ̅. Mō q2 ventū est ad hūc articulū tpis: cū cōsilio meo diuisit ipam rē ꝛ dimidia donauit frib⁹ suis dimidiā eccl'ie paupi in loco eodē ꝯstitute. Diacon⁹ seuer⁹ sub q̄ dei discipli na ꝛ flagello sit nostis. lumen tn̄ nō pdidit mentis. Unā domū hic emerat pp matrē ꝛ sororē suā quas d̄ sua pr̄ia huc desiderabat adducere. Emerat āt non sua pecunia quā nō hēbat sed ex collatōe religioꝝ viuoruȝ quoꝝ ēt mihi q̄renti noia indicauit. De ipsa nō possū dicere qd̄ fecerit aut quid dispōat nisi quia ipse totum in mea posuit uolūtate ut quicquid ipse vellē hoc inde fieret. sed habet quasdam causas cum matre sua quarum me iudicē posuit ut cum ille fuerint terminate fiat. de ipsa domo qd̄ ego voluero. Quid aūt velle potero deo regēte nisi q̄ iustitia iubet ꝛ pietas postulat. Habet etiaȝ in patria sua aliquos angulos quos disponit sic distribuere: ut etiam illic in ipso loco posite pauperi largiatur ecclesie. Diaconus hiponēsis homo pauper est quid alicui cōferat non habet tamen de laboribus suis anteq̄ȝ esset clericus emerat aliquos seruulos hodie illos in cōspectu nostro manumissurus est episcopalibus gestis. Diaconus eraclius ante vestros oculos versatur et opera eius lucēt corā oculis vestris. De opere eius ꝛ expensa pecunia memoriam sancti martyris habem⁹. De pecūia sua emit etiā possessionē ex consilio meo. nam ipsam pecuniā voluit p manus meas erogare sic̄ mihi placeret ego si pecunie auidus essem aut necessitates ipas meas quas pro pauperibus habeo in hac causa curareȝ:

pecuniā accipe. Quare di
cit aliqs possessione illa q̄
ab illo empta ⁊ ecclīe dōa
ta ē adhuc nihil p̄stat eccle
sie. Din⁹ hēat ad p̄ciū: ⁊ q̄
mutuat⁹ fuerat: hodie ei⁹
fructib⁹ reddit̄ hō sū senex
quātus mihi d̄ illa posses-
sione pōt fruct⁹ accedere.
Nūqd p̄mitto mihi tot an
nos eē uictuꝝ donec suuz
p̄ciū illa p̄soluat. Qd̄ ḡ vir
diu ptib⁹ reddit d̄ p̄rio ha
berē totū si accipere voluis
sem. nō feci illd̄ attēdi. Fa
teor eni uob̄ ⁊ ipsi suspecta
mihi adhuc ei⁹ etas fuit: ⁊
uerebar ne forte ut sūt ho-
mines mr̄i ei⁹ hoc displi-
ceret ⁊ diceret iductū a me
fuisse adolescētē ut bonaz
ei⁹ p̄rna ↄsumerē: ⁊ cū egē
tē relinquerē. Jd̄ uolui ei⁹
pecuniā in illa possessione
seruari: ut si aliqd qd̄ de⁹
auertat alr̄ quā uolumus
euenisset redderet̄ uilla. ne
culparet̄ ep̄i fama. Scio
eni quātū uob̄ sit neċia fa-
ma mea. naz mihi sufficit
ↄsciā mea. Emit ēt spaciū
ab ista postea ecclīa notū
vobis ⁊ sua pecūia edifica
uit domū. Et hoc nostis.
Añ paucos dies p̄usq̄ȝ ser
monē d̄ hac re haberez uo
biscū eā donauit ecclesie.
Expectauit eni ut eā p̄fice
ret ⁊ p̄fectā donaret. Fabri
cādi āt domum necessitas
illi nulla erat nisi q̄ cogi-
tauit matrē suā huc eē ven
turā. Si āt uenisset i re filij
sui hitaret. mō si uenerit: i
ope filii sui hitabit. Testi-
moniū ei p̄hibeo: paup̄ re
māsit. sed i caritatis posses
sione p̄mansit. Aliq̄ fuuli
ei⁹ r̄liq fuerāt iā qdē i mōa
sterio uiuētes q̄s tñ gestis
ecclesiasticis manumissu-
r⁹ ē hodie. Nemo ḡ dicat
diues ē nemo existimet no
mo male loq̄tur. nēo seip̄z
⁊ aīam suā suis dētib⁹ lani
et pecuniā nullā hȝ fuatā
uti nā quā dȝ restituat. Ce
teri. i. subdiaconi paup̄es
sūt deo p̄pitio: ⁊ m̄iaz dei
expectāt. Uñ ipsi faciāt nō
hñt ⁊ nullas hñtes facul-
tates finierūt mūdi cupidi
tates uiuūt nobiscū i socie
tate cōi: ⁊ nemo eos distin

guit ab eis q aliud attule-
rūt caritatis vnitas ꝓponē
da ē terrene cōmodo here
ditatis. Restant p̄sbyteri.
Sic.n.ad eos gradati ascē
dere volui. Cito dixeri pau
peres dī sūt. Nihil donū
societatis nr̄e attulerūt ni-
si ipsam q̄ nihil cariꝰ ē cari
tatē. Uerūtn̄ scio natos fu
isse rumores d diuitiis ipo
rū nō a me ad aliqd cōpel
lendi sed vobiscū meo ser-
mone: purgādi sūt. Uobis
dico q forte nescitis. nā ve
strū plurimi sciūt p̄sbyteꝝ
leporiū q̄zuis seculi natali
bus claꝝ ꝛ apd suos hone
stissimo loco natū tn̄ iā d
seruiētē cūctis q̄ hēbat reli
ctis inopē suscepi. nō qꝛ ni
hil hūit. sed qꝛ iā fecerat ꝙ
lectio ista ꝑsuadet. Hic nō
fecit sed nos scimꝰ vbi fecit
Unitas xp̄i ꝛ eccl'ie: vna ē
vbicūqꝫ. Fecit bonū opꝰ ꝛ
ꝑtinet ad nos vt sibi ꝯgau
deamꝰ. Hortꝰ ē vnꝰ vbi no
stis: vbi monasteriuꝫ suis
ꝯstituit. qꝛ ꝛ ipsi deo fuiūt
Ille hortꝰ ad ecclesiā nō ꝑ
tinet: nec ad ipꝫ. Et ad quē
dixerit aliqs. Ad illud qđ
ibi est monasterium. Sed
hoc veꝝ ē. ꝙ ad hoc ep̄s cu
rā ꝑ illis ita gerebat vt sū-
pticulos qbꝰ sustētaꝝ apud
se hr̄et: ꝛ eis ipse ꝛ videbaꝝ
ipenderet. ſꝫ ne pp hoc da
reꝝ locus hoībꝰ suspiciōes
suas rodētibꝰ: ꝛ vētrē non
iplētibus hoc placuit ꝛ mi
hi ꝛ ipsi: vt sic se illi transi-
gant q̄ si iste iā d seculo exi
erit. Nūqd eni cuꝫ obierit
ipse illis dispensaturus est
aliqd. Meliꝰ est vt videat
illos ibi bn̄ ꝯuersante ꝛ re
gēte deo in disciplina xp̄i
sic viuētes vt d illis tn̄mō
gaudeat nō eoꝝ necessitati
bꝰ occupeꝝ. Pecuniā non
hꝫ quā suam dicere possit.
Hēbat xenodochiuꝫ edifi-
candū qđ mō videtis edifi
catuꝫ. Ego illi iniunxi. ego
iussi. Obtēpauit mihi libē
tissime: ꝛ sicut videtis: opa
tus ē quō ēt meo iussu basi
licā ad octo martyres fa-
bricauit: de his q̄ ꝑ vos ds
donauit. Cepit eni d pecu
nia q̄ data erat eccl'ie ꝓpꝰ
xenodochiū: ꝛ cuꝫ cepisset

edificare vt sūt religiosi de siderātes opa sua i celo scri bi adinuerūt put qsqꝫ vo- luit ⁊ fabricauit. Opus añ oculos hēm⁹. Ois hō qd factū sit videt. De pecunia qꝛ nō hēbat. mihi credāt: vētē ꝯpescāt: nō frāgant. Emerat ꝺ ipsa pecunia xe nodochij: qꝫdā domū i ca raria: quā sibi existimabat pp lapides p futura. sed la pides ei⁹ dom⁹ fabrice ne- cessarij ñ fuerūt. qm̄ aliun de puisi sunt. Dom⁹ g̈ ipa se remāsit. pēsionē pstat. sꝫ eccl'ie nō p̄sbytero. Nemo āpli⁹ dicat. In domū p̄sby teri añ domū p̄sbyteri. Ec ce vbi ē dom⁹ p̄sbyteri. vbi est dom⁹ mea: ibi ē dom⁹ p̄sbyteri. Alibi non hꝫ do- mū: nisi vbicūqꝫ hꝫ deum Quid āpli⁹ q̄ritis. Nisi qꝛ me illud memini ēt pmisis se: vt ad uos pferrē qd egis sem iter duos fratrē. vꝫ. ⁊ sororē filios ianuarij p̄sby teri. qꝛ orta iter illos fue- rat ꝯtrouersia pecuniaria. sed tñ qꝛ sicut iter frēs sal- uādos ppitia caritate pmi serā audire vt iter illos qc qd eēt iudicādū finirē: pa- rauerā me iudicē. sed añ q̄ꝫ iudicarē: ipsi qꝺ iudicatu- rus erā finierūt. Nō iueni vñ iudicarē sed vñ letarer. Acqeuerunt oio ꝯcorditer volūtati me: ⁊ cōsilio meo vt pares eēnt i pecunia q̄ꝫ reliqt pr eoꝝ ecclia renun- ciāte post sermonē meū lo cuturi sunt hoies. sed ⁊ qꝺ libet hoies: loq̄tur q̄licūqꝫ aura flāte pducet inde ali- qd ad aures meas. Et si fu erit tale sit iteꝝ necesse vos purgare rñdebo detracto rib⁹ rñdebo maledicis. rñ debo icrudel' nō vob credē tib⁹ p̄sbyteris suis: rñdebo vt potero qd dn̄s dederit. Interi mō nō ē necesse. qꝛ nihil forte dicturi sūt. Qui nos amāt libe gaudebūt. q nos oderunt tacite dole būt. Tñ ñ linguas exercue rint: audiēt deo ppitio vo bis cū rñsionē meā ñ litem meā. Nō. n. hoiez noiatu- rus sum dicturus: ille hoc dixit iste sic detraxit cum fortasse etiaꝫ ad me falsa.

qz hoc põt fieri pferant. Uerũtñ qcũqz plata fuerit si oportere videbit: loqr i inde caritativr ãn oculos vr̃os uolo sit vita nr̃a. scio qz qrẽtes licentiã male faciẽdi: qrũt sibi exẽpla male viuẽtiũ: z mltos ifamãt vt socios iuenisse videant. Jõ qd nostrũ ẽ fecim plus gd faciam nõ hẽam. Ãn oculos vr̃os sum. nullus aliqd desideram nisi bõa opa vr̃a. z vos exortor fratres mei: si aliqd vultis clericis dare sciatis. qz nõ debetis qsi vitia eorũ fouere cõtra me. Oẽs offerte. qd vultis offere d volũtate vestra. Qd cõe erit distribuetur vnicuiqz sic cuiqz op erit: Gazofilatiũ attẽdite: z oẽs bñ hẽbim ualde me delectat si ipz fuerit p sepe nr̃m: ut nos sim iumenta de vos ager dei. nemo det byrrhũ vl' lineã tunicã seu aliqd nisi i cõe de cõi accipiã mihi ipi cũ scia cõe me hr̃e velle qcqd hẽo. nolo talia offerat scitas vr̃a qbus qsi ego solus decẽti vtar Offerat mihi Vbi gr̃a byrrhũ pciosũ forte decet epz: qzuis ñ deceat augustinuz .i. hoiem paupere de pauperibus natũ. Mõ dicturi sũt hoies. qz iueni pciosas vestes qs nõ potuissez habere vel in domo pr̃is mei vel i illa seculari pfessione mea. Mõ decet talẽ debeo hr̃e qlẽ possũ: si nõ hũerit fratri meo dare. Qualem põt hr̃e psbyter qlẽ põt hr̃e decẽter diacon z subdiaconus talẽ volo accipe. qz in cõe accipio. si qs meliorẽ dederit vẽdo qd z facere soleo: vt qñ non põt vestis eẽ cõis: pciũ vestis sit cõe. Uẽdo z errogo paupibus si hoc eũ deletat vt ege habeã talẽ det. vñ nõ erubescã. fateor. n. vob d pciosa veste erubesco. qz nõ decet hãc pfessionẽ hãc ad monitõz hec mẽbra hos cãos Etiã illd dico si fõte. i nr̃a societate egere ẽ aliqs vel post egritudinem z necesse sit eum ante horam prandij reficere nõ prehibeo religiosos uel religiosas mittere eis qd eis vr̃ vt mittãt.

Prandiū tn̄ ꝛ cenā: extra nemo hēbit. Ecce dico: audiuistis. Qui hīc voluerit ꝓpriū ꝛ de ꝓprio viuere: ꝛ ꝯtra ista p̄cepta nr̄a facere parꝝ ē vt dicā nō mecū manebit. sed cl'ic⁹ nō erit. Dixerā eni ꝛ scio me dixisse qꝫ si nolēt suscipe socialē vitā mecū n̄ illis tollerē cl'icatū seorsū manerēt: seorsū viuerent: quō noscēt deo viuerēt. Et tn̄ an̄ oculos posui qnantū mali sit a ꝓposito cadere. Malui eni hīc vel claudos q̄ꝫ plāgere mortuos. Qui eni hipocrita ē: mortuus ē. Quō g̊ qcūqꝫ voluisset extra manere ꝛ d̄ suo viuere nō tollerē ei clericatuꝫ: ita mō: qꝛ placuit illis deo propitio socialis hec vita qsqs cū hipocrisi vixerit qsqs inuētus fuerit habē s ꝓpriū nō illi ꝓmittor: vt inde faciat testm̄. sꝫ debeo eū de tabula cl'icoꝝ Interpellet ꝯtra me mille concilia nauiget ꝯtra me q̄ voluerit sit certe vbi potuerit adiuuabit me de⁹ vt vbi ego ep̄s sū illic cl'icus eē n̄ possit. Audistis audierunt sed spero i deū nostrū ꝛ misericordiā ei⁹ q sicut dispōnē meā istam illariter acceperunt sic eā pure fidel'rqꝫ seruabūt. Dixi aliqd suū n̄ hīc p̄sbyteros cohabitatores meos iter q̄s ē ꝛ p̄sbyt Barnabas. sed de illo audiui q̄daꝫ fuisse iactata an̄ oīa qꝛ emit villaꝫ a dilecto ꝛ honorabili filio meo eleusino Hoc falsū ē. Monasterio donauit ille nō vēdidit. Ego sum testis. Quid ampli⁹ q̄ritis ignoro. Ego sū testis donauit ille nō vēdidit. sed dū nō credit̄ donare potuisse: credit⁹ ē vendidisse Btūs hō q tā bonū op⁹ fecit. vt non crederet̄. Tn̄ vel mō credite: vt detractores audire libēter desinite Iā dixi ego sū testis Dictū ē de illo qꝛ āno p̄positure sue p industria debita fecerit: vt duꝫ volo ego reddi debita dare illi poscēti fundū victorianēseꝫ. tanq̄ꝫ dixisset mihi: vt reddā debita mea da mihi in decē ānos fundū victoria-

nēsem. Et hoc falsum est. Si fuit rumor: vñ nascere tur: fecit debita reddēda. A nobis reddita sūt parū. vñ potuerūt. Remāsit ali qd qđ nō dicebaꝛ ēt mona sterio illi qđ ꝑ ipm ďs insti tuit. Cū g̃ remāsisset: cepi- mus q̄rere. vñ debitū red- derem⁹. Ad ꝯditionē ipi⁹ fundi nullus accessit: nisi q̄draginta solidos offerēs pensionē. Sed videm⁹ fun dum ampli⁹ posse dare: vt clericis debitū reddereꝛ ⁊ cōmissi fidei ei⁹ ut de ipsa ꝯductōe lucra nō reqrent frēs. sed qcqd daret fūdus de ipsis fructib⁹ iputarēt: ad debitū. fide agiꝛ. Pa ratus ē p̃sbyter vt aliū ꝯsti tuā: q de fructibus frībus reddat. Ex numero vr̃o sit aliqs cui hec ꝯmittā ex nu mero ipoꝝ: q ad nos talia ptulerunt. Sūt eni i nobis hoies religiosi: q cū rumo rē falso rephensū eē volue rūt ⁊ tñ crediderūt factuꝫ. Ex ipsis g̃ aliqs veniat ad nos suscipiat possessioneꝫ oēs fructus pciis suis fide

liter vendat ⁊ reddi possit facilius qđ debeꝛ ⁊ hodie recedat inde cura p̃sbyteri Locus ēt ipse vbi monaste rium ꝯstitutū est a memo- rato filio meo honorabili Eleusino ipi p̃sbytero bar nabe donat⁹ est Añq̄ꝫ ordi nareꝛ p̃sbyter in ipso loco monasteriū. instituit. Sed tm̄ qꝛ noīe ipi⁹ donat⁹ erat loc⁹ mutauit instr̄a vt no mine monasterii videatur De fundo victorianēse ego rogo ego hortor ego peto: vt si quis religiosus ē fide agat ⁊ exhibeat eccl'ie istaꝫ operā vt cito debitū reddā Qđ si nemo de laicis fue- rit iuuētus ego p̄pono aliū iste illud nō accedet. Quid vultis ampli⁹. Nemo lace ret seruos ďi. qꝛ nō expedit lacerātib⁹ ꝑuis ďi qdē mer ces falsis ďtractōib⁹ crescit ꝫ crescit pēa ēt ďtrahētib⁹ Nō sine cā dictō ē gaude- te ⁊ exultate qñ detrahūt ď vobis dicentes falsa. quia merces vr̃a magna ē i ce- lis. Nolum⁹ cū detrimen to vr̃o magnā hīc mercedē

Dīnus ibi hēbam⁹ ⁊ tñ vobiscū ibi regnem⁹. Amen.

De tenēda obedientia ⁊ vitāda supbia. sermo. lvj.

Nihil sic deo plꝫ quēadmodū obediētia. Chani maledict⁹ fuit ⁊ p⁹ mlta secula manet qđ dr: semē chanam ⁊ ñ iuda. qa prī nō ē obsecut⁹. Ceterū sem ē obsecutus prīs bñdictionē hūit ī oia secła. hoc itaqꝫ dico nō ē filioꝝ iudicare de prīb⁹. Ideo uadit ad magistrū ut doceat didas calū suū. Ueisti ad me vt docerez te lrās. Si tibi scripsero ⁊ dixero tibi: scribe quō ⁊ ego scribo: utiqꝫ imitari debes quē elegisti magistrū: ab aliq̄ doct⁹ es ⁊ uadis ad pititionē magistrū. Hoc totum q̄re dico. Ut obedientiā exhibeam⁹ in prēs nr̄os. Qui prīb⁹ ñ obseqtur. deo nō obseqtur Dicit enim dñs. Qui vos spernit me spnit. Qui g̃ cōtēnit apl̄s: ꝯtēnit xp̄m. qui ꝯtenit patrē: ꝯtēnit xp̄m q in prīb⁹ est. Hoc dico. qa hic i uobis sūma ⁊ sola est virt⁹ obediētie. Si ieiunaueris dieb⁹ ⁊ noctib⁹ oīonē q̄ feceris: si in sacco ⁊ cinere fueris si aliud nihil feceris nisi quodcūqꝫ p̄ceptū est i lege: ⁊ tibi uisus fueris q̄si sapiēs ⁊ obediēs prī nō fueris: oēs virtutes ꝑdisti. Una obediētia plusq̄ꝫ om oēs v̄tutes alias ualet. Je iuniū uel ꝯtinētia si diligēter attēderis supbiā tibi facit. supbia āt ē inimica dō ⁊ nihil sic odio hꝫ dš sicut supbiā. Quicūqꝫ ñ obedit nō fac̄ đ scitate. sꝫ đ supbia Jō. n. nō obedit. q₂ meliorē se credit illo cui ñ obedit Simplr̄ dico vob̄ oia pc̄ā odio hꝫ dš mendaciū. piuriū: furtū: latrociniū: adulteriū: fornicationē: i qbus siqs dep̄hēsus fuerit: ñ p̄t oculos leuare. sic hēm⁹ eū execrabilē. Si qs supb⁹ est multo peius facit q̄ꝫ adulteꝝ: ⁊ tñ loqmur cū eo. qui fornicator ē. p̄t aliqd dicere. Uicit me caro mea superauit me adolescētia. nō dico q₂ sibi hoc facē liceat aut ꝙ se excusar̄ debeat si q

dem ⁊ hec odio hꝫ ds. sꝫ in ꝯparatōe mali dico. Quicūqꝫ aliqd peccatū: fecerit Verbi grā: si furtū fecerit se excusare pōt. Dicet. n. Jō furtū feci. qꝛ allegabā uel qꝛ fame moriebar uel quia egrotabā. Supbꝰ qd dicere pōt. Jō supbia maiꝰ malum est. qꝛ excusationē nō hꝫ cetera uitia eis nocēt: qca cōmittūt. Ceterꝫ supbia plus oibꝰ nocet. Hec ḡ dico ne cogitetis peccatū nō esse supbiā. Nā quid dicit apl's. Ne qs icidat in iudiciū diaboli. Uidemꝰ ergo frēs. qm̄ quicūqꝫ inflat̄ in iudicium diaboli incidit. Hoc est ḡ ꝺm q̄ dcm̄ ē. ds supbis resistit. hūilibꝰ aūt dat grām. Ut oia igit̄ pcā fugiamꝰ. maxie āt supbiā Dico uobis ꝺ supbo q̄ sp sibi sapiēs uidet̄. Si qs. n. de frīb' ꝯsiliū dederit ei: ⁊ dixerit. frater nō debes sic agere: nō eū dignat̄ audire: qꝛ se magis sapientē putat quā illū q dat ꝯsiliū ⁊ qd dicit i corde suo. Ego mihi sapientior ego nō habeo querere consiliū. Nec tu sapientiores me lꝫ non dicat. tamē ex eo q̄ contēnit ꝯsilium fratris i corde hoc loqt̄. Et ego hoc dico qui supbiā hꝫ: sine causa hꝫ alias uirtutes. immo eas non hꝫ. sed uidet̄ hr̄e. Qui. n. hoc hꝫ q̄ deo ꝯtrarium ē. Quō pōt hr̄e aliud q̄ deo amicuꝫ sit. Supbia in monasterio fit. Si ieiunanıꝰ erigimur: ⁊ si orationem facimus ꝑ peccatis i superbiā erigimur. Aliqs ieiunat pro peccatis suis. ⁊ pro peccatis suis penitētiam ages in superbiaꝫ extollit̄. Ideo ieiunas. ideo oras. ideo precepta facis: ut contra deum facias.

Monachus si superbus est multum ei melius erat si uxorem duxisset. Ego simpliciter dico: ⁊ libera fronte hoc dico. quia quicunqꝫ superbus est meliꝰ esset ei. ⁊ hoc ad comparationeꝫ mali dico ut omnia alia vitia haberet: ⁊ ex malis suis inclinaret̄ ad penitētiā: ⁊ nō oēs displiceret.

Si aũt post peccata ageret pn̄iam vtiqꝫ dei misericordiã ꝯseq mereret᷑. Qui aũt sup̄bus ē oium maloꝝ hꝫ p̄ncipiũ: ꝛ nō agit pn̄iam. q̄si iniustus sit. sup̄bus nō agit pn̄iam ꝓ malis: ꝛ gloriatur q̄si ꝓ bono. Propterea sup̄bia ꝯtraria ē dō qꝛ dō n̄ subijcit᷑. Hoc q̄re dixeri: ꝛ vosipsi itelligitis ꝛ alioꝝ ruine n̄ra dñt eē exempla ꝓpterea venim⁹ ad monasteriũ libertatē seculi p̄didim⁹: ut ꝑuitutẽ xp̄i accipiam⁹. Deiñ ista d̄ frib⁹ loq̄r q solēt sedere lõgi⁹ a monasterijs. Nō eis dꝫ nasci sup̄bia d̄ ex°. In cenobio uixisti: placuit tibi vt maneres i decio miliario: nō debes synaxi scōꝝ fratrũ ꝯtēnere. Nō te iō viliorē putes: si ad frēs ueneris i ciuitatē. si nec̄itatẽ h̄res ire ꝛ videre mlieres: uel ire in plateas recte nos ires. sed si ad synaxim scōꝝ n̄ vadis q̄re hoc facis. O uos q manetis i deserto cuilibet vr̄m dico: aut meliores frībus estis q sũt i cenobiis: aut peiores. sed meliores: ueni ut ex^m eis uite tribuas si āt dterior es vēi vt discas q̄ nō scis. sup̄bia nascit᷑ qñ aliqs dic̄ secretum sedere: frēsqꝫ nō dignare uidere ꝛ uisitare ꝛ in sup̄bia erigit᷑. Hoc ꝓpterea loq̄r pn̄te sācto frē q hoc oꝑe facit qd ego loquor ut hāc scitatẽ oꝑe facer̄ studeat. Deniqꝫ multi sci p̄res q ueri p̄res sꝫ q regũt aias scōꝝ qñ aliqnos uiderint iuniores ire ad deserta: ꝛ ad cenobiũ n̄ uenire ꝛ i sup̄bia eē uadũt ꝛ vi eis faciũt. ꝛ adducunt eos nō ut noceāt. sed ut tollat᷑ eis sup̄ia. Hoc ꝓpterea dico ut illi q manēt i secretis: ꝛ ueniũt ad cenobiũ: ꝛ frēs uisitāt ab his q sũt in cenobiis nō arguant᷑: q̄si ipatiētes. sed q̄si humiles. Nemo dicat d̄ uob. Ecce ille q i heremo sedet nō qꝛ patit᷑ uenire. Propterea venit ut te edificet nō destruat. ꝛ ut sup̄biam p̄dat. Uidete q̄lis vite sit uenit d̄ deserto: ꝛ tñ gloriā nō hꝫ eoꝝ q in deserto sũt. Deus

itaqꝫ oipotēs oia q̄ locuti sum⁹ orōnib⁹ scōꝝ nos q̄qꝫ iplere faciat. Nihil ē eniꝫ grāde dicere sed facere. ſꝫ qꝛ ego facere nō possuꝫ. iō loquor: vt q pōt facere faciat. Qui hꝫ aures audiendi audiat in xp̄o Jesu dn̄o nr̄o cui ē honor virt⁹ ꝛ potestas i secula secl'oꝝ amē.

Sermo sci Augustini epi i obitu valētini epi carthaginēsis. Sermo. lviij.

Liber sapie frēs carissimi multis modis ꝯmendat hois sapientiā. p̄. quia hoiem a piculo liberat secūdo. qꝛ ꝯseruat liberatuꝫ tertio qꝛ coronat ꝯseruatū Quō aūt liberat: exemplū pꝫ de Noe: quē cū aq̄ deleret terrā librauit i archa. Quō aūt ꝯseruat pꝫ de Jacob quō duxit eū dn̄s p vias rectas ꝛ ōndit illi dormienti regnuꝫ dei q euigilās ait. Uere hic est dom⁹ dei ꝛ porta celi. De gloria dei No q̄ coronat subdit Reddet ds mercedes scis suis labor suoꝝ ꝛ deducet eos i via mirabili. Isti eni sūt tres stat⁹ ecclē. status. vꝫ. pnie iustitie ꝛ glorie. In p̄ liberat i secundo ꝯseruat i tertio coronat dominus. In p̄ afficimur i secūdo reficimur i tertio pficimur. In p̄ ē labor ꝛ dolor in scdo sapor ꝛ decor nisi in tertio gloria ꝛ honor. Uerūtn̄ qꝛ de his statibus frequētius frībus nr̄is canonicis frequēs fuit lectio ꝛ exhortatio ꝛ i mēsa quotidiana disputatio fortasse i corde dicetis. Tediū ē tm̄ de hoc nobis audire qꝛ ēt obsequiuꝫ oꝫ vt nos decet reuerēdo valētino ep̄o exhibere. Sed nō pigeat vos frēs me supportare qꝛ si te diū vobis eēt ad frēs meos ꝯfugiā. q me audire tota mēte ꝛ toto affectu desiderāt. Nā verbū notū ꝛ antiquū nouū aliqn̄ fieri pōt. Cibus ēt diu mesticatus. cui⁹ digerit. Ut g̃ frēs distinctio triū statuū clarius elucescat: cognatos eis accomēdem⁹ i hūc modum. In statu pnie. cecuꝫ ducit dn̄s p vias duras. ꝛ pmit

tit illi regnuz dei pr̄is sui. In statu iustitie: iustū deducit dn̄s per vias rectas ⁊ ondit illi regnū dei. In statu glie: iustū ⁊ sanctū deducit dn̄s i via mirabili: ⁊ introducit eū i regnū dei. Ecce frēs quō reducit cec⁹ de inuio ad viā: d̄ exilio ad patriā: de mā̄sione ad mā̄sionē: de virtute ad virtutē: d̄ corpis carcere ad eternam gloriaz. Ecce quō reducit̄ cecus ne sit sine xp̄o: deducit̄ iustus vt sit xp̄s cū eo: educit̄ sanct⁹ vt ipse sit cuz xp̄o. O frēs mei: ecce quō eē sine xp̄o miseꝝ ē: xp̄m secū eē tutū ē eē cū xp̄o btūm est. Nō eni extimādū ē idē eē secū eē xp̄m: ⁊ eē cū xp̄o Apl's eni hēbat secuz xp̄m dū dicebat. Nō ego sū: sȝ grā d̄i mecū ē. Nōdū erat cū xp̄o dum dissolui cupiebat ⁊ eē cū xp̄o. Latro secū hēbat xp̄m cui ꝓmittebat xp̄s hodie eris mecū in paradiso. Reducit̄ itaqȝ cec⁹ p̱ vias duras. Sane durū est relinq̄ee ꝯsueta. durius aggredi i ꝯsuetā. sȝ durissi est decoq̄ i fornace ꝯtinua in q̄ necesse ē vt decoquat̄ taliter: vt velut carnes possit amputari: ⁊ velut virga ad oēm modum reuoluit. Iste sūt vie peccatorib⁹ dure sup oia dura amare sup oia amara odiose vt mors Que sunt iste vie frēs. nisi relinquere que mūdi sunt. O q̄ȝ duꝝ ē: o q̄ȝ mortale vr̄: o q̄ȝ amaꝝ reliquere q̄ mundi sūt. Sed quia dura quia amara q2 penosa. Io centuplū accipiēs ⁊ vitam eternā possidebis. Ea milites surgite iā. q2 diu dormistis. armate vos ꝯtritione cordis ꝯfessione oris afflictione carnis. q2 ecce veniet saluator: ⁊ n̄ tardabit ecce iam in ianua ē ecce iā te vocat ecce te venire cōpellit. Sed dices o miser i ꝯtritōe ē dolor: in ꝯfessiōe rubor i afflictōe labor qd ergo faciā Ea o miles xp̄i ciuis celoꝝ iā denunciaris ab illo qui sup te est ipse q laborem ⁊ dolorē ꝯsiderat verūtn̄ quāto duriora tanto vltiora tibi erūt. Verū-

tamen certe valenter dum potes. qm̄ reposita est tibi coronā iustitie q̄z reddet tibi i dn̄s i illa die iust⁹ iudex. ·Post q̄z aūt cecus fact⁹ ē vidēs ipius iustus. tūc deduxit dn̄s p vias rectas cātare poterim⁹ frēs. Sunt eni frēs: vt scolares nr̄i vacui nō recedāt tres spēs rectitudinis. Aliud est. n. regi: aliud dirigi: aliud corrigi. Nā pphEta dicebat. Dn̄s regit me ⁊ nihil mihi deerit. Et iteꝝ. Dirige i cōspectu tuo viā meā. Et iterū. In quo corrigit adolescētior viā suā. Et iteꝝ mane inqt isaias erigit mihi aurē. Res eni frēs inaiata ppe dr̄ regi vt nauis. Res sensata p̄ter rōnē dirigitur vt equus ⁊ mulus qb⁹ non est itellect⁹. Res rōnalis corrigit̄. s. corde regitur vt hō. Justus ἀo erigit̄ vt sapiat q̄ sursū sūt ⁊ q̄rat. Sic eni volebat hieremias dū dicebat. State i vi js vr̄is ⁊ ꝯsiderate q̄ sit vita eterna Daniel ad maiestatis visionē ꝓstrat⁹: audiuit ab angelo. Sta super pedes tuos. Quod tamen si nō credis pphete crede poete scolaris peruerse cui deus os sublime dedit celum q̄z videre iussit a quo dum quereret tyrannus ⁊ diceret. q̄re te de ꝯfecit. Rn̄dit. Ut ꝯtēpler celum ⁊ celoꝝ numina factus est eni homo in terra: non ad terram. sz ad celum ⁊ factus est d̄ terra non ꝓpter terram. sz ꝓpter celum. Quis fideliuz plus dixisset fratres aut ꝓbabiliori argumento. Ne scio non quid etiaz animal mutum ⁊ brutum nouit argumētum egritudinis sue Nunquid leo infirmans animal quod simia dicit̄. querit qua deuorata mox cōualescit. Nunquid etiaz simia egrotans querit sanguinez canis: vrsus formicas: leopardus capreas vitis serpentes ferculum homo vero atritus in phisica hec omnia ignorare videt̄. Unūquodq;. n. felicitate affectat. sed si hō affectate: opere tn̄ affectare nō videt̄

¶ In obitu valētini ēpi carthagiñēsis. Sermo. lvij.

Quere ergo. o homo celū. ad qđ fact⁹ es. Noli q̄rere philosophiaȝ. qm̄ ad philosophiā̄ fact⁹ non es: nec expedit tibi scire q̄ sūt sup terrā. sed tm̄ q̄ sursū st̄. Sta igit̄ sup pedes tuos. Sta i viis tuis naturalib⁹ ad q̄s fact⁹ es ⁊ dirige eas si necesse ē i dādo ⁊ dimittēdo. Date ⁊ dabit̄ uobis Et tūc dn̄s tibi dicet. Amice ascēde supi⁹ intra i gaudiū dn̄i tui sȝ dicet qs quō ⁊ q̄lit̄ egredicet̄ spūs d corpore. Nūqd Salomō hoc ig̃rare vȝ dū dixit penit⁹ ig̃rare viā aq̄le i celo. Quō ḡ deū videt quō āgelū: quō seipm. quō spūm aliū bonū vel malū. Sup hoc hodie ille magnificus phūs admirat̄. nā i libris de aia lib⁹ gnqȝ sensus corpis cōmunes eē nob ad vsū cum brutis posuit non ad oblectam̄tū. Nō i oib⁹ delectatur pecus Vo tm̄ i duob⁹ delectat̄. s. i gustu ⁊ tactu. In aliis Vo mouet̄ q̄nqȝ ⁊ excitat. sed nō delectatur verū ergo ē q̄ spūs egressus a corpe duos q̄s hȝ cōes cū bestiis penitus amittit. Nō eni gustu vel tactu vtitur vel oblectat̄. sed alios tres ad vsū retinet ⁊ oblectamētū. Mirabile vr̄ ei: .s. q̄ spūs sine corpe sensibus corpis vtatur. Qđ tm̄ phūs si forte plane nō itellexit. verȝ ē tm̄ ⁊ oio verȝ q̄ irrefragabile. qꝛ spūs liber videt deū: delectat̄ i deū: ne sp sibi dicat̄. O aia vbi ē ds tu⁹. Audit ēt angelos cantātes ⁊ iubilātes videbūt ēt ⁊ audiēt: estote sup gnqȝ ciuitates. i. btitudies ⁊ sic vnicuiqȝ s̄m opa sua. Et si dicet̄ a nobis dn̄e qd facis: qn̄ hec oia meruim⁹ a te largiri. Porro rn̄det ille magn⁹ pr̄famílias velut alexāder militi petenti mun⁹ cui ciuitateȝ dedisse fert̄. Si tu tm̄ nō es dign⁹ tāta recipisse ego tm̄ sū dignus ⁊ potēs tāta donare Angeli frēs mirabūtur nō modicū de opib⁹ dei in cōiūctōe aie ⁊ carnis hoie in ꝯiunctōe hois ⁊ Vbi i xp̄o in cōiunctiōe hois ⁊ dei in

celo. nā dicturus est dn̄s. Pater volo vt sint vnum nobiscū sicut ego ꝛ tu vnū sum⁹. De pͥma admiranť vbi vi vnū iūgiť de secūda plus. vbi vnū duob⁹ iūgetur sed de tertia. plurimū vbi vnū trib⁹ i trinitate iūgeť. Hec āt gn̄alr exposita spūaliter tn̄ ad cōmemorationē hui⁹ sci epi Ualētini trahi possūt q dum eēt cathecūinus ānoꝝ. xix. ad baptismū ꝑuenit: ꝛ sic reduť eū dn̄s p vias rectas postmodū deduxit eū epm per vias duras pnie. postmodū eduxit eū ꝑ viā admirationis ꝛ glorie. sic ergo post eū curam⁹ frēs: vt ꝯprehēdamus brauiū eterne vocationis i die illa cū venerit. Jesus fili⁹ dei q cum pr̄e ꝛ spū scō viuit ꝛ regnat i secula secula seculoꝝ. Amen.

Incipit admonitio sci augustini epi ꝑ quā ondiť q̄ʒ bonū sit lectionē diuinā legere ꝛ q̄ʒtū mali sit ab illa vľ ei⁹ iqsitōe ꝺsistē. S. lviij.

Propitio xp̄o frēs carissimi lectionē diuinam audio ꝛ sitienti corde uobis spūale gaudiū de vestra fidelissima obedientia faciat. sed si vultis. ut uob scripture scē dulcescāt ꝛ hʒ qꝛ oʒ diuina uob pcā proficiāt subtrahite uos aliqb⁹ horis ab occupatōib⁹ mūdi i oib⁹ ēt i domib⁹ vr̄is diuina eloqa relegētes ad integrū vos dei misericordie ꝯseruetis: ut i uobis illud feliciter ipleať qꝺ ꝺ beato viro scriptū ē qꝛ i lege dn̄i. meditabiť. die hac nocte. Et illud. Beati q scrutantur testimonia eius in toto corde exqrunt eū. Jn toto corde meo abscondi eloqa tua: ut nō peccē tibi. sicut eni ut ipsi audistis ille q in corde suo abscōdit eloquia dei ñ peccat ita ꝛ ille q nō abscondit peccare ñ cessat si eni negociatorib⁹ nō sufficit tm̄ ꝺ una merce lucra ꝯquirere pl'es merces cōparāt ex qbus substantias suas augent ꝛ agricole diuersa genera seminū conatur serere. vñ sufficiēter sibi ꝛ suis cibū valeāt ꝑpara

re quāto magis i spūalib⁹ lucris non dz vobis suffi cere q in ecclesia lectiōes diuinas audiatis. sed i do mibus ⁊ in cōuiuijs vr̄is ⁊ qn dies breues sunt etiam aliqbus horis in noctibus lectionē diuine debetis in sistere: vt in horreo cordis vr̄is spūale positis triticū comparare: ⁊ in thesauris aiaꝝ vr̄aꝝ scripturaꝝ mar garitas recundere. ut cum in die iudicij ante tribunal eterni iudicis uenerimus: sicut dicit apostolus vestiti ⁊ nō nudi inueniamur. Et cum scripturas repelli spū fragilitas humana ꝯtēne ret dignatus est ꝑ seipsum descendre ⁊ nos de tyrāni de ⁊ de supbia diaboli libe rare ⁊ ad verā humilitatē exēplo nos sue māsuetudi nis ꝓuocare: ⁊ ptāte etiam antiq serpentis ꝑ passiōis iniuriā liberare ad inferna descēdere ⁊ antiquos scōs qui originali peccato ono xij tenebātur eripe in altuz ascendere, spūm sanctū qui nos cōtra oēs insidias dia boli cōfortaret d celis mit tere etiā aplos suos vt re gnum dei ꝑ vniuersuz mū dū euangelizaret: dirigere ⁊ lz nos nō solū supbos. sz etiā ipios: nō solū orgina libus. sed etiaz actualibus peccatis obnoxios iuenis set. totū tn̄ nemine suppli cante dimisit: ⁊ nō soluz si cut merebamur multis ca thenis uel ꝯpedibus opp̄s sos ad exercēda laboriosa opera nō traxit. sz magnū ꝑ ieffabile ut cū illo regne mus clemēter ac misericor diter inuitauit. cuz hec ita sint frēs carissimi: quid d se cogitant serui qui ita pre sumunt dn̄i sua p̄cepta cō tēnere: ut nec ipsas iuitato rias litteras: qb⁹ ad regni beatitudinē eos inuitat di gnent̄ relegere. Quō si ali quis nostrū ad ꝓcuratorē suū litteras dirigeret ⁊ ille nō solū nō ipleret. qd̄ p̄ci pitur. sz etiaz ipsa iussoria religere dedignaret̄: nō in dulgentiā: sed penā. nō li bertatē accipe sed carcerē mereret̄ sustinere: ita ille q

diuinas scripturas d p̄mia eterna trāsmissas dissimulat legere: timere d3 ne forte p̄mia eterna nō accipiat sed etiā penā p̄petuā ñ euadat. Nā in tm̄ piculosū est nobis diuina p̄cepta nō legere ut ꝓpheta lugubriter clamet. Jō captiu⁹ duct⁹ ē ppl's me⁹. q2 nō hūit sciaz Qui aūt ignorat ignorabitur sine dubio q deū p diuinā lectionez i hoc seculo dissimulat ingrere: ⁊ de⁹ illū i eterna btitudine dedignabit agscere. Et timor nobis d3 esse ne clausis ianuis cū stultis virginibus foris exclusis mereamur audire. Nescio uos nō noui uos discedite a me opa rij iniqtatū qd ē nescio uos nō noui uos. Quō eos nescit: quos i ignē mittit. Jō vtrūq3. q2 sicut iā dcm̄ est q eū i hoc seculo legēdo noluit itelligere i die iudicii illos ds dedignabit agscē. Et illud in Salomone qd scriptū ē ñ negligēter. s3 cū gr̄a dei sollicitudine ac timore debem⁹ audire. Qui obturat ingt aurem suā ne audiat legē orō ei⁹ erit execrabilis. Deb3 p̄us ip̄e audire deū q vult exaudiri a deo. Nā q̄ frōte vult vt ds eū exaudiat quē i tm̄ despicit: ut ei⁹ p̄cepta legē dissimulet. Et illd q̄le est frēs mei q nō nulli xp̄iani ⁊ qd pei⁹ ē aliq̄tiēs ēt cl'ici: qñ iter acturi sūt: panē ⁊ vinuz ⁊ oleū ⁊ diuersas sibi ipensas ordināt p̄parari. Et cū tāta vnusq̄sq3 i treno itinē p̄parat vñ uiuat caro sua: q̄re libellū legere ñ curat. vñ hic i eternū reficiat aīa sua. Cū g̃ duos qsq3 hoies hēbat unū iteriorē ad imaginē dei factū ⁊ aliū exteriorē d limo terre formatuz cur tātā solicitudinē ꝓ corpore: qd i sepulchro v̄mib⁹ duorādū ē hr̄e uidemur interiorē v̄o hoiez qui ad imaginē dei factus est tanq̄3 uile mancipium sine pabulo uerbi dei: fame ⁊ siti cruciare permittimus. In tm̄ eni prauus deū negligi: ut in se imaginez ipsius despiciat ⁊ ꝯtemnat. Hoc

ergo frēs carissime sapienter ꝛ vtiliter cogitātes q̄ztū possum⁹ ociosis fabulis ꝛ detractōib⁹ ac securitatibus cūctis finē studeam⁹ īponere ꝛ totis uirib⁹ ꝺ impedimētis mūdi istis⁹ fugiēdo aliq̄s horas q̄rere: in quibus ꝓ salute aīe nr̄e orōni uel lectōi possim⁹ insistere ut in nob̄ iplcat̄ qꝺ scriptū est. Qui docti fuerit fulgebunt sicut stelle i ppetuas eternitates. Qꝺ ipse p̄stare dignet̄ q cuȝ p̄re ꝛ spū scō viuit ꝛ regnat de⁹ i secula seculoꝝ. Amen.

De vanitate hui⁹ seculi. sermo.lix.

In hac vita positi fratres ita agite: ut cum hinc migraueritis: ꝛ caro nr̄a cepit deuorari i sepulchro: aīa ornata bōis opibus cū scīs oīb⁹ letet̄ in celis. Retrahat uos a malis opib⁹ uel pcīs interit⁹ eoꝝ q̄s p̄misistis. Attēdite calamitates: ꝯsiderate diuitū sepulchra uel eoꝝ qui ante pauca tp̄a uobiscū erāt qd sunt uel qd fuerunt uel qd eis diuitie uel cupiditas seculi profuerint. Ecce nihil ex eis nisi soli cieres remāserunt: q si mō loq possent hec u obis dicerēt. Ut qd infelices tm̄ ꝓ seculi uanitate discurritis. Ut qd uos criminib⁹ ꝛ uitiis repletis Cōsiderate oīa ur̄a: ꝛ ul' sic uobis horreat cupiditas ꝛ mūera ur̄a. Qꝺ uos estis ꝛ nos fuim⁹: ꝛ qꝺ sum⁹ uos eritis. Itaq̄ȝ oīa frēs carissimi sollicite ꝯsiderate: pēsate: ꝛ hoc ꝯsiderantes expauescite: diē mortis ante oculos sp ponite: ad emendationē q̄ztū potestis festinate. nolite negligē q̄ꝛ nos plus ꝺs peccātes sustineat qꝛ q̄zto diuti⁹ expectat ut emēdetis: tāto graui⁹ iudicabit si neglexeritis. si forte putatis. qa finis mūdi tardi⁹ ueniat uel suū ꝯsideret finē. Ecce dū libēter ac iocundissime morat̄ hō in mūdo: multaq̄ȝ i lōga tp̄a dispōit agēda repēte rapit i morte ꝛ ex iprouiso aufertur a corpe. sed ille ē btūs q sp illā hūit an̄ oculos: ꝛ

festinauit in illa hora mor tis parat⁹ inueniri. Quod vultis scire carissimi q̄z cū mag⁹ metu magnisq̄z dolo rib⁹ aīa sepat̃ a corpe dili gēter aduertite. Venūt. n. angeli assumere eā: vt pdu cāt illā añ tribunal iudicis metuēdi: ⁊ tūc illa memo rans sua mala ⁊ puersa q̄ die noctuq̄z gessit: ɔtremi scit ⁊ q̄rit ea fugere: indu ciasq̄z petere dicēs. Date mihi vel vni⁹ hore spaciū. Tūc q̄si loq̄ntia sil' opa ei⁹ dicent. Tu nos egisti: opa tua sum⁹ nō te deserem⁹. s3 tecū sp erim⁹ tecūq̄z pge m⁹ ad iudiciū. hoc q̄dē pec catoris aīa agit: q̄ cū hor rendo timore separat̃ a cor pore: ⁊ pgit plena pcīs ⁊ in genti ɔfusione. Iusti vō aīa cū sepat̃ a corpe: nō timet nec expauescit. sed magis cū magno gaudio egredit̃ ⁊ cū exultatōe pgit ad deū deducētib⁹ eā scīs angelis Illā horā frēs mō timete: vt nō tūc timeatis. Illā p cauete nūc: vt tūc securi eē possitis. Memētote iugit

q̄ i medio laqueoꝝ diabo li ambulatis: ⁊ iō sp paratī estote vt qñ dñi pceptū fue rit missuz liberi ab oī labe pcī: ad regem trāsire pos sitis. Nō arbitremini uos in hoc mūdo: diu māsuros qꝛ nimiꝝ puenit vt post do minicū missū preceptū nec vn⁹ hore monictū ɔcedat̃ i hac vita ɔsistere. Caute igr̃ nec i exitu vr̃o tristitiā faci atis angelis ⁊ gaudiū inimicis. Scitote ꝟo q̄ cau sa aīa a corpe euellit̃ statiz aut i paradiso p meritis bo nis collocat̃ aut certe pro peccatis i iferni tartara p cipitat̃. Eligite mō q̄ vul tis ⁊ hoc iā i vita disponite aut ppetual'r gaudere cuz sanctis aut sine fine crucia ri cū impos. Itaq̄z fratres saltē pene vos terreāt si p mia nō inuitāt ⁊ pñs secu lū si despicere non valetis saltē cū iustitia. possidete. Qui i adolescētia erauit sal tē in senectute recipiscat: ⁊ mala q̄ peccādo cōmisit pe nitendo iā expurget. Ecce paulatim deficit mūdus ⁊

ɔcta q̃ videnť velocitẽ tãq̃ʒ vespťina vmbra trãscurrũt Ecce q̄ oli pnũciabať pre senti iã tpe pspicue iã cerni tur. Subtrahũtur vt ipse videtis vt oia bõa ꝛ crescũt quottidie mala. Nolite g̊ frẽs iã mũdũ diligere quẽ tãta cernitis cũ velocitate trãsire. Nolite i ei⁹ amore anchoram cordis iã figere quẽ sic ad finẽ ɔspicitis de clinare pserti cum apl's cla met q̄ amicitia hui⁹ mũdi inimica sit deo. Si eni ipse mũdus nos diligeret dili gendus vtiqʒ nõ eẽ: quãto magis nũc dũ ipe nos odi re pbať. q̃s tantis malis i seqtur a nobis oio spernẽ dus atqʒ fugied⁹ est. Vitã ergo eťnã ex oib⁹ p̃cordiis vr̃is amate q̃ʒ nũq̃ʒ i secu la finiatis. Illic festinate vbi sp viuatis. ꝛ vbi iã mo ri nunq̃ʒ timeatis. si eni sic amatis istã vitã miserã flui dãqʒ vbi cuʒ tãto labore vi uitis: ꝛ vbi vix currẽdo sa tagẽdo: fundãdo suspiran do necessariis corpis satis factis q̃ʒto magis amãda felix btitudo ẽ ubi ẽt iplebi tur illud dñs in euangelio dicit erũt hoies siles ange lis: ꝛ illud fulgebũt iusti si cut sol i regno patris mei. Qualis putatis tc̃ erit splẽ dor aiarum: qñ solis hẽbit claritatẽ lux porcoꝝ Ibi iã nõ erit vlla tristitia. nullus ibi labor: nullus dolor nul lus timor. nulla mors. sed ppetua sp sanitas pseuerat nulla ibi ɔsurgit malitia: nulla carnis misetia. nulla egritudo: nulla oio necessi tas: nõ erit fames. nõ sitis nõ frig⁹: nõ estus nõ lassi tudo ieiuni: nec vulla tẽta tio inimici: nõ peccãdi vo lũtas: nec deliquẽdi possi bilitas. ſʒ totũ letitia totuʒ exultatio possidebit homi nesqʒ sociati ãgelis sine vl la carnis infirmitate vna bunt. Erit ibi iocũditas in finita btitudo sempiterna quã q semel adipisciť sp tʒ Nihil hoc loco magnificẽ tius nihil gloriosus. nihil clari⁹ nihil pulchri⁹ nihil veri⁹ nihil illa bonitate sin cerius. nihil illa abũdãtia

copiosiu⁹. Ibi iā nō formidabit fortissim⁹ hostis: q cupit iugiter aias iugulare nec facias oino turbulēta tortoris nō incutiet timorē barbaroꝝ imanitas nec vlla vlteri⁹ timebit aduersitas. Nemo i illo loco glorioso indiget vestimēto nō est illic frigus nō est nec nulla aeris ineq̄litas: nullus ibi esurit: nullus tristatur: nullus ē ibi pegrinus. sed oēs q illuc uenire meruerit securi i ꝑpetua uiuēt: nec ultra aduersabit ꝑ spiritui. sed inenarrabilia cū angelis sempiterna a xp̄o p̄mia tribuent que oculus nō vidit sicut dicit apl's nec auris audiuit nec in cor hois ascēdit: q̄ p̄parauit de⁹ diligētibus se. Ecce qualem btitudinē pditurus erit. q mō se: dū lz emēdare nolu erit. Iccirco nos fr̄es dn̄o auxiliāte dedignemur vltra seruire peccato quibus tāta btitudo p̄parat i celo Dū g° tp̄s ē festinem⁹ ꝑpitiū hr̄e dn̄m. Despiciam⁹ q̄ terrena sūt: ut adipiscamur celestia. Cogitem⁹ pegrinos nos eē i hoc seculo vt libi⁹ festinem⁹ ad celos. Velociter eni trāseūt: ⁊ cito tāq̄ȝ vmbra peunt cūcta q̄ hic videt. Perpēdam⁹ carissimi fr̄es: q̄les erim⁹ i die iudicii: dei ⁊ angeloꝝ eius ꝯspectui p̄sentādi. qn̄ opa nr̄a erūt an̄ oculos nostros nob ponēda. Qualis erit tūc ꝯfusio: cui ꝯtigerit ꝑ pcis suis i conspectu dei oiumq̄ȝ hoium ⁊ angeloꝝ erubescere: q hic nec vnuȝ q̄dē hoieȝ se peccantē vult nūc ispicē. Qui pauor erit eū iratū videre: quē placatū n̄ ualet uniuersitas ꝯpēdere. illū g° diē timeam⁹ sp quē mō p̄uidere nullat en⁹ possum⁹ illum dieȝ iugiter pauesceam⁹: ⁊ si factus nostros reuocemus. Consideremus qui terrior i die illo erit cum dn̄s de celo adiudicādum uenerit q metus erit deuȝ iratuȝ videre ad cuius aduentum vniuersa elementa ꝯtiūtur: ⁊ celum cuȝ terra ꝯtremescet. Virtutesq̄ȝ celoꝝ cōmouebūtur

Tunc mixx penitētib⁹ angelox turpis oēs gētes q̄cūq̃ sub celo fuerit ⁊ hoīs hōtā viri q̄ȝ femine in eo sexu vnusq̄sq̄ȝ ꝯnat⁹ fuerit i mūdo bōi ⁊ mali sci ⁊ peccatores. vel qcūq̄ȝ ab initio nati ⁊ mortui fuerit siue a bestiis deuorati. siue ab igne cōsūpti. siue ēt ab aqs obsorti. oēs sil' in momēto tēporis i ictu oculi resurgēt i ipsis sine dubio corꝑibus. atq̄ȝ in ipsa carne: quā hic habuerūt. s. in vix ꝑfectū in mēsurā etatis plenitudinis xp̄i i q̄ ⁊ ipse dn̄s resurrexit a mortuis. Et oēs añ iudiciū xp̄i veniēt: pariter q̄ȝ electi ⁊ reprobi oculis suis videbūt filiū hoīs venientē i nubib⁹: sicut ⁊ ipse dn̄s i euāgelio dicit. Tūc videbūt filiū hoīs veniētē in nubib⁹ celi cum virtute magna ⁊ ꝑtāte cōstipatum agmnib⁹ āgelox. Et ꝯgregabūtur añ euȝ oēs tribus terre ⁊ seꝑabit eos abinuicē sicut pastor segregat oues ab hedis. ⁊ statuet quidem iustos a dextris impios aūt a sinistris. tūc dicet ad eos qui a dextris erūt. Venite bn̄dicti p̄ris mei· possidere paratū uobis regnū a ꝯstitutine mūdi. Esuriui eni et dedistis mihi māducare: sitiui ⁊ dedistis mihi potū ⁊ cetera q̄ audistis i euāgelio. Tūc oib⁹ aspiciētibus ostendet liuiores figurasq̄ȝ clauorū in ipso sine dubio corpore qd̄ ꝑ nr̄is peccatis vulneratū ē. Et ita pcōres ꝯpellās dicet. Ego te hō d̄ terre limo māib⁹ meis formaui ⁊ i paradisū meuȝ q̄ȝ non merebaris collocaui. Sȝ tu meaq̄ȝ iussa ꝯtēnēs deceptorē seq maluisti. vn̄ ⁊ iusta pena dānat⁹ i ifernis suppliciis deputat⁹ eras. ¶Postea miserat⁹ tui carnē assūpsi i terris iter pcōres hītaui ꝯtumelias ⁊ v̄bera ꝑ te sustinui vt te eriperēȝ colaphos ⁊ sputa suscepi: ⁊ vt tibi dulcedīe paradisi redderē acetū cū felle bibi ¶Propt̄ te veꝑb⁹ coronatus cruciafixus lancea vulnerat⁹ sū ⁊ mortus i sepulchro posit⁹ sū. Ad inferna

descēdi vt paradisum reducerem. Tartara adiuvi vt i celo regnares Agnosce impietas hūana q̄ p te ptuli Ecce liuores q̄s p te suscepi. Ecce clauoꝝ foramina qb⁹ affixus i cruce pepēdi. Suscepi dolores tuos vt te sanarē suscepi penā vt tibi gloriā darē suscepi mortez vt tu viueres sine fine ꝯditus iacui i sepulchro vt tu regnares i celo. Hec oia p vobis sustinui. ⁊ ampliora hoꝝ qd vob debui facere ⁊ nō feci. Dicite mihi nūc ⁊ oñdite qd passi estis pp me dñatorē vestrū vel qd bōi egistis p vob. Ego cū essē inuisibilis: ipassibilis pp vos dignat⁹ sū sponte pati Propť uos icarnat⁹ sū cū essez diues pp uos egenus fact⁹ suz. ſ; vos hūilitatez meā ⁊ p̄cepta mea sp renuentes seductorē magis. q̄; me secuti estis. Ecce mō ñ pōt iustitia mea aliud iudicare nisi q̄ merenť opera vr̄a. Ergo q̄ ipsi elegistis tenete. Contēpsistis lucem possidete tenebras q̄s amastis. Ite i pditionē. Secuti estis diabolu; ite cū illo in ignē eternu;. Quis putas tūc erit. meroꝛ q luct⁹ q̄ tristitia q̄ angustia cū hec fuerit aduersus impios plata snia. Tūc erit malis dura sepatio a dulcedine ꝯsoꝛtu scōꝝ. Et tunc ipii traditi in ptāte demonu; ibūt i ipsis coꝛpib⁹ suis cum diabolo i suppliciū eternū: ⁊ pmanebūt sine fine i luctu ⁊ gēitu Procul qppe exulati a beata paradisi p̄ria cruciabūtur in gehemā ppetuā nunq̄; lucē visuri nūq̄; refrigeriū adepturi ſ; p milia mi^lia ānoꝝ i iferno cruciādi nec ide i secula liberādi vbi nec q toꝛq̄t aliq̄ñ fugiať nec q toꝛq̄tur aliq̄ñ moꝛieť. Sic eni ibi ignis ꝯsumit vt sp reserueť si toꝛmēta aguntť vt sp renouētur. Juxta q̄litatē vo culpe penā vnusq̄sq; sustiebit gehēne ⁊ filiis culpe rei suis filiib⁹ iunguntur cruciādi. Nō ibi erit aliud nisi flet⁹ ⁊ planct⁹ atq; stridoꝛes dentium nec ibi erit aliud ꝯsolamtū nisi flāme

⁊ terrores penaꝝ. Ardebūt qꝫ miseri i igne eterno sp̄ i secula seculoꝝ. amē. Justi aūt ibūt i vitā eternā i ipsa sine dubio quā hic hūerūt ⁊ sociabūtur angelis scis i glīa sempiterna. Nūq̄z iā corruptionē ꝫ visuri. sed sp̄ leti ac dulcedine xp̄i iugit̄ faciat fulgebūt: sicut sol in gloria ⁊ caritate quā ꝑpa- rauit ds diligentib⁹ se. Et erit tūc q̄zto qs āpli⁹ alio⁹ hic obediēs deo fuit: tāto ampliorē illic mercedē ac- cipiet. Quātoqꝫ hic āpli⁹ qs deū amauit: tanto ꝑpi tiuꝫ eū videbit. Bñdicam⁹ dñm deū frēs: q ad letitiā spūalē ꝯgrrgauit nos sim⁹ hūilitate cordis sp̄ vt gau diū nr̄m penes ip̄m sit. nō igit̄ ꝓspitate aliq̄ hui⁹ secu li inflemur. sed nouerim⁹ fe licitatē ñ eē: nisi cū ista trā sierit: nō gaudiū vestꝝ i spe futura totū desideriū vita et̄na sit. Oia suspiria a no- stra xp̄o hanelent. Jlle vn⁹ pulcherrim⁹ q se dos dile rit vt pulchros facere desi deretur ad illū vnuꝫ curat̄ illi ingemiscant̄ ⁊ dicāt sp̄ magnificet̄ dñs q volunt pacē serui eius. Amen.

¶ De sancta monica m̄r̄e sci Augustini. sermo. lx.

Monica mr̄ sci augusti ni cuius historia tra- hit̄ ex s̄nia sci augustini ex nono ꝯfessionū: ⁊ de dua- b⁹ epistolis q̄s augusti scri psit sue sorori ꝑpetue virgi ni. Hortor te inq̄t Augusti n⁹ dilecta sp̄osa xp̄i: vt do studeas in oīb⁹ placere: sic̄ ⁊ carā matrē nouistis ꝑfe- cisse. Nam dū esset puella ad ecclesiā fugiebat diu in angulo ꝑmanēs: ⁊ virgina les oꝛones ad xp̄m fuude- bat. Dū āt domū tarde re diret ab auia sua v̄bera- batur: eo q̄ extra domuꝫ sine pediseq̄ recessisset ⁊ to tū ip̄a puella patient̄ porta bat. Jn tota āt pueritia sua nūq̄z cū puellis ludētib⁹ se miscuit. sed frequēter in nocte adhuc i pueritia d le cto surgebat: ⁊ genib⁹ fle- ris oꝛones q̄s a m̄r̄e noie facūdia dedicerat dño of- ferebat. Ab infantia āt cuꝫ

ea creuit miseratio ꝛ nāli affectōe paupes diligebat sepe panē de mensa in sinu collocabat ꝛ de pr̄na domo fugiēs paupib⁹ tribuebat hospites ꝛ ifirmos visitabat vicinas litigantes rephēdebat pedes ifirmorum sepe lauabat: ꝛ eis ut puella poterat seruiebat. cū āt parētes ei⁹ more secularium vestib⁹ delicatis eam ornare uoluissent ipsa ꝯtristata respuebat. Et cuȝ eēt annoꝝ tredeci eaȝ nobili patricio carthaginensi tradiderunt. Quāto āt timore ꝛ honestate. q̃ꝫta ēt sūma pulchritudine dn̄s eā dotauerit quāta ēt pudicitia eā dn̄s magnificauerit certe i breui dici nullatenus posset. Mr̄imoniuȝ tn̄ optime ꝯseruauit filios in oi timore dn̄i sufficiēter erudiuit thoꝝ imaculatū custodiuit: ꝛ maritū ferocissimuȝ cū magno labore in fine lucrata ē. Cū āt vixisset cū uiro suo fere annis. xii. respexit dn̄s hūilitatē ācille sue. ꝛ exaudiuit lachrimas ei⁹. nā ispirauit dn̄s maritū vt deiceps vxorē pudicā ꝛ castā suaret. O mira res q̄ cuȝ eēt ferocissim⁹ q̃ꝫto affectu carnali ab ea diuisus ē: tāto magis mr̄imōio spūali ꝛ p dilectōꝫ ꝯiunct⁹ ē. Cum. n. vir ei⁹ eēt ānoꝝ lxxij. obiit i pace. Quāuis āt salutarib⁹ mōitis ꝛ ieiuniis: q̃ꝫtisq̄ꝫ lachrimis ꝛ orōnib⁹ illā viduā sanctā castā sobriā ꝛ piā dn̄s dotauit. mixꝫ ē. Oīa tn̄ p⁹ mortē viri ꝯtēpsit: oē reg\~m mūdi ꝛ oēȝ ornatū ei⁹ respuit pp deū i tm̄ ut n̄ solū mr̄ pauperuȝ vocaret̄. sꝫ ancilla. Et quāduȝ uir ei⁹ viuebat ptātē ꝓprij corpis nō hēbat iō elemosinas nō ita largit̄ tribuebat. sed postea ita vixit ut nō soluȝ elemosinā largiter tribueret. sꝫ ēt cicatrices paupeꝝ liniret. Propter qd ei. dās cētuplū reddidit: duȝ crucē ei⁹ i corde ei⁹ ifixit ꝛ passionē. Duȝ āt quadam die ꝯuenta ꝛ visitata a te dn̄e. bn̄ficia tua que tu in carne humano generi clemēs exhibuisti.

ancilla tua ꝯsideraret tātā grām tātāq3 lachrymaru3 copiā torculari tue crucis expssam i passiōe tua adin uenit ꝙ vestigia ei⁹ p eccle siā: lachryme desup paui- mētu3 defluētes oñdebāt. Et q̄3to plus ab effluētia lachrymaꝝ hortabaꝰ desi stere: tanto plus fluui⁹ la- chrimaꝝ oriebaꝰ. Tāta āt grā ancilla xp̄i ieiunando alios p̄cellebat: qd dieb⁹ qb⁹ ad cenā vocabaꝰ tāq̄3 ad amarā medicinā3 acce- debat. Erat āt ei timor ca- stus i corde: tāq̄3 fascia pe ctoralis: q̄ cogitatōes con strigeret i ore tāq̄3 frena3: q̄ linguā repmeret i ope tā q̄3 stimul⁹: ne pigritia tor peret: icūctis tāq̄3 regula: ne modu3 excedēt. Timor antē iste tāq̄3 scopa purga bat cor vidue ab oi duplici tate: os a falsitate opa ab oi vanitate. Nūq̄3 vbum seclarē ab ore ei⁹ recordor me audiuisse. sed in oibus vbis suis sp xp̄m p̄ noia- bat. Tm̄ timor dñi mēte3 ei⁹ occupauerat: ꝙ nō solū ab oi spē mali sibi cauebat s3 spū pietatis ad oē bonū pna erat. satagebat mira biliꝰ opa pietatis proposse cordialr iplē. sup oia infir- mis fuire: sepulturā mor- tuis p̄bere orphāos custo- dire vt filios viduas ⁊ ma ritatas ꝯsolari q̄ pp mlta de arcanis celestib⁹ dño re uelāte pcepit. Uñ tāta ebri etate spū sci sepe rapiebaꝰ ꝙ i eā fere p totum diē qe- scēs dum eēt rex i acubitu sui cordis: neq3 vox: neq3 sensus i ea audiebaꝰ. neq3 mirū. q2 illa pax q̄ exupat oē3 sensū. sepeliebat vidue sensus corpales i tm̄: vt vir mr̄one nr̄e ⁊ ēt vicie eā pū gētes excitare valerēt. In die āt bti Cipani. du3 hec xp̄i ancilla merereꝰ accipe sacr̄a. dū eēt i domo: fere a terra p cubitū eleuata fu it clamādo. q̄ qetissima eē ꝯsueuerat. dicēs. Uolem⁹ ad celu3. volem⁹ ad celum fideles. Quā cu3 p⁹ iterro garem⁹ qd sibi acciderat ñ rñdebat. s3 tāto gaudio re- plebaꝰ: ꝙ oēs ad festu3 p-

ducebat cantãtes cū pba. cor meū ⁊ caro mea exultauerūt i deū viuū. Dū ēt in die pentecostes eēt refecta refectōe illi⁹ panis q de celo descēdit post sumptiōez sacr̄i tāta societate repleta fuit: q p diē ⁊ noctē absq; corpali cibo pseuerauit. cū apud hostia tiberina infirmaret: ⁊ sacr̄m nob fidelr peteret nec dolore stomaci vexata valeret retinē. visibilit̄ ifantul⁹ nocte meddia ad lectu; dei famule venit cāq; i pectore āplectēs aia illa scā ad celuz volauit. g̃ die. ix. egritudinis sue. lvj. āno etatis. xxxiij. āno etatis nice aia illa pia ⁊ religiosa carne soluta ē die. 4. maii. flebā ⁊ effundebā tibi dñe pces p illa famula tua vt ñ itrares cū ea i iudiciū. gratulabar tñ testimonio eius q appellabat me piū ⁊ cōmemorabat grādē deuotōtōis affectu ɔmemorās nūq̃ᵃ se audise ex ore meo vbū dur aut ɔtumeliosū smonē. illa famula tua dñe cōtinue satagebat virū suū lucrari tibi: quē amabilem ⁊ reuerētē faciebas sibi. Expectabat eni ipsa miaz tuā sup eū. vt te credēs castigaret. Erat eni; iracūdus. s; illa famula tua nō tm̄ fcō. sed nec vbo viro tribulato rñdebat. sed qeto rōnez sci redebat: quē tibi dñe in extrema vita corpali lucrata est. erat. n. serua suo; dñe ⁊ oēs q eā videbant laudabāt te dñe: sciētes ⁊ crdētes psentiā tuā eē i corde eius. fuerat eni vni⁹ viri vxor ⁊ filios totiēs parturiebat. q̃tiēs a te dñe deuiare cernebat. iminēte aūt die q̄ ex hac vita erat exitura nob ig rantib⁹ dñe. ipsa ⁊ ego soli stabam⁹ incūbētes ad quādā fenestrā: ⁊ terrena obliuiscētes: loq̄bamur soli val de dulcit: q̃lis eēt scō; vitā quā nec ocul⁹ vidit nec auris audiuit. ⁊ inhabitam⁹ ore cordis parit̄ i supna fluēta fōtis vite vilescabat q mūd⁹ iste iter vba. cu; delectationib⁹ suis. Tunc ait illa. filii vnū eēt pp qd i hac vita aliquātulū mora

ri cupiebã: vt te catholicũ xpianũ viderẽ pus q̃ȝ morerer ⁊ ecce cumulat⁹ mihi d̃s p̃stitit vt te ↄtẽpta ẽt felicitate terrena: videã dei seruũ. Quid iã amõ hic faciã nescio. Quid sibi i tẽ rñderi nõ satis recolo. sȝ post dies. 5. decubuit febrib⁹: subtracta a p̃ntib⁹ currim⁹ ⁊ p̃ modicũ redita ẽ sensui ⁊ ituẽs nos ait. Ponẽtis hic matrẽ vestrã: ego flebã sed fletũ finiebã. frr ãt me⁹ let⁹ ẽ. q̄ nõ pgere ↄmori. sȝ i p̃ria cũ viro sepeliri decebat. Quo audito vel tu turbato reuerberãs cũ oculis q̄ talia dixisset ait. ponite hic corp⁹ meum: nihil cura ei⁹ vos ↄturbet. rogo tñ vos: ut ad altar̃ dñi me mineritis mei: vbi fueritis d̃s ãt illõ resuscitabit vbi cũqȝ sepultũ fuerit in nouissimo die.

Calistus de cõuersione sci Augustini epi. sermo. lix.

Magnus ille doctor ⁊ egregi⁹ Augustin⁹ q̄ ve fuit norma ⁊ speculũ i nã. dũ eẽt ãnoȝ. xxx. mr̃n is oronib⁹ ⁊ ãbrosij p̃dicatiõ ib⁹ mediãtib⁹. ⁊ fama ãtonii audita ab oi heresi purgat⁹ ẽ ⁊ apõ liguriã italie aduenĩẽtib⁹ dieb⁹ pascalib⁹ baptizat⁹ ẽ. tũc exultat liguriẽsis eccl'ia pia ei⁹ mr̃ gaudet. ambrosi⁹ deuȝ laudat: augustin⁹ iã ↄfitet̃ ⁊ fideles oẽs sibi tãq̃ȝ ciui fidelissimo de babilonica seruitute redẽpto vna voce oẽs applaudũt. Protin⁹ in fide catholica ↄfirmat⁹ spẽ oẽm quã hẽbat i seculo dereliq̄t. ⁊ romanoȝ ⁊ liguriẽsiũ scolas: ⁊ cũ Enodio ⁊ Alipio sociis viro p̃clarissimo solitario simpliciano se cõmiserunt: ibiqȝ cuȝ p̃dcõ famosissimo viro ap̃l'icã vitã tenẽ ceperũt: ⁊ sil' cũ multis erãt hitãtes i placito scõ. In dieb⁹ ãt ill' dũ fama augustini crebresceret apõ oẽs: ↄgregatis frib⁹ ait. Dũ i hac valle miserie sum⁹ ↄstituti: vtȝ bõi siue mali sim⁹ d̃ nob p̃sumẽ dũ nõ ẽ ẽt q̄buscũqȝ v̄tutibus cog̃scam⁹ dei gr̃a nos eẽ ornatos. Nã si q̄s nostȝ

bñ opatr btūs tñ dicēd9 nec pdicād9 ē cū filēs sim9 nauib9 oīb9 bōis oneratis de qb9 tñ icertū ē vtr ad portū salutis pueniāt. nunqd iudas i aplatu optie icepit et pessime finiuit. Nūqd ēt paul9 male icepit et tñ vas electōis digne vocat9 ē. nolite obsecro laudare me. sz orate ut ualeāusqz ad mortē pseuerare. Qm̄ finē nostrū ds attēdit. hec Calist9 de augustino. Sigibtus in epistola ad Macedoniū d beato Augustino.

TEmpore theodosij senioris Augustin9 vir acutissim9 nobilib9 carthaginēsib9 ort9 natalib9 venit romā ibiqz scolas libaliuz artiū ānis fere. 6. gloriose rexit. Deniqz mediolanuz venit: et dū eēt ānoz. 30. filiusqz ei9 ānoz. 8. aduenientib9 dieb9 pascalib9 meritis mris et pdicatiōe ābrosij: mr ei9 regnauit augustinū cuz filio do dato et multis alijs fere. xlij. Qui baptizat9 augustin9 mox ad viz simplicianū pexit cui9 nomen celeberrimū apd fideles erāt q ēt hēbat māseoluz semotū et agētib9 sepatuz. Cū q Augustin9 fere p ānuz cū dimidiū pmāsisse vidi et oculata fide pbaui et qm̄ erāt i libertate q̄si viuētes. lz pbatissimi uiri eēnt atqz pfecti tandē ex pcepto tāti pris simpliciani. Augustin9 p9 inter eos istituit ut uitā aplicā oēs parit tenerēt: et nihil iter eos ppuz dicerēt. Cōpleto Vo āno mre augustini istigante ad ppriā reuertit et morit mr augustini apd hostia tiberina: fili9 āt apd carthaginē sez āno etatis sue: xxix. Cū āt eēt Augustin9 cū amicis in africa meditabat i lege dñi die ac nocte: scribēs libros et docebat indoctos. Hoc āt ualeri9 iponēsi audiēs pgaudio lachrimabatur et stati cū ad se accersiri fecit et ortuz secretuz et rēotū a ciuitate augustino donauit. Ibiqz p9us pr augustin9 cū ceteris amicis et frib9 i despecto habitu: et cū incredibili hūilitate ānis tri

Dñs Augu. instituit ⁊ ordinauit hec ille. f. lxiiij.

bus mãsit. Deide cũ inge tudinẽ ueniẽtiũ fere ñ pos set duob⁹ fere miliarib⁹ a pdcõ loco secessit ⁊ ad mõtẽ quẽdã altissimum abiit: ad quẽ p uiã ualde aridã ⁊ penosam adiri põt. Ibiqꝫ augustin⁹ hitatões ex lapidib⁹ ꝯctis ꝯstrui fecit: ⁊ sic hoies fugiẽs hitabat. Ibi qꝫ ꝯposuit libros ꝺ medicina aie ⁊ ꝺ uita monastica: de inocẽtia Joãnis baptiste ⁊ elye. Mlti qdẽ ex frib⁹ ifra saxa ⁊ fixuras montiũ receptacl'a sibi fecerãt ⁊ ibi ppe patrẽ augustinũ p iactũ baliste in oi scitate hitabãt. Erãt ãt fr̃. cxxii. q sub obediẽtia augustini ꝯcorditer uiuebãt oia reputãtes ee cõia. Uinũ nemo nouerat: nisi qñ ifirmitas cogẽt: aut ualeri⁹ eps̃ scũs ad eos uisitãdo uenisset. cũ ãt appropinqret festũ pãtecostis scũs eps̃. Ualeri⁹ misit p augustino ⁊ iuitũ p̃sbyteꝝ ordinauit. factus p̃sbyt̃ monasteriũ clicoꝝ istituit i domo epi ⁊ ifra annũ ibidẽ uiuẽ cepit s̃m regulã aplicã: ut hacten⁹ fecerat. Hoc ãt Ualeri⁹ eps̃ fecit q: ipse grec⁹ erat. ⁊ in doct⁹ maxie i rñdẽdo hereticis i eoꝝ erroib⁹. Jõ augustino epo ptãtẽ plenã ꝺdit p̃dicãdi qtiẽs neciũ fuisset. Nã mlti iã hr̃tici surrexerant ꝯtra q̃s dñs Augustinus instituit ⁊ ordinauit hec ille.

Anno dñi. ccccxxxvi. sixtus sedit ãnis. vii. ⁊ dieb⁹. 30. eo tpe valla rex gothoꝝ uãdalos fodio in sectãs ẽt i africa eos pseq disposuit. sꝫ mõte p̃uẽt⁹ obiit eiqꝫ i reg'" theodoric⁹ successit Uãdali africe nauib⁹ irruẽtes puintiã uniuersaꝫ deuastãt rapis cede icedis nu li serui pcẽtes etati uel o r'ni. sub hoc turbine tribulatõis btissim⁹ augustin⁹ amarissimã ⁊ lugubrẽ p̃cetis dieb⁹ sue senectutis iã pene extremã duxit uitã uidẽs tãtam seuitiã ubiqꝫ crassari uidẽs. alios hostili nece extictos alios effugatos eccl'ias sacerdotib⁹ viduatas ciuitates cũ acolis

dissipatas. Accreuit deiqz eã merorisl ei⁹ qp suipsi⁹ tpe iponẽsẽ vrbẽ cui põtifex p̃erat barbari obsederẽt. Sz ecce tertio obsidiõis mẽse febrib⁹ icubuit sibiqz septẽ pniales psalmos scribi ius sit ipos q̊qz q̃terniones iacẽs i lecto circa parietẽ po sitos dieb⁹ ifirmatis sue ituebat̃ ac legebat ⁊ vberri me ac iugit̃ flebat ⁊ ne a q̊ q̃z ipediret̃ ei⁹ itẽtio añ fer me .x. dies migratiõis sue petit ad se nullũ igredi nisi his tm̃ hora qbus medici ad ispiciẽdũ igrediebat̃ vl' ei⁹ refectio offerebat̃. obsi dionis deniqz mẽse. xii. co ram positis frĩb⁹ migtauit ad dñm ãno etatis sue. lxxvi. epat⁹ do sui. xl. hispanie lumen p̃ fulgidũ. ꝓpu gnaculũ Ṽitatis error̃ ex cidiũ fidei. tutam̃tũ oẽs ec clesie doctores tã ingenio q̃z scia vicit insupabilr flo rẽs tã exẽplis Ṽtutũ q̃z af fluẽtia doctrinar̃. Et eniz tãta scripsit vt nõ soluz ab aliq̃ toto vite sue tpe scribi sz nec qdẽ possint lectiõe p

curi. obiit ãt ãno dñi. cccc xlvi. premissa habentur ex cornica bede.

Anno leonis. 4. Liut p̃rãdus longobardor̃ rex audiẽs qp saraceni d̃populata sardinia illa etiã loca fedassent vbi ossa bti. Augustini obuastatõz bar baror̃ oli ab ipõe trãslata ⁊ recõdita fuerant legatos suos illuc direxit: q̃ dato mag̊ auro p̃ciosas illas re liq̃s secũ d̃tulerũt. ⁊ ad vrbẽ ianuẽsez regressi sũt vbi p̃fa t⁹ rex occurrẽs cũ gaudio corp⁹ almificũ deuote ado rauit ⁊ reuerenter excepit. Sane rex ⁊ suiinde p̃gressi cũ p̃ciosissimo illo thesau ro ueniũt ad q̃zdã uillã int̃ donẽsi epatu sitã: ⁊ cuz ibi corp⁹ scissimũ tollẽ voluis sent ita stetit immobile: ut nulla vis hũana posset illd̃ mouẽ. Qd̃ vidẽs rex vouit qp si btũs ꝯfessor ex loco il lo se tolli pmittẽt ⁊ traduci papiã: uillã cũ oĩb⁹ apẽ ditiis suis ꝯcederũt sibi ser uiẽtib⁹ sibi ꝑpetuo possidẽ daz voto fcõ atqz firmato

corpꝰ scissimū inestimabili facilitate sustolit̃ ⁊ ticinuȝ vsqȝ trāsuectum. clero. ac parit̃ pplo ꝯcurrēte hono rifice ac gaudent̃ suscipit̃ ⁊ in basilica bti petri i q̄ p̄fa tꝰ rex ꝯstruēs celū aureuȝ dignissime collocat̃. fcā ē āt ista trāslatio Anno dñi. ccccccc.xxi. annis ab eiusdē ꝯfessoris trāsitu iā dcursis. cclxxv. Qd āt i p̄dcā ecclesia corpis eiꝰ preciosus thesaurus sit recōditꝰ stupēdo ⁊ euidendi miraculo elucescit. Siqdē i supra dicta eccl'ia i q̄ iacet puteꝰ est q̄ aliqd ānis i die festi eius supabūdās totā septā peflurit in signū. qꝛ sic aqua illa sordes diluit sic sordes hereticorum ab ecclesia effluens eius doctrina abstersit. Extractum ē cornica archiepi florētini antonini in calce terite p̄tis vbi ꝯtra opinionē stolidā asserentiū btūm augustinū nō pus religiosū fuisse ꝙ epꝫ nec hituȝ nigꝛ aliquando portasse.

Notādū ēt ꝙ btūs Augustinꝰ hitu religioso in triplici suo statu iductꝰ ē. Nā p̄ post ꝯuersionē suā ⁊ baptismū dicit ambrosiꝰ i s̃mone de baptismo ⁊ ꝯuersiōe augustini. Nūc. s. augustinū i xp̄o genui ⁊ postq̄ȝ baptizaui cū idui cucullā nigrā. ⁊ ipse ad dr̃iaȝ monachoꝝ se supcinxit zona pellicea pgēs ad simplicianū q̄ ei bonꝰ appebat s̃uꝰ dei ⁊ Ne sic erat vt. s. demō viuendi cuȝ eo ꝯferret ⁊ ipse Augustinꝰ i quodā suo sermone sic ait. xij. fuimꝰ fratres q̄ iduimꝰ cucullā nigrā calciamenta ⁊ zonā nigrā desup cinctā ad dr̃iaȝ monachoꝝ noia āt istoꝝ. xii. sūt Augustinꝰ ipse p̄mꝰ secūdus nebridiꝰ tertiꝰ enodins q̄rtꝰ alpiꝰ qntꝰ pōtianꝰ sextꝰ adeo datꝰ septimꝰ simplicianꝰ octauus faustinus grecus nonꝰ cordiliꝰ decimꝰ valeriꝰ vndecimus iustus duodecimꝰ paulus. Remeās igit̃ ad africam post mortē mr̃is i hostiis tiberinis relictis ꝓpriis bōis ⁊ paupibꝰ errogādo mona

sterium i nemore apud iponiam ciuitatem primum construxit vbi cum amicis ieiuniis orationibus vacans scribebat libros et docebat idoctos. Et alios per nemora heremi quesiuit religiosos siue heremitas et eos secum i ipso monasterio collocauit et cum eet i itinere et reuertens ad africam. visitauit heremitas q erant i monte pisano aliquibus diebus cum eis moram trahens et alio heremitas q erant centum cellis prope romam q ibi bonifacius papa octauus concessit omnibus Vere confessis et contritis infra scriptam orationem quadragita dies bus continuis dicentibus idulgentiam oium pccorum quam quidem orationem edidit scus augustinus. Et Benedictus papa vndecimus hoc idem confirmauit.

Deus q pro redemptione mundi voluisti nasci circumcidi a iudeis iprobati a iuda traditore osculo tradi vinculis alligari: et sicut agnus innocens ad victimam duci atque conspectus Anne: Caiphe: Pilati. et herodis indecenter offerri a falsis testibus accusari fragellis et obprobriis vexari sputis conspui: spinis coronari: colaphis cedi: arundine percuti: facie velari vestibus spoliari: cruci clauis affigi: in cruce leuari: iter latrones deputari: felle et aceto potari: et lancea vulnerari. Tu dne per has sacratissimas penas tuas quas ego indiguus recolo et per sanctam crucem ac mortem tuam: libera me a penis iferni: et perducere me digneris quo perduxisti latronem tecum crucifixum. Qui cum patre et spu sancto viuis et regnas in secula seculorum. Amen.

Finis

Impressum Venetijs opera et impensis Vicentij benalij. Anno dni. M.cccclxxxxij. die. xxvj. Januari.

Registrum

A	Diui aug.	B	Quarta
C	quando	D	nitus
E	eos ad	F	tatem ser
G	ctificebit	H	allicis
I	loquatur	K	De vita
L	sunt ista	M	qr deo
N	in sepulchro	O	a udistis
P	itaque	Q	ducebat